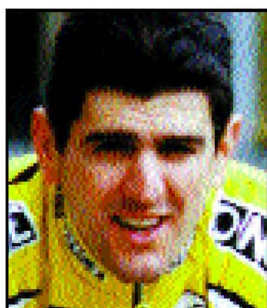


Urte beltza
Euskal Herriko
errepideetan

■ Iaz 299 hildako izan ziren trafiko istripuetan, eta haietatik 91 Nafarroan hil ziren • 12-13

Kirola



■ Olano ONCeren elastikoarekin entrenatzen ari da jada • 31

elkarrizketa

Julen Idarreta: «Nire helburua sanboak internazionaltasuna berreskuratzea da» • 29

politika

■ Arzalluz: «Sutena buztanetik oratu eta ez dugu askatuko, lintxatu arren» • 8

gizartea

■ Etzitik aurrera apaldu egingo dituzte 'Marero'-ren bilaketa lanak • 10

europa

■ Alemaniak EBko Lehendakaritza hartu du Agenda 2000 plana betetzeko erronkarekin • 18

mundua

■ Arafatek dio bakea estatu palestinarrekin batera etorriko dela, ez bestela • 22



Diru bakarraren lehen eguna ◆

Aro berria hasi da European euroaren lehen egunarekin

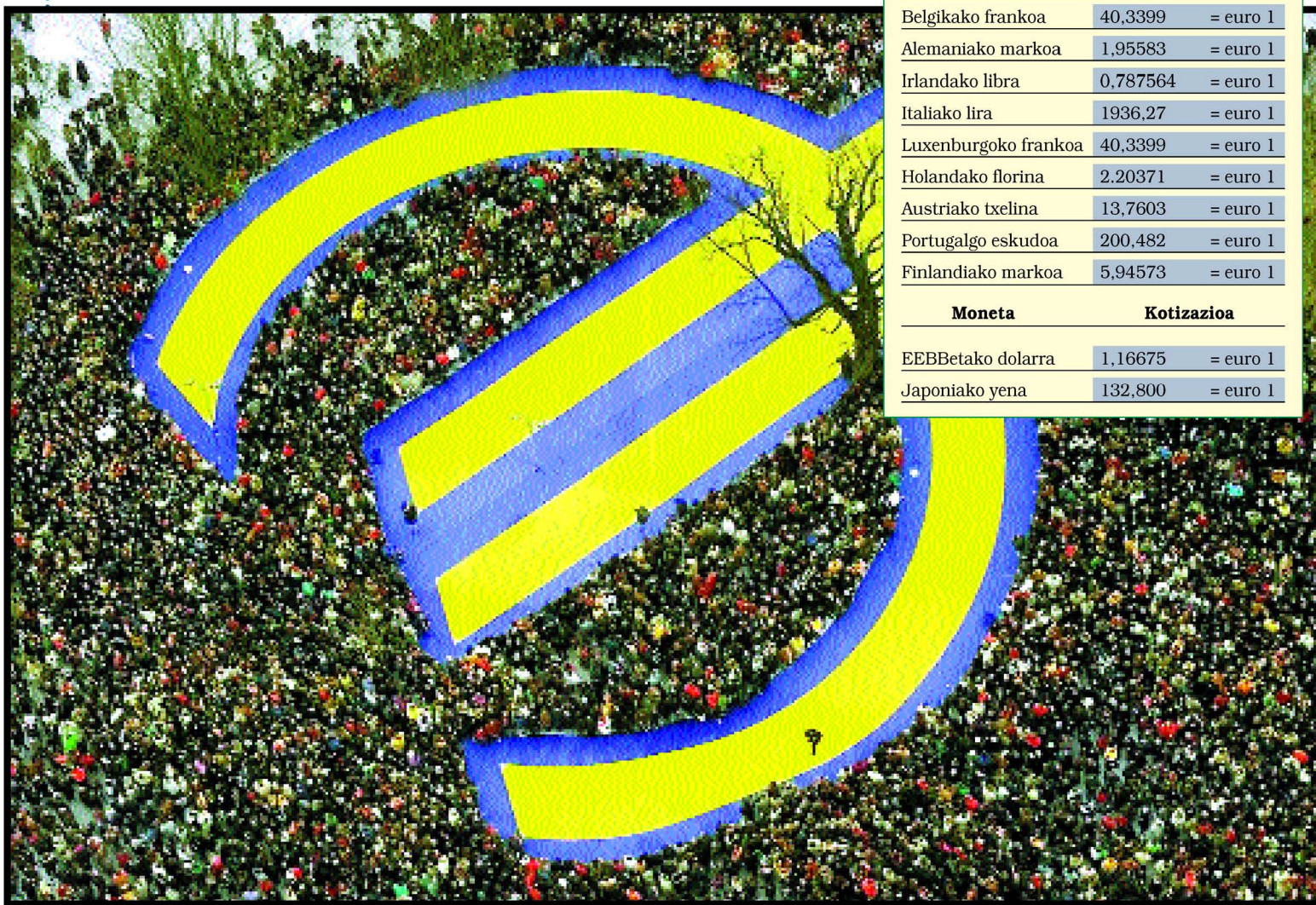
Dolarraren nagusitasunari aurre egin nahi dio Europako 11 estaturen diru ofizialak

■ 2002. URTEA arte euroa txanpon gisa erabiliko ez bada ere, atzodanik Europako 11 estaturen diru ofiziala da. Horretarako, Europako Finantza ministroek gainerako dibisekiko truke balioa finkatu zuten datozen hiru urteetarako. Hori horrela, eskudirurik behar ez den transakzioetan erabili-

ko da: txeketan, bankuetako transferentzietan, akzioetan... Moneta bakarrak aro berria zabaldu du eta Europaren 30 urteko ametsa bideratu. Gainera, finantza merkaturetan egonkortasuna bilatzeko asmoz jaio bada ere, aurre egin nahi dio dolarraren nagusitasunari. • 15-17

Euroarekiko paritate eta kotizazioak

Moneta	Paritatea
Espainiako pezeta	166,386 = euro 1
Frantziako libera	6,55957 = euro 1
Belgikako frankoa	40,3399 = euro 1
Alemaniko markoa	1,95583 = euro 1
Irlandako libra	0,787564 = euro 1
Italiako lira	1936,27 = euro 1
Luxenburgoko frankoa	40,3399 = euro 1
Holandako florina	2,20371 = euro 1
Austriako txelina	13,7603 = euro 1
Portugalgo eskudoa	200,482 = euro 1
Finlandiako markoa	5,94573 = euro 1
Moneta	Kotizazioa
EEBBetako dolarra	1,16675 = euro 1
Japoniako yena	132,800 = euro 1



AXEL SEIDEMAN / AP

Frankfurteko plaza batean ehundaka lagunek euroaren ikurra zabaldua ospatu zuten moneta bakarraren lehen eguna.



Iruñeko udaletxearen aurrean egindako mobilizazioan senitarteko ugari parte hartu zuten.
CRISTINA ABADIA / EFE

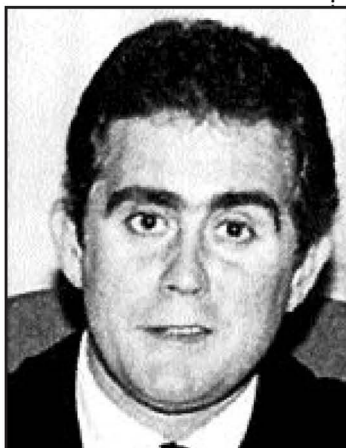
Presoak Euskal Herrira ekartzeko kontzentrazio jendetsuak Urtezaharrean

Milaka herritarrez gain, EAJ, HB, PSOE, EA, IU eta Batzarreko hainbat alkatek eta zinegotzik hartu zuten parte kontzentrazioetan → 6-7

iritzia

gaurko...

...elkarriketa



Jean-Michel Barnetxe

• AVIRON BAYONNAIS-EKO
LEHENDAKARIA •

«Euskararen berreskuratzea errazten duten zuzemenak garrantzitsuak dira»

■ Akordioaren izenpetzaile gisa, nola bizi duzu zure euskaltasuna Baionan?

Euskara nire hizkuntza naturala da, eta zailtasunak ukan ditut ez galtzeko. Bordelen hamar urte ikasketa egin ondoan Baionara itzuli nintzen, eta ez zitzaidan erraz izan hizkuntzaren berreskuratzea. Nahiko bitxia da ez dezagun euskara normaltasunez ikasteko aukerarik izan. Beraz, euskararen berreskuratzea errazten duten zuzemen guztiak garrantzitsuak dira.

■ Horregatik izenpetu duzu XXI. mendeko akordioa?

Aviron Bayonnais elkartearen 2601 kirolari biltzen dira. Erdiak Euskal Herri barnealdetik datoz. Gure taldean euskara erabilia da, eta arras normal iduritzen zitzaigun eskualdeko elkarte handienetarik bat izanez mugimendu zoragarri horretan parte hartzea.

■ Akordioa izenpetuz, zertan engaiatuko da Aviron Bayonnais?

Akordioa izenpetuz, izenpetu duten beste talde eta elkarteekiko dugun elkar-tasuna erakutsi nahi izan dugu. Bestalde, konkretuki, barne aldizkari bat zutik ezartzen ari gara, eta sail bat nahi genuke euskaraz egin.

Eneko Bidegain
BAIONA

...esaera

«Hizkuntza, herriaren odola»

...hizpideak

Diru ikustezinaren balioa

Euroa heldu da azkenik, baina oraindik ezin dugu ikusi eta ukitu. Erabil daiteke, ordea, transakzio ekonomikoak egiteko. Herritar arruntak ez du transakzio ekonomiko handirik egiten: jatekoa erosi, fakturak ordaindu, soldata kobratu eta abar. Eta hori pezeta eta liberekin egiten jarraitu ahal izango du datozen hiru urteetan. Horregatik pentsa liteke euroa, hasieran behintzat, interes ekonomiko handien zereginetarako asmatua dela, banku, enpresa, burtsa eta bestelako kapital mugimenduetarako. Irudipen hori dute oraindik herritar askok. Haieneztat Europako diru bakarria zerbait urrutikoa da, bizitza errealean eraginik izango ez duena. Horren beldurrez, euroaren sorrera kanpaina mediatiko handi batez lagunduta etorri da. Izan da, era berean,

kanpaina horren ondorioz, urte berriko lehenengo egunean diru guztia aldatu eta euroak bakarrik erabili behar zituela uste zuenik. Azken horiek dagoeneko lasaia ibiliko dira. Agintari europarrek hiru urteko epea jarri dute, herritarrek euroarekin ohitu daitezen eta, betiko dirua benetan alde batera utzi behar dutenean, kezkarik edo arazorik gabe egin ahal dezaten. Hemendik 2002. urtera, euroaren errealtatea hedatuz doan heinean, ikusi ahal izango dugu egia ote den diru berriak aberastasuna eta ongizatea ekarriko dituela. Herritar arruntak irudipen hori hartzen badu, ziur aski ez da inolako arazorik izango kaleko jendeak «bere» egiteko orain arte, askorentzat behintzat, «beste» berrikuntza ekonomikoa izan dena.

Urte beltza errepideetan

■ Joan berri zaigun urtea beltza, oso beltza izan da errepide istripuei dagokienez. Datu ofizialak oraindik aurkezteke dauden arren, EGUNKARIAk egindako kontaketaren arabera 300 lagun inguru hil dira Euskal Herriko errepideetan. Horietatik herenak, 95, Nafarroan zendu dira. Iazko datuekin alderatuta, auto istripuetan hil diren lagunen kopuruak % 20 inguru egin du gora.

Urtarrilaren 9rako iragarpena

■ Urtezahar egunean hainbat udalek eta Senideak elkarteak deitutako kontzentrazioak eta manifestazioak jendetsuak izan ziren. Milaka herritar irten ziren kalera presoan Euskal Herriatzea aldarrikatzeko. Baina, jendetsuak izateaz gain, askotarikoak ere izan ziren. Hala, hainbat herritar orain arte inoiz ikusi gabekoa ikusteko aukera izan zen, alegia, EAJ, HB, PSOE, EA, IU eta beste zenbait sektoretako jendea pankarta beraren atzean bilduta.

Ondorioak ateratzen hasita, kontzentrazio horiek adierazten dute euskal gizarteak ulertu duela presoan eta senideen sofri-mendua, eta hori amaitzearen alde dagoela. Ildo hori jarraituz, iragarpen bat ere ikus daiteke herenegungo kontzentrazioen atzean. Presoen eskubideak errespetatzen ez badira, urtarrilaren 9rako Lizarrako Akordioa sinatu zuten alderdiek antolatu manifestazioa arrakastatsua izango dela adierazten baitu guztiak

...pertsonaiak



MIGUEL PRIETO • Paris-Dakar rallyaren bigarren etapa irabazi du Gasteizko auto gidariak. Mitsubishi auto ofiziala darama Prietok, eta lasterketa irabazteko faboritoetako bat da.



CHARLES PASQUA • Datorren ekaineko hauteskunde europarretan zerrenda bat osatuko duela adierazi du Frantziako politikoko eskuindarrak. Neurri hori hartzean, RPR alderditik kanpo gera daiteke.



MARKOS KOMANDANTEORDEA • Orain dela bost urte, 1994ko urtarri-laren 1ean hasi zuten zapatistek Mexikoko gobernuaren kontrako borroka. EZLNk indigenen ohiturak onartzeko eskakera berretsi du.

...datua

300 lagun hil dira Euskal Herriko errepideetan iazko urtean. Nafarroaren kasua adierazgarria da: 95 pertsona hil ziren iaz.

...adierazpena

«Kolonbiako hainbat arduradun politikoko bahiketengatik eta ustelkeriagatik prozesatuak daude»

Mario Humberto Calixto
Giza eskubideen aldeko ekintzailea

seiko urrea

INAKI IRAZABALBEITIA

Asmoz eta jakitez

gez «eskerrak eta graziyak» *Bai Euskarari Kanpaina* bideragarri egin duzuen guztioi.

Kanpainaren konplexutasuna eta erronkaren handitasuna kontuan harturik zailena jada egin dugula pentsa lezake bateren batek. Bai zera! Oraitxe hasten da Kontseiluaren benetako lana. Amaitu berri den kanpaina Kontseiluak bideratu nahi duen ekimenaren lehen urratsa izan da. Kanpainan zehar euskararen aldeko konpro-

miso tinkoa agertu duten bakanako, elkarte eta gizarte-eragile horiekin guztiekin lanean hasi beharra dago orain. Konpromisoak errealtate bihurtu behar ditugu, asmoak gertakari eta ilusioa abiatzeko indar.

Hiru ondorio nagusi aterako nituzke *Bai Euskarari* Kanpainaren emaitzetatik:

–Herri hau bizirik dagoela eta herri eta kultura izateko gogo bizia erakutsi duela.

–Elkar hartuta eta batuta

urrun ailega gaitezkeela eta indar izugarria daukagula.

–Gizarteak etorkizuna euskaraz ikusten duela eta konpromisoak hartzeko prest dagoela.

Kanpainan zehar, euskararen normalizazioaren aldeko kapital izugarria bildu dugu eta, era berean, erantzunkizunez jokatzeko ardura eman zaigu. Aurrerantzean kapitala egoki kudeatzea dagokigu gizarte-erakundeei zein erakunde publikoei: elkarlanean, osagarritasunean eta elkarren errespetuan. Halaber, euskararen normalizazioaren aldeko politika tinko, ausarta eta eraginkorra bideratzeko txeki zuria eman digu gizarteak. XXI. mendea euskararena izan dadin, balia dezagun; asmoz eta jakitez.



• MATTIN •



Dreams About!

• ITXARO BORDA •

[IDAZLEA]

Zer eska dakioke idazle batek, aldi berean urte eta datorkion mende berriari? Gauza handirik ez naski, non ez den idazteko denbora eta argitaratua izaiteko segurtamen izpia. Idazten ditugunak, zatika eginak dira, lanaren eta hitzorduen artean, eta argitaratzeko ahalmena ez da sekula argi izkribatzen den unean bederen. Iparraldeko idazleen egoeraz ari naiz bixtan da, eta ildo hortarik jarraituko dut.

Alabaina, iparraldeko idazleok nekez baizik ez ditugu geure buruak idazle-nortasun osoan kokatzen, hizkuntzaren edo ihardoki ekonomikoren aldetik zalantza beteak baigara. Ikusten ditugu erdal eta zenbaitetan euskal aldizkarietan, irakurtzen halaber, etxe handietan eta mintzaira bermatuetan izkiriartzen dutenen elkarriketak zein argazkiak. Non dago gure Hizkuntza? Eskubiderik ez du, barenari are gutiago kanpoari begira. Ofizialtasun maila askoren gerizatik at idaztera behartzen gaitu errealitateak. Hizkuntza indartsuak eskain dezakeen sekuritatean idazten dutenen kreatzeko bakeaz gutiziatsu bihurtzen gara bakarretan, gu, beste izkiriartzeko zerak oro bururatu ondoan idazten ari garenak.

Gauza garbia da, dena den, greba edo manifestazio baterako dei baten paperean etzatea oraino ere idaztea dela eta halaxe sinestera bortxatuak gara ondikotz; baina ez da literatura. Hor dago koxka, dioten maneran; manifestazio edo greba batek ez du ageriko lotura izpirik literatu-

rarekin. Idazle bat, Emile Zola edo Claire Etcherelli demagun, lan munduko «zapartatze» erraldoietaz adibidez, mintza daiteke, gertakizunaren ondotik hazten den premiazko distantzia harekin. Distantzia hori bai literaturara dela.

Azkenean, itxuraz gain, idazterakoan iparraldeko idazleok «ekai haragitsu eta burbuilatsuarekilako» urruntasun zuhurra eskas dugu, gutiz gehienok. Berdinki, aipatu urruntasun horren zurunbiloan sartzen den denbora edo astia. Halatan, hizkuntz prekarioaren alde eta hizkuntz prekarioan ekiteko urgentsia ere behialako zurrunbiloan urtzen ahal liteke. Baina ez gara hortan. Ordea, karia hortara, plazerrekin leitu dut *Maiatz* aldizkariaren ondar zenbakian, Hur Apalategi nola agertzen den, idazki batean, Atxagari buruzko tesia asmatzen eta izkiriartzen idazkiaren eta bere buruaren artean, narzizismoaren buhakoa jarritz. Narzizismo mota hori on da literaturan, orozbat sorkuntzaren alorrean, norberarekiko so maitekor eta nostalgikoa. Erran daiteke, bide hortarik segituz, laster iparraldean hegosaldean diren idazleen parekoak izango direla, zehazki beren

lanaz mintzatuko direnak eta hortaz zerbait funtsezko ahozkatzeko ukanen dutenak. Distantzia gaiarekiko, distantzia norberarekiko: «inplikatu» gabe idatzi. Ez diet besterik opatzen, Bidasoaz honaindian ditudan idazle kolega guziei.

Eta nik, zuek bezala adiskideak, amets dagit datorren milenario hastapenean —2010.eko

„
*Eta nik, amets dagit
datorren milenario
hastapenean
—2010.eko epea
garrantzitsua baita
iparraldean— Obra
handia, hitz-ezpalka
kometitzen ahalko
dudala*

epea garrantzitsua baita iparraldean— Obra handia, hitz-ezpalka kometitzen ahalko dudala; ez dakit, judeo-kristautar zein greko-erromatar mitoz hantatu texto «unibertsal» bat, saga nordiko bat —ez naizea norteko nihaur?— enea onarpen gabeziat botere publikoek desagertzera utzi

ondoan munduko hizkuntz nausietara itzuliko den lana hots! Ametsak amets, idazle «seriosa» ez naizenez, Balzacen hitzak ezarriko ditut hurrengo nobelaren lehen orrialdean eta honekin bat nator «*Tu pourrais être un grand écrivain, mais tu ne seras jamais qu'un petit farceur*», badakit ez dudala jarri dudun helburua nehoiz lortuko, bi munduren arteko zubia baino ez naizelako. Kontzientzia osoz gainera.

Zubiak erabiltzen dira eta ez begitatzten.

LORE ERRIONDO

Gabonak



Aurtengoak ere ia joan zaizkigu eta, beti balantzetan gabiltzanez, halako joera izan ohi dugu urte berria dela eta ez dela berritze, aldatze eta eskatzeko. Jakina da askok oso gaizki bizi dutela garai hau, murmurka, zergatik ez dakitela, baina urte berriarekin batera pasa eta berregokitzen dira.

Baliteke kristautasunaren asma-

kizun edo egokitzen okerrean sustaia izatea, eta honekin ez nuke kristaurik mindu nahi. Entzun dugunez, egutegia bera egiterakoan ez zuten bada hanka sartu! Dagoeneko okerreko urtean biziko gara betiko beraz, eta hau horrela izanik, nolatan ez gara beti nahasturik ibiliko egutegiari lotuta bizi bagara? Jesus haurtxoa ere ez omen zen ospatzen den egunean jaio, udaberri aldera baizik, eta egun, okerreko egunean ospakizunak egiten, eta nolakoak gainera! Kontsumismoa esaten diote fede berriari. Eskerrak herri zaharra garen oso eta kristautasunak, bera baino zaharragoak ziren ospakizunetara egokitu eta sortu zituenez bereak, ez digula halako zapuzketa eta kontraesanik sortzen. Okerrena baino, azalekoari kasu egiten dionaren kamustasuna da eta horrek sortarazten dituen iskanbilak. Zer gertatzen da Erregeen opariak jaso behar dituzten haurrekin, kometa edo izar edo ez dakit zein planeta ikusi eta atzetik joan eta gainera datak ez badatoz bat? Oparirik gabe Erregeetan jasotzen dituztenak?

Eskerrak Olentzero ikazkin genuela eta zerura baino lurrera begira zegoela, aldamenean zaku handiak lagun beti. Ziurtatuta guk eguzki, ilargi, Jesus ala Juanjo izan. Antzerakoak gertatu izan dira gobernu berriaren inbestidura saioan, nahiz eta erabilitako hitzak —diskurtsoa dotoreago omen— bestelakoak izan. Egin, egiten eta egingo duguna dugu eta izango dugu giltzarri. Hor dira Barrionuevo, Vera eta koadrilla guztia, eta non, aldiz, aipatzeko adinako tarterik ez dugun izen-abizeneko zerrenda luzea? Hor bazterketaren mamu erabilgarria. Pezeta eta libera baino euroa laster batean; hala ere, trukeari ez diogu utziko. Hemendik aurrera bada, sekulan baino indar handiagoz eutsi beharko diogu lehengoari, hurrengorik nahi badugu.

...kornerra

MIKEL ELORTZA

Bizarrak

■ Krisi existentziala, amodio eta desamodioak, bizimodua sorgin-gurpil batean sartu ote den... 40 urteetako krisia gairiditzeko gauza den erakutsi beharko du Kubak. Fidentzia iraultza bizartsuak 40 urte egin ditu atzo, eta kanpoan eta barruan makina bat esku daude labana hartu eta bizarrarekin batera lepoa egiteko prest. Merkatu libreak aurpegi garbiak, berdin moztuak eta apainduak, kolonia usain berekoak nahi ditu eta bizar espezialik ez du onartzen.

EBn, 60-70etako bizar herabetiak aspaldi soilduta, biboteak gure hondakinak garbitzera datozen etorkinei utzita, txanponak ere berdindu ditugu. Bolada txarra bizi ditu bizarrak. Euskal Herrian itxaropentsu helduko diogu urte berriari, bizarra egiteko labana guk eutsi ahal izateko asmoz pausoak ematekotan. Afterxeibak guk lurrintzeko ideiaz. Baina hori bai: gu ere bizarra egiteko asmotan.

■ erantzugu... ■



943 300 228



zuzendariari@jalgi.com

EAEko gobernu berriak iraungo du legegintzaldi osoa?

■ **Dudarik ez** dut legegintzaldia amaitu arte iraungo duela. Baina kontuan hartzekoa izango da udal hauteskundeen ondoren zer-nolako negoziatioak —edo negoziatioak— izango diren diputazioak lotzeko. Uste dut EH diputazioen jokoan sartuko dela, eta hortik gobernura pauso bat besterik ez dago. Arzalluzek PSOeri barkatu-

Ez dira argitaratuko izenik gabe iristen diren mezuak. Guztiek izen-abizenak eta telefono zenbakia beharko dituzte izan. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea.

ko ez diolakoan nago.
Jon Ander Zurutuza (Eibar)

■ **Nire desioa** argia da: gobernu honek iraun dezala legegintzaldi osoa. Hala ere, ez naiz oso baikorra. Ez dut uste lau urteak bete-ko dituenik Ibarretxe-

ren gobernu abertzaleak. Batetik, alderdi estatalistek egingo dituzten presioak eta, bestetik, EAJ alderdiaren barne eztabaiek galaraziko dute sortu berria den gobernuaren tinkotasuna. **Mikel Fernandez** (Bilbo)

■ **Iraungo duelakoan** nago. Eusko Alderdi Jeltzaleak oso argi utzi du Lizarraren aldeko apustua egin nahi duela. Euskal Herriarrek ere gobernu honi baietz esan berri diote Gasteizen; beraz, ez dago zalantzarik. Hala ere, kontuan izan beharko dira ekaineko hauteskundeak, zenbait dunda argituko baitira. **Mikel Arrillaga** (Tolosa)



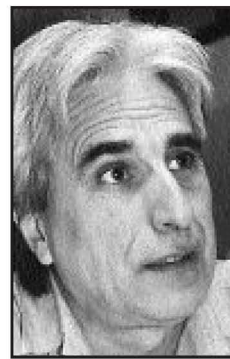
galdeiozu...

Ibon Sarasola

EUSKALTZAINA

Nor izango da Federiko Krutwig zenaren ordezkaria Euskaltzaindian?

Jon Garzia (Bilbo)

■ **EZ DAKIT** nork beteko duen bere tokia.

Urtarrilaren 3tik aurrera **Aingeru Epaltza** • NAFARROAKO IKAS-TOLEEN FEDERAZIOKO LEHENDAKARIA izango da Galdeiozu ataleko gonbidatua. Bidali zure galderak ordurako.



zuzendariari

**Gudarien etorbidea, z/g 20140 Andoain**

OHARRA: Iritzi ezberdinek tokia izan dezaten, ez da komeni makinaz idatzitako 15 le-rrero baino luzeago idaztea gutun hauetan. Idatzi duenaren izena, telefonoa, helbidea eta NANen zenbakia agertu beharko dira. Laburtu behar izanez gero, zuzendaritzak bere esku du horretarako eskubidea. Erdaraz iristen diren gutunak ez dira argitaratuko.

Bertsoaren neurriak

1998ko sbenduaren 24an, Gabon festak zirela eta, Euskal Telebista-ko Axut lehiaketa ikusteko aukera izan nuen. Bertan 10-12 partaide ziren hasieran eta azkenean, kanporaketen bidez, bi finalista gelditu ziren. Bata, Joseba, lezoarra-Gipuzkoakoa eta bestea Peio-Bizkaikoa, baina zein herritakoa ez zen argitu. Hori bai, bertsozalea zela eta bertso bat bat-batean kantatzeko kapaz ete zan galdetutakoan, «Ni bertsozalea naiz, ez bertsolaria» erantzun zion aurkezleari. Puntuak gora eta behera, hogeigarren eta azken galderara heldutakoan, abantaila bizkaitarrarena zen eta galdera ere berarentzat.

Hor doa galdera: «Soneto batek zenbat bertso ditu». Peioren erantzuna ondo pentsatu ondoren: «lau». Errebotea Josebarentzat eta erantzuna: «hamalau». Puntuak eta diruak azkenean Josebarentzat eta

burla bizkaitararentzat. «Bertsozalea izanik!!!».

Euskal Herrian bertso bat kantatzen denean, eta Peiok hala egingo zuen ausartu balitz (adibidez zortziko bat kantatzera), zortzi lerroz osatutako bertso bat kantatuko zuen eta ez ziren izango zortzi bertso. Beraz, soneto batek lau euskarazko bertso (erdarazko estrofa) ditu eta hamalau 4/4/3/3 euskarazko lerro (erdarazko linea edo verso).

Horregatik eta euskarazko galdera Euskal Telebistan egina zenez, nik arrazoia Peiori ematen diot eta puntuak eta dirua berarentzat errebindikatu. Aupa Peio!! **K. Ibarzabal** • MUNGIA (BIZKAIA).

Aurrera bakeruntz

Esaten denaren arabera, Bakea on-

dasun desiragarria da eta lortzearen behar adina ahaleginetarako prest gaudela dirudi. Lan gogor eta etengabe hau, bizitza aldakorra denez, bakea egunero landu eta egokitu behar da.

Zoritarrez, gertakizunek hitzak ezeztatzen dituzte. Duela hiru hilabete euskotarrok poz handia izan genuen. Borroka armatuari ekiten zion euskal erakunde bakarrak sueten aldeak, baldintzagabe eta mugagabea erabaki zuen.

PP eta PSOEko politikok espainiarrek ezin zuten sinetsi, ala ez zuten nahi. Bere Madrilgo nagusiek eta Euskadiko delegatuek, lotsa izanez gero, lotsa emango lieke esandakoa gogoratzea.

Denbora pasatu da, gehiegi, Aznar eta Mayor Oreja jaunak Borrell eta Almunia-aren konplizitatea dute-

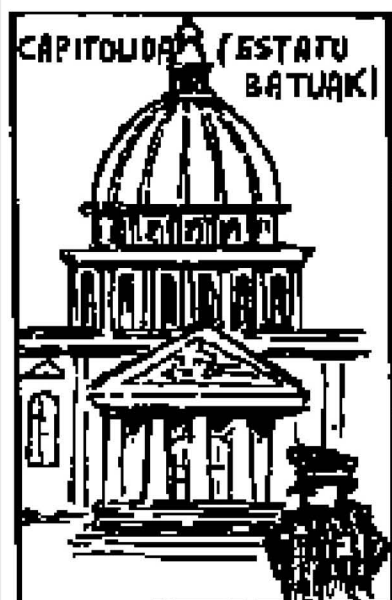
la mugitu gabe. ETaren lehen hitzak fidagarriak ez zirela alegatzen zuten. Ziotena benetan sinetsi bazuten, Bake prozesua sendotzeko baldintza egokiak bultzatzeko, zein neurri hartu zuten?

Ezer ona ez, baina aurkakoa bai: GAL deituriko estatu terrorismoa-aren arduradunak kaleratu, eta gutaz, berriro ere, barre egin dute motibazio politikodun preso- hurbilpen antzeko bat eginez.

Gogora dezagun PPK, Aznar eta Mayor Oreja buruan, GALi buruzko Espainiako legebiltzar ikerketa bat galarazi zutela eta Intxaurrondoko kuarteleko arduradunaren gorape- na eta kondekorazioa txalotu zuela.

Baina ez dugu ilusioa galdu behar. Alderantziz, espainiar politikoe- k jarritako zailtasunek gogor eta baturik lan egitera bultzatu behar gaituzte, helburu politiko txiki bai- na jarriak lortzeko gure herriaren askatasun osoa lortu arte. **Josu Ikatzategi** • DONOSTIA

• MONTXO •



• CARMELO BARRIO BAROJA •

[EAEKO PPKO IDAZKARI NAGUSIA]

• IÑIGO URKULLU •

[EAJ-KO PARLAMENTARIOA]

Errealitatetik urrun

Eusko Jaurilaritza berriaren osaketa ahalegin hertsiki nazionalista eta alderdikoi baten gauzatze behinena da, baina, zoritxarrez, errealtate sozio-politikotik urruntzen da, errealtate horren definizioaren oinarrian argi eta garbi beste klabe batzuk daudelako, batez ere pluraltasuna eta hesi, muga zein zatiketa gehiago eragin nahi ez izatea.

Lehendakariaren inbestidura saioan, abenduaren 29an, oso argi geratu ziren bi kontu. Lehenengoari dagokionez, batzuek gehiengo nazionalistaren alde egin dute autodeterminazio eta independentziarako bidean, errealtate sozio-politiko eta pluraltasuna kontuan hartu gabe; besteek, ordea, esan dute ezer baino lehen elkarrekin bizi zitekeen euskal markoa sortu behar dela, eta horretan, bakean, jarraibide batzuk zehaztu behar direla, desadostasun politikoa onartu eta edozein helburu lortzeko borroka demokratikoan oinarrituta, euskal herritarrentzat proiektu komun bat eratzeke, eta, horrenbestez, nazionalisten eta ez-nazionalisten arteko zatiketa gainditzeko. Bigarren kontua da Ibarretxe, gaur, behin betiko izendatu behar duen Eusko Jaurilaritzan, lotura falta izugarria dagoela egungo lehen-

dakariak bere hitzaldi irrealan etorkizunerako irizpidetzat jo zituenen eta segurtasunik zein helburu argirik ezak dakarren morrontzaren artean. Izan ere, horiek sakrifikatu egiten dira urtarrilean (EHrekin) izango diren harremanen izenean, baina argi dago harremanok ez dutela ezer argitzen; are gutxiago esaten badugu beharrezkoa dela gauzak zehaztea, eta helburu ebaluagarriak ezartzea, euskal gizarteari sinesgarritasunez aurkeztu ahal izateko.

Gaur, Ibarretxe buru duen gobernuak hauste eta puskatze politikoen ildotik funtzionatzea hautatu du. Jaurilaritzak eta Eusko Legebiltzarrak hementik aurrera hainbat erronka dauzkate. Politika-arloan, argi eta garbi esan zuen Juan Jose Ibarretxek: beraren egitarauaren funtsa, popularrek eta euskal sozialistek laidoztatu eta gutxietsitako *Ardanza Plana* deritzanak eskaintzen duen esparrua izango da. Bere garaian haiek ez zuten nahi izan ezta hura eztabaidatzen hasi ere. Ibarretxek horrela adierazi zien euskal legebiltzarkideei bere hitzaldian. Euskal legebiltzarkide guztiei. Agiriaren oinarria euskaldun guztien borondatea da; beraien legezko ordezkarien bitartez: alderdi politikoak. Funtsezko helburu batekin: bakea.

Nolanahi ere, gaur, politika egiteko molde horrekin bat ez gatozenok, nazionalista ez garenok, eta Legebiltzarraren oposizioan jardungo dugunok, honako mezu argi hau eman behar dugu: leialtasun demokratikoari eutsi behar zaio, ez da lan egin behar hesi gehiago jartzeko, elkarriketan sinesen jarraitu behar da, eta, azkenik, aldarrikatu behar da garrantzitsuena ez dela gure esparru partikularra, bizikidetasunean eta bakean oinarrituta geure mugak gainditzeko baizik.

Etorkizuna geure esku

Hasi da etorkizuna eta geure gara haren giltzarri». Horixe izan zen Juan Jose Ibarretxek Eusko Legebiltzarraren hautes-bilkuraren eman zuen hitzaldiaren ideia nagusia, horixe izan zen beraren ilusio mezua. Gure legebiltzarraren osokoan lehendakariaren izen-dapenak gutxitan sortu izan du horrenbeste iguripen gure euskal gizarte honetan, hain zuzen ere edozein gertaera, egitasmo edo ekimenekin egiten den erabilkeria politikoaz gogaiturik dagoen euskal gizarte honetan.

Jaurilaritzak eta Eusko Legebiltzarrak hementik aurrera hainbat erronka dauzkate. Politika-arloan, argi eta garbi esan zuen Juan Jose Ibarretxek: beraren egitarauaren funtsa, popularrek eta euskal sozialistek laidoztatu eta gutxietsitako *Ardanza Plana* deritzanak eskaintzen duen esparrua izango da. Bere garaian haiek ez zuten nahi izan ezta hura eztabaidatzen hasi ere. Ibarretxek horrela adierazi zien euskal legebiltzarkideei bere hitzaldian. Euskal legebiltzarkide guztiei. Agiriaren oinarria euskaldun guztien borondatea da; beraien legezko ordezkarien bitartez: alderdi politikoak. Funtsezko helburu batekin: bakea.

Baita, azken 20 urteotan Euskadi-

ren garapen ikusgarriaren oinarriak ezartzeko balio izan duen tresna baten alde ere agertu zen, hau da: Estatutua. Estatutaren betebeharra dena galdetuko du: Estatutuan jasotzen diren eskumenak erabat garatzea. Baina baita beste gai batzuez egin beharreko gogoeta lasai baten alde ere agertu zen, hala nola: autogobernuaren etorkizunaz edo Europaren erakuntza prozesuak dakartzan errotiko aldaketaz, adibidez, burujabetzaren kontzeptuaren aldaketaz.

Eztabaida politiko handi horren euskarria Euskadiren ekonomi eta gizarte garapenaren sendotzeak izan beharko du, oraingo ongizate-mailei eutsi eta hobetuaz batera. Prestakuntzan, hezkuntzan, guztiontzako lanpostuan, gizarte-elkarriketan eta elkartasunean oinarrituriko gizarte-eredu aurreraturantz lan eginez. Baita gure gaur egungo erakundearen arteko bilbean aldaketak egitearen alde agertuz ere, besteak beste, udalei funtsezko zeregina esleituko zaielarik.

XXI. mendeko Euskadi berria izan daitekeenaren atalaurrean gaude: bere buruaz harro eta baketan dagoen gizarte kohesionaturantz goaz; baina egitasmo horrek, hurrengo urteetan egia bihurtu dadin, guztiok parte har dezagun behar du. Hori izan zen euskaldun guztion lehendakariaren mezua.

↑
Gaur, Ibarretxe buru duen gobernuak hauste eta puskatze politikoen ildotik funtzionatzea hautatu du
↓

↑
Euskadiren garapen ikusgarriaren oinarriak ezartzeko balio izan duen tresnaren alde agertu zen: Estatutua.
↓

gogoratu

• JOXAN ELOSEGI •

• Duela 158 urte

Foru Pasea: «Obeditu bai, bete ez»

I1841eko urtarrilaren 5ean, indarrik gabe utzi zuen Espartero jeneral erregeordeak Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako foru instituzioen Foru Pasea delakoa. Antzeko erabakia hartua zuen Espainiako errege gobernuak 1829ko maiatzean Nafarroaren kasuan: gorabehera askoren ostean, betikoz galdu zuen Nafarroako foru sistemak eskubide hura 1841eko abuztuko Foru Legea xedatzearekin.

Zera zen Foru Pasea funtsean, kanpoko instituzioek euskal lurralde

baten gainean xedaturiko arau edo lege oro foruaren arabera zen ala ez erabakitzeko ahalmena. Foruarekin bat zetorrela iritziz gero, bete egiten zen agindua; hala ez bazen, kontraforutzat hartzen bazen alegia, bertan behera gelditzen zen arau edo lege horren exekuzioa eta errekursoari ekiten zioten foru instituzioek, erregek erabaki zezan arte. Honek zuen azken hitza. Beti.

Batzuen iritziz, beren buruaren jabetza bermatzeko erabili zuten euskaldunek «obeditu bai, bete ez» for-

mula, gerokoan *Foru Pasea* izenez ezagutuko zen ahalmenari izana emango ziona. Prozedura hark, ordea, Gaztelako zuzenbidean zuen jatorria eta erregeren irudia indartzen zuen bereziki, batek bestela pentsa lezakeen arren. Gogora bedi beretzat gorde zuela beti erregek erabakitzeko ahalmena. XIV-XV. mendeetan bideratu zen formula hau Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa aldera eta XVI-XVII. mendeetan, Gaztelako koroaren menean geratu eta gero, hasi zen Nafarroan aplikatzen, derecho de sobre-

carta izenez.

Bitxia gertatu zaigu betiere «obeditu bai, bete ez» formula hori, burujabetzarekin lotu nahi izan denean batez ere. Errege agintzaile onartzea bide zen «obeditzea», eta lege edo agindu baten exekuzioa gibelaraz zezakeen «ez betetzeak». Ez besterik. Bitxia, benetan formulazioa: zer uzten dugu bete gabe, obeditzen, hau da, «agindutakoa betetzen» dugunengan? Foruen garaiaren ondoan, euskal diplomaziaren ikur bihurtu zen formula, jeltzaleen artean batez ere, eta haren arrimuan molde beretsuko esapideak sortu dira kasu berezi batzuetan (zinegotziek zin egotzi nahi ez dutenean, esate baterako). Nahi eta ezin.

Askoz argiago ditu gauzak egungo euskal diplomaziak: Herriak hitza... eta erabakia. Bada alderdia!

UDALEK ETA SENIDEEK URTEZAHAR EGUNEAN ANTOLATU KONTZENTRAZIOAK OSO JENDETSUAK IZAN ZIREN

Milaka lagunek presoen Euskal Herriratzea eskatuz agurtu zuten 1998. urtea

■ Kontzentrazioetan EAJ, HB, EA, IU eta Batzarreko zinegotzi eta buru askok parte hartu zuten, eta PSOEko beste zenbaitek ere bai

■ Mobilizazioetan sektore anitzetako jendea bildu zen, eta milaka izan ziren kalera irten ziren herritarrak

■ PSE-EE alderdiko hainbat alkate eta zinegotzik Euskal Herriratzearen aldeko pankartak eramane zituzten

Erredakzioa / Donostia

MILAKA herritar atera ziren kalera abenduaren 31n urteari presoek Euskal Herriratzea eskatuz amaiera emateko. Ostegun arratsaldean egin kontzentrazioetan alderdi gehientsuenetako ordezkariak bildu ziren: EAJ, HB, PSOE, EA, IU, Batzarre eta hainbat alderdi independentetako kideak.

Hiriburuei dagokienez, Bilboko izan zen manifestazio jendetsuena. Senideen arabera, 5.000 lagun bildu ziren, eta EAJko eta HBko ordezkariak bertan ziren. Manifestazioa udaletxe aurrean amaitu zen. Iruñean udaletxe plazan 2.000 lagun inguru bildu ziren. Donostian, berriz, 1.000 lagunetik gora elkartu ziren, eta aurpegi ezagun ugari ziren bertan. EAJ, HB, EA eta IUko zinegotziek gain, EAJko hainbat buru izan ziren, adibidez, Joseba Egibar, Josu Jon Imaz eta Luis Maria Bandres, baita HBko Joseba Permach Mahai Nazionaleko kidea eta Joan Mari Irigoien idazlea eta Ramon Agirre aktorea, besteak beste. Gasteizen 500 lagun inguru bildu ziren, eta Jose Angel Cuerda alkatea izan zuten buru.

Probintzietako herrietan gertatua kontuan hartuz, Araban Audio eta Aguraingo kasuak aipa daitezke. Laudion 600 lagun inguru bildu ziren, eta EAJ, HB eta EAJko ordezkariak izan ziren eta Agurainen, berriz, 300 lagun elkartu ziren eta PSOEkoak izan ezik beste zinegotzi guztiak bertaratu ziren.

Bizkaian, Elorrio, Erandio, Ermua eta Mungia dira aipagarri. Elorrian jendetza handia bildu zelako —1.000 pertsona— eta Erandio udalbatza osoa egon zelako kontzentrazioan —PSOE, EAJ, HB eta IU—. Ermuan EAJ, HB, EA eta IUko zinegotziak izan ziren eta 200 lagun inguru bildu ziren. Mungian, EAJko alkateak preso baten argazkia eramane zuen.



JAGOA MANTETOLA

Jende ugari eta hainbat ordezkari politiko bildu ziren Donostiako kontzentrazioan eta tartean ziren Joseba Egibar eta Joseba Permach (ezkerrean).



JOSEBA OLALDE

Gasteizko kontzentrazio goizean izan zen eta bertan zen Cuerda alkatea.

Gipuzkoako herrietan izan ziren kontzentrazioak jendetsuenak. Senideen arabera, Errenterian 3.000 lagun bildu ziren, Zarautzen 2.000, Arrasaten, Azpeitian, Azkoitia, Oñatin eta Lezon 1.500 pertsona eta abar. Aniztasunaren aldetik kontzentrazio anitzak izan ziren eta PSE-EEko hainbat alkate eta zinegotzi izan ziren kontzentrazioetan, esaterako, Pasaian, Zumarragan, Urretxun Beasainen eta Andoainen

Nafarroako udalen aurrean egin ekimenei dagokienez, aipatzekoak dira Atarrabia, Leitza, Barañain, Altsasu, Etxarri-Aranatz eta Tafallako kasuak, besteak beste, nahikoa jendetsuak izan zirelako. Batzarreko zinegotziek ordezkariak duten herri gehienetako kontzentrazioetan parte hartu zuten. Bestetik, Tuteran, adibidez, Alderdi Karlistako kideek ere bat egin zuten Senideen mobilizazioarekin.



OSKAR MONTERO

Iruñean herenegun iluntzean eginiko kontzentrazioaren irudia.



EGUNKARIA

PSOEko hainbat alkatek parte hartu zuten kontzentrazioetan. Argazkian Bixente Itxaso Pasaiaiko PSE-EEko alkatea.



Herenegun Bilbon eginiko kontzentrazioa, presoek sakabanaketaren aurka.

MIKEL MARTINEZ

Senideak elkarteak zorionak eman dizkio Euskal Herriari

Joseba Egibarrek «probokazioak» uzteko eskatu dio PPri

Erredakzioa / Donostia

Senideak elkarteak, Urte zahar gaueko mobilizazioen datuak kaleratzeaz gain, jendearen erantzunari buruzko balorazioa ere plazaratu du. Balorazioa hiru hitzetan laburtu du: «Zorionak Euskal Herria». Bestetik, Egibarrek PPren jarrera salatu zuen Donostiako kontzentrazioan.

SENIDEAK elkarteak prentsa ohar baten bidez ostegunean egin ziren kontzentrazioei buruzko balorazioa kaleratu zuen. Datu guztiak oraindik biltzeaz zirela, Senideak elkarteak oso arrakastatsutzat jo zituen mobilizazioak, eta balorazioa esaldi bakar batean bil daitekeela esan zuen: «Zorionak Euskal Herria», «Senideak eta udalek deituriko kontzentrazio isilek izan duten erantzuna erabatekoa izan da, eta senideon aldetik euskal gizarte osoa zoriondu nahi dugu», dio Senideen oharrak. Izan ere, Senideen datuen arabera, milaka izan ziren kalera atera ziren herritarrak. Halaber, euskal presoek senitartekoen elkarteak azpimarratu du herenegungo kontzentrazioak «sekula baino anitzagoak» izan direla. Senideak elkartearen aburuz, «honek agerian uzten du euskal gizartearen nahia zein den; euskal presoek Euskal Herriratzeara, alegia».

PPren «probokazioa» deitoratu du Egibarrek

Joseba Egibar EAJko bozeramailea Donostian Senideak elkarteak deitu kontzentrazioan izan zen. Egibarrek kontzentrazioa amaitutakoan komunikabideei egin adierazpenetan Espainiako Gobernuari eskatu zion «probokazioak utz ditzala, gehiengo modu argian azaldu baita legea bete dadin, eta humanitate irizpideak izan daitezen gatazkaren aterabideak zuzenduko duten irizpideak». Izan ere, Egibarren aburuz, «probokazioa» da egun gertatzen dena. «PPren aldetik neurtutako probokazioa dago, eta zehazki Barne ministroaren aldetik. Izan ere, gerra batean garaipena lortzeko zorian zegoela uste zuen, eta espero ez zuen, eta ez dakit nahi ote zuen, egoera batean aurkitu da. Su-etena-rekin etsaia desagertu da, eta espetxe politika administrazioen ari da gerra harrapakin

bat balitz bezala, eta hori izugarri txarra da».

Egibarrek adierazi zuen, halaber, presoek Euskal Herriratzearen aldeko jarrera areagotzen joan dela denborarekin, eta mobilizazioak handiagotzen joan direla. Ildo horretan, EAJko bozeramaileak urtarilaren 9an Lizarragaraziko Akordioa sinatu zuten alderdiek antolatutako presoek aldeko manifestazioa izan zuten hizpide, eta bertan jendetza izugarria biltzea espero duela adierazi zuen. «Beste jaun batzuek hala interpretatu arren, ez dugu presionatu nahi, baizik eta gure argudioa adierazi eta kalean azaldu».

laburrean

■ Iñaki de Juana Chaosi eraso egin dio preso sozial batek, eta ondoren bakartu egin dute

Instantzia bat betetzera zihoanean, preso sozial batek eraso egin zion Iñaki de Juan Chaos euskal presoari Puerto I espetxean. Hain zuzen ere, atzetik heldu zion, eta burdinazko ate baten kontra jo zion burua behin eta berri. Presoaren lagunek kontatutakoaren arabera, eraso inolako arrazoirik gabe gertatu zen. Erasoaren ondorioz De Juanak begia galtzeko arriskua zuela eta, erietxera eraman zuten. Han, antiinflamatorioak hartzeko agindu zioten, baina presoak tratamendu hori ez segitzea deliberatu zuen. Erabaki hori «desobedientziatzat» hartu du Puerto Ieko zuzendaritzak, eta isolamendu zigorra ezarri dio De Juana Chaosi. Preso hori Puerto Iera iritsi berria zen, Espainiako Gobernuak Afrikatik penintsulara eraman dituenetako bat baita.

■ Frantziako Berdeek euskal presoek Euskal Herriratzeara galdegin dute

FRANTZIAKO Berdeen alderdiak Euskal Presoak Euskal Herrira kanpainarekin bat egin, eta heldu den urtarilaren 16an eskakizun horri buruz Parisen egitekoa den manifestaldirako deia egin dute. Berdeen buruek Presoen Sustengu Komiteen Koordinaketak egindako deiari baikorki erantzun die, eta bat egin dute manifestaldiaren deiarekin. Berdeen alderdia izanen da Frantzia mailan euskal presoek Euskal Herriratzeara galdeginen duen lehen alderdia. Gainera, gaur egun Berdeak Jospinen Gobernuko partaide dira, Dominique Voynet ministro gisa baitute. Horiez gain, Frantziako hainbat pertsona ezagunek eskatu dute presoek hurbiltzea: Jacques Gaillet apezpikua, Gilles Perraut idazlea, Irene Terrel, Jean Jacques Defelice eta Gisele Halimi abokatu ezagunak eta François Della Suda zein Maurice Rajsfus izendunek, adibidez.

■ Gabi Mouesca berriz eraman dute Lannemezanera

GABI MOUESCA euskal presoak Perpignan-eko kartzelatik Lannemezan-eko zentralera eraman dute berriz ere, asteazken honetan. Duela hiru hilabete atera zuten Lannemezan-etik, esplikatu «zigor diziplinario» bat zela. Bestalde, Landesetako asisetako gorte bereziaren aitzinean epaitua izanen da, Filipe Bidart eta Tiotte Etchebestekin batera, duela hamabost urte Leon-eko kanpinean izan zen tirokadari buruz. Datorren martxoan beteko dira hamabost urte Gabi Mouesca kartzelan dagoela.

■ Igandean omenaldia Bixente Askasibar preso ohiari

IGANDEAN Bilboko San Inazio auzoan omenaldia eskainiko diote Bixente Askasibar preso ohiari. Omenaldia eguerdiko 13:00etan hasiko da Levante plazan. Askasibar abenduaren 23an atera zen espetxetik, 50 milioiko bermea ordainduta. Bestalde, gaur arratsaldean Azpeitiko Soreasu antzerkian amnistiaaren aldeko ekitaldi bat izango da. Bertan Euskal Preso Politikoen Kolektiboari eta presoek senitartekoei omenaldi bana egingo diete. Ekitaldian, halaber, Lazkano eta Maia bertsolariek hartuko dute parte.

Arzalluz: «Su-etena buztanetik oratu eta ez dugu askatuko lintxatu arren»

Jarrera horrek eragin du Eusko Jaurlaritzan abertzaleak besterik ez egotea

Itziar Uriarte / Bilbo

Bakegintza izango da Juan Jose Ibarretxe buru izango duen gobernuaren lehentasuna. Lehendakari berriak arratsaldeko ordu batean egingo dio zin ardurari Gernikako Juntetxean, eta gaur bertan EAEko Gobernu berriaren osakera iragar dezake. EAJk balantze baikorra egin zuen amaitu den urteaz, nahiz eta transferentzietan eta preso hurbiltzean aurrerapenik eza deitoratu.

EAJ-K ekonomiaren hazkuntza, lagabeziaren murrizketa, ETaren su-etena, EHk Parlamentuan parte hartzea eta Ibarretxeren aldeko botoa ematea azpimarratu ditu EAJk «urte ezohiko eta garrantzitsu» honen alde on gisa. Presoak Euskal Herrira hurbildu ez izana, UPNk eta PPk EAE eta Nafarroako parlamentuek eginiko lankidetzak akordioa hautsi izana, eta Estatutuaren eskuduntzek transferitu gabe irautea beste aldean jarri zituzten Xabier Arzalluz eta Joseba Egibarrek.

«Guretzat premiazkoa da baketzea, eta lortzea espero dugu, su-eten hau behin betikoa egin behar dugu urratsez urrats», berretsi zuen Xabier Arzalluzek.

Piztu den itxaropena era grafikoan azaldu zuen: «Su-etena buztanetik oratu dugu, eta ez dugu askatuko, lintxatuko gaituzten arren. Hori da Ibarretxeren gobernuaren zeregina eta gobernu horretan nazionalistak besterik ez egonaren gakoa».

Arzalluzen ustez, «Ibarretxek arrazoi du esaten duenean baketzea lehentasuna bada, diagnostiko bakarra egon behar duela. Hemen ezin daitezke mediku bi egon Gobernuan: batek esaten duena ebakuntza egin behar zaio bestela hil egingo delako, eta beste batek esaten duena ezin daitekeela ebakuntzarik egin bestela hil egingo delako». Dena denakoa dela ere, «bide argi bat izan beharko du, hau funtsezkoa delako gure herrirako».

Ibarretxek lortuko duenaren komentzimendua azaldu zuen Arzalluzek. «Ni erabat baikor nago Ibarretxeren kudeaketaz, gure lehentasu-



Xabier Arzalluzek 1998. urtearen balantze politikoa egin zuen urtezahar egunean EAJren izenean.

«Desiratzen nago preso guztiak kalean dauden eguna ikusteko»

■ EAJ Bilboko kaleetan izango da hurrengo larunbatean presoak Euskal Herrira ekar ditzaten eskatzeko. «Gu ez goaz kalera inor presionatzeko, gu goaz kalera aspertuta», ohartarazi zuen Arzalluzek. «PSOEkoak eta PPkoak ez dute deitzen, baina beste denok deitzen dugu eta beste denok gara Euskadiko gehiengoak bai politikoki, bai sindikalki, gehiengo osoa. Guk kalera deitzen badugu eta jendea kalera bada, hori argumento bat da, ez da presioa, argumentoa da». Dezepzio puntu bat ere erakutsi zuen Arzalluzek Espainiako Gobernuaren jokabideagatik. «Nik itxaropena galdua daukat, nik itxaropena neukan eta bizia Gabonetarako denak hemen egongo zirela, eta badakit Aznarren inguruan batzuk zeudela honen alde eta lan egin dutela honen alde baina ez dute irabazi, galdu egin dute, beste batzuke indar gehiago izan dute».

«Nik espero nuen Aznarrek presoak hurbilduko zituela Gabonetarako, eta horretarako ez da espetxe legerik aldatu behar, espetxe politikaren abusua bertan behera gertatzea baizik».

Burukide jeltzalearen aburuz, hurbiltzetik aurrera, «presoei dagokien beste guztia negoziatzekoaren esparruan dago, ETA eta Gobernuaren artekoan, edo kartzelatan dauden presoekikoan, hori beraien artekoa da, ez da nirea. Ni desir-

ratzen nago biolentzia guztia amaitu eta preso guztiak kalean dauden eguna ikusteko, hori normaltasunaren eguna izango delako», nabarmendu zuen Xabier Arzalluzek Gabonzaharrean.

Espetxean dagoen Mahai Nazionalari dagokionez, zigorra kritikatu zutela gogoratu zuen Arzalluzek: «bere egunean azterketa juridikoa egin genuen eta ateratzen dituzten egunean, ateratzen badituzte, poztasunez ospatuko dugu».

na baketzea da. EAJ alden du egin da, orain arte beti egon gara gobernu batekin eta besterekin laguntzen, bilatzen, pentsatzen... ikusi dugunean ezetz, beste lehentasun batzuk dituztela, gure kontura hasi gara lanean. Ez inoren kontra, honen alde baino, eta horretan jardungo dugu», gaineratu zuen Arzalluzek.

«Hitz egin den guztiaren ondoren, ikusten dugu alderdi eta giro batzuetan ez dela ondo hartu, gutxienez bakea heltzeko bide hau. Beste era

batera nahi izango lukete bakea, edo porrot osoaz, edo norbaitentzat etekin politiko jakina lortuz, baina ez bakea besterik gabe, arazoa konpontzea».

Ustekabeak gobernuan

Juan Jose Ibarretxek lehendakari ardurari zin egingo dio gaur Gernikako Juntetxean. Gaur bertan lehendakariak Gobernu berriaren osakera eman dezake aditzera. Xabier Arza-

lluzek gabonzaharrean aurreratutakoaren arabera, Juan Jose Ibarretxek presa du ardura bereganatu eta gobernu berriarekin lanean hasteko.

Karguetarako kinielak hasita badaude ere, Arzalluzek orain arte eman izenen aldean aldaketa garrantzitsuak egongo direla iragarri zuen. «Ezusteak izango da, zuek aipatu dituzten izen guzti horiek ez dutelako zerikusi handirik entzungo dituztenekin», esan zuen.

«Konfiantza judizialak haustura itzela izan du GAL auziarekin»

Itziar Uriarte / Bilbo

XABIER ARZALLUZEK hitz gogorrez gaitzetsi zuen Vera eta Barrionuevo aske uzteko Espainiako Auzitegi Gorenak eta hango Gobernuak erabilitako prozedura. Auzitegi gorenak emandako bost arrazoiak banan-banan gezurtatzeaz gain, EAJren azterketa juridikoak legeak ezinbestean eskatzen duen gabezia batez ere ohartarazten du: kartzelaratuen damutzeko jarreraren (ezaren) balorazioa.

Xabier Arzalluzek berretsi zuen «kalean badaude zio politikoengatik» dela. «Han neurtzeko makila bat dago eta hemen beste bat. Batzuetan ematen du tratamendu koloniala ematen digutela, legearen aurrean denak berdin garen zuzenbide estatu batean ezin gerta litezkeelako. Legea era batera erabiltzen da batzuentzat eta beste era batera besteentzat. Batzuentzat lintxamendua dago, eta besteentzat txaloa».

Arzalluzen ustez, Vera eta Barrionuevorentzat indultua eskatu eta askatzeko erabili dituzten oinarri juridikoak aintzat hartuz gero HBko Mahai Nazionalako kideak eta «ETAko preso gehienek aske egon beharko lukete».

Espainiako Konstituzioa eskutan, Arzalluzek gogorarazi zuen ezinbestekoa dela epaile eta auzitegien ebazpenak betetzea, hala nola epailetan eta ebartzitakoa betetzeko epaileei laguntza ematea. «Har ezazue artikulua hau 118.a-er, aldera ezazu Guadalupearen ikusi dugun guztiarekin eta gero etorri diren neurri judizialekin. Kalean dituzte guztiak, atzean delitu oso larriak egin izanaren susmoa, baina kalean daude eta mundu guztiak uste du ez direla kartzelara bueltatuko».

Marey bahitu izanagatik preso zeudenak indultatu izanak «epaitegiak konfiantza haustura itzela» ekarri duela gaineratu zuen. Arzalluzek ere oroitarazi zuen Madrilgo gobernuak indultua eman ziela txosten juridikoa irakurtzeko ere astirik izan gabe.

HBko mahaikide presoeri hirugarren gradua ematea aztertuko du Gobernuak

Orain arte euskal presoek kolektiboak uko egin dio bide horri arbitrarioa delako

Erredakzioa / Donostia

Espainiako Gobernuak HBko Mahai Nazionalako kide presoek egoera erabili nahi du egoera politiko berriari aurre egiteko, eta hirugarren gradua emateko aukeraz baliatzeko asmoa du datozen egunotan. GALEko kondanatuei indultua eman ondoren, HBko mahaikideak kalean ikusi nahi ditu, baina orain arte presoek kolektiboak gaitzetsi duen bide bat erabiliz: hirugarren gradua.

URTARRILEAN aztertu asmo du Espainiako Gobernuak HBko mahaikide presoek egoera, hirugarren gradua emateko aukera baliatzeko edo ez. Joan den ostegunean, *El Correo Español* egunkariak aurerratu zuen asmo hori. Egun berean, Jaime Mayor Oreja Barne ministroak nabarmendu zuen ez dela erabakirik hartu, baina onartu zuen hamabost egunen buruan gaia aztertzea posible izango zela. Atzo, berriz, Europa Press agentziak ziurtzat eman zuen Basauri, Langraiz, Martutene eta Iruñeko espetxeetako batzordeek aztergai izango dutela mahaikideen egoera.

Barrionuevori, Verari eta GAL auziko beste kondanatuei indultua eman ondoren, HBko mahaikide presoek egoera hartu du helburutzat Espainiako Gobernuak, kon-



ALBERTO MARTIN / EFE

Mayor Oreja Barne ministroak Maratalazko poliziak agurtu zituen urte berri ona opatzeko.

pentsazio gisa eta su-eten egoerari aurre egiteko tresna gisa.

Dena den, oso bide interesatua hartu du: hirugarren gradua. Hirugarren gradua ematea Espetxe Zuzendaritzari dagokio, preso bakoitzaren portaera aztertuta. Orain arte Euskal Preso Politikoen Kolektiboak uko egin ohi dio hirugarren gradua onartzeari, oso modu arbitrarioan eskaintzen delako eta txantaje gisa erabiltzen delako (izan ere, gehienetan damua adieraztearekin lotu izan dute). Horrez gain, mahaikideen

kasuan, gainera, ate hori erabiltzea bidegabea izan daiteke beste presoekiko, batez ere zigorraren hiru laurdenak bete dituztenentzat, jakinik oraindik sakabanatuta eta urrun daudela.

HBk, ordea, uste du mahaikideak beste bide bate-

tik kaleratu behar dituztela: Auzitegi Konstituzionalak kondanatuek jarritako errekursoaren argudioren bat ontzat ematean, hau da, Auzitegi Gorenak jarritako zigorra indargabetzean. Erabaki hori lehenbailehen hartzeko eskatu berri du HBk.

Lehergailu bat jarri dute Gasteizko banketxe batean

■ PPko kide baten etxea harrikatu dute Bilbon

Agentziak / Gasteiz-Bilbo

LEHERGAILU batek eztanda egin zuen atzo goizaldean Gasteizen, BBV banketxeke diru-emaile automatiko batean. Udal-tzaingoaren arabera, lehergailua etxean egindakoa zen eta ez zuen suterik sortu. Ezta kalteak eragin zituen sarrerako atean. Suhiltzaileak Venezuelako kaleko bulego horretara joan ziren, baina, suterik ez zenez, izan ez zuten esku hartu.

Bestalde, burua estalita zeramaten lagun batzuek Gonzalo Fernandez PPko Gazteriaren buruzagiaren etxea harrikatu zuten atzo goizaldean Bilbon. Eraso goizaldeko ordu bata eta laurdenean izan zen, eta ondorioz etxeko kristal guztiak hautsi ziren. PPko kidea etxean zegoen bere familiarekin urte berriaren etorrera ospatzen. Amurrión (Araba), berriz, PPko hiru karguren kontrako pintadak agertu dira. Udalak ezabatzeko agindua eman zuen atzo bertan. PPren ustez, presoak hurbilazteko estrategiaren barrukoak dira erasoak.

Chiracen mintzaldiaren zati batzuk nabarmendu ditu EAJk

■ Zati horiek kargudun politikoei igorri dizkie

Eneko Bidegain / Baiona

JACQUES CHIRAC Frantziako Errepublikako lehendakariak mintzaldi bat egin zuen abenduaren 4an Bretaniako Eskualde Kontseiluan. EAJko Ipar Buru Batzarrak hitzaldi horren zati batzuk igorri dizkio Iparraldeko zenbait kargudun politikori, hala nola hiru diputaturi eta bi senadoreri, Ipar Euskal Herriko kontseilari nagusiei, Baiona, Angelu, Miarritze, Donibane-Lohizune eta Hendaiako auzapezei, Pirinio

Atlantikoetako prefetari eta Baionako suprefetari.

Chiracek bretoiaren aldeko hitzak izan zituen, eta erran zuen nahi duen orok izan behar duela hizkuntza horretan ikasteko aukera. «Nazioak lehentasuna gorde behar badu ere, izate erregionalaren agertzeak ez du kezkatu behar». «Estatuak definitu kokaleku uniforme bat inposatzeko ordez, legeak tokiko aktoreei iniziatibak hartzeko ahalak emanen dizkien tresnak asmatu behar ko ditu».

DESAGERTUTAKO ARRANTZALEEN SENIDEEI LAGUNTZEA IZANGO DA LEHENTASUNA

Etzitik aurrera 'Marero' aurkitzeko lanek ez dute lehentasunik izango

■ Pasaiako Arrantzale

Kofradiako lehendakariak ostegunean eman zuen erabakiaren berri

■ Itsasoan jazotako

hondamenak «lehorrean» utziko dituen ondorioak arindu nahi dituzte orain

■ Ahaleginak egingo dituzte

familiek ahalik eta lasterren jaso ditzaten kalte-galeren ordainketak

Erredakzioa / Donostia

OSTEGUNEAN Pasaiako Arrantzale Kofradiako lehendakari Jaime Tejedorrek aditzera eman zuenez, astelehenetik aurrera *Marero* itsasontzia bilatzeko lanak ez dira izango lehentasun biziko egitekoa, eta «bigarren mailara» igaroko dira. Izan ere, orain arteko bilaketa lanen emaitza ezkorra izan da, eta etsipena nagusitu da. Horregatik, orain zeregin itzela ikusten dute etxean bertan, galdutako senitarteko asko premia gorrian aurkituko baitira.

Itsasoan jazotako hondamendi handia ez dutela lehorrean areagotzea nahi esan zuen Jaime Tejedorrek eta ahal den neurrian, samintasunez betetako uneotan, lagundu egingo dietela desagertutako senideei. «Orain arteko lanik handiena itsasoan zegoen», esan zuen Tejedorrek. Orain, berriz, «lehentasuna» lehorrean geratu diren senideei laguntzea da. Izan ere, legearen arabera, galdutako senideek hainbat urtez itxaron behar izaten dute bizi-aseguruak kobratzeko. Epe luze hori murrizteko ahaleginak egingo dituztela esan zuen Jaime Tejedorrek, eta horren alde urratsak egiteko prest azaldu dira Eusko Jaurlaritzako



EDURNE KOCH

Marero arrantzontzia galtzeak tristura ekarri du Pasaiako portura.

Arrantza kontseilari Javier Retegi eta Espainiako Gobernuako Arrantza ministro Loyola de Palacio ere. Horretarako, galdutakoak ofizialki hildakotzat emateko legea moldatuko dutela esan zuten.

Egun hauetan, halaber, desagertutako zortzi marinelen senitartekoei eman beharreko kalte-ordainak lehenbailehen emateko borondatea azaldu du La

Fraternidad istripu mutualitateak.

Gaur eta bihar ere, bilaketa lanak

Oraindik ez dituzte, hala ere, bertan behera utzi desagertutako arrantzontziaren bilaketa lanak —Loyola de Palaciok lanean segituko dutela esan zien senideei—. Atzo bi helikoptero ibili ziren Bizkai-ko Golkoko bazterrek araka-

tzen, eta itsasontzi batek ere miatu zituen itsaso zabaleko hainbat toki. Ilunabarrak ez zuen emaitza baikorrik ekarri, ordea.

Gogora ekarri behar da abenduaren 17an joan zirela arrantza egitera *Marero*-ko arrantzaleak eta hilaren 19an lortu zutela kofradiako kideek haiekin hitz egitea azkenengoz. Hilaren 20an, berriz, ekaitz latza lehertu zen haiek zeuden tokian.

Gobernuak dio telefono gidek kalte egiten diotela Nafarroaren nortasun irudiari

■ *Soilik 'Nafarroa' izena zekartenak erretiratu ezik, neurri legalak hartzeko prest azaldu da*

Erredakzioa/Iruñea

NAFARROAREN izena soilik euskaraz zekarten Telefonikako gidak banatzea legediaren «hauste gori-goria» da, eta «kalte» egiten dio lurralde honetako nortasun-irudiari, Nafarroako Gobernuaren ustetan. Joan den urteko azken bilkuran, UPNko gobernu-bilkurak berretsi egin zituen afera honen inguruan Herrilan, Garraio eta Komunikazio kontseilari Jose Ignacio Palaciosen enpresaren aurrean eginiko gestioak, eta gida guztiak erretiratu ezean eginbide legalak hasiko zituela ohartarazi zion Telefonikari.

Gogoratuko denez, azalean soilik Nafarroa izena —erdarazko baliokiderik gabe— zekarten telefono gidak hasi zen banatzen Telefonica enpresa Lizarrerrian, eta horrek UPNko zinegotzien eta goi kargudunen protesta ekarri zuen. Palacios kontseilariak gutun bat idatzi zion Telefonikako presidenteari, esanez gidaren banaketa Nafarroaren errealitatearen aurkakoa zela. Orduan, Telefonikak gidak erretiratzea erabaki zuen.

Nafarroako Gobernuak, asteazkeneko bilkuran, akordioa hartu zuen gogoratzeko gaztelania dela Nafarroako hizkuntza ofiziala eta premiatzeko telefono konpainia Foru Erkidegoaren izena gaztelaniaz, edo gaztelaniaz eta euskaraz ager dezan.

Udal taldeak agendak itzuli ditu

Iruñeko UPNko udal taldeak, bestalde, itzuli egin ditu Udalak berak argitaratutako agenda ofizialak, egunen eta hilen izenetan euskarazko hizkiak erdarazkoak baino «handixea-goak» direlako. Talde horretako bozeramaile Eladio Ezpeletak herenegun jakinarazi zion erabakia alkateari, gutun baten bidez.

Aurki hasiko dira Getaria-Zumaia errepedea konpontzen

■ *Obrak jada adjudikatu ditu Gipuzkoako Foru Aldundiak, «premiatzko» konponketatzat baitute hori*

Erredakzioa / Donostia

BESTE URRATS BAT egin dute Gipuzkoako Foru Aldundiko ordezkariak Getaria eta Zumaia lotzen dituen kostako errepedea lehenbailehen konpontzeko, obrak jadanik adjudikatu baitituzte —Construcciones Moyua enpresari emango dizkiote— eta aurki lanean hasiko direla iragarri baitute. Obrak hasi eta han-

dik bost hilabetera —ekain aldera— errepedea konponduta egongo dela esan dute.

Gogora ekarri behar da abenduaren 1ean aipatu errepedearen zati handi bat amildu egin zela eta ordudunik itxirik dagoela. Inguru horretako bizilagunei eragozpen ugari sortzen dizkie errepedea itxita egoteak, ez baitute alternatiba argirik. Batetik, A-8 autobidea dute —bidesaria

ordaindu behar da— eta, bestetik, Meagako gaina, gidariei makina bat neke eragiten dien errepede bihurria.

Konponketak egiteko aurrekontua 182 milioikoa izango da. Errepidea hondatu bezain pronto, Gipuzkoako Foru Aldundiak azterketa geotekniko bat eskatu zuen, eta bertan zehaztu ziren egin beharreko konponketa nagusiak. Hala, batetik, harri-lu-

beta handi bat —ehun metro zabal eta sei metro luze— erakiko da bertan, eta horma handi bat ere bai.

Bestela ere errepede horretan konponketa lanak egiten diru ugari —ehun milioi inguru— erabiltzen dutela esan dute Gipuzkoako Foru Aldundiko ordezkariak, itsaso ertz-ertzean baitago eta lubiziak eta antzekoak ugariak izaten baitira.

Barakaldoko 21 urteko ustezko bortxatzaile bat espetxeratu dute

Uztailetik aske egon da, ADN probaren emaitzen zain

Erredakzioa / Bilbo

F.D.T. Barakaldoko 21 urteko gaztea espetxeratu egin dute lau eraso sexualen egilea izateagatik; erasoak iazko apirila eta uztaila bitartean gertatu ziren udalerrri

horretan. Gaztea uztailean atxilotu zuen Ertzaintzak aipaturiko delituengatik; hala ere, aske zegoen positibo eman duten ADN probaren emaitzen zain. Astelehenean bertan espetxeratu zuten, epailearen aginduz.

IRAGAN urtearen erdialdetik Ertzaintzak Barakaldo inguruan eraso sexualak jasan zituzten hainbat emakumeren salaketak jaso zituen; haietako bat adin txikiko emakume bat zen. Ertzaintzak egiaztatu ahal izan zenez, kasuetako lautan erasotzaileak gune ilun batean ezkutatuta itxaron zien biktimen, ikustezina zen toki batean.

Emakume gazte bat —gehienetan bakarrik zihola— agertzen zenean haren etxeko atariraino jarraitzen zuen. Atarian, bizkarretik erasotzen zion lepoan objektu ziztakari bat jarritz, eta, heriotza mehatxupean, bera masturbatzera behartzen zuen emakumea; gero oinez alde egiten zuen.

Salatutako kasuetako batean —iazko apirilean gertatu zen—, erasotzaileak bere helburua lortu ostean, felazio bat egitera behartu zuen emakume gaztea, eta ondoren bortxatu egin zuen baginatik penetratuz.

Hurrengo hilabeteetan, maiatza, ekaina eta uztailean, beste antzeko hiru gertakari izan ziren. Kasu horietan ez zituen biktimak baginatik penetratu.

Uztailean atxilotu arren, orain arte aske

Ertzaintza Barakaldo inguruan izan zen, eta salatutako gertakari guztiak ikertu zituen: *modus operandi*, erasotzailearen jokabidea, biktimen ezaugarriak eta gertakariak zein ordutan eta non gertatu ziren. Ikerkuntza lanei eta hiritarren laguntzari esker, Ertzaintzak erasotzailea identifikatu eta atxilotu zuen iragan uztailearen 12an; Barakaldoko auzokidea da F.D.T. izeneko 21 urteko gaztea. Beharrezko diligentzia guztiak egin ostean, atxilotua epailearen esku jarri zuten.

Epailearen aurrean deklaratu ostean, F.D.T. izeneko gaztea aske uztea agindu zuen epaileak, atxilotua izan zenean egin zizkieten ADN



XOUSE SIMAL

Barakaldokoa da espetxeratutako gaztea. Artxiboko argazkian, herri horretako kaleetako bat, AHVko lantegien ondoan.

proben emaitzak eskuratu bitartean. Joan den astelehenean, abenduak 28, egindako azterketen emaitzak hartu zituzten, eta bildutako laginek atxilotua eraso sexualen

ustezko egilea zela frogatu zuten. Ondorioz, epaileak 21 urteko Barakaldoko gaztea berehala atxilotu eta espetxeratzea agindu zuen iragan astelehenean.

Santurtziko gaztea aske

Erredakzioa / Bilbo

USTEZ 17 eraso sexual egiteagatik asteen atxilotu duten Santurtziko M.L.A. 19 urteko gaztea aske utzi du Barakaldoko laugarren Argibide Epaitegiko epaileak, «frogarik ez izatea» argudiatuz.

Santurtziko gaztea joan den astelehen goizean atxilotu zuen Ertzaintzak, azken bi urteotan ustez 17 eraso sexual egiteagatik. Auzi horren biktima guztiak adin txikiko neskak dira, eta Santurtzin eta Portugaleten izan ziren erasotuak.

Erasoak duela bi urte hasi ziren arren, biktimak inolako salaketarik ez jaritzeak orain arte bortxaketan berri ez izatea ekarri zuen, baita ikerketa lanak atzeratzea ere.

Ertzaintzak joan den

azaroan hasi zituen ikerketak, eta astelehenean bukatu zituen, ustezko erasotzailea atxilotzean. Santurtzin atzeman zuten gaztea, herri horretan eta Portugaleten ustez egin dako erasoengatik.

Gazteari egotzi zizkieten eraso guztiak sexualak izan baziren ere, salaketa jarri duten gazteen datuen arabera, bortxatzaileak sei alditan lortu zuen koitoa gauzatzea.

17 adin txikikoren ustezko bortxatzailea astelehenean atxilotu zuten, eta, beharrezko ikerketak egin ondoren, Ertzaintzak Barakaldoko laugarren Argibide Epaitegiko epailearen esku utzi zuen asteazkenean. Epaile horrek, oster, aske utzi zuen ostegunean bertan, «frogarik ez izateagatik».

laburrean

■ Gizonezko bat hil zen atzo goizean Gasteizen izandako auto istripuan

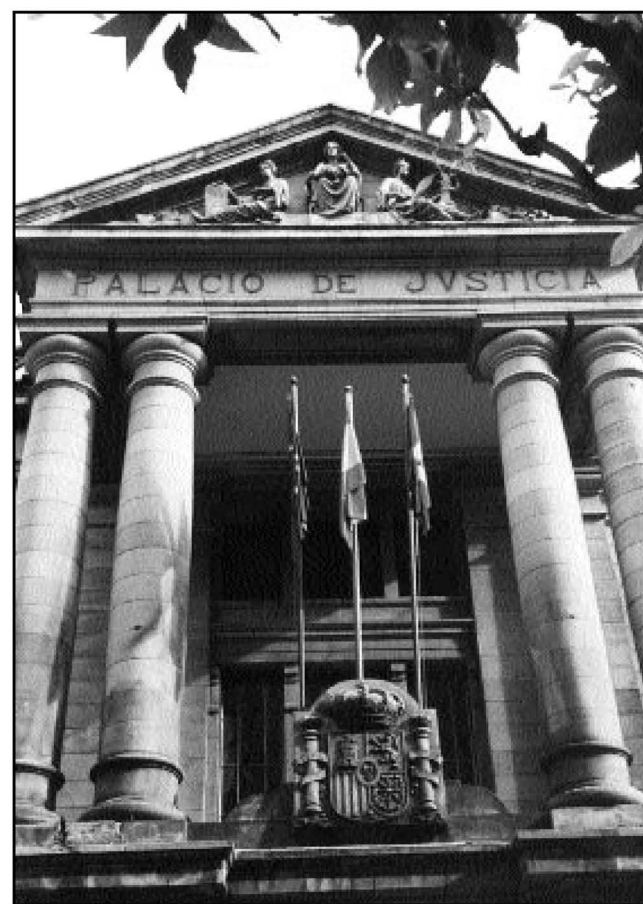
GIZONEZKO bat hil zen atzo Gasteizen izandako auto istripuan. Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo Sailak emandako informazioaren arabera, 72 urteko B.C.H. gasteiztarra da hildakoa. Istripua goizeko zortziak aldera gertatu zen N-240 errepidean, Gasteiz barruan. Zergatik ez dakitela, B.C.H.k gidatzen zuen Citroen Xantia kotxea errepidetik irten zen. B.C.H.rekin batera kotxean zihoan 42 urteko J.A.G.C. larriki zauritu zen, eta Txagorritxuko erietxean ingresatu zuten. Azken hori kotxearen barruan geratu zen harrapatuta, eta suhiltzaileek atera behar izan zuten.

■ Gizonezko bat hil zen asteazkenean Astigarragako Ergobia auzoan, trenak harrapatuta

GIZONEZKO bat hil zen asteazken goizean Astigarragako Ergobia auzoan (Gipuzkoa), trenak harrapatuta. DYAK eta Osakidetzak emandako informazioaren arabera, istripua goizeko 09:30etan gertatu zen. Eusko Jaurlaritzako Herrizaingo Sailak oraindik ez du argitu istripuaren zergatia. Osakidetzako medikudun anbulantzia bat istripua gertatu zen lekuraino iritsi zenean, 65-70 urte inguruko gizonezkoa oraindik bizirik zegoen, baina anbulantziako medikuek ezin izan zuten ezer egin hark bizirik segitzeko. x

■ Altubeko mendatean hirugarren bide bat eraikitzeko lehen urratsa egin du Arabako Foru Aldundiak

ALTUBEKO mendatean hirugarren bide bat eraikitzeko lehen urratsa egin du Arabako Foru Aldundiak; eraikuntza proiektua idazteko laguntza teknikorako lanak onartu ditu. A-68 autobidearen alternatiba bilakatuko da Altubeko mendatea lan horien ostean, Arabako Foru Aldundiko teknikarien aburuz. Baldintza kaskarragoak izango dituen arren, dohainik izango dela nabarmendu dute teknikariek. Aipaturiko autobidearen jabetza lortuz gero, Altubeko hirugarren bidea ez zuela eraikiko jakinarazi zuen Arabako Foru Aldundiak. Jabetza lortu ez dutela ikusita, lanei ekitea erabaki dute orain. Lanek 600 milioi pezetako (24 milioi libera inguru) aurrekontua dute. x



ARGAZKILARIA

TSJPVko bost magistratu postu betetzeko deia

Espainiako Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak (CGPJ) Euskal Autonomia Erkidegoko (EAE) Justizi Auzitegi Nagusiko (TSJPV) bost magistratu lanpostu betetzeko deia egin du. Lehiaketa hilabeteko epean erabakiko da; beraz, otsailerako plaza horiek beteta egon daitezke, iturri ofizialek jakinarazi dutenez.

300 hildako errepidean

Joan berri zaigu urtea beltza, oso beltza izan da errepide istripuei dagokienez. Istripuek izugarri egin dute gora

Euskal Herriko errepide sarean, eta horrekin batera hildakoen kopuruak.

Ez da gaitzik ez zorigaitzik errepideak beste heriotza eragiten duenik; ez behintzat gurean. Euskal Herrian errepide istripuak dira heriotza arrazoi nagusia, berezi-bereziki, adin ertaineko gizon-emakumeen artean.

Azken urte hauetan datu beldurgarri horri buelta emateko modua ikusten hasia zen, apurka-apurka auto istripuen kopurua beheraka-beheraka egiten ari baitzen. Aurten, baina, joera estatistiko hori airean eraman du errealitateak, errealitate gordinak.

Euskal Herriko errepide sarean, 299 lagunek galdu dute bizia auto istriputan, EGUNKARIAK egindako kontaketa-aren arabera. Datu hori ez da erabat zehatza, oraindik hiru administrazioetako trafiko arduradunek egiteke baitaukate kontaketa orokorra. Eusko Jaurlaritzako Bidezaingo eta Ibilgailuen Zuzendaritzak datozen asteetan du

balantze hori egiteko asmoa, eta, bitarte honetan, kopuru zehatzik ez dute eman nahi izan, datuak hain txarrak izanik azalpen zabala merezi dutela argudiatuta. Nafarro-

■ ■ ■ **Nafarroa da, herrialdeka, errepideko istripu kopuru handiena izan duena. Baina zerrenda beltz horretan oso gertutik jarraitzen dio Gipuzkoak**

ako Gobernuak, berriz, otsaila arte, ez ditu bilduko Foruzaingoak eta Goardia Zibilak emandako datuak —Nafarroak, trafiko eskumenik ezean, poliziak egindako argiketaxostenen bitartez zentralizatzen ditu datu horiek—. Ipar Euskal Herriko hiru probintzietako datuak, azkenik, departamenduko gainerakoe-kin batera biltzen dituzte, eta balantze orokorra ere departamendu osoari dagokiona egiten dute.

Nolanahi ere, balantzeak ezkorrak izango dira halabeharrez. Datuek ez dute beste aukerarik uzten: iazko datuekin alderatuta, auto istriputan hil diren lagunen kopu-



JESUS DIGES / EFE

Urteko istripu larriena, Etxegaraten. Frantzian uzta biltzetik euren herrira zihoazen lau portugaldar hil ziren joan den urriaren 10ean Etxegaraten, Altsasu udalerrian, izandako auto istripu larrian.



IGNACIO ESCRIBANO / EFE

Familia bereko hiru kide hilik Tuteran. Uda beltza izan zen; istripurik larriena Tuterako hau izan zen: familia bereko hiru senide hil ziren.



P.CUTIERREZ / EFE

Zanbrana, gune beltza. Arabako Zanbrana herriaren pareko errepide tartean 24 istripu izan ziren 1998an, eta sei lagun hil ziren ezbeharrotan.

ruak %20 inguru egin du gora. Euskal Autonomia Erkidegoan (EAE), esate baterako, 1997 urtean 149 pertsona zendu ziren errepide sarean eta aurten, berriz, 182 lagunek galdu dute bizia.

Nafarroan, berriz, aldeaz da hain handia, iazko urtea ere beltza izan baitzen oso. Foru komunitatean 95 hildako izan dira.

Nafarroa eta Gipuzkoa zerrendaren goialdean

Datuak herrialdeka aztertuz gero, Nafarroak izan du istripu kopururik handiena. Baina zerrenda beltz horretan oso gertutik jarraitzen dio Gipuzkoak. Aurreko urtean 81 lagunek galdu baitute bizia Gipuzkoako errepideetan.

Bizkaian, berriz, 59 lagun hil dira errepide sarean eta Araban, aldiz, 44 hildako zenbatu dira.

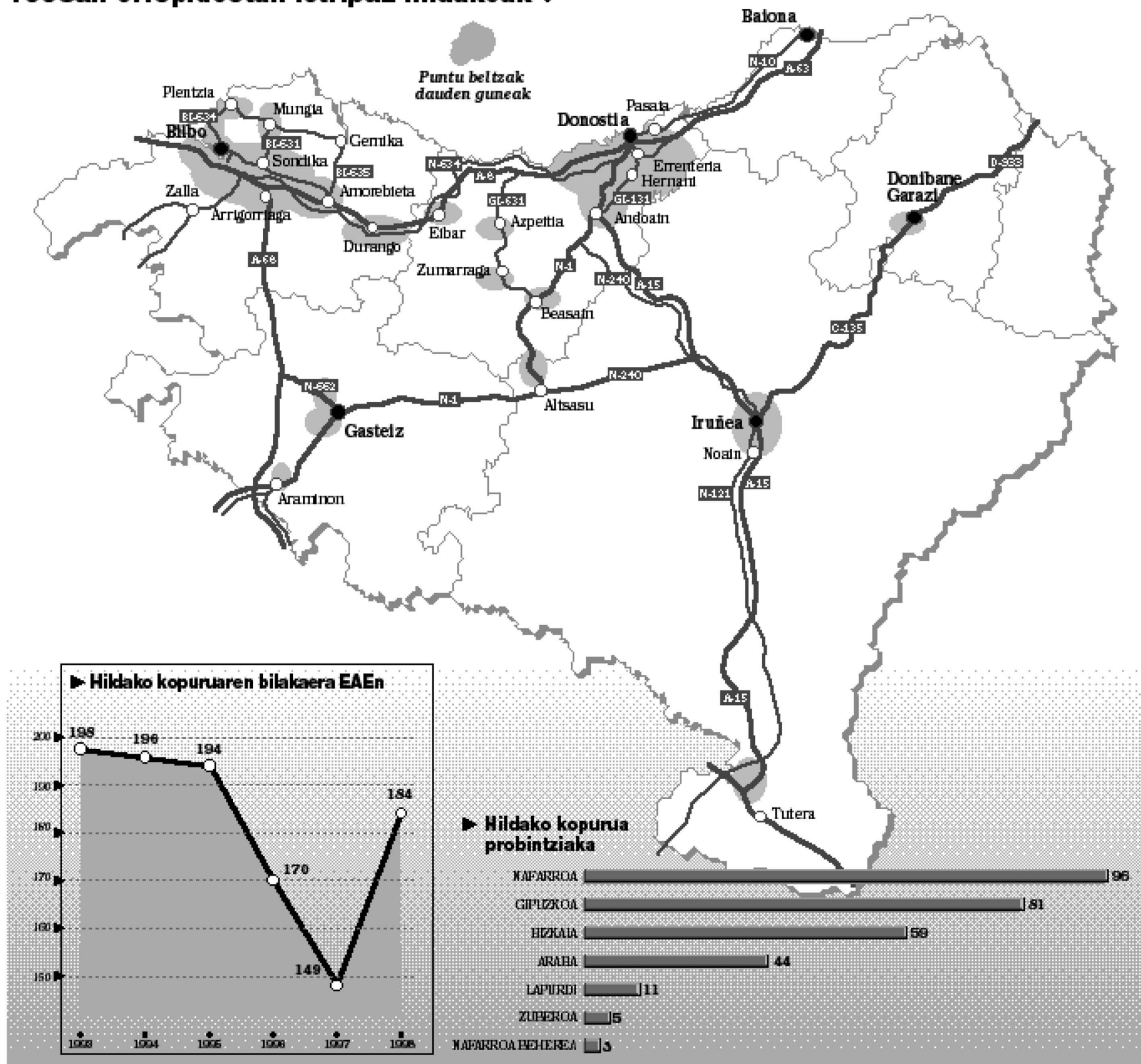
Ipar Euskal Herriko probintziei dagokienez, azkenik, 19 lagun zendu dira errepide istripuen ondorioz; horien artean 11k Lapurdin galdu zuten bizia, bostek Zuberoan eta hiru lagunek Nafarroa Beherean.

Errepideetako gune beltzak, ugari

Arrazoi ugari azaltzen dute istripu kopuru handi hori. Gehiegizko abiadurak eta alkoholak, jakina, eragin zuzena dute horretan; baina, horietaz gainera, trafiko dentsitatea aipatzen dute, behin eta berriz, trafiko arduradunek.

Trafikoa Istripu kopuruaren gorakada

1998an errepideetan istripuz hildakoak



Euskal Herrian gero eta auto gehiago dabil, eta gehienak inguru beretan ibiltzen dira, gainera. Hori dela eta, trafiko dentsitate gehien duten errepideak dira sareko puntu beltz nagusiak: N-1a, A-8a, N-634a (Bilbo-Donostia) eta Andoaindik Irurtzuenerako A-15 autobidea. Hala ere, badira dentsitate handia ez izan arren oso arriskuatsuak diren beste zenbait. Aipatzekoak dira, hain zuzen ere, GI-632a (Bergara-Beasain); BI-625a (Bilbo-Laudio); N-240a (Bilbo-Barazari); Puiu eta Tafalla arteko tartea; A-15era sartzeko elkargunea eta Donibane-Garazi artekoa.

Jone Larrañaga
DONOSTIA

1998a Ozeanoen Nazioarteko Urtea izan den moduan, hasi berri dugun hau, 1999a, Bide Segurtasunarena izango da nazioarte osoan. Mundu zabalean, errepideetan uneoro izaten den arriskuaz ohartaraziko da, eta arrisku hori saihestu eta istripuak gutxitzeko, hezkuntza plangintzak bultzatuko dira.

Euskal Herrian ere hala egingo dute administrazioek. Aurreko urteko datu ikaragarriak ikusita, behar-ko zerbait egin!

Errepideetan segurtasuna bultzatzeko urtea izango da hasi berria den hau nazioarte osoan. Indar berezia jarriko dute agintariak hezkuntza arloan

Euskal Autonomia Erke- degoko (EAE) Bide Segurtasunerako Batzordeak —administrazioek eta hainbat erakundek osatzen dute— joan den hilaren erdialdean onartu zuen aurtengo Bide Segurtasunerako egitasmoa. Plan

horren helburua hau da: Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako errepideetako egoera hobetzea, eta, hartara, istripuen kopurua jais-tea.

Kontuan hartuz, baina, aurtengoa Bide Segurtasunaren urtea dela, egitasmo-

ak indar berezia egiten du hezkuntza alorrean. Egitasmoaren barruan, eskola-umeei propio zuzendutako kanpainak jarriko dira abian. Besteak beste, ikastaroak antolatuko dira eta eskuorriak argitaratuko —horien artean bat gurasoei zuzendutakoa—. Bide segurtasunaren olinpiada bat ere egingo da ikastetxeetan.

Gainera, gai horri buruzko kongresu bat antolatuko da, eta ikastaro bereziak egingo dituzte zikloturista eta antzeko taldeentzat.

Euroaren sorrera Moneta bakarraren lehen eguna

EURO BATEK 166,386 PEZETA; 6,559 LIBERA; 1,667 DOLAR ETA 132,800 YEN BALIO DU GAURTIK AURRERA

Euroak harreman ekonomikoak indartu eta aurre egingo dio dolarraren nagusitasunari

■ Euroa da atzotik Europako 11 estatutako diru ofiziala, eta ohiko dibisak euroaren zatiki hutsak izango dira

■ Hemendik 2002. urtera esku-dirurik behar ez duten transakzio ekonomikoak egiteko erabili ahal izango da

■ Euroaren eta beste dibisen arteko truke balioak behin betiko finkatuta daude hiru urteko igarotze eperako

Erredakzioa / Bilbo

EUROA hamaika estatutako harreman ekonomikoak bideratzeko jaio da, baina Europatik kanpora ere helburu handiak ditu mundu zabalean: diru egonkor eta sendo bilakatzea, EEBBetako dolarraren nagusitasunari aurre egingo diona.

Europako diru bakarra osatzeko asmoa duela 30 urte sortu zen, eta dagoeneko zortzi urte igaro dira estatuetako agintariek Maastrichten asmo hori eginbidean jarri zutenetik, irizpide ekonomiko zorrotzak ezarri.

Azkenik, hamaika estatuk bereganatu dute euroa, euren kontu ekonomikoak doitu eta gero. Beste batzuek diru burujabetasunari eustea hobetsi dute, oraingoz behintzat, diru bakarrarekin zer gertatzen den ikusteko, eta estatu batek —Grezia— ezin izan du euroaren taldean sartu, baldintza ekonomikoak ez betetzeagatik.

Nolanahi ere, eurotik kanpo gelditu diren Europako estatu horiek ere 2002. urtera bitartean aukera izango dute, irizpide ekonomikoak hamaikekin bateratuz gero, euroa bereganatzeko.

Diru berria ekoizten

Hiru urte horietan itxaron behar da, 2002ko urtarrila arte hain zuzen, euro bileteak eta txanponak herriarrek esku eta poltsikoetan edukitzea, eta ordainketak diru berriarekin normaltasunez egiteko.

2002ko urtarrilean zenbait hilabeteko epea zabalduko da euroa nahiz ohiko dibisak batera erabiltzeko, eta epe hori igarota pezeta, libera, markoa eta beste monetak behin betiko desagertuko dira.

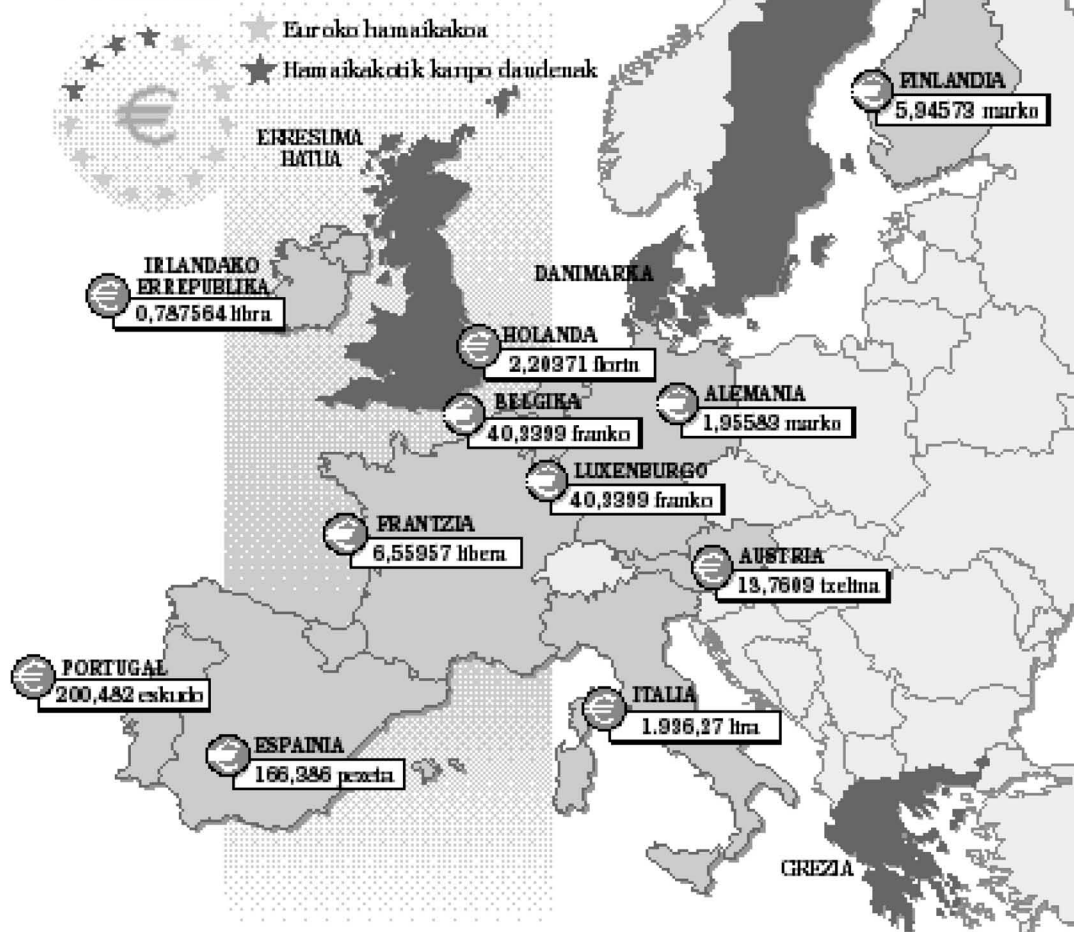
Ordura arte, 290 milioi europarrek esku-dirurik behar ez duten transakzio ekonomikoak egiteko soilik

Euroaren balioa

Kotizazioa

Dolarra (EEBB)	1,16675
Yena (Japonia)	133,300

Paritatea



dibisa hauek euro diru ofizialaren zatikiak besterik ez direla.

Euroa jaiotzeko azken urratsa herenegun egin zuten Europako Finantza ministroek, gainontzeko dibisekiko truke balioa finkatu zutenean (euro bat: 166,386 pezeta eta 6,559 libera). Truke horiek ez dira aldatuko hiru urteko igarotze epean.

Hiru urte horietan 50.000 milioi txanpon egingo dira, zortzi balio motakoak (zenti-mo bat, bi, bost, 10, 20 eta 50ekoak, eta euro bat eta bikoak), baita 13.000 milioi bilete ere, zazpi balio motakoak (5, 10, 20, 50, 100, 200 eta 500 eurokoak).

Euro gunearen indarra

Mugarik eta trukerik gabe, inbertsioek eta finantza fluxuek inoiz baino gehiago eta azkarrago zirkulatuko dute hamaika estatuek osatutako merkatu zabalean.

Euro gunek ez du munduko hazkunde ekonomikorik handiena izango, baina bai inflaziorik, interes tasarik eta defizit publikorik apalenak. Munduko ekoizpenaren %19,4 eta komertzioaren %18,6 euroaren taldeari dagozkio gainera.

Datu horiek egonkortasun eta sendotasuna emango diote euroari, nazioarteko inguru ekonomikoetan EEBBetako dolarrarekin lehian aritzeko. Jaiotzetik, euro batek 1,16675 dolar eta 132,800 yen balio du.

Ikusteko dago orain euroak nola eragingo duen Europako estatuetako ekonomia errealean: enpresetan, herri-tarren ongizatean eta enpleguan. Lehenengo azterketa astelehenean bertan egingo du, finantza merkatuetako kotizazioak eurotan egiten hasten direnean.



Fotomuntaia bat, euro batek zenbat marko balio duen azaltzeko.

erabili ahal izango dute euroa, batez ere finantza merkatuetan eta entitateetan: txekuek, bankuetako

transferentziak edo kontuak, akzioak, kreditu txartelak eta zergak eurotan egin ahal izango dira.

Eskura egiten diren ordainketak ohiko dibisetan egiten jarraituko dute europarrek, beraz, baina jakinik

EBZk moneta politika zuzenduko du

Erakundearen independentzia inflazioari kontra egiteko tresnatzat jo zuen Maastrichteko Itunak

Agentziak / Brusela

Europako Banku Zentralak —EBZ— euroa indarrean sartu den hamaika estatuen moneta politika-
ren ardura hartu zuen atzo bere gain. Bankuak botere instituzional guztiak hartu ditu astelehene-
tik, hilak 4, eurolandeko moneta politika zuzen-
tzeko. Bere helburua: prezioen egonkortasuna bermatzea.

EUROAREKIN batera funtzionatzen hasi den bankua moneta bakarra duten estatu-
en politikaren eraginetik urrun eta independentea izango da. Interes tipoa jar-
tzea izango du EBZk lehen erabakia. Honen bidez euro eskualdeko estatu-
en moneta politika zehazten hasiko da. EBZaren Gobernu Kontseiluak
bi zutabe nagusi izango ditu: Batzorde Eragilea eta hamaika estatuetako
banku zentralak gobernadoreak.

Erakunde ekonomiko berri honetako lehendakaria Win Duisenberg
holandarrak du. Duisenbergekin 62 urte ditu eta Holandako Banku Zen-
traleko gobernadore ohia dugu. Duisenberg Frakfurten dago egun, EBZak
egoitza duen hirian, hain zuzen. Berarekin batera Cristian Noyer frantsesa
izango da, lau urtez, EBZaren zuzendaritzako lehendakariordea.

Batzorde Eragilearen sorrera zaila

Europako Banku Zentralearen Batzorde Eragilea osatzeko
prozesua zail-zaila izan zen, berori gauzatzeko nahastu ziren interesak
ekonomikoak ezezik politikoak ere izan baitziren. Azkenean



Yves Thibault de Silguy
Moneta Arazoetarako
komisarioa eta
Win Duisenberg
Europako Banku
Zentraleko burua,
euroaren jaiotza ospatzen
txanpainarekin.

HERWIG VERGULT / EPA

Wim Duisenberg aukeratu zuten lehendakari zortzi urterako, Maastrichteko Itunak
agindu moduan. Duisenberg buru izendatzeko akordioa hamaika ordu-
tako eztabaidaren ostean iritsi zen Bruselan maiatzean eginiko bileran.

EBZaren ezaugarri nagusia bere independentzia da. Maastrichteko Itunak dioenez,
Europako Banku Zentralek ezin izango ditu jarraibideak eman edo eskatu.
Arau hau bankuaren independentzia nabarmentzeko jarri zen, independentzia
hori baita EBZaren sortzaileen aburuz, inflazioari aurre egiteko metodo onena.

Duisenbergekin ez du EBZetik joan nahi

WIM DUISENBERGEK Europako Banku Zentraleko Lehendakari-
tzara 2002. urtean utziko ez duela adierazi dio *Le Monde* egunkariari. EBZeko buruaren esanak goibeldu egin du
Frantziaren euroaren jaiotzaren une historikoa, postu hori lau urteren buruan
Jean-Claude Trichet Frantziako Bankuko gobernadoreak betetzea

espero baitzen Parisen.

Izan ere, hori izan zen oinarritzako baldintza kargu garrantzitsu honen inguruan
Alemania eta Frantziaren arteko liskarrak gainditu eta adostasuna lortzeko
hitzezko akordioan: Europako Banku Zentraleko lehendakari-
tzara zortzi urteko agintaldia du legearen arabera, baina Duisen-

berg prest agertu zen maiatzean lau urte pasatu eta gero postua
Tricheten esku uzteko.

Le Monde-ri eskaini elkarrizketan kargutik joango ote zen galdetu zion kazetariak
Duisenbergi. «Galdera hau egingo ez zenidan esperantzak nituen.
Erantzuna zera da: ez».

Frantziaren presioa zela medio, Duisen-

senbergekin agindu egin zuen postuari dagokion berezko agintaldia bukatu baino lehenago utzi-
ko zuela EBZeko Lehendakari-
tzara. Duisenberg holandarra Alemaniaren babesa zuen kargurako,
baina Parisek frantses bat jarri nahi zuen erakunde ekonomiko
honen gailurrean. Duisenbergekin bestelako asmoak azaldu ditu orain.

erreakzioak

Gerhard Schroeder • Alemaniako kantzeleria



«Bukatu dira nazioen bakarkako politika ekonomikoak»

► Alemaniako kantzeleria-
riak gonbita egin zien

atzo bere bazkideei, euroaren jaiotza elkarlanerako politikak egiteko baliatu behar dela esanez. «Moneta Batasunaren hasierarekin bukatu dira bakarkako politika finantzario eta ekonomiko nazionalak». Moneta Batasunerako Egonkortasun paktua Enpleguari buruzko paktuarekin

osatzea beharrezkoa dela ere gogoratu zuen Schroederrek.

Jacques Chirac • Frantziako lehendakaria



«Euroak aro berria zabaldu du»

► «Moneta bakarrak Europa aldatuko du. Frantziarrontzat, aukera bat da. Erosketetan aukera gehiago ekarriko dizkigu, prezio txikiagoak, merkatu kuota berriak, inbertsio aukera berriak eta, ondorioz, enplegua. Mundu ziurgabe batean egonkorta-

suna ekarriko digu, indarra planetan dauden polo ekonomiko handien aurrean.

Rodrigo Rato • Espainiako Ekonomia ministroa



«Herriarren arazoak konponbiderako baliabidea da»

► «Euroa hiritarren arazoak konponbidean aurrera egiteko baliabidea da; enpleguan, bizitza kalitatean, osasungintzan, pentsioetan... Azken batean, gure aberastasunean».

Kiichi Miyazawa • Japoniako Finantza ministroa.



«Yena nazioartekotu egin behar da»

► «Japoniako dibisa bultzatu behar da, euroaren sorrerak hori beharrezkoa dela erakutsi baitu. Euroak aktibitate ekonomiko zabalduko du Europan, mugikortasun laborala bultzatu, eta ondorioz, integrazioak hazkunde ekonomiko ekarriko du herrialde horietan. Euroarekin Japoniak gune horrekin dituen harremanak sakonduko dira».

Euroaren sorrera Moneta bakarraren lehen eguna

Finantzen mundua jo eta su lanean

Finantza sektoreko 50.000 lagunek lan egingo dute asteburuan moneta bakarrera egokitze

Agentziak / Brusela

Hilabeteak daramatzate aldaketarako prestatzen, eta asteburu honetan dute azken txanpa. Guztiak prest egon behar du astelehenean, banku, finantza entitate, kreditu etxe eta abarretan. Etorri da euroa.

HISTORIAN lehen aldiz, finantza sektorean hamaika dibisen transakzioen aldi bereko konbertsioa egin behar du. Euroaren etorrera prestatzen hilabeteak daramatzate, baina egun historiko hauetan lana inoiz baino gehiago erlojupean, eta jaiegunetan, egin behar dute banku, burtsa eta hainbat finantza entitatek.

Ospakizun eta adierazpen politikoak amaitu bezain laster, euroaren truke balioak ezarriak izan bezain laster, Europa osoan euren sistemak berritzeari ekin diote guztiek, baina moneta bakarrean sartu diren herrialdeetan, baita handik kanpokoe-tan ere. Finantza sektoreko 50.000 lagun ariko dira asteburu honetan lanean. Ekonomia ministroek ezarritako paritateak orain ordenagailuetan sartu behar dira, eta milioika operazio, kontu, kartera, balantze eta sistema berri behar dira, astelehenean merkatuak zabaldu aurretik.

Entiteen ospea dago jokoan. Bai eurozonan bai kanpoan ez luke asko iraungo astelehenetik aurrera euroarekin lan egiteko gai ez den edozein

etxe, banku edo finantza bitartekarik.

Horregatik, baliabide guztiak jarri dituzte asteburu honetarako. Bruselan, esaterako, Belgikako lau banku nagusiek —Generale de Banque, BBL, KBC eta Credit Communal— 2.000 lagun mobilizatuko dituzte astelehenera bitartean.

Moneta bakarretik kanpo gelditu den Erresuma Batuan ere jo eta ke ariko dira, hiriburuko finantza zentroan, City ezagunean. Europaz kanpoko finantza entitateak ere ez dira salbu. Adituen arabera, Merrill Lynch inbertsio banku estatubatuarrek 79 milioi dolar xahutu ditu moneta bakarera egokitzen.

EBZren irudia jokoan

Frankfurten egoitza nagusia duen Europako Banku Zentralean ere 70 ordu hauek larrialdi egoeran bizi dituzte, baita hamaika errialdeetako banku zentraletan ere. Europako Banku Zentralen Sistema deituriko sareak egokitze operazioen garapenari buruzko informazioa banatzeko larrialdiko komunikazio prozedura bat jarri du martxan. EBZren prestijioa jokoan dago, asteleheneko euroaren bataioaren atarian.

Astelehenera bitarteko 70 ordu hauetan EBZren zuzendaritza osoa, lehendakari Duisenberg barne, aurkitzeko moduan egongo da badaezpada ere, maila goreneko erabakirik hartu beharko balitz ere.

Enpresa handiek soilik jarriko omen dituzte kontuak eurotan

Efe / Madril

BANKU eta aurrezki kuxetako bezero gehienetsuenek pezetatan eta libe-ratan gordeko dituzte euren gordailuak, eta enpresa edo korporazio handiek soilik aldatuko dituzte euren kontuak eurotara. Hala adierazi dute finantza entitateetako ordezkariak behintzat.

Entitate horiek beharturik daude astelehenetik aurrera euren produktu guztiak (kontuak, maile-

guak, helbideratutako ordainketak, transferentziak eta abarrekoak) eurotan ere eskaintzeko. Baina aukera horretaz bezero gutxi baliatuko diren ustea zabalik dago banku nahiz kutxetan.

Horren inguruan, entitateen araua «ez debekatu ez behartu» izango da hiru urteko igarotze epean, jakinik eurotan lan egitea eskatzen duten bezeroei ezin izango zaiela inolako kosturik eskatu.



PHILIPPE HUGUEN / EPA

Eurofamilia txanpainarekin topa egiten. Moneta bakarrean sartu diren herrialdeetako finantza ministroek topa eginez ospatu zuten euroaren jaiotza; eurofamiako argazkia.



BERND KAMMERER / AP

EBZeak jo eta ke.

Hilabeteak daramatzate lanean hainbat funtzionarioek Europako Banku Zentralak Frankfurten duen egoitza nagusian. Asteburu hau bereziki gogorra egingo zaie, astelehenean martxan jarriko diren finantza ekintzetan inolako akatsik egon ez dadin guztiak zuzen egon behar duelako. Euro asko dago jokoan.



SINEAD LYNCH / EPA

Euroa City-n. Erresuma Batua ez da sartu Moneta Batasunean, baina horrek ez dio lanik aurreztu Londresko City-n. Argazkian, Merrill Lynch finantza entitateko buru Joseph Willet (ezkerrean) euro billetea eusten, bere lankide batzuekin batera. Badaezpada ere, bostehunekoa.

ETORKIZUNEKO EUROPAKO BATASUNAREN OINARRIAK FINKATU BEHAR DITUZTE HURRENGO SEI HILABETEETAN

Alemaniak EBko Lehendakaritza hartu du

■ Polonia, Hungaria eta Txekiar Errepublika EBN sartzeko derrigorrezkoa da Agenda 2000 plana betetzea

■ Alemaniak ez die bakarrik aurre egin nahi Europako Batasuna Ekialdeko herrialdeetara zabaltzeko kostuei

■ Ez dira falta sei hilabetez Schroederren Gobernuak erreforma egiteko astirik izango ez duela diotenak

Ingo Niebel / Kolonia

URTARRILAREN 1ETIK dago Alemania Europako Batasuneko Lehendakaritzan. Era-kundea, euroa indarrean jar-tzearekin batera, bere garai-penaren aldi erabakigarri batean sartu da. Estatu kide-ek hurrengo hilabeteetan ezarriko dituzte EBren etor-kizunerako oinarriak: barne erreforma, aurrekontua, eta Europako ekialdera zabaltzea. Nazioarteko komunita-tera begira, EBk erakutsi behar du badakiela ahots bakar batekin hitz egiten, eta, behar izanez gero, baita indar militarra erabiltzen ere. EBk horretarako Kanpo eta Segurtasun Politika Komu-nerako goi-ordezkarari bat du, hau da, Kanpo Arazoetarako ministro moduko bat. Batasunaren adar militarri dagokionez, komeni da aipa-tzea Alemania Mendebal Europako Batasuneko Lehendakaritzan ere badago-ela (MEB).

Bai Alemanian bai atze-rrian itxaropen handia dago Alemaniak EBko Lehendaka-ritzan egin dezakeen lanari buruz. Hala ere, dagoeneko hainbatek, giroa erabat hon-datu nahi gabe bada ere, gutxitu nahi izan ditu itxaro-pen horiek, Alemaniako Gobernuak urte erdian ezin izango duelako erabat gauza-tu erreforma sakon bat. Hala ere, bultzada erabakigarria eman dezake, eta eman behar du, Batasunak aurrera jarrai dezan, nazioartean, moneta eta merkatu komu-naren ondorioz, dagokion eginkizun politiko berriaren ildotik.

Agenda 2000 da arazo handiena

Gerhard Schroeder kantzile-rraren eta haren gobernuaren arazo nagusia Agenda 2000 izeneko da; haren bai-tan dago EBren barne erre-forma konplexua. Izan ere, Batasuneko estatu kideak ez datoz bat EBren aurrekon-tuaren gainean. Alemaniako Gobernuak ez du gehiago ordaindu nahi kutxa komu-



JAN BAUER / AP

Chirac eta Schroeder, Frantzia-Alemania goi bileran, abendu hasieran Postdamen.

Lan arloko Europako Ituna

■ AGENDA 2000-REN gauzatzea izan zen Gerhard Schroede-rrek Bundestagen aipatu zituen lau puntuetako lauga-rrena. Garrantzi-tsuena, lehendabizi-koa zelako, lan arlo-ko politika izan zen. Hauteskunde kan-painan ere Schroe-derrek behin eta be-rriro esan zuen Eu-ropa osoan egindako lan arloko itun batek osatu beharko lituz-keela itun naziona-lak. Itunak gauzatu-ta egon behar du ekainerako, Kolo-nian EBren gailurra egiten denerako.

Bigarrenik, Ale-maniako kantzile-rrak nahi du nazio-arteko kriminalita-tearen aurkako borroka eraginko-rragoa izatea, baita Europako inmigra-zioari buruz akor-dioak zertzea ere.

Kanpo eta Segur-tasun Politika Ko-muna izan zen hiru-garren puntua. Go-bernu buruaren ustez, bake eta giza eskubideen inguru-ko balio europarren ildotik bideratu be-harko litzateke poli-tika komun hori, kri-siari askoz erantzun eraginkorra goa

emateari uko egin gabe.

Gobernu-adieraz-pen horrek, halaber, argi utzi du kanpo politika ez dela Sch-roederren gairik gustukoena. Ez zuen ezertarako ai-patu Alemaniak Mendebaldeko Eu-ropako Batasuneko Lehendakaritza har-tuko duela. MEBeko egiturak EBren ba-rruan sartzeko or-duan, Tony Blair Erresuma Batuko ministroaren ideiak «indar guztiek» al-deztuko dituela bai-no ez zuen esan. «Horrela, Europak

gehiago jardun ahal izango du kanpo eta segurtasun politi-kan», esan zuen.

Schroederrek, ha-laber, ez zuen aipatu Kanpo eta Segurta-sun Politika Komu-nerako goi-ordezka-riaren kontua, nahiz eta EBk 1999an izendatu egin behar-ko duen, Alemania Lehendakaritzan de-la. Alemaniako kan-po politikaren esku dago kargu hori or-dezkari soila izatea, edo, bestela, etorki-zun hurbilean EBko Atzerri ministroak izan lezakeen lana betetzea.

nean, bere ekarpen garbiak hamabosten artean handie-nak direlako: aurrekontu bateratuaren %60 ordaintzen du. Schroederren hitz gogo-rrek ez dute ezinbestean esan nahi Alemaniak gutxiago ordainduko duenik, baizik Alemaniak ez diela bakarrik aurre egin nahi Europako ekialdera zabaltzeak ekarriko dituen aparteko gastuei. Sch-roederrek zuzen banatu nahi ditu EBko kideen artean egin beharreko gastuak, baina badaki urratsez urrats lortu-ko duela bere helburua, eta ez kolpetik. Hain zuzen ere, Jose Maria Aznar Espainiako gobernuburua da Schroede-rren asmoen aurkari gogorre-na. Finantza erreformak nekazaritza politikan eta eskualde- zein egitura-fondo-etan ere izango du eragina. Horri auzitan dauden gai-nontzeko puntuak gehitu beharko litzaizkioke, hala nola estatu kideen erabaki-mena, hemendik urte batzue-tara 21 izango dira-eta.

Alemaniko diplomazia proban

Beharrezkoa da Agenda 2000 betetzea, Polonia, Hungaria eta Txekiar Errepublika EBN sartu ahal izateko. Proiektua ez da batere erraza, interes nazionalak desberdinak dire-lako. Zailtasun hori agerian geratu zen 1998ko abendua-ren 10ean, Schroeder sozial-demokrata Bundestagen, Bonnen, jendaurrean egin gobernu-adierazpenean.

Horiek horrela, Europako eta nazioarteko politika arlo-ko bost aditu ezagunek hila-ren 23an «Alemaniaren nazioarteko aginpidea da kontua» izeneko artikulua idatzi zuten *Frankfurter Allge-meine Zeitung* egunkarian, EBko Lehendakaritzaren erronkei buruz.

Hurrengo sei hilabeteek hala politika komunitarioa nola Alemaniako diplomazia probatuko dute. Horregatik, badirudi oso interesgarriak izango direla. Gainera, ekai-nean bertan egingo dira Europako Parlamenturako bosgarren hauteskundeak.

Berrogei bat auto kiskalita gelditu dira gabonzaharreko gauean Estrasburgon

Poliziak 23 gazte atxilotu ditu, horietatik gehienak 18 urteren pekoak direlarik

Allande Sokarros / Baiona

Azken urteotan gertatu ohi den bezala, istiluak izan dira urtatserako gauean Estrasburgon. Berrogeita hiru auto erreak izan dira eta Poli-

ziak 23 gazte atxilotu ditu. Estrasburgotik gertu, Mulhousen ere antzeko gertakariak izan dira, han, aldiz, hogeita hiru auto inguru kiskalita geratu baitira urtezaharreko gauean. Alsaziako prefetak, hala ere, gauzak iaz

baino hobeto pasatu direla iritzi dio, alde batetik ordena publikoko indar gehiago banatuta baitziren eta, bestetik, gazteentzako animazio andana antolatua zegoelako, eta horiek jendetsuak izan zirelako.

PATRICE MAGNIER Bas-Rhin departamenduko eta Alsazia eskualdeko prefetak, atzo goizean egindako prentsaurrekoan eman zituen datuen arabera, 1998. urteko azken gauean, 43 ibilgailu erreak izan ziren, eta 23 telefono kabina eta autobus geltokiko aterbe andeatuta egon ziren Estrasburgon.

Mulhousen, berriz, hogeita hiru autotik gora kiskalita geratu ziren eta kohete batzuek piztutako sute batek kalteak eragin zizkion supermerkatu bati.

Prefetak zehaztu zuen ere polizia eta jandarmek 23 gazte atxilotu zituztela Estrasburgon, hauek 19, berriz, 18 urte baino gutxiagoak zirelarik. Istiluak gertatu ziren lekuetan bertan arrastatu zituzten gazte hauei dagokienez, Edmond Stenger Errepublikako prokuradoreak zehaztu zuen epailearen aurrean deklaratu behar dutela gaur bertan, eta datorren astelehenean epaituak izango direla auzitegi korrekzionalean.

Iaz baino liskar gutxiago

Urteko azken gaua iskanbilatsua izan da, beraz, aldi batez gehiago Alsaziako hiriburuan. Hala ere, Magnier prefetak azpimarratu zuen, iazko gertakarietatik alderatuta, liskarren ondorioak heren batez gutxitu egin zirela. Esaterako, 1997ko gabonzaharreko gauean 61 auto erreak izan zirela zehaztu zuen prefetak eta aurtengoan, aldiz, 43tan mugatu da. Haatik, goi-funtzionarioak ez zuen aipatu ondorengo gauetan, hots, 1998ko lehen egunetan, ibilgailu erretzeek jarraitu zutela eta, ororen buru, 136 auto zirela kiskalita edo andeatuta geratu.

Poliziako SGPN sindikatuak, aldiz, jakiterat eman zuen atzo, 700 ibilgailu baino gehiago erreak izan direla, 1998. urtean, Estrasburgon bertan eta inguruetan, hots, 1997. urtean baino apurtxo bat gehiago.



CHRISTIAN LUTZ / AP

Autobat sutan Estrasburgoko Neuhofoan urtezahar gauean.

12-13 urteko haurrak izan ziren istiluetan

Poliziaren eta gazte talde batzuen arteko borroka ere gertatu ziren ostegun gauean, hala nola, Estrasburgo bazterreko Neuhofoan. Gaurdi inguruan, Polizia patruila bateko auto bat ehun bat gazte inguratuta izan zen eta harriak bota zituzten. Jandarmeriako bi eskadroi etorri ziren polizien laguntzerat eta bi gazte atxilotuak izan ziren. Oronen buru, polizia bat bakarrik egon zen arinki zauritua.

Ordena publikoko indarrek emandako testigantzen arabera, oldartu zitzaizkien oso gazteak ziren, batzuek 12-13 urte inguru zituztelarik.

Ez dirudi, beraz, guraso guztiek arretarik egin dieten Roland Ries Estrasburgoko auzapezak egindako adierazpenei. Joan den asteazkenean egindako prentsaurreko batean, alkate sozialistak dei egin zien aita-amei, euren seme-alaba gazteak, 15 urte baino gutxiagoak bereziki, zaintzarik gabe ez uzteko karriketan ibilki. Istiluak eragotzearren, Udalak zenbait musika saio antolatu ditu Gabonetarako.



CHRISTIAN LUTZ / AP

Suhiltzaileak Kronenbourgoan auto bat erretzea eragotzi nahian.

Mixmax bai, Polizia ere bai...

AZKEN urteotan, Estrasburgon, gabonzaharreko gauean gertatu ohi diren liskarrei aurrea hartzeko xedez, Mixmax deitutako animazio egitarau bat prestatu zuten udalak eta auzunetako elkarteek. Hala, rock, techno edo hip-hop kontzertuak, kultur ekitaldiak, bideo eta informatika arloetako jarduerak tartekatuta egin dira Estrasburgoko auzo guztietan. Urtatserako gauean, 20 jaialdi egon ziren.

Gazteentzako aisialdiak eskaintzea ez zuten, haatik, nahikotzat hartu udal eta prefeturako agintariak. Istiluei aurre egiteko gisan, Polizia indarrak ere banatu zituzten eta 600 polizia eta jandarma gehiago mobilizatu zuten. Iskanbilak, haatik, ez dira, gabonzaharreko gauean mugatzen eta iaz, esaterako, ondorengo gauetan ere liskarrak egon ziren. Mobilizazio berezia aste honen amaieraino egingo da.

Kargua hartu du Ruth Dreifussek, Suitzako historiako lehen emakume presidentea

Beren buruarengan konfiantza hartzea eskatu die suitzarrei lehen mezuan

Agentziak / Berna

URTEBERRIKO hitzaldia-ekin hasi zuen atzo bere agintaldia Ruth Dreifussek, Suitzako historian konfederazioko presidente izendatu duten lehen emakumeak. Dreifussek 58 urte ditu, frankofonoa da, sozialista, sindikalista izandakoa, feminista eta judua. Konfederazio Helvetikako lehendakariargua sinbolikoa da guztiz eta, urtero aldatzen dute presidentea.

Suitzarrei zuzendutako lehen mezuan, Dreifussek eskatu zien bere herritarrei «konfiantza sana» izatea beraien buruarengan, «azken urteotan zalantzan bizi izan baizara, gure baitara begira». Bere ustez, Suitzak ez du gutxiagotasun ezta gehiagotasun konplexurik izan behar eta beste herrialdeekiko elkartasun gehiago erakutsi behar du.

Dreifussek eskatu zion Suitzari «Europa abegiz» hartzeko eta azter dezan zein eratan hurbildu behar duen konfederaziok Europako Batasunera.

Emakumeen berdintasunaren alde

Ruth Dreifuss Barne ministro izan da 1993az geroztik. Ministerio hori, Suitzan, ez da segurtasun eta orden publikoaren kontuetaz arduratzen, baizik eta gizarte gaiez. 1998an zehar, Dreifuss lehendakariorde izan da eta Flavio Cotti Atzerri ministroa ordezkatu du aurtun lehendakari izan.

Feminista izanik, Dreifussek uste du bera lehendakari izatea «gizon-emakume parekotasunerako beste urrats bat» dela. «Gaur, hainbat hamarkada iraun duen borroka luze baten beste garai bat ireki dugu. Munduaren beste erdiak ere politikan sartu behar du. Beharrezkoa da biztanleen erdiak, gutxiengo baten gisa tratatuak izan ordez, behar duten moduan ordezkatu izatea», esan zuen.

Pasquak zerrenda bat aurkeztuko du datorren ekaineko Europako bozketetan

Amsterdamgo itunaren Europaz erreferenduma egitea nahi zuen eta Chiracek ukatu dio

Allande Sokarros / Baiona

Charles Pasquak iragarri zuen atzo zerrenda bat osatuko duela datorren ekaineko hauteskunde europarretan. Erabaki hori hartuta, RPR alderditi kanporatua izatea arriskatzeko du. Pasquak nahi lituzke bere inguruan bildu Maastricht eta Amsterdamgo itunetan finkatutako Europa batuaren aurka direnak, haiek, bere iritzian, Frantziaren subiranotasuna apurtuko baitute.

DATOZEN hauteskundeetan zerrenda bat aurkeztuko duela 1999ko lehen egunean iragartzea ez zen Pasquarentzat kasualitateko hautua izan. Izan ere, atzotik da euroa 11 herrirentzako moneta bateratu bihurtua, finantza jardueren eta bankuen munduan behintzat. Gainerat, Pasquaren erabakia Jacques Chiracek egindako iragarri baten biharamunean gertatu da, hots, Errepublikako presidentek kongresuaren bidea aukeratu duela jakiterat ematea, Amsterdamgo itunarentzat egin beharrekoa den Konstituzio aldaketa ontzat emateko. Azken hilabeteotan, Pasquak behin eta berriro eskatu zion Chiraci erreferenduma egiteko, frantziarrek aukera zezaten Konstituzioaren aldaketa ontzat hartzea edo arbuiatzea.



Charles Pasqua, RPRko burukidea, 1998ko otsailean.

Alabaina, Lionel Jospin lehen ministroarekin bat etorritako kongresuaren, hots, Legebiltzarreko eta Senatuko hautetsien esku utzi du Chiracek Konstituzioaren aldaketa honi buruzko ebazpena. Hil honen 18an Versaillesko jauregian bilduko den kongresu honen erabakiaz ez dago zalantzarik, diputatu zein senadore gehienak itunaren alde baitaude.

Pasquaren agiriaren, Barne ministro ohiak hitz gogorak zeuzkan Chiracen aurka. Hala, presidentek kongresuaren aukera zergatik egin duen ez azaltzea frantses herritarrei egindako zorion

mezuan «hitz malgutan, ozar jokatzeko» dela iritzi dio Pasquak. Horrela jokatzeko, «V. Errepublikako instituzioen izpirituari muzin egiten zaio, frantsesei De Gaullek berak eman nahi izan zien eskumena ukatuz». Beraz, frantziarrek erreferendum baten bidez ez badira kontsultatuko, «hauteskunde europarrek dute funtzio hori beteko».

De Villiersekin baino, Chevenementekin

Abenduaren 4an RPR alderdi gaullistako buruzagitza utzi ondoren, urrats bat gehiago egin du, beraz, Charles Pas-

quak. Amsterdamgo itunak finkatutako Europa batuari arbuioa azaltzeko zerrenda bat egingo duela baieztatu badu, hau norekin osatu gogo duen ez zuen argitu atzoko agiriaren. Politika aditu batzuek uste dute Philippe de Villiers tradizionalistarekin bat egingo duela. Alabaina, hori ez da batere segur, zeren eta Pasquak ez baitu Amsterdamgo Europaren aurkako jarrera mutur eskuinekoei mugatu nahi, eta haren inguruko batzuek ziurtatzen baitute Chevenement eta haren aldekoekin eskuz esku ibiltzea hobetsiko lukeela.

soslaia

CHARLES PASQUA

• RPRko burukidea

Gaullista historikobaten oldarra

«Frantziaren handitasuna zaintzeko bakar bat egongo balitz, ni neu izango nintzateke», esan zuen Pasquak, abenduan *France Soir*-en argitaratutako elkarrizketan. Esaldi horrek beraz azaltzen du non kokatzen duen gaur egungo Europa batuaren kontrako borroka, hain zuzen ere, Frantziako subiranotasunaren mailan. «Gaur gertatzen dena da Europako Estatu baten oinarriak jartzeko direla banku zentral baten bitartez; frankoa bertan behera uzten dugu, eta euroaren kudeantza eta, berez, gure ekonomia politika, ardura politikorik ez duten funtzionarioen esku uzten dugu; ororen buru, Europa federal baten osagaiak dira elkartzen», jarraitzen zuen Pasquak elkarrizketa hartan.

Frantziaren subiranotasuna zaintzea aurrean jarrita, gaullismoaren ildoari jarraitzen diola agerian nahi du utzi 71 urteko Pasquak. Izan ere, Pasqua gaullismoaren bilakaera guztietan lehen lerroan egon da, UNR eta UDR alderdien garaietatik Chiracekin batera, RPR sortu arte, 1976an. Gaur gertatzen ari dena azaltzeko, hauxe zion Pasquak: «RPRko agintari gehienek uste dute gaullistak direla, baina, oro har, alderdiaren gaurko jokaera Chiracen asmoen ingurukoa da».

Allande Sokarros

laburrean

BALEARRAK

■ **Ehundaka lagun elkartu dira Palman Mallorcaren autodeterminazioaren alde** MALLORCAREN subiranotasunaren eta autodeterminazioaren aldeko manifestazioan ehundaka lagun elkartu ziren asteazkenean Palman. Manifestatzaileek ospatu nahi zuten Jaume I. erregea hirian sartu zela 1229ko abenduaren 31n. Manifestatzaile gehienak gazteak ziren, eta haien artean zeuden Mallorcako Alderdi Sozialistako (PSM) buruzagi nagusiak. Amaierako hitzaldian, Gabriel Bibiloni Unibertsitateko irakasleak Herri Katalanen artikulazio politikoa aldarrikatu zuen, kultura komuna gorde ahal izateko.

FRANTZIA

■ Zortzi lagun hil dira bi auto istriputan

1999 urteko lehen eguna ikusteko aukerarik ez dute izan bi istriputan bizia galdu duten zortzi lagunek. Lehen-dabiziko ezbeharra Ariege departamenduan gertatu zen, Lescuretik hurbil, 117 errepidean. Hiru gazte barruan zituen auto bat bideetik irteten zen, eta erreka batean sartu hiru metro beherago. Bigarren auto istripua Haute-Garonnen gertatu zen, Villematier herriko lurretan. Bi autok elkar jo zuten, eta ezkerreko jo zuen autoko bi gazteak eta buruz zetozen ibilgailuko hiru lagun unean bertan hil ziren. Beste zauritu bat ere badago.



EDUARDO ABAD / EFE

■ **Bost lagun hil ditu Sevillan erorritako hormak.** Lau emakume eta gizon bat hil ziren herenegun Sevillan 50 metroko horma autobus geltoki baten gainean erorita. Andaluzia astintzen ari den haize indartsuak bota zuen pareta ostegun arratsaldean. Emakume bat bizirik atera arren, gauean hil zen.

ITALIA

■ Camorrako buruzagi bat atxilotu dute bere etxean egindako zulo batean

ITALIAKO Poliziak atxilotu egin du azkenik Carmine Giuliano Camorrako (Napoliko mafia) buruzagietako bat. 45 urteko Giuliano Lehoia-k hamar hilabete zeramatzan bere etxean egindako ezkutaleku batean, eta han atxilotu zuten agenteek. Sarritan izan ziren poliziak Giulianoren etxean, baina ostegunera arte ez zuten topatu zuloaren atea irekitzen zuen aparailu elektronikoa, haurren gelan. Giuliano bakarrik zegoen, eta bideo kameraren bidez kontrolatzen zuen kanpoaldea.

AL FATA ALDERDIAREN 34. URTEAURRENA OSPATU ZUTEN ATZO PALESTINARREK

Jasser Arafat: «Bakea estatu palestinarra da»

■ PANeko lehendakariak beren eskubideei inoiz ez dietela uko egingo esan zien herritarrei

■ Israelgo Gobernuari bake akordioak ez betetzeko oztopoak eta aitzakiak jartzea egotzi zion

■ Maiatzaren 4an Estatu palestinarra aldarrikatuko duenik ez zuen esan atzo Jasser Arafatek

Agentziak / Gaza

JASSER ARAFATEK 1956ko urtarrilaren 1an sortutako Al Fata alderdiaren 34. urteurrena ospatu zuten atzo palestinarrek. Hala, oraindik ere PAE Palestinako Askapenerako Erakundeko alderirik garrantzizkoena den horren urteurrenean, telebista bidez zuzendu zitzairen herritarrei PAN Palestinako Agintaritzak Nazionalen lehendakari Jasser Arafat.

Agerraldian, Arafatek hurrengo mezua helarazi zien palestinarrei: «Guretzat bakea zera da, gure lurraldea berreskuratzea, errefuxiatuen auzia konpontzea, Israelgo kartzeletan ditugun presoak askatzea, itzultzeko eta autodeterminatzeko eskubideak eskuratzea eta Jerusalem hiriburutzat duen Estatu palestinar independentea ezartzea». Hala ere, atzo Jasser Arafatek ez zuen esan hurrengo maiatzaren 4an, Osloko bake akordioetako epeak bukatzean, Gaza, Zisjordania eta Jerusalem ekialdean Estatu palestinarra aldarrikatuko duenik. Ildo horretan, Benjamin Netanyahu Israelgo lehen ministroak Wye Plantationeko bake akordioak betetzeko, bertan Zisjordaniako lurrak PANen esku uzten jarraitzea jasotzen da. Jarritako bost baldintzetako bat hori dela gogoratu behar da.

Agerraldiko beste momen-



NOEL JABBOUR / AP

Zaintzapeko Ramadana. Ramadaneke bigarren ostirala izan zuten atzokoa mundu osoko musulmanek, eta Jainkoari gorazarre egin zioten, ohi dutenez. Leku batzuetan, ordea, tankera berezia hartzen du Ramadana, besteak beste Jerusalemen. Izan ere, Ramadana irauten duten bitartean, soldadu israeldarrek inoiz baino hurbilagozik zaintzen dituzte palestinarrek. Argazkian ageri direnak Al Aksa meskitara otoitzera joaten diren atzokoa batzuk dira.

tu batean, Jasser Arafatek palestinarren eskubideak aldarrikatzeari «behin ere» ez diotela uko egingo esan zien herritarrei. Ildo horretan, Bill Clintonek Gazara egindako bisitaldia gogoratuz, nazioartean palestinar herriaren eskubideei dagokienez «aldaketa historikoa» izan dela gaineratu zuen Arafatek.

Azkenik, Palestinako Agintaritzak Nazionalen lehendakaria Israelgo Gobernuari bake prozesuan izaten ari den jokabideaz mintzatu zen. Hala, orain dela bost urteko Osloko bake hitzarmenetan jasotzen diren behin-behineko akordioak ez betetzeko Netanyahu gobernuari «oztopoak eta aitzakiak» jar-

tzen ari dela esan zuen Jasser Arafatek. Ildo horretan, Israelgo Gobernuak «aitzakiak jarri beharrean hitzartutakoa bete» egin behar duela azpimarratu zuen buruzagi palestinarrek. Era berean, israeldar guztiei eurekin batera bakearen alde lan egiteko gonbita egin zien Arafatek.

Jerusalem ekialdean eraikitze baimen gehiago

Efe / Jerusalem

ISRAELGO Ondare Elkarteak Jerusalem ekialdeko Ras el Amud auzo palestinarrean 132 etxebizitza egiteko baimena eman zion atzo Ateret HaCohanim eskumako fundazio erlijioso juduari. Hala, jadanik desagertu da azken oztopo kolono juduen ongile den Irving Moskowitz aberats estatu

batuarraren lurretan etxebizitza horiek egiteko.

Etxebizitzak eraikitze lanak 1997an hasi behar ziren arren, Benjamin Netanyahu Israelgo lehen ministroak lanak hastea galarazi zuen. Netanyahu Ras el Amuden bizi diren 12.000 palestinarren erantzun gogorra galarazi nahi izan zuen orduan.

Ordezkaritza britainiar eta estatu batuarrak ateratzeko eskatu die Irakek Nazio Batuei

■ Mubarak Egiptoko lehendakariak gogor kritikatu du Saddam Hussein

Agentziak / Bagdad

NAZIO BATUEN ERAKUNDEAK (NBE) Iraken dituen ordezkari estatu batuar eta britainiarrak kanpora ateratzeko eskatu dio Saddam Hussein gobernuari. Tarek Aziz lehendakariordeak, atzo plazaratutako mezu batean, esan zuen EEBBek eta Erresuma Batuak arrazoirik gabe eraso diotela Iraki, eta irakiarren hondamendia baino ez dutela nahi. Ondorioz, herri horietako ordezkariak ez dituztela ondo hartuko azpimarratu zuen.

Basamortuko Azeria operazioa bukatu eta lasterrera, Iraken arazo humanitarioetan lanean duten jendea berriro hara itzularazi zuten Nazio Batuek, besteak beste, petrolioak jaki truke programa martxan jartzeko. Langile horietako batzuk britainiarrak eta estatu batuarrak dira, eta horiek dira Irakeko Gobernuak onartzen ez dituenak.

Bestalde, Hosni Mubarak Egiptoko lehendakariak Irakeko gogorrik kritikatu du Saddam Hussein Irakekoari. Mubarak iduriko, Hussein ez da behar beste ahalegindu beste herrialde arabiarrekin adiskidetzeko. Halaber, EEBBek eta Erresuma Batuak Iraken kontra egin duten erasoaren ardura neurri batean Saddam Husseinena dela deritzo Egiptoko lehendakariak.

Mubarak gaitzetsi egin du irakiarren bahimenduaren ondorioz jasaten ari diren sufrimendua, baina horretan guztian duen ardura aztertze eta jarreraz aldatze eskatu dio Sadami. Gainera, Mubarak uste du Sadamek ez dituela oraindik bertan behera utzi inguruko herri arabiarren menperatzeko asmoak.

Nolanahi ere, Golkoko tentsioa jaitsi egin da azken orduetan. Besteak beste, EEBBek iragarri dute inguru horietako tropa kopurua gutxituko dutela.

EZLN (Askapen Nazionalera-ko Armada Zapatista) talde gerrillariak indigenen ohitura eta legeak onartzeko eskaera berretsi zuen atzo Marcos komandanteordeak bidali zuen komunikatu baten bitartez. Hain zuzen ere, orain dela bost urte, 1994ko urtarrilaren batean, hasi

EZLN bost urte indigenen eskubideak aldarrikatzen

Gerrillaren eta Mexikoko gobernuaren artean izandako desadostasunek bake prozezua geldiarazita dute

zuten borroka armatua zapatistek Mexikoko hegoaldeko Chiapas probintziako hainbat hiriburutan eraso joz.

Hala, atzo ezagutaraziko komunikatuan, herri indigenen eskubideak ezagutuz gero, «bakea lor daitekeela» dio Marcos komandanteordeak. Era berean, zapatisten buruzagiak beraien aldarrikapen nagusiak «indigenen eskubideen ezagutza eta guztiontzako demokrazia eta justizia» direla berretsi zuen, «horrela bakarrik eraiki ahal-ko baita herri berri eta hobe bat». Ildo horretan, ez dutela bakerako edo gudurako deirik egiten baizik eta «elkarrizketaren bidez bakea lortzekoa» gaineratzen du Markosek.

Azken bost urteen balantzea egiterakoan orain «zapatistak gehiago eta indartsuagoak» direla azaltzen du Markosek, «gure bihotz eta indar nagusi diren herri zapatistek, pazientzia eta jakinduriaz eutsi baitiote gure aurkako eraso bortitzari».

Azkenik, martxoaren 21ean herri indigenen eskubideak ezagutzeko eta beraien aurkako suntsipen gerraren bukaera eskatzeko egingo den herri bozketan parte hartzeko deia egiten dute zapatistek. Hala, herria ez dutela gerrara deitzen, baina ezta ere «inmobilismo eta konformismora» dio Markos komandanteordeak. Ildo horretan, mobilizazio bake-tsuen bitartez «guztion eskubideen, partizipazio demokratikoren eta askatasunaren alde eta injustiziaren aurka» egiteko eskatzen dio buruzagi zapatistak herriari.

Bake prozezua geldirik

Bien bitartean, Chiapaen bakea lortzeko elkarrizketak geldirik jarraitzen dute orain dela 15 hilabetetik Mexikoko gobernuaren eta EZLNren arteko desadostasunen ondorioz. Desadostasun horiek 1996eko otsailean San Andres Larrainzarrren (Chiapas) adostutako Indigenen Kultura eta Eskubideen Hitzarmenaren ingurukoak dira, gobernuak eta zapatistek akordioen irismena era ezberdinean ulertzen baitute.

Hala, 1996eko irailean akordioak bete arte gobernuarekin negoziazioa etetea erabaki zuten zapatistek. Gobernuak berriz, negoziatzetan bitartekari lanak egingadako COCOPA erakundeak indigenei autonomia emateko proposatutako aldaketa konstituzioanalak ez ditu onartzen, «nazioaren batasunaren aurkakoak» direlako.

Gerratik ihesi, milaka lagun etxetik alde egiten ari da Sierra Leonan

Errebolta-riek erasoaldi gogorra hasi dute Freetown hiriburua jabetu ahal izateko

Agentizak / Freetown

**Erdialdeko hiri nagusia, Makeni, menpean hartu dute aste honetan FIB Fronte Iraultzaile Batuko gerrillari-
riek. Behin helburu hori beteta, Free-**

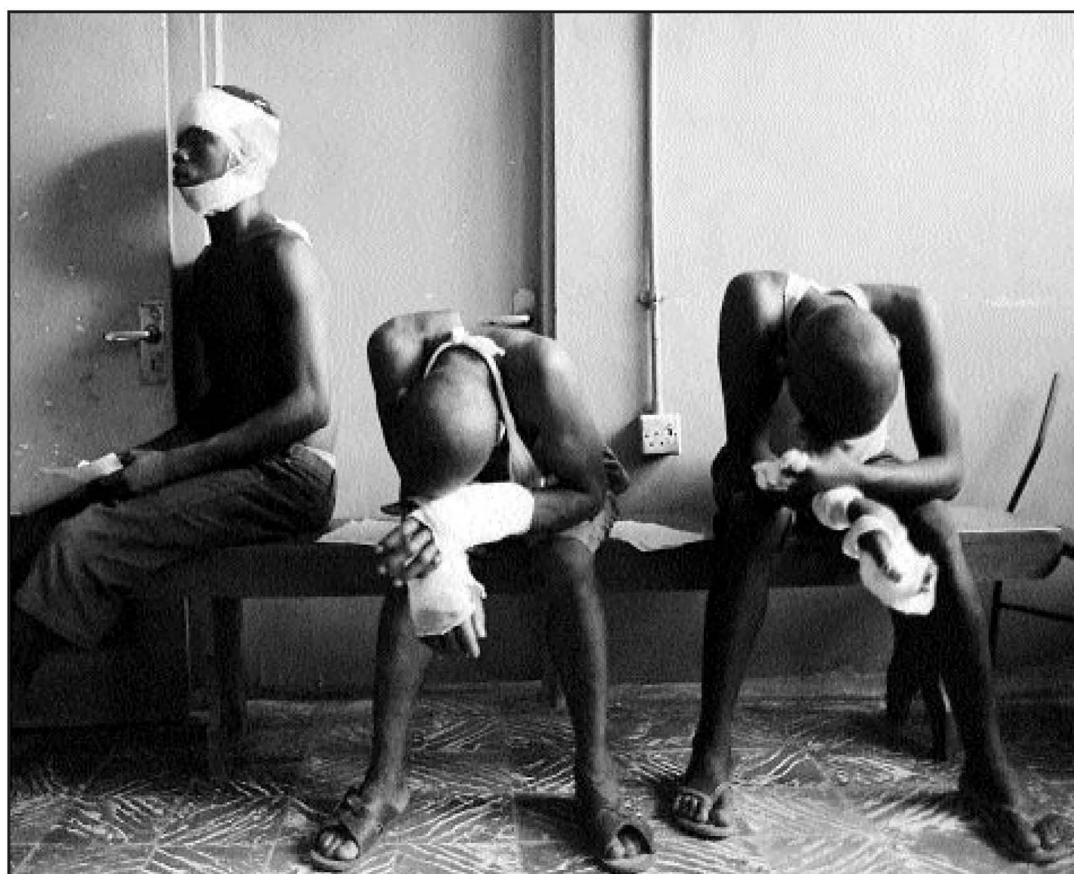
**town hiriburua hartzeko ahalegine-
tan dabilta. Urtezahar gauean era-
soaldi gogorra hasi zuten errebolta-
riek, eta, ondorioz, hiriburu inguruan
bizi diren milaka lagunak alde egin
dute etxetik. Halaber, aste hasieran**

**Gobernuaren aldeko tropek gogor
bonbardatu zuten inguru hori. Bitar-
tean, Liberian elkarriketak izaten
ari dira matxinoen buruak eta Sierra
Leonako Gobernuak, irtenbidea
bilatzearen.**

FREETOWN hiriburuaren inguruan eraso handiak izan dira, lekukoek azaldu dute-
nez. Fronte Iraultzaile Batua (FIB) hiriburuaren kapoaldean du abangoardia, eta hiria hartzen saiatzen ari dira. Hori dela eta, Freetown inguruko herrietan bizi diren milaka zibilek alde egin dute etxetik, eraso eta borroka-
dietatik ihesi. Lekukoek arabe-
ra, Hastings eta Kossah herrietan ez da inor geratu. Halaber, FIBeko matxinoek erre egin dituzte etxe gehie-
nak, Freetowner iritsi diren iheslarien arabera, eta baita barruko hegaldietarako Sie-
rra Leonako aireportu nugu-
sia ere.

Errebolta-riek erasoaldia Gobernuaren aldeko tropek egin berri dutenaren erantzuna da. Mendebaldeko Afrika-
ko Estatu Komunitate Ekonomikoa (MAEKE) Sierra Leonako Gobernuaren alde dago, eta erakunde horrek bidalitako indarrak Sierra Leonako Armadarekin batera ari dira FIBeko gerrillarien kontra borrokatzen.

Aste hasieran, MAEKEko tropek gogor bonbardatu zuten Freetown ingurua. Esan bezala, errebolta-riek inguratua dute hiriburua, eta handik bidali nahian bonbar-



GUTTENFELDER / AP

Errebolta-riek eta Gobernuaren aldeko tropen arteko borroketan belarriak, hatzak eta eskuak galdu dituzten hiru gizonezko.

datu zituzten Gobernuaren aldeko tropek. Baina bonbar-
daketaren ondoren, errebol-
ta-riek erantzuna iritsi zen, eta Urtezahar gauean eraso-
aldi gogorra hasi zuten.

Aste honetan, gainera, Makeni menpean hartzea lor-
tu dute FIBeko errebolta-riek,

eta, orain, hiriburua hartzea da haien helburu nagusia. Sierra Leona erdialdeko hiri nagusia da Makeni.

Beste eskualde batzuetan, Port Loko inguruan esatera-
ko, ez dago batere argi Gober-
nuaren aldeko tropak edo matxinoak diren nagusi.

Sierra Leonako krisia abenduan larritu zen. Mar-
txoan, MAEKEko tropek FIBekoak garaitu zituzten, eta Koroma kolpista boteretik kendu eta Tejan Kabbah boz-
keta bidez hautatutako lehendakaria jarri zuten boterean.

Al Gorek Estatu Batuetako lehendakari izateko kanpaina hasi du

■ Lehendakariordeak hautagai izateko tramiteak bete ditu dagoeneko

Efe / Washington

AL GORE Estatu Batue-
tako gaur egungo lehenda-
kariordeak bere herriko lehendakari izateko trami-
teak bete zituen atzo. Hala, 2000 urteko hautes-
kundeetan hautagai demokrata izateko trami-
tazioa bete duen lehena da Al Gore, dagoeneko Bill Bradley eta Paul Wellstone senadoreek ere laguntza batzordeak antolatu dituz-
ten arren.

Gauzak horrela, Al Gorek bere kanpaina batzordea erregistratu zuen Hauteskunde Batzorde Federalean. Ber-
tan, Jose Villarreal Texas-
ko politikari hispano eza-
guna izendatu du bere kanpainiako diruzain Al Gorek.

Clinton baikor bere gobernuaren sendotasunaz

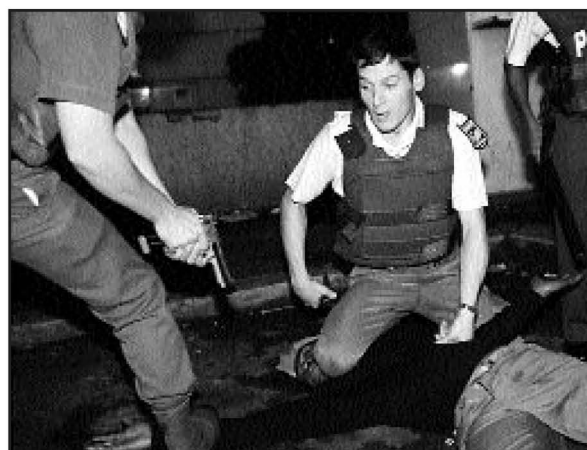
Bill Clinton Estatu Batue-
tako lehendakaria, berriz, atzo bueltatu zen Etxe Zu-
rira, Gabonen ostean. Azaldu zuenez, bere gober-
nuaren sendotasunaz bai-
kor da, eta bere bizitza po-
litikorako guztiz garran-
tutzikoa izango den aste baterako—hilaren 7an ha-
siko da ziurrenik *impeach-
ment-a*— prest bueltatu da Washingtonera.

irudietan



PLINIO LEPRI / AP

Mendearen errepasoa egin du Aita Santuak. Mende honetako azken Urteberri eguneko meza zela eta, igaro diren ehun urteen errepasoa egin zuen atzo Joan Paulo II.a aita santuak. XX. mendeko gertakari-
rik txarrenak bi mundu gerrak izan direla esan zuen, eta onena, berriz, Giza Eskubideen Deklarazioa. Jende askok entzun zuen meza.



ADIL BRADLOW / AP

Urte hasiera istilutsua Hego Afrikan. Urtebe-
rri eguneko ospakizunek arazo franko sortu ohi dute Hego Afrikako Johannesburg hiriburuan. Hainbat auzotan, borroka asko izaten dira eta heriotzak ere bai. Argazkian ageri dena baimenik gabe arma bat eramateagatik atxilotu zuen Poliziak Hillbrow auzo-
an, auzo arriskutsuenetako batean.



CHIEN-MIN CHUNG / AP

Txinako Harresiko mendigoizaleak. Urte berria hasteko modu berezia dute txinatar askok: mendi buelta egiten dute, baina Harresian gora. Atzo ere milaka lagun bildu ziren zeregin horretan. Jiang Zemin lehendakariak erregimenaren kontra-
koei aurre egin behar zaiela aldarrikatu zuen Urte-
berri eguneko mezuan.

• **Futbola**

Alaves: Gasteizko klubak asko kostata baina azkenean lortu du Nicola Berti erdilari italiar beteranoa fitxatzea → **27**

• **Saskibaloia**

Tau Baskonia: Arabarrek ACB Ligan hamaikagarrenez segidan irabazi nahi dute gaur Unicajaren kantxa zailean → **28**

Reala ♦ Txuri-urdinek oso zelai zailean jokatu dute gaur gauean: Valenciarenen

Urteko lehen garaipena, zaila

Kuhbauer osatu da lesiotik, eta Kraussek deialdian sartu du berriro

E. Esnaola / Donostia

ESPAINIAKO LIGAKO zelairik zailenetakoan hasiko du gaur Realak 1999. urtea: Valenciarenen. Valentziako taldea sendo dago etxean, partidu bat baizik ez baitu galdu: Barcelonaren kontra. Reala, aldiz, ez dabil ondo Anoetatik landa. Euskal jokalariek, beraz, gaitza dute gaur urteko estraineko garaipena.

Baina gauza dira norgehiagoka irabazteko. Gainera, Realeko entrenatzailea, Bernd Krauss, bere ekiporik ateratzeko moduan da, lesiotik osatu baitzaizkio Aitor Lopez Rekarte eta Dietmar Kuhbauer. Dena den, litekeena da bien ordez Miguel Fuentes eta Xabier Gracia aritzea hasieratik.

Kraussek atzo eman zuen deialdia, ekipoak arratsalde Zubietan entrenatu ostean, eta Igor Cvitanovic zerrendatik kanpo geratu da berriz ere. Mutiu Adepojuk sukarra du eta falta da deialdian.

Espainiako Lehen Mailako 18. jardunaldia

VALENCIA

Carmena Mendez

Mestalla, 2:00 (ETB-1)

REALA

► **Entrenatzailea**
Claudio Berio

► **Au Ilkian**

13 Bartra
25 Barja
20 Angulo
23 Juanfran
18 Papaneu
17 Serban

► **Etxean**

Irabazi 8
Berdindu 0
Galdu 1
Golak alde 18
Golak kontra 5

► **Orokorrean**

Postua 3.
Puntuak 25 (47)

Azken emaitzak

92-93 1-0

94-95 4-0

95-96 0-1

96-97 0-1

97-98 3-2

93-94 0-0

95-96 0-1

97-98 3-2

► **Entrenatzailea**
Bernd Krauss

► **Au Ilkian**

25 Olabe
14 Lopez Rekarte
22 Kuhbauer
24 Jaurri
16 Alcaraz

► **Kanpoan**

Irabazi 1
Berdindu 3
Galdu 4
Golak alde 18
Golak kontra 15

► **Orokorrean**

Postua 10.
Puntuak 22 (41)

Iñigo Idiakez ere etxean geliditu da.

Valencia kontzentratuta atzo goizaldetik

Realekok baino denbora gutxiago izan zuten Valencia-koek senideekin-eta egoteko

Urtezahar egunean, Claudio Ranieri entrenatzaileak atzo goizaldeko ordu bietan kontzentratu baitzuen taldea.

Nonbait, garrantzia handia ematen dio Ranierik gaurko lehiari, eta esan du zaila dela partidua, «Kovacevic, De Pedro, Sa Pinto edota Gracia

oso onak direlako eta edozein unetan erabaki dezaketelako neurketa», baina bere jokalaririk «indar berrituta» omen daude Gabonetako atsedealdian ostean.

Adrian Ilie golegilea min hartuta dago, eta Goran Vlavovic ariko da haren ordez.

Mikel Antia • REALEKO JOKALARIA •

«Lana gogor egin beharko dugu»

■ Urte berria garaipenarekin hasteko asmoz?

Bai, hiru puntu beti izaten dira garrantzitsuak eta urte berria ondo hasteko garaipena lortzea oso ondo legoke. Bukatu ondo egin dugu urtea, emaitzei dagokionez behintzat, eta berdin jarraitzea espero dut.

■ Talde gogorra da, ordea, Valencia.

Dudarik gabe lanak izango ditugu eta partidu oso zaila izango da. Oso ondo jokatzen du Valenciak etxean, eta behin bakarrik galdu du

bere zelaian, Barcelonaren aurkako partiduan. Ez da samurra izango, lana gogor egin beharko dugu, baina beno, hiru puntuak lortzeko aukerak baditugu.

■ Real Valencia bere etxean menperatuko duen bigarren taldea izateko moduan dagoela uste duzu, beraz.

Nik baietz uste dut. Jokatutako azken partiduetan oso ondo jokatu dugu eta maila onean gaudela erakutsi ere bai. Real indartsu dagoela iruditzen zait niri,

eta Valencia talde gogorra izan arren, irabazteko aukera handiak ditugula deritzot.

■ Berririo hasierako hamai-kakoan izango zara.

Esperantza hori dut. Azken partiduetan Krauss nigan konfinantza duela erakutsi dit eta Valentziaren ere zelaira aterako nauela uste dut.

■ Gogor jokatzeke prest?

Nola ez! Zelaira ateratzen naizen bakoitzean gogoz eta partidu on bat egitera ateratzen naiz. Valenciaren aurka lan asko izango dut, baina,



betiko moduan, ahal dudan hoberen jokatzen saiatuko naiz.

Estitxu Elduaien
DONOSTIA

Kraussek esandakoaren ildotik

Enekoitz Esnaola

Kraussen esaldia • Oso baikor azaldu zen Realeko entrenatzailea lehengo asteazkeneko prentsaurrean, urte honetan Realarentzat «guztia posible» izango dela esan baitzuen. Kontuan hartzeko esaldia da, dudarik gabe, Krauss ez baita ahobero horietakoa. Ondo pentsatu eta gero hitz egiten du, eta zeozergatik esan zuen asteazkenean esan zuena.

Ekipoa • Aspaldiko ekiporik onena dauka denboraldi honetan Realak. Sa Pintok dinamika handia eman dio taldeari, Kovacevic gero eta jokalaria mundialagoa da, baita Lopez Rekarte, Aranzabal, De Pedro eta De Paula ere. Kraussek badaki iaz baino talde hobea duela, eta Realak iaz Espainiako Ligan hirugarren bukatu bazuen, denboraldi honetan zergatik ez hobetu postua?

Titulua? • Eta zergatik ez tituluren bat irabazi? Kopan, txapelketa jada oso aurreratuta dagoela sartuko da Realak, eta Txapelaldun Ligar sailkatuz gero, titulua irabaziko balu bezala ospatuko du. Bukatzeko, datu bat: liderra zazpi puntura dauka.

Alaves ♦ Belsue aragoiarra izan daiteke gasteiztarren hurrengo jokalaria

Bertiren fitxaketa lotuta

Bi urterako kontratua sinatuko du datorren asteartean



LUCA BRUNO / AP

Jauzi eginez eskuinetara ageri den jokalaria da Nicola Berti.

Xabier Fernandez / Gasteiz

URTE amaiera ez da txarra izan Alavesentzat, bulegoetan behintzat. Izan ere, asteazken gauean aurrekontratu itxi zuen Nicola Berti italiar erdilariarekin, eta jendaurrean jakinarazi ostegunean, eguerdian. Bi urteko kontratua sinatuko dute datorren asteartean, Gasteizen bertan, jokalaria italiarrak eta klubak.

Alavesen eta Brasilgo Fluminense taldearen eskaintzak zituen Bertik, eta egun batzuk eskatu zituen erabakia hartzeko. Alavesen eskaintza onartzea erabaki du Bertik, azkenean.

Miguel Angel Pascual Alaveseko zuzendari nagusiak ez zuen operazioari buruzko zifrarik eman nahi, baina 150 milioi pezeta inguru izan daitezke (6 milioi libera inguru). «Uztailean ezinezkoa litzateke Berti bezalako jokalaria bat fitxatzea. Izugarritzko ahaleginak egin ditugu eta egiten ari gara. Datorren astean edo, gutxienez, hilaren 15a baino lehen beste batzuen berri ematea espero dugu eta, beraz, sortu den itxaropenari erantzun egokia emango diogu». Hori bai, Miguel Angel Pascualek ez zuen izen gehiagorik plazaratu, baina baliteke hurrengo Alberto Belsuere izatea.

Lerro hauek idazteko

orduan negoziaketak aurreratuak ziren oso, eta, Zaragozako 30 urteko eskuin laterala lotuz gero, eskatutako ia guztia izango luke Maner-Ondarru bikoteak: Julio Salinas aurrean, Berti erdian eta Belsue atzean.

Dena den, Pascualek esandakoari jarraituz, Gonzalo Antonek berak eramaten ditu negoziazio guztiak, eta baliteke ezuste gehiago izatea datozen egunotan, oraindik hamabost egun inguru falta baitira neguko azoka ixteko. Beste aurrelari bat ez litzaioke gaizki etorriko Arabako taldeari.

Josete, titularra

Bulegoko kontuez gain, azken bi egunetako probak Mendizorrotzan egin ditu Alavesek bihar Camp Noun izango duen neurketa prestatzeko. Guztietan Joseteren titulartasuna antzematen da, Ivan Rocharen kalterako. Josete sartuko balitz, ezker lateralean kokatuko litzateke, Alfonso eskuin hegalean, Berruet, Karmona eta Albistegi zentral modura, Sivori, Desio, Pablo eta Ibon Begoña erdilari (azken hori ohi baino aurrerratuago) eta Canabal aurrean.

NICOLA BERTI • *Jokalaria*

Kalitateko erdilari beteranoa

soslaia



Italiarra da eta 31 urte ditu Bertik. Erdilari aritzen da, eta izaera defentsiboko jokalaria da. Bertiren kirol *kurrikuluma* aparta da. 15 urterekin hasi zen, Italiako Parma taldean. Hiru urte eman zituen han —1982tik 1985era—, eta Fiorentina taldeak fitxatu zuen ondoren. Beste hiru urte eman zituen Fiorentinan, 41 gol egin zituen urte horietan, eta Milango Interrera joan zen orduan. Hura izan da Bertiren taldea. Hamar denboralditan UEFAko bi kopa —1991n eta 1994an—, Liga bat eta Italiako Kopa bat —1989an azken biak— lortu ditu. Tottenham taldera joan zen Italiatik, eta handik fitxatu du Alavesek. Horrez gain, 39 aldiz jokatu du Italiako selekzioarekin, eta 1986 eta 1990eko Mundialetan izan da.

..... **Enekoitz Telleria**

Athletic ♦

Guerrero ez du arazorik izango Valladoliden aurka jokatzeko

Zuri-gorriek gaur egingo dute urteko lehenengo entrenamendua

Ramon Basaldua / Bilbo

JULEN GUERREROK bere kideak baino arinago hasi da lanean 1999n. Athleticeko jokalariek atzo atse-den eguna izan zuten arren, kapitainak lan saioa egin zuen. Guerrerok sukarra izan zuen asteartean, eta entrenatu barik eman zuen eguna erreku-peratu du, Valladoliden aurka jokatzeko prest egoteko. Zuri-gorriek urteko lehen entrenamendu saio egingo dute gaur Lezaman, eta litekeena da Guerrero taldeko gainerako kideekin batera aritzea.

Barasoianek gaur debutatuko du entrenatzaile gisa

Hercules taldea zuzeneko aurkaria da eibartarrentzat sailkapeneko azken postuetan

18:00 (ETB-1)

EIBAR-HERCULES

Barasoain	Alonso
1 Iru;	22 Belman;
23 Iturrino	3 Juanmi
24 Guruzeta	5 Barbero
20 Ocio	15 Espejo
5 Garmendia;	8 Dacosta;
14 Garitano	20 Paquito
8 Artetxe;	6 Baroja
19 A. Agirre	21 Alex
10 Bixente	11 Palomino;
17 M. Cortina;	17 Deus
15 Cuellar	9 Risso

Epailea • Gonzalez Gonzalez

Zelaia • Ipurua

Erredakzioa / Donostia

URTE berriari hiru puntu lortuz ekin nahi dio Eibarrek gaur. Sailkapeneko azken postuetan lagun duen Hercules taldea hartuko du Ipuruan, eta berebiziko garrantzia luke garaipenak horregatik. Alfonso Barasoain entrenatzaile berriaren lehen partidua izango da, eta aurrez aurre Eibar taldea oso ondo ezagutzen duen Periko Alonso eseriko da Herculesekin aulkitxoan.

Eibarren titular modura jokatzeko duten lau atzelari—Arriola, Arce, Bastida eta Golo— zigortuta daude, eta defentsa erabat berritu behar izan du horregatik Barasoainek.

Iturrino eta Guruzetak gaur jokatu dute Ipuruan estrainekoz, Iru atezaina titular postura itzuliko da, eta orain arte ia jokatu ez duen Luis Garmendia hamaikakoa sartuko du entrenatzaileak. Puntuaren premia larrian daude eibartarrak, azkeneko postuan eta 11 punturekin, baina baikor agertu da Barasoain entrenatzaileak Hercules baino talde handiagoak erori izan direla esanez.

Herculesek Lledo eta Mari lesionatuta dauzka eta Stankovic zigortuta. Alonsok adierazi duenez, «oso talde zaila da Eibar, batik bat entrenatzaile aldaketaren ostean».

Tau ◆ Scariolok azken partiduan baino izerdi gehiago bota beharko dutela uste du

Unicajari Real Madridi baino beldur handiagoa

Bi partiduko aldea bakarrik kentzen dio Tauk sailkapenean

Estitxu Elduaen / Donostia

MALAGAN jokatu du gaur (18:00) Tau Baskoniak Unicajaren aurka ACB Ligan, eta Real Madriden aurka lortutako garipenaren ostean baiko-rrak dira pronostiko guztiak. Hala ere, gaurko partidua azkenaldian izan duten norgehiagokarik gogorrenetarikoa izango dela uste du Sergio Scariolo Tau Baskoniako entrenatzaileak: «Denboraldi hasiera nahiko eskasa izan bazuten ere, primeran daude momentu honetan. Gainera, sailkapenean oso gertu daude eta arrapatu nahia dabil-tza. Real Madrider baino lan handiagoak emango dizkigu-la uste dut». Izan ere, maila bikaina erakutsi du Malaga-ko taldeak jokatu duen azken zortzi partiduetan: zortzi norgehiagokak irabazi egin ditu, eta oso joko ona egin du.

Scariolok garaipena inoiz baino garrantzitsuago dela uste du: «Guk bi partiduren aldea ateratzen diegu oraindik, baina urtea lasaia gogor-teko, hiru partiduren aldea lortzea ezinbestekoa litzate-ke». Defentsan egongo da gaurko partiduen gakoak, inondik ere. Bai Tauk eta bai Unicajak atzealde sendoa erakutsi dute orain arteko partiduetan. Hala ere, Scarioloren esanetan, Unicajaren meritua ez da defentsa-



JOSEBA OLALDE

Bennett jaurtiketa bat egiten entrenamendu batean. Gaur ere jokalaria garrantzitsua izango da.

koa bakarrik, orokorrean talde sendoa duela iruditzen baitzaio entrenatzaileari: «Defentsa bikaina du, baina zortzi partidua ez dira defentsarekin irabazten, zerbait gehiago behar da. Unicajan primerako jokalariek daude, ACB Ligan oso ezagunak eta

erasoan gogor egiten dakitena ere bai. Guk geuk ere defentsan argi ibili beharko dugu».

Defentsan gogor ariko dira, beraz, gaur Scarioloren muti-lak. «Gu betiko jokoak egiten saiatuko gara: defentsa zaindu eta ahal den guztian erasotu.

Horrela jokatu gero irabazteko gai izango gara. Gainera, aurreko Real Madridi irabazi ostean animoak ere oso goian ditugu eta horrek lagunduko digulakoan nago», esan zuen Sergio Scariolo entrenatzaileak gaurko partiduen pro-nostikoa egiterakoan.

Garbajosa kirolfanotik pasatuko da

■ JORGE GARBAJOSA Tauko pibotaren ezker hankak ebakuntza baten beharra duela erabaki du azkenean sendagileak. Denboraldi hasieratik min ematen ari zitzaion artritis kronikoa hobetzeko tratamendu ugari probatu ditu Garbajosak; lortutako emaitza kaskarren ondorioz, kirolfanotik pasatzeko erabakia hartu dute. Ebakuntza hori dela eta, Garbajosak aurtengo denboraldi osoa galduko du, aurrena bi hilabete mugitu gabe egon beharko baitu, eta gero beste bi errehabilitazioan pasatu beharko baititu.

Pibot komunitario baten bila

■ GARBAJOSAREN lesioak dela-eta hankamotz gelditu da Tau Baskonia Euroligarako; izan ere, Bonner ez baitago izen emanda txapelketa horretan. Pibote falta hori dela medio, fitxaketa berrien bila hasi dira Gasteizko saski baloi taldeak. Sergio Scariolo entrenatzaileak esan du pibot komunitario batekin konformatuko litzatekeela, prezio merke samar baten truke Taura etortzeko prest dagoen batekin: «Eskara zehatzik ez diot egin nik presidenteari, baina nire proposamena ezagutzen du», esan zuen Scariolok.

Araba Arena deituko da pabilioi berriua

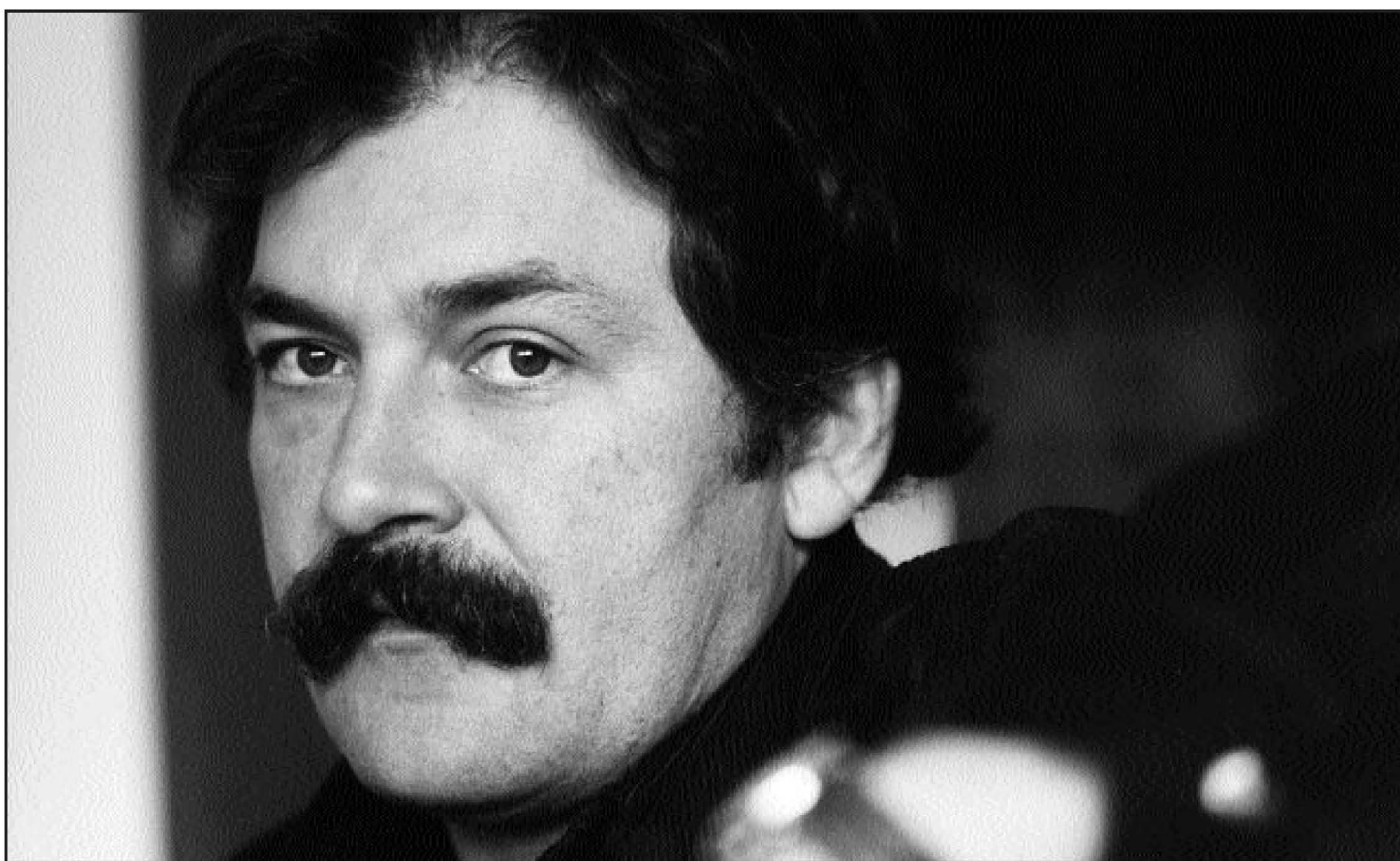
■ TAUREN saskibaloi partidua jokatzeko diren pabilioiari izen berria jarri dio Arabako Diputazioak: Araba Arena deituko da hemendik aurrera. Azken aldiko obrei esker eraberrituta dago Gasteizko pabilioia, 9.500 lagun sartzen dira han, eta orain izena ere berria izango du. Arabako Diputazioak izen berriarekin batera funtzio berria ere eman nahi diote pabilioi berriari: euren esanetan, pabilioia ez da kirol ikuskizunetarako bakarrik ibiliko, kultura munduko ekimenak ere izango baitute lekua Araba Arena pabilioian.

Julen Idarreta

• EUSKADIKO SANBO FEDERAZIOKO LEHENDAKARIGAIA •

«Nire helburu nagusia sanboak internazionaltasuna berreskuratzea da»

■ ■ ■ Aldaketa garaiak dira hauek Julen Idarretarentzat. Hirugarren umea izan du abenduaren 18an, Izaro, etxea aldatu du Oiartzunen, eta Euskadiko Sanbo Federazioko lehendakari hautatuko dute bihar, ezusteko handirik ez bada. ■ ■ ■ Duela urte batzuk sanboa ikur bat izan zen euskal selekzioak aldarrikatzeko orduan, eta protagonismo hori berreskuratu nahi du Julen Idarretak kirol txiki horrentzat.



EDURNE KOCH

BIHAR asanblea egingo du Euskadiko Sanbo Federazioak, presidente berria hautatzeko. Azken urteetan Jon Idarraga aritu da zeregin horretan, eta haren lekua betetzeko hautagaia da Julen Idarraga. Kargua anaia batek bestera igaroko da bihar, ezustekorik ez bada.

■ **Jon anaiak utziko duen lekua betetzera zoaz Euskadiko Sanbo Federazioko lehendakaritzan...**

Beno, beste hautagai batzuk ere badaude, eta urtarrilaren 3an egingo dugun asanblean ikusiko da zein den aukeratua. Hala ere, nik itxaropena badut nahi-koa boto jaso eta lehendakari berria izateko.

■ **Asanbleako kideen artean behar duzun babesa jasotzeko lana egin al duzu?**

Bai, nik uste dut baietz. Baina gero gertatzen da, halako kirol txikietan, klubek ere interes fuerteak dituztela.

Modalitate bakoitzak ere — sanboak, borroka libreak eta borroka greko-erromatarak — bere interesak dauzka, eta hortik egon daiteke arazoren bat. Baina pentsatzen dut dena ondo aterako dela.

■ **Jon anaiarekin hitzartu duzu berak kargua utzi eta zeu aurkeztea?**

Ez, ez. Berak utzi du denbora asko zeramalak, nekatuta zegoelako eta beste zeregin batzuk egokitu zaizkiolako.

Eta ni aurkeztu naiz, ez nire bokazioa federatibo izatea delako, baizik eta aurrena kirolari izan nintzelako, gero hautatzaile, eta orain nire eginbeharra hori zela pentsatzen dudalako.

■ **Presidente aukeratzen bazaituzte, zein izango da zure lan ildoak?**

Lehendakaritza

«Nire bokazioa ez da federatibo izatea. Aurrena kirolari izan nintzen, gero hautatzaile, eta pentsatzen dut orain nire eginbeharra dela federazioko lanetan sartzea»

■ **Garai batean sanboa ikurra izan zen euskal selekzioak aldarrikatzeko orduan. Azken urteetan ez duzue antzinako oihartzunik...**

Nire helburu nagusia Euskal Herriko sanboak internazionaltasuna berreskuratzea da. Horretarako eginahal guztiak egingo ditut. Gero, Sanbo Federazioaren barnean modalitate ezberdinen arteko oreka bilatzen saiatuko naiz. Helburu nagusia, baina, gure nazioartekotasuna bermatzea izango dut, eta lehengo protagonismora iristea.

Beno, orain dela bospasei urte liskar handiak egon ziren, Sobiet Batasuna desagertu zenean, eta Nazioarteko hiru federazio ere egon ziren. Gero bi izan ziren: gu batean geunden, eta Espainia bestean sartu zen. Biek bat egin zutenean, Espainiak baldintza jarri zuen euskal federazioa baztertu zezaten.

■ **Euskal sanbo federazioak nazioartean zuen indarra izan arren, eta hemengo kirolarien maila punta-punta-koa izan arren, helburu hori lortu zuen Espainiak?**

Beno, ofizialki ez dago akta bat, gu kanpoan gaudela esaten duena. Gainera, gu lege-

ko kideak gara Nazioarteko Sanbo Federazioan, sortzaileen artean izan ginelako.

■ **Oraindik ere nazioarte mailan euskal selekzio gisa agertzen zarete...**

Bai, hala da. Nazioartean lehiatu garen guztietan, Euskadi bezala lehiatu gara. Ez ditugu azkenengo txapelketa ofizialak egin. Azkena iaz izan zen, Europako Txapelketa. Baina apirilean Bulgarian izango da, eta hara joateko gonbidatu gaituzte. Eta nire asmoa izango da, nahiz eta gonbidapenik jaso ez, txapelketetara joatea.

■ **Horrelako jarrera baten aurrean, Espainiako Federazioak zer jarrera hartuko duela uste duzu?**

Hor arazo handi samarra daukagu, Espainiako Borroka Federazioko presidentea Europako Batzarreko lehendakari hautatu dutelako. Baina gure asmoa joatea da, horretarako prestatzen ari gara, eta egon egongo gara.

■ **Euskal Herriko sanbolariak duten maila ona, Espainiakoena baino hobea, lagungarri izango al da zuek nazioartean lehiatzeko?**

Ez, ez horixe. Hor ez dago kirol arazorik. Arazoa erabat politikoa da.

■ **Zu zeu garbi azaldu zara euskal selekzioen alde. Baina, oro har, nola ikusten da auzi hori Euskadiko Sanbo Federazioan?**

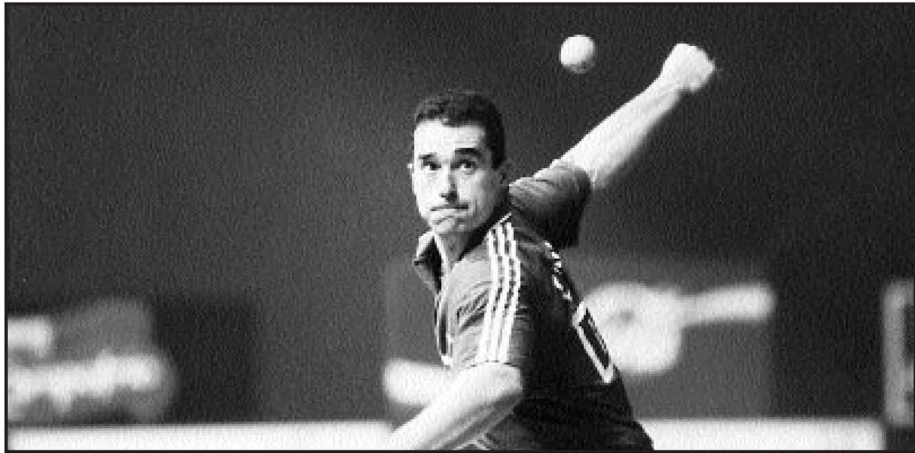
Esan daiteke aniztasuna egon dela. Eta, nire iritziz, abertzaleak ez diren pertsona batzuk ez dira egokienak halako egoera batean, hor egoteko eskubide osoa duten arren. Presidente aukeratzen banaute, ni saiatuko naiz, ardurak emateko orduan eta gure ildoko jendea kontuan hartzen.

Euskal selekzioa

«Nazioarteko Federazioaren sortzaileetakoak gara, eta lehiaketetara joateko prest gaude, gonbidapenik jasotzen ez dugun kasuetan ere»

Xabin Makazaga
DONOSTIA

Aitor Elkorok
partidu ona
osatu zuen
Sukiaren
debutaren
ostean jokatu
partiduan.



JAGOBA MANTEROLA

Pilota ♦ Tolosa III.arekin jokatu zuen Eibarren

Garaipena hasi berritan

*22-10 irabazi zuen
Aitzol Sukiak bere debutean*

Enekoitz Telleria / **Donostia**

ONGI ekin dio Aitzol Sukia zaldibiarrek profesionaletako bere ibilbideari. Astelenan eman zuen atzo bere lehenengo urratsa Tolosa III.arekin batera, eta 22-10 irabazi zuten partidua Gonzalez eta Almandozen kontra. Sukia bera izan zen, gainera, partiduko onena. Ongi atzeratu zuen pilota, ia ez zuen hutsik egin, eta ederki aprobetxatu zen horretaz bere aurrelaria. Hasiera baino ez da, baina atzo Astelenako pilotazaleen aurrean oso irudi ona eskaini zuen.

Jaialdiko bigarrena Berraondok eta Elkorok irabazi zuten aise, 22-9. Ongi aritu ziren bi atzelariak, eta ongi Aritz Berraondo antzuolarra ere. Profesionaletako bere bigarren partidua zen atzokoa, baina onenekin aritzeko moduko maila duela ari da erakusten.

Hirugarren partidua Espainiako bigarren mailako eskuz binakako norgehiagoka izan zen. 22-15 irabazi zuten Ortiz-Arroyo II.ak Arteaga-Bazetaren kontra.

Euskadiko txapelketakoa Najeran

Minguez-Rai eta Barberito VI.a-Zearrak jokatu zuten Errioxako Najeran atzo Euskadiko eskuz binakako bigarren mailako txapelketako finalerdia. 22-12 irabazi zuten Minguezek eta Raik. Bi partidutara jokatu dira finalerdia, eta atzoko bikoteek Najeran jokatu dute berriro Errege egunean. Koka-Barriola eta Errandonea II.a-Pascual ari dira jokatzeko beste finalerdia. 22-13 irabazi zuten herenegun Koka-Barriolak lehenengo partidua, eta Errege egunean jokatu dute bestea Leitzan.

Najerako estelarra Berasaluze VIII.a eta Armendarizek irabazi zuten, Alustiza-Tabernaren kontra 22-20. Bergarako jaialdian, berriz, 22-16 irabazi zuten Tirapumazek Errandonea II.a-Balerdiren kontra lehenengo eta 22-15 Ariznabarreta-Errastik estelarra Nagore-Errandonearekin. Bergaran bertan jokatu da gaur Unanue-Beloki eta Alustiza-Arretxe partidua.

Urrezko Xistera ♦ Finalerdietako partida

Egiguren II.a-Elizegik lehenengo urratsa

E. Telleria / **Donostia**

BILBOKO Deportivon jokatu zen atzo aurtengo Urrezko Xistera torneoko lehenengo finalerdiko partidua. 35-30 irabazi zuten Egiguren II.a-Elizegik Alberdi III.a-Enbilen kontra, eta, horrenbestez, urrats garrantzitsua eman dute astelehenean Gernikan jokatu duten bigarren partiduari begira.

Txapelketa horretan bertan, gaur jokatu dute Kon-

pa-Aranburu eta Bereikua Castrok beste finalerdia Deportivon.

Atzoko jaialdian Urrezko Palako partidua ere jokatu zen. 45-35 irabazi zuten Urkiak eta Garridok Iriondo eta Rekalderen kontra. Gaur bertan jokatu dira txapelketa bereko Sanchez-Torre eta Iriondo-Rekalde, eta Insausti-Beldarrain eta Ziskar II.a-Daniel-Ibarra norgehiagokak Deportivon. 17:00etan hasiko da jaialdia.

Kiroldegia



JOSE FERRERAS / EFE

Rallyak

Prieto arabarrak irabazi zuen Granada-Dakarreko bigarren etapa

Gasteizko Miguel Prieto auto gidaria Granada-Dakar Rallyko lider jarri da, atzo bigarren etapa irabazi ostean. Eguraldia txarra zela eta, ibilbidea aldatu egin zuten atzoko etapan, eta ez ziren basamortuan sartu lasterketan parte hartzen ari diren 304 ibilgailuak. Korritu beharreko 15 kilometroen ordeez, lehen etapan Granadan egin zuten bost kilometroko zirkuitu bera egin zuten atzo ere, eta Prietok hiru segundoko alde atera zion Xinozuka japoniarrari. Motoetan, berriz, Vo Zitzewitz alemaniarrek irabazi zuen. Argazkian, Miguel Prieto atzoko etapa korritzen.



PASTOR / EFE

Atletismoa

Fiz bigarren Vallecasko San Silvestrean

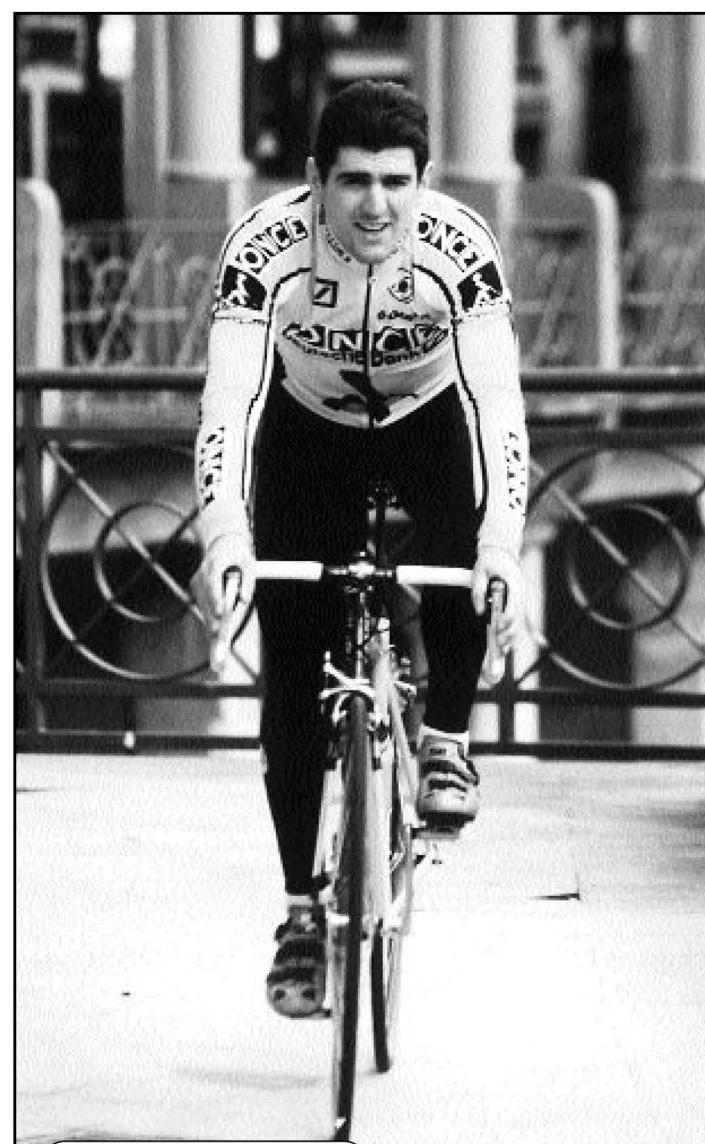
Martin Fiz bigarren izan zen Vallecasko San Silvestre proban, Fabian Ronceroren atzetik. Beasainen Toni Peñak irabazi zuen, Amurrión Iñaki Riañok, Galdaka-

on Victor Rojasek, Ordizín Iñaki Lopetegik, Sodupen Kemeik, Billa-bonan Ramuntxo Otaegik, Donostian Peredak, Gasteizen Urgek, eta Lerinen Koechek.

Eskubaloia. Juanma Lopezek ordezkatu du Imanol Alvarez Arrateko entrenatzaile postuan. Lehenagotik ere Arrateko entrenatzaile izandakoa da Lopez, eta jokalaria ere bai. Astelehenean zuzenduko du lehen entrenamendua Alvarezen ordezkak, eta hilaren 9an jokatu lehen partidua.

Atletismoa. Bi korrikalari hil ziren Alemanian urtezahar eguneko San Silvestre proban. Lasterketan parte hartzen ari zela 56 urteko gizonezko bat, ondoeza sentitu ondoren, bertan hil zen bat-batean. Medikuek ezin izan zioten lagundu. Handik minutu batzuetara, gertaera bera errepikatu zen kilometro batzuk aurrerago: 36 urteko beste gizon batek korrika zihoala bizitza galdu zuen.

Ronaldo. Ronaldo «gelditu gabe» entrenatu da Gabonetan Brasilen egindako egonaldian eta ez du atsedenik izan: «Italian baino gehiago entrenatzen ari naiz, eta nire belaunak berriro munduko txapeldun izateko moduan jarriko ditut», esan du Interreko jokalaria. «Oporrak fisikoki eta psikikoki puntuan jartzeko aprobetxatuko ditut, eta urte honetan berriro munduko onena izango naiz», gaineratu zuen.



KARLIS

Txirrindularitza

Olano ONCEko elastikoarekin

Abraham Olano anoetarra bi urterako ONCEko txirrindularia da atzodanik, Banesto utzi ondotik. Mallorcako Challengean egingo du debuta talde berriare-

kin. eta hilaren 12 izango dute lehen kontzentrazioa. Argazkian, Olano atzo eguerdian Tolosan, EGUNKARIArentzat argazkiak ateratzen ONCEko elastikoarekin.



DANI CARDONA / EFE

Eskia

Jauziak urteberri egunean ohi denez

Ohiturari jarraituz, aurtenera urteberri egunean Four Hills jauzi txapelketa izan zen Alemaniako Bavarian. Elur gaineko jauzi luzeenak 123 metroko luzera izan zuen, eta horri esker Martin Schmitt alemaniarrek (argazkian) irabazi du aurtengo Four Hillsen edizioa.

1999ko kirol egutegia

urtarrila

1-3 • Eski alpinoa. Emakumezkoen super erraldoia eta erraldoia Mariborren (Eslovenia).
2 • Krosa. Durhamgo Nazioarteko Krosa (Erresuma Batua).
5-6 • Eski alpinoa. Gizonezkoen Munduko Kopako erraldoia eta eslaloma Kranjska Goran (Eslovenia).
6 • Krosa. Donostiako Uliako Nazioarteko Krosa.
7-9 • Eski alpinoa. Gizonezkoen Munduko Kopako erraldoia eta eslaloma Schladmingen (Austria).
10 • Eski alpinoa. Gizonezkoen Munduko Kopako super erraldoia Flachaun (Austria).
10 • Krosa. Zornotzako Nazioarteko Krosa (Bizkaia).
12 • Eski alpinoa. Gizonezkoen Munduko Kopako erraldoia Adelboden (Suitza).
12-17 • Eskubaloia. Emakumezkoen Lotto Cup.
15-17 • Eski alpinoa. Emakumezkoen jaitsiera, super erraldoia, eslaloma eta konbinatua Santk Antonen (Austria).
17 • Krosa. Italica Nazioarteko Krosa Sevillan (Espainia).
17-20 • Rallyak. Montecarlo Rallya (Monako).
18-31 • Tenisa. Australiako Irekia.
21 • Eski alpinoa. Emakumezkoen super erraldoia Megeven (Frantzia).
22-24 • Eski alpinoa. Gizonezkoen Munduko Kopako bi jaitsiera, eslaloma eta konbinatua Kitzbuehelen (Austria).
22-24 • Eski alpinoa. Emakumezkoen jaitsiera, super erraldoia eta erraldoia Cortina DoAmpezzon (Italia).
24 • Krosa. Juan Mugerza Memoriala Elgoibarren (Gipuzkoa).
28-otsailak 1 • Saskibaloia. Gizonezkoen Kopako azken fasea Valentzian (Espainia).
31 • Krosa. Donostiako Nazioarteko Krosa.
31 • Atletismoa. Erresuma Batua eta EEBB-en arteko proba Birminghamen (Ingalaterra).
31-otsailak 14 • Eski alpinoa. Gizonezkoen eta nesken Munduko Txapelketa Vailen (EEBB).

otsaila

1 • Futbola. FIFAk Bartzelonan (Katalunia) munduko jokalaria onena aukeratu du.
1-7 • Tenisa. Tokioko Irekia (Japonia).
2 • Txirrindularitza. Marseillesari Nagusia (Frantzia).
2-3 • Kiroldegia. Dopinaren kontrako jardunaldiak Lausanan (Suitza).
5 • Atletismoa. Budapesteko proba (Hungaria).
7 • Krosa. Emakumezkoen klub arteko Europako Kopa Lancianon (Italia).
7-11 • Txirrindularitza. Mallorcako Saria (Espainia).
10-13 • Txirrindularitza. Mediterraneoko Itzulia (Frantzia).
11-14 • Eskubaloia. Gizonezkoen Kopako azken fasea Valladoliden (Espainia).



ANDER GILLENEA

Euskal Herriko Itzulia apirilaren 5etik 9ra. Txirrindularitzan, Euskal Herriko Itzulia izango da —Tourrarekin, Giroarekin, Vueltarekin eta Munduko Txapelketekin batera, noski— probarik garrantzitsuena euskal jarraitzaileentzat. Apirilaren 5etik 9ra bitarte korrituko da. Argazkian, iazko irabazlea: Iñigo Cuesta. Euskal Bizikleta, berriz, maiatzaren 26an hasiko da.

martxoa

12-14 • Rallyak. Suediako Rallya.
14 • Atletismoa. Tokioko Maratoia (Japonia).
14 • Atletismoa. Moskuko Neguko proba (Errusia).
14-18 • Txirrindularitza. Andaluziako Itzulia (Espainia).
16 • Atletismoa. Madrilgo Autonomia Erkidegoko Nazioarteko proba (Espainia).
17 • Atletismoa. Parisko proba (Frantzia).
20 • Atletismoa. Sydneyko Sari Nagusia (Australi).
20 • Futbola. International Boarden 113. bilera.
20-21 • Eski alpinoa. Gizonezkoen jaitsiera eta super erraldoia Garmisch-Partenkirchenen (Alemania).
20-28 • Aretoko futbola. Selezioen arteko Europako I. Txapelketa Granadan (Espainia).
21 • Krosa. Eurokrosa Diekirchen (Luxemburgon).
21 • Txirrindularitza. Luis Puig Saria (Espainia).
22-27 • Eski alpinoa. Emakumezkoen jaitsiera, erraldoia eta eslaloma Aaren (Suedia).
23-27 • Txirrindularitza. Valentziako Itzulia (Espainia).
23-martxoak 10 • Xakea. Linareko Nazioarteko Torneo (Espainia).
26-28 • Rallyak. Safari Rallya Kenyan.
27 • Txirrindularitza. Het Volk Klasikoa (Belgika).
27-28 • Eski alpinoa. Gizonezkoen erraldoia eta eslaloma Osterschwangen (Alemania).
28 • Atletismoa. Sevillako Maratoia (Espainia).

mandiako Itzulia (Frantzia).
24 • Saskibaloia. Korac Kopako finaleko joanekoa.
24 • Saskibaloia. Ronchetti Kopako finaleko joanekoa.
27-28 • Krosa. Munduko Kros Txapelketa Belfasten (Ipar Irlanda).
31 • Saskibaloia. Korac Kopako finaleko itzulikoa.
31 • Saskibaloia. Ronchetti Kopako finaleko itzulikoa.

apirila

3 • Txirrindularitza. Nafarroako Sari Nagusia.
3-24 • Futbola. Gizonezkoen Munduko 20 urtez azpiko Txapelketa Nigerian.
4 • Txirrindularitza. Flandriako Itzulia. Munduko Kopa.
5-9 • Txirrindularitza. Euskal Herriko Itzulia.
6-8 • Saskibaloia. Emakumezkoen Lauko Finala Brnon (Txekiar Errepublik).
8-11 • Gofa. Augustako Mastersa Georgian (EEBB).
10 • Atletismoa. 10.000 metro-tako Europako III. Challengea Barakaldon (Bizkaia).
10 • Eskubaloia. Gizonezkoen Europako Kopako finaleko joanekoa.
11 • Txirrindularitza. Paris-Roubaix (Frantzia). Munduko Kopa.
11 • Txirrindularitza. Udaberri Sari Nagusia Zornotzan (Bizkaia).
11 • 1 Formula. Brasilgo Sari Nagusia.
12-18 • Tenisa. Godo Torneo (Katalunia).
22-28 • Txirrindularitza. Nor-

14 • Txirrindularitza. Flecha Valona.
14-18 • Txirrindularitza. Aragoiko Itzulia (Espainia).
17 • Eskubaloia. Gizonezkoen Europako Kopako finaleko itzulikoa.
18 • Atletismoa. Londresko Maratoia.
18 • Atletismoa. Rotterdamgo Maratoia.
18 • Txirrindularitza. Lieja-Bastogne-Lieja (Belgika). Munduko Kopa.
18 • Motoziklismoa. Malaysiako Sari Nagusia.
18-21 • Rallyak. Kataluniako Rallya.
19-25 • Tenisa. Montecarloko Torneo (Monako).
20-22 • Saskibaloia. Gizonezkoen Lauko Finala Munichen (Alemania).
21-30 • Eskubaloia. Espainiako Asobal Ligako finala.
23-25 • Txirrindularitza. Nazioarteko Sari Nagusia (Portugal).
24 • Txirrindularitza. Amstel Gold Race (Holanda). Munduko Kopa.
26 • Motoziklismoa. Japoniako Sari Nagusia.
29-maiatzak 2 • Txirrindularitza. Errioxako Itzulia (Espainia).

maiatzak

1-2 • Atletismoa. Munduko Martxa Txapelketa Mezidonon (Frantzia).
2 • Atletismoa. Brasilgo Sari Nagusia.
2 • Txirrindularitza. Eskalatazaileen Saria (Frantzia).
2 • 1 Formula. Imolako Sari Nagusia (Italia).
3-9 • Tenisa. Hanburgoko Torneo (Alemania).
3-9 • Tenisa. Erromako Torneo (Italia).
4-9 • Txirrindularitza. Romandiako Itzulia (Suitza).
4-9 • Txirrindularitza. Dunkerqueko Lau Egunak (Frantzia).
8 • Eskubaloia. Nesken Europako Kopako finaleko joanekoa.
9 • Motoziklismoa. Espainiako Sari Nagusia.
9-12 • Rallyak. Kortsikako Rallya.
10-16 • Tenisa. Berlingo Torneo (Alemania).
11-16 • Txirrindularitza. Asturiasko Itzulia (Espainia).
12 • Futbola. UEFAko finala Moskun (Errusia).
13 • Txirrindularitza. Waloniako Sari Nagusia.
15 • Eskubaloia. Emakumezkoen Europako Kopako finaleko itzulikoa.
15-ekainak 6 • Txirrindularitza. Italiako Itzulia.
16 • 1 Formula. Monakoko Sari Nagusia.
17-23 • Tenisa. Emakumezkoen Madrilgo Torneo (Espainia).
18-23 • Txirrindularitza. Midi-Libre Sari Nagusia (Frantzia).
18-27 • Saskibaloia. Espainiako ACBko finala.
19 • Futbola. Errekopako finala Birminghamen (Ingalaterra).
21-23 • Eskubaloia. Bercy Torneo (Frantzia).

23 • Atletismoa. EEBBetako Sari Nagusia.
23 • Motoziklismoa. Frantzia-ko Sari Nagusia.
23-26 • Rallyak. Argentinako Rallya.
24-ekainak 6 • Tenisa. Roland Garros (Frantzia).
26 • Futbola. Txapeldunen Ligako finala Bartzelonan (Katalunia).
26-30 • Txirrindularitza. Euskal Bizikleta.
28-31 • Golfa. PGA Surreyn (Ingalaterra).
28-ekainak 6 • Saskibaloia. Nesken Europako Txapelketa.
30 • 1 Formula. Kataluniako Sari Nagusia.

ekaina

1-15 • Eskubaloia. Gizonezkoen Munduko Txapelketa Egipton.
5 • Txirrindularitza. Alpeen Klasikoa (Frantzia).
6 • Atletismoa. Stuttgarteko (Alemania) proba.
6 • Motoziklismoa. Italiako Sari Nagusia.
6-9 • Rallyak. Akropoliko Rallya (Grezia).
6-13 • Txirrindularitza. Dauphine Libere (Frantzia).
10 • Atletismoa. Helsinkiko Sari Nagusia (Finlandia).
10-13 • Txirrindularitza. Luxemburgoko Itzulia.
13 • 1 Formula. Kanadako Sari Nagusia.
13-27 • Txirrindularitza. Kolonbiako Itzulia.
15 • Atletismoa. Atenasko proba (Grezia).
15-24 • Txirrindularitza. Suitzako Itzulia.
16-20 • Txirrindularitza. Sue-diako Itzulia.
17-20 • Olinpismoa. NBoren 108. Biltzarra. 2006ko Neguko Joko Olinpikoen egoitza aukera-tuko du.
17-20 • Golfa. EEBBetako Irekia Carolinan.
17-24 • Txirrindularitza. Kataluniako Itzulia.
19-20 • Atletismoa. Gizonezko-en eta emakumezkoen XX. Europako Kopa.
19-uztailak 20 • Futbola. Emakumezkoen Munduko Txapelketa EEBBetan.
20 • Motoziklismoa. Katalu-niako Sari Nagusia.
21-uztailak 3 • Saskibaloia. Gizonezkoen Europako Txapelketa Frantzian.
21-uztailak 4 • Tenisa. Wim-bledon Torneoa (Ingalaterra).
25-27 • Atletismoa. EEBBeta-ko Txapelketa.
26 • Futbola. Espainiako Kopa-ko finala.
26 • Motoziklismoa. Holanda-ko Sari Nagusia.
27 • Txirrindularitza. Herrial-deetako txapelketak.
27 • 1 Formula. Frantziako Sari Nagusia.
30 • Atletismoa. Osloko Sari Nagusia (Norvegia).

uztaila

2 • Atletismoa. Lausanako Sari Nagusia (Suitza).

2-12 • Xakea. Herrialdeen arte-ko Europako Txapelketa.
3 • Atletismoa. Saint Denisko Sari Nagusia (Frantzia).
3 • Atletismoa. Budapesteko Sari Nagusia (Hungaria).
3-25 • Txirrindularitza. Fran-tziako Itzulia.
4 • Motoziklismoa. Erresuma Batuko Sari Nagusia.
7 • Atletismoa. Erromako Gol-den Gala (Italia).
7 • Futbola. Txapeldunen Liga-ko eta UEFA berriko zozketa.
9-13 • Txirrindularitza. Agos-tinho Txirrindularitza Sari Nagusia (Portugal).
11 • 1 Formula. Erresuma Batuko Sari Nagusia.
15-18 • Golfa. Erresuma Batu-ko Irekia Angusen (Eskozia).
16-18 • Rallyak. Zeelanda Berriko Rallya.
18 • Motoziklismoa. Alemania-ko Sari Nagusia.
21 • Atletismoa. Parisko Sari Nagusia (Frantzia).
23-abuztuak 8 • Atletismoa. Joko Panamerikarrak Kanadan.
25 • 1 Formula. Austriako Sari Nagusia.
25 • Txirrindularitza. Ordizia-ko Sari Nagusia (Gipuzkoa).
26-abuztuak 8 • Txirrindulari-tza. Portugalgo Itzulia.
28-abuztuak 8 • Futbola. Kon-federazio Kopa Mexikon.
29 • Atletismoa. Nazioarteko proba Bartzelonan (Katalunia).
29-abuztuak 1 • Atletismoa. Europako 23 urtez azpiko Txa-

pelketa Goteborgen (Suedia).
30 • Atletismoa. Stockholmg Sari Nagusia (Suedia).
31 • Txirrindularitza. Getxoko Zirkuitua (Bizkaia).

abuztua

1 • 1 Formula. Alemaniako Sari Nagusia.
2-8 • Tenisa. Montrealgo Sari Nagusia (Kanada).
4 • Atletismoa. Monakoko Sari Nagusia.
7 • Atletismoa. Erresuma Batuko Sari Nagusia.
7 • Txirrindularitza. Donostia-ko Klasikoa. Munduko Kopa.
8 • Atletismoa. Koloniako Sari Nagusia (Alemania).
9-13 • Txirrindularitza. Gali-ziako Itzulia.
10-14 • Txirrindularitza. Dani-markako Itzulia.
11 • Atletismoa. Zuricheko Sari Nagusia (Suitza).
12-15 • Golfa. EEBBetako PGA Txapelketa Chicagon.
13-22 • Txirrindularitza. RCN Klasikoa (Kolonbia).
14 • Atletismoa. Helsinkiko Maratoia (Finlandia).
15 • 1 Formula. Hungariako Sari Nagusia.
16-20 • Txirrindularitza. Bur-gosko Itzulia (Espainia).
20-22 • Rallyak. Finlandiako Rallya.
20-29 • Atletismoa. Munduko Txapelketa Sevillan (Espainia).
22 • Txirrindularitza. Suitzako

Sari Nagusia. Munduko Kopa.
22 • Txirrindularitza. Laudioko (Araba) Sari Nagusia.
22 • Motoziklismoa. Txekiar Errepublikako Sari Nagusia.
24-26 • Txirrindularitza. Eska-latzaileen Saria (Italia).
25 • Txirrindularitza. Portuen Itzulia (Espainia).
29 • Txirrindularitza. Eddy Merckx Sari Nagusia (Belgika).
29 • 1 Formula. Belgikako Sari Nagusia.
30-irailak 12 • Tenisa. EEBBe-tako Irekia.

iraila

2-11 • Txirrindularitza. Etorki-zuneko Itzulia (Frantzia).
3-5 • Gimnasia. Munduko Trapolin Txapelketa Durbanen (Hego Afrika).
4-26 • Txirrindularitza. Espai-niako Itzulia.
5 • Arraunketa. Kontxako Ban-derako lehen jardunaldia.
5 • Motoziklismoa. Monakoko Sari Nagusia.
7-12 • Boleibola. Gizonezkoen Europako Txapelketa.
8 • Atletismoa. Berlingo Sari Nagusia (Alemania).
11 • Atletismoa. IAAFeko XV. Sari Nagusia Munichen (Alema-nia).
12 • Arraunketa. Kontxako Banderako bigarren jardunal-dia.
12 • 1 Formula. Italiako Sari Nagusia.

15 • Atletismo. Tokioko proba (Japonia).
17-19 • Rallyak. Txinako Rall-ya.
18 • Txirrindularitza. Nazioen Sari Nagusia (Frantzia).
20-26 • Boleibola. Emakumez-koen Europako Txapelketa.
24-26 • Golfa. Ryder Cup EEB-Betan.
28-urriak 3 • Txirrindularitza. Etorkizuneko Itzulia (Frantzia).

urria

2 • Txirrindularitza. Naranco-ko Igoera (Espainia).
3 • Txirrindularitza. Paris-Tours (Frantzia). Munduko Kopa.
3 • Atletismoa. Munduko Maratoi Erdiko Txapelketa.
3 • Motoziklismoa. Australiako Sari Nagusia.
3-6 • Rallyak. San Remoko Rallya (Italia).
4 • Txirrindularitza. Munduko Txapelketak Italian.
9-16 • Gimnasia. Gizonezkoen eta emakumezkoen Munduko Txapelketa Artistikoa Txinan.
10 • Motoziklismoa. Hego Afri-kako Sari Nagusia.
11-17 • Tenisa. Zuricheko Irekia (Suitza).
13 • Txirrindularitza. Milan-Turin Sari Nagusia (Italia).
14-16 • Saskibaloia. McDo-nalds Torneoa Milanen (Italia).
14-17 • Golfa. Munduko Txa-pelketa Surreyn (Ingalaterra).
16 • Txirrindularitza. Lombardiako Itzulia (Italia). Munduko Kopa.
17 • Txirrindularitza. Montju-i-ceko Igoera (Bartzelona, Katalu-nia).
17 • 1 Formula. Malaysiako Sari Nagusia.
24 • Motoziklismoa. Brasilgo Sari Nagusia.
25-31 • Tenisa. Stuttgarteko Torneoa (Alemania).
28-31 • Golfa. Volvo Masters Xerezén (Espainia).
31 • Motoziklismoa. Argentina-ko Sari Nagusia.
31 • 1 Formula. Japoniako Sari Nagusia.

azaroa

1-7 • Tenisa. Paris-Bercy Tor-neoa (Frantzia).
4-7 • Rallya. Australiako Rall-ya.
15-21 • Tenisa. Mastersa New Yorden (EEBB).
18-21 • Golfa. Munduko Mopa Malaysian.
21-23 • Rallya. Erresuma Batu-ko Rallya.
22-28 • Tenisa. Munduko ATP Itzulia Txapelketa Alemanian.
30 • Futbola. Kontinente Arteko Kopako finala Tokion (Japonia).
30-abenduak 12 • Eskubaloia. Emakumezkoen Munduko Txa-pelketa Norvegian.

abendua

3-5 • Tenisa. Davis Kopako finala.
29 • Saskibaloia. Izarren parti-dua Moskun (Errusia).



EFF

Abuztuan Atletismoko Mundialak Sevillan.

1999-AN ez dago mun-du mailako aparteko ekitaldirik. Abuztuaren 20tik 29ra Sevillan (Espainia) jokatu-ko diren Atletismoko Mun-dialak izango dira urte honetako txapelketa nagusiak. Hainbat eus-kal atleta izango dira han, eta haien artean izango da, ziurrenik, Martin Fiz maratoilari arabarra (argazkian bera ageri da). Orain bi urte Atenasko Mundu-ko Txapelketan biga-rren izan zen Fiz, Abel Anton espainiarraren atzetik, eta aurten oso zaila izango du domina bat irabaztea, gero eta maratoilari hobeak daudelako munduan.

BALMASEDAN, DONOSTIAN, GASTEIZEN ETA HONDARRIBIAN KONTZERTU BANA EGINGO DA GAUR ARRATSEAN

Urte berria musika klasikoarekin ospatzeko aukera dute gaur zaleek

■ Euskal Herriko Gazte Orkestrak Donostiako Victoria Eugenia emango du Eguberri Kontzertuen birako bigarren kontzertua

■ Jesus Guridi Orkestra Gasteizko Principal Antzokian eta Pablo Sarasate Orkestra Balmasedako Ateneoan arituko dira

■ Moskuko Irrati Telebistako Orkestra Sinfonikoa Hondarribiko Hondartza kiroldegian eskainiko du bere kontzertua



AP/ALI SCHAFER

Atzo eskaini zuen Vienako Orkestrak Urteberriko kontzertua, Lorin Maazel —argazkian— zuzendari zuela. Pablo Sarasate Orkestrak egitaraua bera eskainiko du gaur Balmasedan.

Donostiako Orfeoia, Madrilen

■ EUSKAL HERRIAN beharrean kanpoan arituko diren euskal taldeak ere bada aurtengoan. Donostiako Orfeoia, esaterako, Beethovenen 9. *Sinfonia* interpretatuko du gaur eta bihar Madrilgo Auditorio Nacionalean, Madrilgo Orkestra Sinfonikoren laguntzaz. Rafael Frühbeck izango dute zuzendari, eta Eva Johansson sopranoa, Silvia Tro mezzoa, James Wagner tenorea eta Sami Luttinen baxua arituko dira bakar-lari lanetan.

nagusi. Dvoraken pieza bat ezik, Gasteizen interpretatuko dituzten pieza guztiak bereak izango dira. Xabier Casademunt izango da zuzendari lanetan.

Vienako Orkestra moduan

Pablo Sarasate Orkestra, bere aldetik, Balmasedako Ateneoan arituko da gaur ere, 20:30etatik aurrera baita ere, eta bertan interpretatuko duen egitaraua, atzo Vienako Urteberriko Kontzertuan interpretatu zen bera izango da, Johann Strauss eta Verdiren piezak nagusi direlarik. Ernst Martinez Izquierdo izango dute zuzendari lanetan Pablo Sarasate Orkestrako partaideek.

Azkenik, 20:00etatik aurrera, Moskuko Irrati Telebistako Orkestra Sinfonikoa Hondarribiko Hondartza kiroldegian arituko da. Aletuko duten egitarauan, Johann Strauss lanak dira nagusi, nahiz eta Rossini, Puccini, Offenbach eta Aliabieven pieza bana ere interpretatuko duten. Sergei Politikoven izango da zuzendaria eta Olga Lutsiv-Ternovskaya sopranoa bakarlaria.

Amagoia Iban / Donostia

◀ MUSIKA KLASIKOA maite dutenek aukera polita dute gaurkoan urteari hasiera musikaduna emateko. Lau dira guztira gaurko hitzorduak. Bata Donostiako Victoria Eugenia antzokian da, eta Euskal Herriko Gazte Orkestrak luzatzen du gonbita, 20:00etatik aurrera emango duen kontzertuarekin. 1997an sortu zen orkestra gazteak abenduaren 28an hasi zuen Eguberri Kontzer-

tuen Birako bigarren kontzertua eskainiko du bertan, Schuberten *Rosamunde*. *Obertura D.644* eta 5. *Sinfonia Si bemol Nagusia*, D.485 lanekin osatuko dute kontzertuko lehen zatia. Bigarrenean, Brahmsen 3. *Sinfonia Fa Nagusia*, Op. 90 interpretatuko dute EGOk 101 musikariek.

20:30etatik aurrera Jesus Guridi Orkestrak Gasteizko Principal Antzokian eskainiko duen kontzertuan ere, Straussen piezak izango dira

Atzoko eta gaurko langintzak bat

Teknika berberekin lehen eta orain egiten diren objektuak bildu dituzte Bilboko Euskal Museoan

Montse Arregi / Bilbo

Otsailaren 7a arte zabalik egongo da Bilboko Euskal Arkeologia, Etnografia eta Kondaira Museoan *Atzoko eta gaurko langintzak* erakusketa. Betiko langintzak dira ekimenaren ardatza, teknika berberekin lehen eta orain egindako objektuak. Eskulangileek eta Museo-ko arduradunek prestatu dute erakusketa, elkarla-nean.

ASTEBETE darama zabalik Bilboko Euskal Arkeologia, Etnografia eta Kondaira Museoan *Atzoko eta gaurko langintzak* izeneko erakusketa, eta oso harrera ona izaten ari da bisitarien artean. Otsailaren 7a arte egongo dira ikusgai buztinez, pape-rez eta kartoiz, zurez, burdi-naz, beiraz eta ehun zuntzez egindako objektuak. Gaur egungo eskulangileen lanak eta Museoaren bildumakoak diren material bereko antzi-nako objektuak elkarren ondoan ikusteko parada eskaintzen du erakusketak. Gainera, bisitariak langintza bakoitzaren inguruko infor-mazioa jasotzeko aukera dauka.

Biartea Bizkaiko eskulan-gileen elkarteak eta Euskal Museoak elkarlanean antola-tu dute erakusketa, helburu jakin batekin: «Bizkaian egun egiten diren eskulanak eta objektuon aintzinako pro-dukzioa erakustea»,



MIKEL MARTINEZ

Langintzen iragana eta oraina elkartzen dituen erakusketa otsaila arte egongo da zabalik.

Sole Santiesteban izan da erakusketaren koordinatzaileetako bat. Erakustaldia pentsatu, mamitu eta gauzatzen denbora luzea eman dutela aitortu du. Haren hitzetan, «oso proiektu lan-dua izan da, bilerak asko izan ditugu artisau elkartekook Euskal Museoko arduradunekin, erakusketaren nondik norakoak zehazteko». Egungo eskulangintza eta museoa nola uztartu pentsatzea ez

dela batere lan samurra izan azaldu du: «Baina azkenean emaitza bikaina izan dela uste dut».

Lankide ugari izan dira erakusketaren prestaketan. Guztira 20 tailer ingururen lana dago ikusgai, Euskal Museoaren eskuetan dauden piezekin batera. Lan horien aukeraketa tailer bakoitzaren esku egon da. Era berean, tailerretan argazkiak atera dituzte, azalpenekin batera ob-

jektuen erakusketa osatzeko. Langintza horietan lehen eta orain egiten diren piezak nola bateratu izan da proiektua garatzeko orduan arlo zaile-na. Museo-ko teknikariek eta eskulangileok hainbat elkar-rizketa izan dute atal hori ze-haztu eta erabakitzeke.

Objektu berdinak, erabilera ez

Langintzak, berez, ez direla askorik aldatu deritzo Santiestebanek. «Antzinako ogi-bide horien jarraitzaile gara gu, eta, egia esan, teknikak antzekoak dira gaur egun ere». Hala ere, hainbat lan-gintza desagertu egin direla ohartarazi du. «Lehen langin-tzak eguneroko bizimoduare-

kin lotuta zeuden, tresna era-bilgarriak egitea baitzen bere funtzioa. Zenbait objektu jada ez da erabiltzen, eta asko dira industriak baztertu dituen langintzak».

Biarteko kideak nabar-mendu duenez, agerikoa da objektuen erabilera gaur egun ezberdina dela. «Horre-la, egurrezko kaikua norma-lean ez da gatzatua egiteko erabiltzen gaur egun, bolalu-mak uzteko eta halakoetara-ko baizik».

Santiestebanen ustez, «gaur egungo artisauok gau-za askoz zehatzagoak egiten ditugu. Tailerrak espezializa-tuta daude, eta Museoa izan da guztion bilgune. Museo horretan egon nahiko genuke urte batzuk barru».



EFF/TONI GARRIGA

Joan Brossari azken agurra. Erakunde eta pertsona anitzek hartu zuten parte herenegun Joan Brossa idazle eta artista abangoardistaren omenezko ekitaldi eta hiletetan. Argazkian, Antoni Tapies ageri da, herenegungo hiletetatik irteten. Asteazkenean zendu zen Brossa.

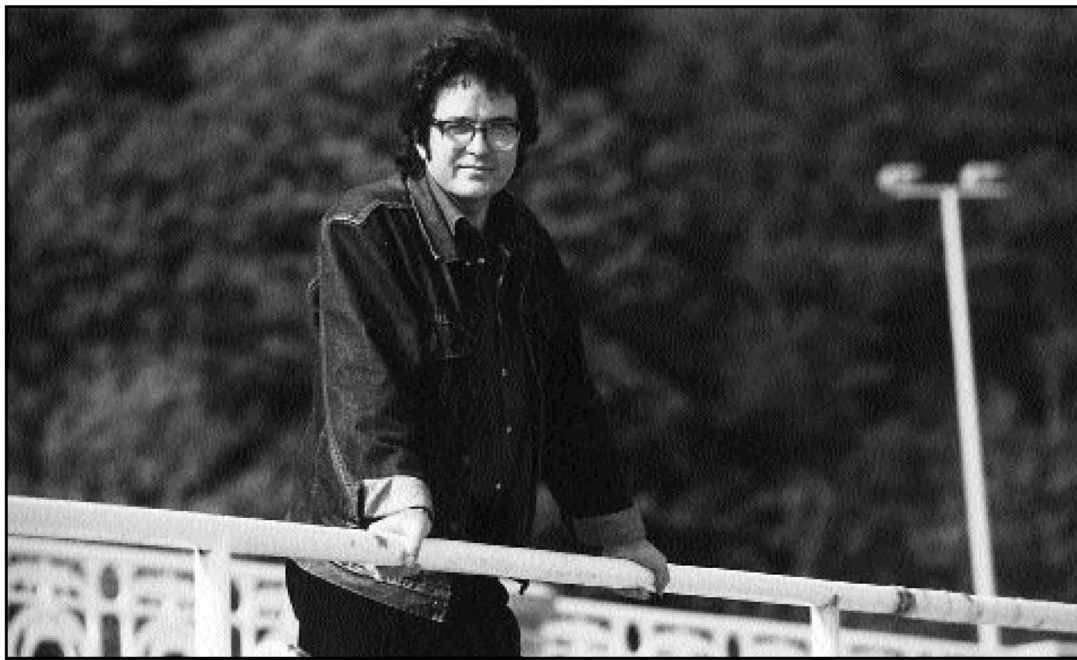
Kiko Venenok zabalduko du gaur Logroñoko Actual jaialdia

Kontzertuak, hitzaldiak eta zinema saioak izango dira bederatzi egunez

Erredakzioa / Donostia

Gaur hasiko da Actual 99 jaialdia. Kiko Veneno kantariak eskainiko du jaialdiko lehen kontzertua. Ordu batzuk lehenago hitzaldi batean hartuko du parte, Ruper

Ordorikarekin batera. Gauza bera egingo dute bihar Fermin Muguruzak eta Manu Chaok. Hilaren 10era bitartean, pop-rock, flamenko eta hip hop kontzertuak, hitzaldiak, solasaldiak eta zinema saioak izango dira Logroñon.



ANDER GILLENEA

Ruper Ordorikak hitzaldi batean hartuko du parte gaur Logroñon, Kiko Venenorekin batera.

ESPAINIAN egiten den jaialdirik goiztiarrena da Actual. Errioxako Gobernuak antolatutako jardunaldi horiek zabaltzen dute urtero musika jaialdien zirkuitoa.

Espainian ekoizten den kulturari, eta bereziki musikari, eskainitako jaialdia da Actual. Kiko Venenok zabalduko du gaur gauean. Kantari arrakastatsuak *Puro veneno* zuzeneko diskoa aurkeztuko du, baina ezin izango du Raimundo Amadorrekin batera egin, hasieran pentsatuta zuen bezala, osasun arazoek Logroñon izatea eragotzi baitiote Pata Negrako kide ohiari. Haatik, Martirio ez da faltako gaurko zitara.

Hurrengo egunetan ia mota guztietako musika

entzuteko parada izango da Logroñon: flamenkoa (Dorantes, Navajita Platea, Estrella Morente), pop (Los Fresones Rebeldes, Undrop, Sexy Sadie, Nosotras, La Oreja de Van Gogh), hip hop (7 Notas 7 Colores), rock (Hamlet, Reincidentes, Hechos Contra El Decoró). Kontzertuak Adarra-ga frontoian, Breton antzokian eta Najera herrian izango dira.

Kontzertuekin batera, *Egileak eta rocka* izenburuko hitzaldi sorta egingo da, Bilbon iaz egin zirenekoen antzera. Ruper Ordorikak eta Kiko Venenok irekiko dute hitzaldi sorta, gaur bertan, 17:30etan. Bihar Fermin Muguruzak Manu Chaorekin batera hartuko du parte sola-

saldi batean, eta astelehenean Mikel Erentxun eseriko da mahaiaren aurrean Sexy Sadie eta Los Fresones Rebeldes taldeetako zenbait kideekin batera. Hurrengo egunetan modaz, zibernetikaz eta zinemaz hitz egingo dute mahai-inguruetan.

Musikari ez ezik, zinemari ere arreta berezia eskaintzen dio Actual jaialdiak, 1999an ikusi ahal izango diren zenbait film eskainiko dituzte: *Gods and monsters* (Bill Condon), *El polvorín* (Goran Paskaljevic), *La vida es bella* (Roberto Benigni), *Los idiotas* (Lars Von Trier) eta *Pecata Minuta* (Ramon Barea). Halaber, Tinieblas Gonzalezen *Por un infante difunto* film laburra aurkeztuko da.

l a b u r r e a n

ARKEOLOGIA

■ Machu Picchun teleferiko bat jartzeko proiektuaren aurka azaldu da UNESCO

UNESCO-ko Kultur Ondarearen Batzordeak eskara egin dio Peruko Gobernuari, Machu Picchun teleferiko bat eraikitzeke proiektuari buruzko erabakia atzera dezan. Machu Picchun dauden inken garaiko aurriak kaltezeko arriskuaz ohartuta egin du Unescok eskaera. Aurri horiek Gizateriaren Ondare Historikotzat izendatu zituen Unescok. x

Z I N E M A

■ Hollywoodeko industriaren irabaziak %9 hazi ziren 1998an

HOLLYWOOD-eko filmek lehiatilan irabazitako dirutza %9 hazi zen 1998an, marka historiko berria jarritz: 6.800 milioi dolar. Film batzuek, eta bereziki *Titanic*-ek, izandako harrera itzelaren ondorioa izan da. Haatik, bi estudiok soilik izan dituzte etekinak 1998an, *Titanic* ekoitzi zuten Twenty Century Fox eta Paramount Pictures, hain zuzen. x

L I T E R A T U R A

■ Saramagoren 'Memoria del convento' liburuak salmenta errekorra ondu du Portugalen

JOSE SARAMAGO Literatura Nobel saridunaren *Memoria del convento* liburutik 300.000 ale saldu dira Portugalen. Ondorioz, Portugalgo salmenta errekorra gainditu du liburuak. Datozen egunetan hogeita zortzigarren argitalpena kaleratuko du Caminho argitaletxeak. x

Beulas margolariaren lana aterpetuko duen museoaren maketak aurkeztuko ditu etzi Rafael Moneok

■ Huescako Arte Garaikideko Museoa artistaren etxe ondoan kokatuko da

Europa Press / Huesca

RAFAEL MONEO arkitekto nafarrak astelehenean aurkeztuko ditu Huescan Jose Beulas margolariaren lana aterpetuko duen museoaren maketak. Margolariak eta arkitektoak harreman estua izan dute proiektua garatu bitartean.

Museoa irekiko den inguruko biztanle gisa espazioaren nondik norakoak azaldu dizkio Beulasek arkitektoari. Eraikuntza lanak urte amaiera aldera hasiko dira. Gaur egun margolaria bizi den etxearen parean dago kokatuta estudioa, Museoaren diseinuaren oinarri dena. Museoa bera ere, Beulasen etxe ondoan eraikiko da.

Dena den, Beulas Fundazioa ofizialki eratu ez denez, Museoaren proiektua ere ez da ofizialki enkargatu. Guztia legeztatuko da Fundazioa eratzean. Arte Garaikideko Museoaren eraikina diseinatzeko proposamena Santiago Lanzuela Aragoiko Gobernu-ko presidentek egin zion arkitekto tuterarrari.

Aragoiko Gobernuak 100 eta 200 milioi pezeta (4-8 milioi libera) bitartean inbertituko ditu Museoaren proiektuan, eta ez du baztertu gehiago ere gastatzea. Aragoiko Erkidegorako «oso garrantzitsutzat» jo du proiektua bertoko Administrazioak.

Jaiotzez katalana den baina aspaldi Huescan bizi den Jose Beulas margolariak eta bere emazteak lur zatia eta artistaren lan ugari eman dizkiote azken urteotan hiriko udalari.

MUSIKA

ALEGIA

► **Suia Reggae Band** eta **Gestio-nik**. Gaztetxean 23:00etan.

BALMASEDA

► **Pablo Sarasate Orkestra**. Ate-neoan, 20:30etan.

BERMEO

► **Izaro abesbatza**. Frantzisko Deuna elizan, 20:30etan.

BILBO

► **Tangoa**. Boulevard kafetegian, 23:00etan.

DONOSTIA

► **Anari**. Egiako kultur etxean, 22:00etan.

► **Euskal Herriko Gazte Orkestra**. Victoria Eugenia antzokian, 20:00etan.

ELORRIO

► **Deabruak teilatuetan** eta **Non demontre**. Gaztetxean 22:30etan. Ibilaldia 99-ren alde.

GASTEIZ

► **Jesus Guridi Orkestra**. Principal antzokian, 20:30etan.

HONDARRIBIA

► **Moskuko Irrati Tebistako Orkestra Sinfonikoa**. Hondartza kiroldegian, 20:00etan.

LEGAZPI

► **Petti**. Arrano tabernan, 23:00etan.

LEMOA

► **Oskorri eta Kukubiltxo**. Mari-jane kanta zan. Kiroldegian.

SORALUZE

► **Fly Shit, Kafha** eta **Eraso**. Gaztetxean, 22:30etan.

ANTZERKIA

GETXO

► **Xola y los leones**. Porpol antzerki taldea Getxo Antzokian, 18:00etan.

DANTZA

ZARAUTZ

► **Iratzarri** euskal dantza taldea kiroldegian, 22:30etan.

ZINEMA-BIDEOA

IRUÑEA

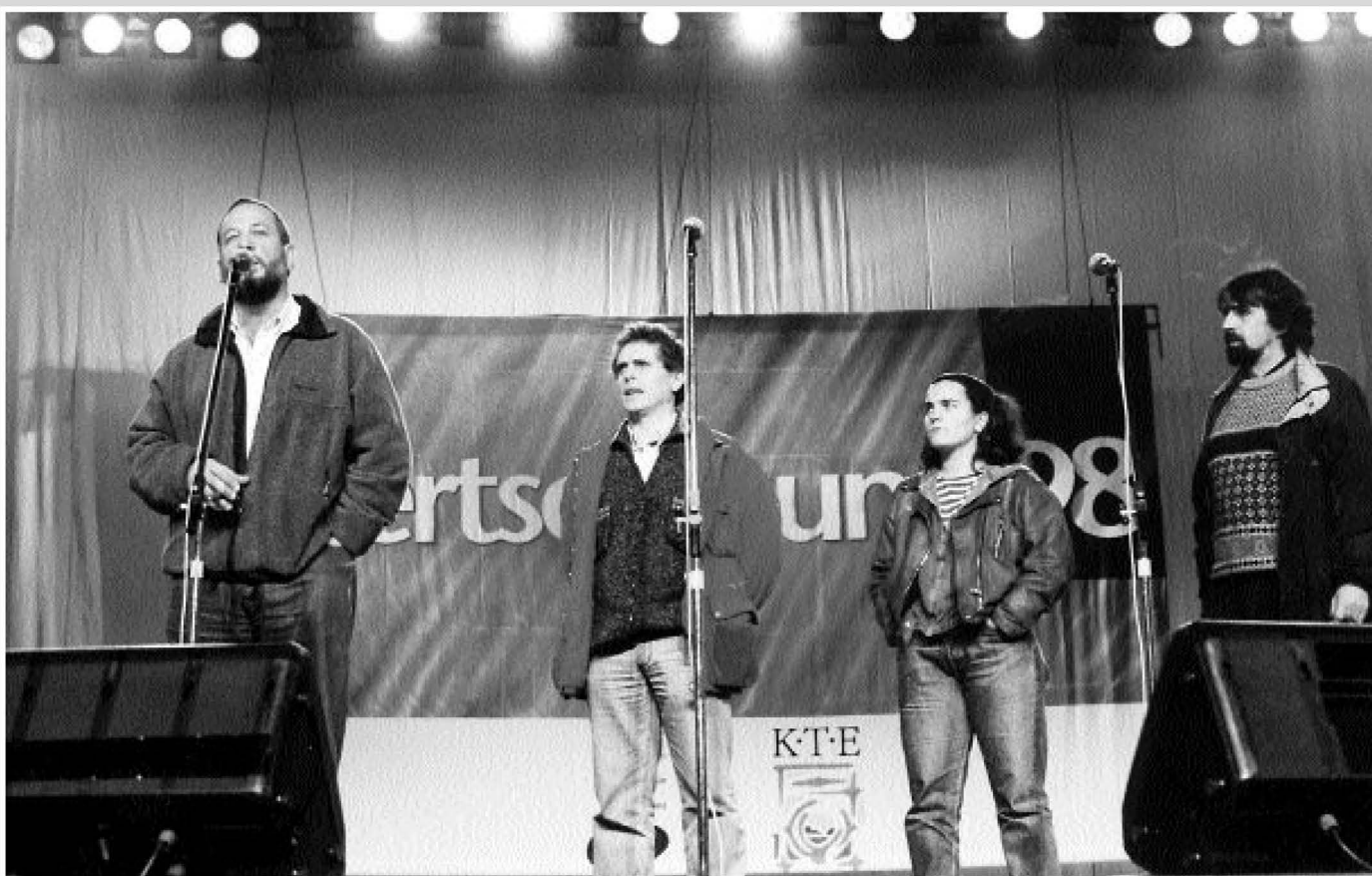
► **Amona Lur** ikus-entzunezkoa Planetarium-ean, 11:30-12:15-13:00-17:30 eta 18:30etan. Haurrentzat.

ERAKUSKETAK

BILBO

► **Arte Ederretako ikus-entzunezko ikasleen XI. erakusketa** BBVk San Nicolas plazan duen aretoan, urtarrilaren 5a arte.

BERTSOLARITZA



ANDER GILLENEA

Bertso jaialdi berezia Beasainen, Ikastolak antolatuta

Ehun urte berrehun bertso bertso jaialdi berezia izango da gaur 22:00etan Beasainen (Gipuzkoa), Bernedorenean. Saio horretako kontatzaileak Xabier Euzkitze eta Joxerra Garzia izango dira; bertsolariak: Xabier Amuritz, Jon Lopategi, Xebastian Lizaso, Andoni Egaña, Maialen Lujanbio, Leire Bilbao, Iñaki Murua, Mikel Mendizabal eta Jon Sarasua; gidoigilea: Andoni Egaña; musika: Aitor Sarriegiren prestaketa, eta Izaro Garmendia eta Juantxo Zeberioen egokitzenak; musikariak: Pello Ramirez, Izaro Garmendia, Juantxo Zeberio eta Edu Salvador. Jaialdia Beasaingo ikastolak antolatu du, Eguberriz, hitza eta euskarari bizitza kanpainaren barruan. Ekitaldi ugariz betetako hamabostaldia antolatu dute; eta gaur, esate baterako, bertso saioaz gainera, euskal komunikabide eta ekoizkinen erakusketa ere izango da, 10:00etatik 20:00etara. Bertso Egunean ateratakoa da goiko argazkia.

► **Belenen erakusketa** BBK Fundazioaren Erakusketa Gelan, urtarrilaren 6a arte.

► **Oficios de ayer y hoy**. Biartea Bizkaiko Artisan Elkarteak antolatutako erakusketa, Euskal Museoaren erakusketa aretoan, urtarrilaren 7a arte.

► **Juan Gorritiren** egurrezko eskulturak La Brocha arte galerian, urtarrilaren 7a arte.

► **Ballesteros, Corral-Libano, Quincoces, Ortun, San Felices, Richard, Zarate** eta **Zalbideren** lanak Erreka 2000 aretoan, urtarrilaren 7a arte.

► **Area dos** erakusketa kolektiboa Rekalde aretoan, urtarrilaren 10a arte.

► **San Joan apostulua eta pozoindutako kopa** lanaren zaharberritzea, Arte Eder Museoan, urtarrilaren 10a bitartean.

► **Imanol Lejonagoitiaren** argazkiak Sarean (Mariaren Bihotza plaza, 4).

► **Fotografies**. Tony Catanyren argazkiak Bilboko Foru Artxiboko erakustaretoan (Maria Diaz de Haro), urtarrilaren 15a arte.

► **Melquiades Alvarez-en** pinturak Amaste arte aretoan, urtarrilaren 15a bitartean.

► **Paisajes vitales**. M^a Angel Manovell-en argazkiak Bilbaofot 2001 galerian, urtarrilaren 16a arte.

► **Estructuras abiertas**. Javier Urquijo-ren pintura eta marraz-

kiak Aritza galerian, urtarrilaren 16a arte.

► **Erraldoiak eta buruhandiak Bizkaian**. BBKren kultur aretoan, urtarrilaren 23a arte.

► **Iñaki de la Fuente-ren** lanak Windsor Kulturgintza aretoan (Juan de Ajuriaguerra, 14), urtarrilaren 31a arte.

► **Robert Rauschenberg** estatubatuarren lanak Guggenheim museoan, martxoaren 7a arte.

► **Aurelio Arteta, funtsezko begirada**. Arte Eder Museoan, martxoaren 15era artean.

LEHIAKETAK

ARRASATE

► **Ipuin, poesia eta bertso paper lehiaketak**. Atal guztietan gaia librea izango da; poesiaren kasuan baita konposaketa eta errimak ere. Bertso-paperei dagokienez, zein doinutarako idatzi diren adierazi behar da. Euskaraz idatzitako obra orijinalak eta inoiz argitaratu edo saritu gabeak bakarrik aurkeztu daitezke. Idazlanak, hiru kopiatan, tarte bikoitzez eta orrialde bakar batetik makinaz idatzita aurkeztu behar dira. Lanak helbide honetara bidaliko dira: AED Elkartea, 'Arrasate 98' lehiaketak, Pablo Uranga kalea, 4 behe, 20500 Arrasate. 1999ko otsailaren 26a baino lehen.

GETXO

► **Getxoko Nazioarteko Jazzaldiko Talde Lehiaketa**. Jazzaldiaren lehen hiru egunetan egingo da lehiaketa —uztaileko lehen hiru egunetan—, eta Europako edozein talderi dago zuzenduta, parte hartzen dutenen gehieneko adina 30 urtekoa izanik. Irabazleak 500.000 pezetako saria jasoko du eta, gainera, disko bat grabatzeko aukera izango du. Izena emateko epea 1999ko otsailaren 13a arte izango da zabalik.

HONDARRIBIA

► **Ihauterietarako Kartel Lehiaketa**. Udalak antolatu du eta nahi duten guztiek har dezakete parte. Kartela egiteko teknika edozein izan daiteke, eta neurriak 70x50 zentrimetrokoa behar du izan. Derrigorrezkoa da Hondarribia-Ihauteriak 99 leloa azaltzea. Zuloaga etxea udal liburutegian aurkeztu behar dira lanak, urtarrilaren 21 eta 22an.

PASAIA

► **Udal Euskategiko V. Ipuin Lehiaketa**. Nahi duen orok har dezake parte. Ipuinak jatorriz euskaraz idatziak eta argitaragabeak izango dira, eta gaia librea. Lanek gutxienez bost foliotako luzera izango dute eta makinaz idatzi beharko dira, biko tarteaz. Sari bakarria emango

da; 45.000 pezetakoa. Ipuinak helbide honetara helaraziko dira: 'Udal Euskaltegia, Euskadi Etorbidea, 61, 20110 Pasaia'. Aurkezteko epea urtarrilaren 8an itxiko da.

PORTUGALETE

► **XIII. Komiki Lehiaketa**. Udaleko Kultura sailak egin du deialdia. Edonork hartu dezake parte. Gaia eta teknika libreak izango dira, baina komikiko pertsonaiak orijinalak eta inon argitaratu gabeak. Zuri beltzean edo koloretan egin ahalko dira lanak, euskarazko zein gaztelezko errotuluekin. Udalean bertan utzi ahalko dira. Urtarrilaren 15ean amaituko da epea.

BESTELAKOAK

DONOSTIA

► **Kristina kontu-kontalaria**. Azokaren Barrunbean, 18:00etan, Lur Kolektiboak antolatuta.

ERRETERIA

► **Txan Handia magoa**. Erreteria Hiria Kultur Zentroan (Niessen) 18:30etan.

ORDIZIA

► **Takolo, Pirritx eta Porrotx pailazoak** kiroldegian 17:30etan. *Baserría* ikuskizuna.

ARABA

GASTEIZ

AZUL. El hombre de la máscara de hierro: 12:00. Por siempre jamás: 17:30 - 20:00. Abre los ojos: 22:30. **Antz (Hormigaz):** 17:30 - 19:30. **54:** 20:30 - 22:30. **GURIDI.** La máscara del Zorro: 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:05. Por siempre jamás: 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **Madeline:** 17:00. La hora de los valientes: 19:45 - 22:30 - 01:00. Juegos salvajes: 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **Algo pasa con Mary:** 17:00 - 20:00 - 22:30 - 01:00. **Mulan:** 17:30 - 20:00. **My name is Joe:** 22:30 - 01:00. **El príncipe de Egipto:** 17:30 - 20:00 - 22:30 - 01:00.

MIKELDI.54: 17:30 - 20:00 - 22:30.

MIKELDI ZINEMAK. **Mulan:** 16:30 - 18:30. **Lulu on the bridge:** 20:30 - 22:45 - 01:00. **El milagro de P. Tinto:** 16:15 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. **Prácticamente magia:** 16:15 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. **El príncipe de Egipto:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:45 - 01:00. **Algo pasa con Mary:** 17:30 - 20:00 - 22:45 - 01:00.

SAMANIEGO. El abuelo 17:00 - 19:45 - 22:30. Más allá de los sueños: 17:00 - 19:45 - 22:30. Un mundo a su medida: 19:45 - 22:30. Tú a Londres y yo a California: 17:00. La niña de tus ojos: 17:00 - 19:45 - 22:30.

BIZKAIA

BILBO

ASTORIA. El milagro de P. Tinto: 17:30 - 19:45 - 22:00.

AVENIDA. Dr. Dolittle: 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **El milagro de P. Tinto:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Hora punta:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **La manzanaz (J.B.A.):** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **Por siempre jamás:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00. **My name is Joe:** 11:00 - 17:00 - 19:30 - 22:00.

CAPITOL. El príncipe de Egipto: 17:30 - 20:00 - 22:30. **La niña de tus ojos:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **La máscara del Zorro:** 16:45 - 19:30 - 22:30. **54:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

COLISEO ALBIA. Madeline: 17:30. El abuelo: 19:30 - 22:15.

CONSULADO. Más allá de los sueños: 17:00 - 19:30 - 22:00.

IDEALES. Prácticamente magia: 17:15 - 20:00 - 22:30. **La máscara del Zorro:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Por siempre jamás:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Papa Piquillo:** 17:30. **Algo pasa con Mary:** 19:45 - 22:30. **El milagro de P. Tinto:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. **Juegos salvajes:** 17:30 - 20:00 - 22:30. **Mulan:** 16:30 - 18:30 - 20:30. **Hora punta:** 22:30. **La hora de los valientes:** 17:00 - 19:45 - 22:30.

MIKELDI. **Mulan:** 16:30 - 18:15. **Algo pasa con Mary:** 20:15 - 22:45. **El príncipe de Egipto:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. **Vuelve a casa por navidad,** si



Aita-semeen arteko harreman goxoa

Italia 1939. Guido eta Dora maitemindu, ezkondu eta haur bat izan dute. Bost urte geroago, kontzentrazio eremu batera eramán dituzte aita-semeak. Cannesko Epaimahaiaren Sari Berezia jaso zuen Roberto Benigniren *La vie est belle* izenburua duen film interesgarri honek.

puedes: 16:30 - 18:30. Más allá de los sueños: 20:15 - 22:30. Prácticamente magia: 17:30 - 20:00 - 22:30.

MULTI. El milagro de P. Tinto: 17:30 - 19:45 - 22:30. Un mundo a su medida: 17:30. Juegos salvajes: 20:00 - 22:30. **54:** 17:30 - 19:45 - 22:30. **La niña de tus ojos:** 17:15 - 19:45 - 22:15. **Prácticamente magia:** 17:30 - 19:45. **Hora punta:** 22:30. **Por siempre jamás:** 17:15 - 19:45. **Abre los ojos:** 22:15. **La máscara del Zorro:** 17:15 - 19:45 - 22:15. **El príncipe de Egipto:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

BARAKALDO

MAX CENTER. **Mulan:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 01:00. **El milagro de P. Tinto:** 22:30. **Juegos salvajes:** 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **La máscara del Zorro:** 16:30 - 19:30 - 22:30 - 01:00. **Algo pasa con Mary:** 16:45 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **Más allá de los sueños:** 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **El milagro de P. Tinto:** 16:00 - 18:00 - 20:15 - 22:30 - 01:00. **Hora punta:** 16:30 - 18:30. **54:** 20:15 - 22:30 - 01:00. **Por siempre jamás:** 16:45 - 19:45 - 22:30 - 01:00. **El príncipe de Egipto:** 16:00 - 18:00 - 20:15 - 22:30 -

01:00. Prácticamente magia: 17:00 - 20:00 - 22:30 - 01:00. **Tú a Londres y yo a California:** 16:45 - 19:45. **Torrente, el brazo tonto de la ley:** 22:30 - 01:00. **Madeline:** 17:30. **Abre los ojos:** 19:45 - 22:30 - 01:00.

BASAURI

BILBONDO. Algo pasa con Mary: 17:00 - 19:45 - 22:30. **Mulan:** 16:30 - 18:30. **54:** 20:30 - 22:30. **Por siempre jamás:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **La niña de tus ojos:** 17:00 - 19:45 - 22:30. **Juegos salvajes:** 17:15 - 20:00 - 22:30. **Prácticamente magia:** 17:15 - 20:00 - 22:30. **El príncipe de Egipto:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30. **La máscara del Zorro:** 17:00 - 19:45 - 22:30.

SOCIAL ANTZOKIA. El príncipe de Egipto: 17:30 - 20:00 - 22:30.

KULTUR ARETOA. Algo pasa con Mary: 20:00 - 22:30.

DURANGO

ZUGAZA. **Mulan:** 16:30 - 19:00. **El abuelo:** 22:00.

ELORRIO

ARRIOLA. Algo pasa con Mary: 22:30.

ERMUA

ERMUA ZINEMA. Barrio: 19:30 - 22:00.

GALDAKAO

TORREZABAL. Tú a Londres y yo a California: 16:30. Años bárbaros: 19:30.

GERNIKA

GERNIKA. **Mulan:** 18:00 - 20:00. **Snake eyes:** 22:00.

GETXO

GETXO ANTZOKIA. Ahmea, Alhambrako printzea (euskaraz): GAUR: 12:00 - 17:30.

LAUREN. Por siempre jamás: 16:30 - 19:00 - 22:00 - 00:30. Un mundo a su medida: 16:15 - 18:20 - 20:30 - 22:30 - 00:30. **La niña de tus ojos:** 16:15 - 19:15 - 22:15 - 00:45. **Juegos salvajes:** 16:00 - 18:15 - 20:40 - 22:50 - 01:00. **Will man blues (J.B.A.):** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. **Madeline:** 16:15 - 18:15.

Más allá de los sueños: 20:15 - 22:45 - 01:00. **Mulan:** 16:15 - 18:00. **Algo pasa con Mary:** 20:00 - 22:20 - 01:00. **El milagro de P. Tinto:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. **El príncipe de Egipto:** 16:15 - 18:20 - 20:20 - 22:20 - 00:20. **54:** 16:15 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 00:45. **Prácticamente magia:** 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 00:50. **La máscara del Zorro:** 16:30 - 19:15 - 22:10 - 00:50.

AREETAKO GRAN CINEMA. Por siempre jamás: 17:30 - 20:00 - 22:30.

LEKEITIO

ANTZOKI. Algo pasa con Mary: 19:00 - 22:00.

LEIOA

ARTEA. **Antz (Hormigaz):** 16:00 - 18:00. **Más allá de los sueños:** 20:00 - 22:30 - 01:00. **El príncipe de Egipto:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:30 - 00:30. **La máscara del Zorro:** 16:00 - 19:00 - 22:00 - 00:45. **Vuelve a casa por navidad, si puedes:** 16:00. **Juegos salvajes:** 18:00 - 20:15 - 22:30 - 01:00. **Por siempre jamás:** 16:15 - 19:00 - 22:15 - 00:45. **Algo pasa con Mary:** 16:30 - 19:30 - 22:00 - 00:30. **Prácticamente magia:** 16:00 - 18:15 - 22:30 - 22:45 - 01:00. **El milagro de P. Tinto:** 16:00 - 18:15 - 22:30 - 22:45 - 01:00. **Mulan:** 16:15 - 18:30 - 20:30. **La niña de tus ojos:** 22:30 - 01:00.

ONDARROA

BIDE ONERA. Sagu txiki sagu maite (euskaraz): 17:00. Algo pasa con Mary: 18:30 - 22:15.

PORTUGALETE

COLISEO JAVA. La niña de tus ojos: 17:30 - 20:00 - 22:30.

SANTURTZI

SERANTES. **Mulan:** 17:15. **La niña de tus ojos:** 19:45 - 22:15. **Tú a Londres y yo a California:** 17:15. **Snake eyes:** 19:45 - 22:15. **My name is Joe:** 17:15 - 19:45 - 22:15.

SESTAO

AMEZAGA. La niña de tus ojos: 19:30 - 22:00.

ZORNOTZA

ZORNOTZA ARETOA. **Mulan:** 20:00. Un mundo a su medida: 22:30.

GIPUZKOA

DONOSTIA

ASTORIA. Prácticamente magia: 16:15 - 19:00 - 21:20 - 23:50. **Algo pasa con Mary:** 16:30 - 19:00 - 21:30 - 23:50. **El príncipe de Egipto:** 16:15 - 18:30 - 21:00 - 23:30. **54:** 16:30 - 18:40 - 21:10 - 00:00. **Juegos salvajes:** 16:15 - 19:00 - 21:20 - 23:50. **La máscara del Zorro:** 16:00 - 18:40 - 21:20 - 00:00. **Por siempre jamás:** 16:00 - 18:30. **La hora de los valientes:** 21:10 - 23:30.

ANTZOKI ZAHARRA. Happiness: 17:00 - 19:45 - 22:30.

TRUEBA. My name is Joe: 16:30 - 18:45

- 21:00 - 23:30. **Tú a Londres y yo a California:** 16:30. **La niña de tus ojos:** 19:00 - 21:20 - 23:40.

PRINCIPE. Un mundo a su medida: 16:30 - 18:50 - 21:00 - 23:40. **La máscara del Zorro:** 16:00 - 18:40 - 21:20 - 00:00. **Más allá de los sueños:** 16:15 - 18:30 - 21:10 - 23:30. **Prácticamente magia:** 16:15 - 18:30 - 21:10 - 23:30. **Vuelve a casa por navidad si puedes:** 16:00 - 18:50. **La niña de tus ojos:** 21:20 - 23:40. **De todo corazón:** 16:30 - 18:40 - 21:00 - 23:20.

GARBERA. **La máscara del Zorro:** 16:00 - 18:40 - 21:20 - 00:00. **Juegos salvajes:** 16:15 - 18:30 - 21:10 - 23:45. **El milagro de P. Tinto:** 16:15 - 18:50 - 21:20 - 23:45. **Papa Piquillo:** 16:30 - 18:50 - 21:10 - 00:00. **Por siempre jamás:** 16:00 - 18:30 - 21:00 - 23:45. **Mulan:** 16:30 - 18:40. **Algo pasa con Mary:** 21:00 - 23:30. **El príncipe de Egipto:** 16:15 - 18:30 - 21:00 - 23:30.

WARNER LUSOMUNDO. **Mulan:** 12:00 - 16:00 - 18:00 - 20:00 - 22:00 - 00:00. **Tú a Londres y yo a California:** 12:30 - 16:45. **Algo pasa con Mary:** 19:15 - 22:15 - 00:45. **Más allá de los sueños:** 12:20 - 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:50 - 01:10. **Por siempre jamás:** 12:00 - 16:45 - 19:15 - 22:15 - 00:45. **El príncipe de Egipto:** 12:30 - 16:15 - 18:30 - 20:45 - 23:00 - 01:15. **La máscara del Zorro:** 12:30 - 16:00 - 19:00 - 22:00 - 00:50. **Madeline:** 12:20 - 16:30 - 18:30 - 20:30. **Godzilla:** 22:30 - 01:15. **La niña de tus ojos:** 12:10 - 17:40 - 20:10 - 22:40 - 01:10. **Vuelve a casa por navidad si puedes:** 12:10 - 16:30 - 18:20 - 20:20 - 22:20 - 00:20. **El milagro de P. Tinto:** 12:20 - 16:00 - 18:20. **BIHAR:** 18:20 - 20:40 - 23:00 - 01:20.

ARRASATE

ALAI. Barrio: 17:00 - 19:30 - 22:00.

AZKOITIA

BAZTARTXO. Un mundo a su medida: 22:00.

AZPEITIA

SOREASU. Algo pasa con Mary: 22:00. **ZELAITXO.** Dos vidas en un instante: 22:00.

BEASAIN

USURBE. My name is Joe: 19:30 - 22:15.

BERGARA

NOVEDADES. **Antz (Hormigaz):** 17:00 - 19:30. **My name is Joe:** 22:30.

BILLABONA

GUREA. Un crimen perfecto: 19:30 - 22:30.

DEBA

ZUBELZU. Algo pasa con Mary: 19:30 - 22:30.

EIBAR

RIALTO. La niña de tus ojos: 17:00 - 19:30 - 22:15.

UNZAGA. Más allá de los sueños: 17:00 - 19:30 - 22:15.

hiriburuetako filmak

ALGO PASA CON MARY/MARY A TOUT PRIX. EEBB, 1998. Zuz: Bobby Farrelly. Akt: Ben Stiller, Cameron Diaz, Matt Dillon. 125 m. Urte asko igaro diren arren. Ted-ek ezin du eskola sasoiki maitasuna ahanztu. Hala, Mary-ren bila abiatuko da. Baina zoritxarrez Ted ez da Mary-rekin maiteminduta dagoen mutil bakarra. **Baiona (Marine), Bilbo (Ideales, Mikeldi), Donostia (Warner Lusomundo, Astoria, Garbera), Gasteiz (Guridi, Mikeldi), Iruñea (Golem Baiona).**

ANTZ (HORMIGAZ). EEBB, 1998. Zuz: Eric Darnell, Tim Johnson. 70 m. Animaziozko filma. Z-4195 inurri langilea inurritegiko sistema klasistaren aurkako iraultzaren buru bihurtu da eta Bala printzesaren maitasuna bereganatu du. **Gasteiz (Azul), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

54. EEBB, 1998. Zuz: Mark Christopher. Akt: Ryan Phillippe, Salma Hayek, Neve Campbell. 92 m. Shane gaztea *Studio 54* modako dantzalekuan zerbitzatu gisa hasi da lanean. Bertan, sexua, droga eta disko musika uztartzen dituen mundu ezezagunean dabil-tzan gizakiekin egingo du topo.

Basauri (Bilbondo), Bilbo (Capitol, Multi), Donostia (Astoria), Gasteiz (Azul, Mikeldi Zinema), Iruñea (Golem Baiona).

COUVRE FEU. EEBB, 1998. Zuz: Ed Zwick. Akt: Denzel Washington, Annette Bening, Bruce Willis. 116 m. Talde armatu islamiar bateko kideek lehergailuz josi dute New York. Hirian bizi diren arabiarrek kontzentrazio esparru itxurako eremuetan sartuko dituzte ondorioz. FBI, CIA eta Armadako kideek integristen mehatuari bestela erantzungo diote. **Baiona (Vauban).**

EL ABUELO. Espainia, 1998. Zuz: Jose Luis Garci. Akt: Fernando Fernán Gómez, Cayetana Guillén Cuervo. 147 m. On Rodrigo konteak bere bi bilobetako batek Albret familiaren odol noblea ez duela jakin arren, ez daki biotako nor den. **Bilbo (Coliseo), Gasteiz (Samaniego), Iruñea (Oitete).**

EL MILAGRO DE P. TINTO. Espainia, 1998. Zuz: Javier Fesser. Akt: Luis Ciges, Pablo Pinedo. 110 m. Bizitzak zentzua izan dezan, haur asko hazi

behar dela pentsatu izan du beti P. Tintok. Hala ere, dagoeneko edadetu da, eta ez du seme-alabarik izan. Zerutik etorriko zait miraria. **Bilbo (Astoria, Avenida, Ideales, Multi), Donostia (Warner Lusomundo, Garbera), Gasteiz (Mikeldi), Iruñea (Príncipe de Viana).**

EL PRINCIPE DE EGIPTO/LE PRINCE D'EGYPTE. EEBB, 1998. Zuz: Simon Wells, Steve Hickner eta Brenda Chapman. 100 m. Marrazki bizidunetako filma da. Patuak bi anaia banatuko ditu. Batek Egipto handiaren boterea erdietsiko du; bestea, berriz, bere herriaren askatzaile eta gidari bihurtuko da. **Baiona (Vauban), Miarritze (Royal), Bilbo (Capitol, Donostia (Warner Lusomundo, Astoria, Garbera), Gasteiz (Guridi, Mikeldi), Iruñea (Carlos III, Golem Baiona).**

HORA PUNTA. EEBB, 1998. Zuz: Bret Ratner. Akt: Jackie Chan, Chris Tucker. 105 m. Gaizkile batek Hong Kong-eko pertsonaia boteretsu baten alaba bahitu eta Estatu Batuetara ihes egin du. Lee inspektorea bertara joango da. Han, Carter detektibe bitxiaren laguntza jasoko du. **Bilbo**

(Avenida, Ideales, Multi), Donostia (Trueba), Gasteiz (Samaniego), Iruñea (Oitete).

JUEGOS SALVAJES. EEBB, 1998. Zuz: John McNaughton. Akt: Matt Dillon, Kevin Bacon, Neve Campbell. 115 m. Bortxaketa delitua leporatuko dio ikasle batek bere irakasle bati. Gauzak, ordea, ez dira diruditen bezain sinpleak. **Bilbo (Ideales, Multi), Donostia (Astoria, Garbera), Gasteiz (Guridi, Mikeldi), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

LA HORA DE LOS VALIENTES. Espainia, 1998. Zuz: Antonio Mercero. Akt: Gabino Diego, Leonor Watling, Adriana Ozores. 117 m. Espainian Gerra Zibila lehertu da. Pradoko Museoa lanean ari den gazte batek Goyaren pintura abandonatu bat jaso eta gerrak iraun bitartean zainduko du neskaen laguntzarekin. **Bilbo (Ideales), Donostia (Astoria), Gasteiz (Guridi).**

LA MASCARA DEL ZORRO/LE MASQUE DE ZORRO. EEBB, 1998. Zuz: Martin Campbell. Akt: Antonio Banderas, Anthony Hopkins, Catherine Zeta-

Jones. 140 m. Zorro heroi zaharrak, kartzelatik ihes egin ostean, Alejandro Murrieta bandolero gazteari pasatuko dio testigua. **Baiona (Vauban), Bilbo (Capitol, Ideales, Multi), Donostia (Warner Lusomundo, Astoria, Principe, Garbera), Gasteiz (Guridi), Iruñea (Golem Baiona, Principe de Viana).**

LA NIÑA DE TUS OJOS. Espainia, 1998. Zuz: Fernando Trueba. Akt: Penelope Cruz, Antonio Resines, Rosa María Sarda. 125 m. Blas Fontiveros zuzendariak, Macarena Granada zinema izarrak eta lan taldeko gainontzeko aktoreek Alemaniara joko dute Espainian Gerra Zibilaren eraginez filmatu ezin duten pelikula egiteko. **Bilbo (Capitol, Multi), Donostia (Warner Lusomundo, Trueba), Gasteiz (Samaniego), Iruñea (Golem Baiona).**

LA VIE EST BELLE. Italia, 1997. Zuz: Roberto Benigni. Akt: Roberto Benigni, Nicoletta Braschi. 116 m. Guido Dorarekin maitemindu eta ezkonduko da. Bost urte geroago, II. Mundu Gerra lehertuko da, eta, Guidok jatorri judutarra duenez gero, Gio-

sue semearekin batera kontzentrazio eremu batera bidaliko dute. **Baiona (Vauban).**

L'ENNUI. Frantzia, 1998. Zuz: Cedric Kahn. Akt: Charles Berling, Sophie Guillemin. 120m. Filosofia irakasle bat, Martin, depresio profesional eta sentimental bizitzaren ari da. Egerra horretan dela, Cecilia neska gaztea ezagutzen du. **Baiona (Vauban).**

LE DINER DE CONS. Frantzia, 1998. Zuz: Francis Veber. Akt: Hatty Jones, Frances McDormand. 91 m. Lekaima gazte bat eta hamabi neskatu bihurri. Madeline da guztien artean bihurriena, eta mila buruhauste sortaraziko dizkie nagusiei.

zinema

ELGOIBAR

HERRIKO ANTZOKIA. Crimen perfecto: 19:30 - 22:15.

ERRETERIA

ON BIDE. Antz (Hormigaz): 19:30 - 22:30.

HERNANI

BITERI. Un crimen perfecto: 19:30 - 22:15.

IRUN

AVENIDA. Estación central de Brasil: 17:00 - 19:30 - 22:15.

TXINGUDI-OSCAR. La máscara del Zorro: 17:00 - 19:45 - 22:30 - 01:00. Por siempre jamás: 18:00 - 20:15 - 22:45 - 01:00. Vuelve a casa por navidad: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. Prácticamente magia: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. Madeline: 16:00 - 18:15. Hora punta: 20:30 - 22:45 - 01:00. Juegos salvajes: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00. El príncipe de Egipto: 16:00 - 18:15 - 20:30 - 22:45 - 01:00.

LEGAZPI

LATXARTEGI. Antz (Hormigaz): 19:30. Algo pasa con Mary: 22:00.

MUTRIKU

EDERRENA. Barrio: 22:30.

OÑATI

SANTA ANA. Algo pasa con Mary: 19:30 - 22:30.

ORDIZIA

HERRI ANTZOKIA. My name is Joe: 19:30 - 22:15.

TOLOSA

LEIDOR. La máscara del Zorro: 19:30 - 22:30.

IPARRAGIRRE. Blade: 19:30 - 22:00.

ZARAUTZ

MODELO. La máscara del Zorro: 17:00 - 19:30 - 22:15.

ZUMAIA

AITA MARI. Un romance muy peligroso: 19:30 - 22:15.

LAPURDI

BAIONA

L'ATALANTE. Le petite monde: 15:00. Central do Brasil: 16:30. Victor...: 18:30. Sue perdue dans...: 20:30. VAUBAN. Le prince d'Egipte: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Rencontre avec Joe Black: 14:00 - 20:00. L'Ennu: 16:30 - 19:45. Couvre feu: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. La vie est belle: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Le masque de Zorro: 14:00 - 19:45 - 22:15. Perdus dans l'espace: 16:00 - 22:15. MARINE. Mulan: 14:00 - 16:30 - 19:45. The Truman show: 22:15. Mary a tout prix: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Piege a Hong Kong: 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. Le diner de cons: 14:00 - 16:30 -

MAS ALLA DE LOS SUEÑOS. EEBB, 1998. Zuz: Vincent Ward. Akt: Robin Williams, Annabella Sciorra. 115 m. Chris Nielsen-ek auto istripu batean galduko du bizia. Haren emazteak ezin izango du senarraren hutsunea jasan, eta bere buruaz beste egingo du. Maitasuna, baina, heriotza baino indartsuagoa ei da. **Bilbo (Mikeldi, Consulado), Donostia (Warner Lusomundo, Principe), Gasteiz (Samaniego) , Iruñea (Golem Yamaguchi).**

MOOKIE. Frantzia, 1998. Zuz: Herve Palud. Akt: Eric Cantona, Jacques Ville-
ret. Boxealari baten, fraile baten eta tximu baten menturak errepidean. **Baiona (Marine).**

MULAN. EEBB, 1998. Zuz: Barry Cook, Tony Bancroft. 95 m. Marrazki bizidunetako filma. Bihotz ona eta buru argia duen neska gaztea da Mulan. Aita zaharraren orde z borrokatuko da Txina inbaditu duten hunoen kontra. Gerran maitasuna topatuko du. **Baiona (Marine), Bilbo (Ideales, Mikeldi), Donostia (Warner Lusomundo, Garbera), Gasteiz (Guridi, Mikeldi), Iruñea (Golem**

estreinaldiak



Harvey Keitel eta Mira Sorvino aktoreek amodiozko istorioa bizi dute *Lulu on the bridge* filmean.

■ **HAPPINESS.** EEBB, 1998. Zuz: Todd Solondz. 180 m. Oso bes-telakoak diren hiru ahizparen istorioa oinarritzat hartuz, komedia gogorra eta egitura bikainekoa proposatzen digu Solondzek. Eguneroko bizitzaren alderdi guztiak ageri dira, ironiaz josita. Jame Adams, Dylan Baker eta Lara Flynn Boyle dira film hone-tako aktore nagusiak. **Donostia (Antzoki Zaharra).**

■ **RENCONTRE AVEC JOE BLACK.** EEBB, 1998. Zuz: Martin Brest. 180 m. Brad Pitt eta Anthony Hopkins dira film honetako protagonista nagusiak. Hopkins heriotza gertu ikusten duen magnate baten paperean ageri zaigu. Heriotzari, berriz, Brad Pitt-ek ematen dio gorputza. Antzerkiko egituraren antza duen film intimista da. **Baiona (Vauban).**

■ **PIEGE A HONG KONG.** EEBB, 1998. Zuz: Tsui Hark. 111 m. Marcus Ray (Jean Claude Van Dame), Hong Kongen bizi den 'V SIX' galtza markaren ordezkaria da. Bizitza erosoa da berea, baina Errusiako mafia batek lasaitasun hori kenduko dio. **Baiona (Marine).**

■ **LA MANZANA.** Iran, 1998. Zuz: Samira Majmalba. 85 m. Jaio ezkerotzik aitak etxean giltzapetuta izan dituen bi neska gazte-ren istorioa kontatzen du filmak. Mundu islamdarrean emakumeak nola bizi diren ageri da film honetan, haien eguneroko borroka. **Bilbo (Avenida).**

■ **DE TODO CORAZON.** Frantzia, 1998. Zuz: Robert Guediguian. Akt: Arianne Ascaride, Laure Raoust. 113m. Clim eta Bebe haur zirenetik maite dute elkar. Bebe bortxaketa delitu batengatik kartzelaratuko dute. Climen gurasoak eta Beberen aita haren errugabetasuna frogatzen saiatuko dira. **Donostia (Principe).**

■ **ABRIL.** Italia, 1998. Zuz: Nanni Moretti. Akt: Nanni Moretti, Silvio Orlando, Silvia Nono, Pietro Moretti. 78m. Italia eta Frantziako mugan, Monakotik gertu dago Seborgako Printzerria. Bertako printzeak kalean egiten du eguna, kanpotik iritsitako bisita-riak besarkatuz eta agurtuz. **Iruñea (Golem-Yamaguchi).**

■ **LULU ON THE BRIDGE.** Estatu Batuak, 1998. Zuz: Paul Auster. Akt: Harvey Keitel, Mira Sorvino, Willem Dafoe. 103m. Izzi Maurer saxofoi jolea noraezeko bala batek zauritu, eta saxofoia jo ezinik geldituko da betiko. Gau batean, hildako gizon bat bilatzen du kalean, eta maletin bat haren aldamenean. Barruan, telefono zenbaki bat eta harribitxi bat aurkitzen ditu **Iruñea (Golem-Yamaguchi).**

Baiona).

MY NAME IS JOE. Erresuma Batua, 1998. Zuz: Ken Loach. Akt: Peter Mullan, Louise Goodall. 110 m. Joe alkoholiko ohi eta langabetuak emakume bat ezagutu eta harekin maiteminduko da. Auzokideekin duen konpromisoak, baina, harremana kinka larrian utziko du. **Bilbo (Avenida), Donostia (Trueba), Gasteiz (Guridi), Iruñea (Golem Yamaguchi).**

PERDUS DANS L'ESPACE. EEBB, 1998. Zuz: Stephen Hopkins. Akt: Gary Oldman, William Hurt, Matt Leblanc. 115 m. John Robinson katedraduna eta haren familia osoa espazioa koloni-

zatzera bidaliko dituzte *Jupiter 2* ize-na duen espaziontzi batean. Zachary Smith doktore eroak, nolanahi, sabotajea eginen dio misioari. **Baiona (Vauban).**

POR SIEMPRE JAMAS. EEBB, 1998. Zuz: Andy Tennant. Akt: Drew Barrymore, Anjelica Huston, Dougray Scott. 120 m. XVI. mendean gauden arren, Drew Barrymore-k Errauskiñe moderno baten rola betetzen du film honetan. Hala, printzearen etorreraren zain egon ordez, haren bila irten-go da. Istorio eraberritua. **Bilbo (Avenida, Ideales, Multi), Donostia (Warner Lusomundo, Astoria, Garbera), Gasteiz (Guridi, Azul), Iruñea (Principe de Viana).**

19:45 - 22:15. **Taxi:** 16:30 - 22:15. **Ronin:** 16:30 - 22:15. **Mookie:** 14:00 - 19:45. **Bimboland:** 14:00 - 19:45.

HENDAIA

LES VARIETES. Snake eyes: 17:00. Perdus dans l'espace: 21:00.

MIARRITZE

ROYAL. **Le prince d'Egipte:** 14:00 - 16:30 - 19:45 - 22:15. **Mulan:** 14:00 - 16:30 - 19:45. **Halloween 20 ans apres:** 14:00 - 22:15. **Le dinner de cons:** 16:30 - 19:45 - 22:15.

NAFARROA

IRUÑEA

CARLOS III. **El príncipe de Egipto:** 17:30 - 20:00 - 22:30.

GOLEM (BAIONA). **El príncipe de Egipto:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:45. **54:** 16:30 - 22:45. **El milagro de P. Tinto:** 18:30 - 20:30 - 22:45. **Mulan:** 16:30 - 18:35 - 20:30. **Vuelve a casa por Navidad:** 16:30 - 18:35. **La niña de tus ojos:** 20:30 - 22:45. **Algo pasa con Mary:** 17:15 - 20:00 - 22:45. **La máscara del Zorro:** 17:15 - 20:00 - 22:45.

GOLEM (YAMAGUCHI). **Lulu on the bridge:** 16:30 - 18:30 - 20:30 - 22:45. **Juegos salvajes:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **Más allá de los sueños:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **Antz (Hormigaz):** 16:30 - 20:30. **My name is Joe:** 20:30 - 22:45. **Un mundo a su medida:** 16:30 - 18:30. **Abril:** 20:30 - 22:45.

OLITE. **La hora de los valientes:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **Prácticamente magia:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **Acariciando la muerte:** 22:45. **Tú a Londres y yo a California:** 17:15. **Hora punta:** 20:00. **El abuelo:** 17:15 - 20:00 - 22:45.

PRINCIPE DE VIANA. **La máscara del Zorro:** 17:15 - 20:00 - 22:45. **El milagro de P. Tinto:** 17:30 - 20:00 - 22:45. **Por siempre jamás:** 17:30 - 20:00 - 22:45.

NAFARROA BEHEREA

ARROSA

GAZTEEN ETXEA. **Hanuman:** 15:00. **Alice et Martin:** 21:00.

DONIBANE - GARAZI

VAUBAN. **Kirikou et la sorcière:** 16:00. **L'examen de minuit:** 18:00. **Mookie:** 21:00.

DONAPALEU

ARGITZE. **Fourmiz:** 15:00. **Taxi:** 21:00.

ZUBEROA

MAULE

MAULE BAITHA. **Mulan:** 16:00 - 21:00.

PRACTICAMENTE MAGIA. EEBB, 1998. Zuz: Griffin Dunne. Akt: Sandra Bullock, Nicole Kidman. 110 m. Owen ahizpak sorginak dira, benetako sorginak gainera. Sally mutil batekin maiteminduta dago, eta sorginke-riak alde batera utzi nahi ditu. Gillian-ek, berriz, parrandak eta mutil ederrak erakartzeko edabeak ditu maite. Film hungikgarria da. **Bilbo (Ideales, Mikeldi, Multi), Donostia (Astoria, Principe), Gasteiz (Mikeldi), Iruñea (Olite).**

RONIN. EEBB, 1998. Zuz: John Frankenheimer. Akt: Robert de Niro, Jean Reno, Natascha McElhone. 122 m. Mertzena-rio talde batek maleta misteriotsu bat erdietsi behar du. Sam-ek zuzenduko du gaizkile taldea . **Baiona (Marine).**

TAXI. Frantzia, 1998. Zuz: Gerard Pires. Akt: Samy Naceri, Frederic Diefenthal, Marion Cotillard. 85 m. Daniel, pizzak banatzeari utzi eta gero, taxista moduan hasiko da lanean. Hala ere, Fleko piloto izatea da bere ametsa. Horrek arazoak ekarriko dizkio gidari lanak hartu dituen gazte honi. **Baiona (Marine).**

horoskopoa

✍ **Uxue Agirre**

A R I E S
marboak 21 - apirilak 20

Zure metafora bitxi horiekin jende guztia aztoratzen duzu.

T A U R U S
apirilak 21 - maiatzak 20

Horrela jarraituz gero, urte berriak ez dizu ezer onik ekarriko.

G E M I N I
maiatzak 21 - ekainak 20.

Gabonetan, telebista ikusteaz gain, gauza gehiago ere egin daitezke.

C A N C E R
ekainak 21 - uztailak 20

Ostegun gaueko parrandaren ondoren tabernetara sartzeko adorea al duzu?

L E O
uztailak 21 - abuztuak 23

Aurten bai, aurten egin behar duzu gogoan zenuen hori.

V I R G O
abuztuak 24 - irailak 23

Agindutakoa hor duzu. Izarrek norbait berezia ekarriko dizute 99an.

L I B R A
irailak 24 - urriak 23

Gogoratzen al zara ostegun gauean ezagutu zenuen jende guztiaz?

S C O R P I U S
urriak 24 - azaroak 23

Dituzun helburuak lortzeko beste bide batetik jo beharko zenuke.

SAGITTARIUS
azaroak 24 - abenduak 23

Pazientzia galanta duzu, baina egunen batean bukatuko zaizu.

CAPRICORNUS
abenduak 24 - urtarrilak 20

Egun hauetan lan egitea gogorregia da, baina eutsi goiari!!!

A Q U A R I U S
urtarrilak 21 - otsailak 18

Dagoeneko opari ugari jaso dituz, baina urtebetetzekoan pentsatzen hasi behar.

P I S C I S
otsailak 19 - marboak 20

Artista bat egina zaude, baina lagunekin ere gogoratu zaitez.

efemerideak

Vasco de Gama jaio zen

1450. urteko urtarrilaren 2an Vasco de Gama jaio zen Sinesen (Portugal). Gazte-gaztetatik itsasoan sartu eta abenturan ibiltzeko zaletasuna izan zuen. 1497an lau ontzirekin itsasoratu eta Afrikako kostaldera jo zuen. Ondoren Indian ibili zen hango lurraldeak eza-
gutzen. Vasco de Gamak Asiarako bidea merkaturako irekitzea lortu zuen.

1873. Karlستak Lizarran sartu ziren, Olloren gidaritzeapean.

SANTUAK

Basilio, Gregorio, Alaitz.

Araba

GASTEIZ. 09:00-22:00: AGIRRE, Voluntaria Entrega kalea, 40. MOZAS, Posta kalea, 33. VILLAREAL, Legutianoko atea, 3. *Gau eta egun:* GONZALO-BILBAO, Posta kalea, 34. **LAUDIO.** *Gau eta egun:* SOLAUN, Lamuza, 1. **AMURRIO, ARTZINIEGA, AIARA, URDUÑA.** *Gau eta egun:* CACERES, Udaletxearen plazan, 19 (Aiara).

Bizkaia

BILBO. 22:00ak arte: AZUMENDI, Izaro mendia, 3 (Uribarri). LOTINA, Ribera,20. REZOLA,Zabala,29.GOIRI, Gran Via,69. RIVAS, San Adrian Etorbidea,25.22:00-etatik aurrera: ARIETA-ARAUNABENA, Agirre Lehendakariaren Etorbidea, 1. EGIRAUN, Hurtado de Amezaga, 10. **ARRATIA.** *Gau eta egun:* GOIKOETXEA, Ugarana kalea, 33 (Dima). **BARAKALDO.** *Gau eta egun:* ETXEBARRIA, Okeluri, 6 (Gurutzeta). **BASAURI.** *Gau eta egun:* CORRAL, Agirre Lehendakari, 65. **BERMEO, MUNDAKA.** *Gau eta egun:* MUNIOZGUREN, Askatasun Bidea, 15 (Bermeo). **DURANGALDEA.** *Gau eta egun:* CAMPILLO, Montevideo etorbidea, 24 (Durango). **ERANDIO-TXORIERRI.** *Gau eta egun:* FERNANDEZ GOMEZ, Gernikako arbola, 8 (Derio) **GALDAKAO.** 09:00-22:00: MARTINEZ CARRASCO, Aperiibai, 16. **GERNIKA, BUSTURIA, FORUA.** *Gau eta egun:* DOMINGUEZ, Don Tello kalea, 7 (Gernika). **GETXO.** *Gau eta egun:* ABERASTURI, Maidagan, 19. **LEIOA.** 09:00 - 22:00: VADILLO, Maiatzaren Bata kalea, 2. **LEKEITIO-EA.** *Gau eta egun:* ARRIETA, San Cristobal plaza (Lekeitio).

MEATZALDEA. *Gau eta egun:* BRINGAS PALACIO, Catalina Gihala, 3 (Ortuella). **MUNGIALDEA.** *Gau eta egun:* URRUTIA, Butron, 4 (Mungia). **ONDARROA, MARKINA, BERRIATUA.** *Gau eta egun:* FERRO, Ribera, 22(Markina). **PORTUGALETE, SANTURTZI, SESTAO.** *Gau eta egun:* CALLEJA, Aba-
ro Etorbidea, 20 (Portugalete). *Gau eta egun:* SUAREZ BARCENA, Iparragirre etorbidea, 29 (Santurtzi). 09:00-13:30: NUÑEZ BABARRO, Txabarri, 22(Sestao). **URIBE-KOSTA.** *Gau eta egun:* BENITO, Etxebarri, 19. **ZORNOTZA.** *Gau eta egun:* GOIRIA, Sabino Arana, 6 (Amorebieta).

Gipuzkoa

DONOSTIA. 09:00-22:00: NAVARRO LOIDI, Hernani, 11. GOENAGA, Antso Jakitunaren kalea, 10 (Amara). SIRVENT, Erreken plaza. GOIKOETXEA, Ategorrieta Etorbidea, 81. *Gauetz:* MOKOROA, Legazpi kalea, 7. **ANDOAIN.** *Egunez:* ZATARIAIN, Arteta kalea. *Gauetz:* CORREA, Antziola Auzoa (Hernani). **ARRASATE.** *Gau eta egun:* AZKOAGA, Ferrerías, 1. **AZKOITIA, AZPEITIA.** *Egunez:* BERISTAIN, Euskalerria, 1 (Azpeitia). *Gau eta egun:* RUIZ, Kale Nagusia, 13 (Azkoitia). **BEASAIN, ORDIZIA.** *Egunez:* LAURNAGA, Kale nagusia, 4 (Ordizia) *Gauetz:* ATORRASAGASTI, Pakea Auzoa, Ordizia. **BERGARA.** *Gau eta egun:* PUY, Barrenkale, 25. **BILLABONA, ANOETA, IRURA, AS-TEASU, ZIZURKIL.** *Gau eta egun:* ETXEBESTE, Gernikako arbola, 3. (Tolosa). **DEBA, MUTRIKU.** *Gau eta egun:* PORTILLO, Astillero kalea, 2 (Deba). **EIBAR, ERMUA.** *Gau eta egun:* LARRAMENDI, Fermin Calveton 19 (Eibar). **ELGOIBAR, SORALUZE, MENDARO.** *Gau eta egun:* P. ETXEBERRIA, Rosario kalea, 24 (Elogibar). **ERRETERIA, LEZO, PASAIA.** *Egunez:* SANCHO, Blas de Lezo, 11(Pasaia)*Gauetz:* PAGES, Biteri kalea, 11 (Erreteria). **ARETXABALETA, ESKORIATZA, GATZAGA.** *Gau eta egun:* FRALILE, Herriko Plaza, 10 (Aretxabaleta). **HERNANI, URNIETA.** *Gau eta egun:* CORREA, Antziola Auzoa (Hernani). **HONDARRIBIA.** *Gau eta egun:* ERAUSKIN, San Pedro kalea, 28. **IRUN.** *Gau eta egun:* RUIZ DE AZUA, Aiako harriak, 12 (Anaka Azoa). **LASARTE-ORIA, USURBIL.** *Egunez:* GIL, Kale Nagusia, 24. *Gauetz:* CORREA, Antziola Auzoa (Hernani). **OIARTZUN.** *Gau eta egun:* IRAGORRI, Mikelete kalea z/g. **OÑATI.** *Gau eta egun:* BARRENETXEA, Kale zaharra, 1. **TOLOSA.** *Gau eta egun:* ETXEBESTE, Gernikako arbola, 3. **URRETXU, ZUMARRAGA, LEGAZPI.** *Gau eta egun:* APAOLAZA, Lau-Bide, 27 (Legazpia). **ZARAUTZ, ORIO, AIA.** *Gau eta egun:* URANGA, Zigordia kalea (Zarautz). **ZUMAIA, ZESTOA, GETARIA, AIZARNAZABAL.** *Gau eta egun:* OTANO, Eusebio Gurrutxaga, 4 (Zumaia).

Nafarroa

IRUNERRIA. 09:00-22:00: SAN JUAN, Amaia, 22. URTASUN, Txantrea plaza, 6. JAU- REGI, Iruña zentro komertziala (Hiper Eroski). ARRUPE, Irati erreka, 13. 22:00-09:00: AGINAGA, Zapateria, 25 . ARANGUREN, Galar (Hiper Leclerc). Iruñea aldeko farmaziak: SOS Navarra: 948 22 60 00.

Oharra: Frantziako legeei segituz, segurtasun neurriengatik Ipar Euskal Herriko guardiko farmazien izenak ematea debekaturik dago. Guardiaiko farmazia batera joateko herriko edo eskualdeko polizia komisariara deitu beharra dago derrigorez.

ONCE					Kupoitzarra
ASTELEHENA	ASTEARTEA	ASTEAZKENA	OSTEGUNA	OSTIRALA	
74.659	69.915	55.104	92.736	08.567	039 seriea

telebista ♦ irratia

‘Maité’ telesailaren atal berriak astelehenetik ostiralera

Eneko Olasagasti eta Carlos Zabalaen telesailak berrikuntzak izango ditu

Urtzi Urkizu / Donostia

Telesailaren arrakasta ikusirik, astelehenetik ostiralera emitituko dira atal berriak.

BERRIKUNTZA ugari izango ditu ETB2ko *Maité* telesailak, urtarrean emititzen hasiko diren atal berrietan. Dekoratu berriak eta hamai-ka abentura bizi izango dituzten pertsonaia berriak ere azalduko dira.

Saioko protagonistek bizilekua eta lantokia aldatuko dute, eta Maite neskatila Kubara joango da ikastera; Juan Luis eta Daisy banandu egingo dira, Juan Luis Las Vegastik etorri ondoren; Cristobal notarioak estatua zabalduko du etxean; Carik lanpostu berria izango du; La Chinak eta Robertok bidaia agentzia irekiko dute...

Gaur egungo gaiak umore handiz

Telesailak eguneko gaiak jorratuko ditu, baina beti ukitu umoretsu batekin:



ETB

Maité telesailako pertsonaia nagusien arteko harremanak asko aldatuko dira atal berrietan.

bikotekideen arteko harremana, inmigrazioa, kontrabandoa eta beste hainbat gai azalduko dira telesailan.

Aktore berri bat izango da *Maité*-n, Carlos Gil, eta Obduloren lehengusuaen rola beteko du.

Urtarrean telesaila hasten denean, astean behin emititu beharrean, astelehenetik ostiralera egunero izango da telebistan Eneko Olasagastik, Carlos Zabalak eta Lurdes Bañuelosek zuzentzen duten saioa.

Zuzendarien lanak arrakastatsuak izan dira orain arte, *Bi eta Bat* eta *Jaun ta Jabe* esaterako, eta *Maité* filmaren ondoren egin duten telebistarako telesailak ere ikusleen txaloak jaso ditu, baita MIDIA saria ere.

laburrean

ETAr buruz BBC kate britainiarrak egin zuen dokumentala ETBn

Gaur arratsaldeko zazpiak aldera, BBC telebista kate ezagunak ETAr buruz eginiko dokumentala eskainiko du ETB2 kateak. Urriaren 28an eskaini zuen Euskal Telebistak lehen aldiz dokumentala, non ETako bi kidek su-etenaz eta Euskal Herriak egun bizi duen egoeraz hitz egiten zuten BBCko kameren aurrean. Eva Ewartzekin eginiko lanean Jaime Mayor Oreja, Gerry Adams, Arnaldo Otegi, Xabier Arzalluz, Arantxa Lasa eta beste hainbat pertsonaiekin eginiko elkarriketak tartekatzen dira.

Lehendakariaren inbestidura eta ‘La noche de’ ikusienak

Joan den abenduaren 29an EAEn telebistan audientzia gehien izan zituztenak ETB2ko *La noche de* (%29,3) eta Eusko Jaurlaritzako lehendakari-tzarako Juan Jose Ibarretxeren inbestidurako bozketaren unea izan ziren (%27,4).



Egiptoko piramideei buruzko erreportaia alemaniarra Arte katean

Patrick Horl alemaniarrek Egiptoko piramideei buruz 1996an egin zuen dokumentala eskainiko du gaur Arte kateak arratseko 20:45etan. Antzinako kultura egipziarraren hainbat bitxikeria azaltzen dira dokumentalean, Egiptoko mitologia, errito erlijiosoak eta piramideen sekretuak, besteak beste. Egiptoko antzinako zibilizazioaren enigma inguruan zientzialariek eginiko ikerketa batzuk islatzen ere saiatu da Horl alemaniarra dokumental interesgarri hone-tan.

txoritxoari mokoka ♦ Ines Intxausti

HERENEGUNGOA baino gehiago orain dela hiru eguneko artikuluekin jarraitu behar dut nahitaez. Eta, hasteko, bertan guztiz ilun geratu zen adierazpena argituko dizuet. Inurrategi anaietako bat elkarriketatu zuten azken *Sikofonia* programako taldekideek. Bat-batean, *yeti*-z moztortutako pertsonaia bat azaldu zen platoan, ezer gehiagorik egin gabe. Hau da aitzakirik gabe. Halako agerraldi bat ez badator gidoian ondo finkatuta —gidoitik kanpo balego— ez du ezertarako balio. Eta are gutxiago barregura emateko, noski. Hori da, hain zuzen ere, *Sikofonia* eta *Crónicas marcianas* saioen arteko ezberdintasuna. Sardaren lagunek edozein detaile minimo lotzen dute gidoi barruan. Eta animaliak edo moztorroak azaltzen direnean, Leo Bassi arrazakoak ez direnean, Marujita Diaz bezalako fosil mugikorrak izaten dira. Aipatutako *yeti* horren presentzia eta oilo batena... berdinak izango ziren gidoirik gabe egiten direnean.

Kritikatzen ikasten dugu (II)

Baina bigarren atal honen lehen zatian aurreratu nizuenez, badaude Piter Ansorena eta Kike Amonarrizek osatu dituzten berrikuntzak: gonbidatuak. Gonbidatuak aukeratzeko orduan ez dira inorekin moztzen. Normalean gainerako saioetan elkarriketetan ikusten ez ditugunak joaten dira saiora: Jose Angel Iribar, Setien apezpikua, Arnaldo Otegi, P. M. Etxenike eta abar eta abar. Ezker abertzale inguruan dabilzan sateliteak *Sikofonian* ez badituzu ezagutzen ez dituzu programazio ofizialean ezagutuko. Eta oso elkarriketa egile finak dira halakoe-tan. Euskal Telebistak inoiz izan dituen finenak. Zalantzarik gabe. Bi arrazoiengatik oso ausartzat har ditzakegu beren lanak: gonbidatua barruan sartzen dute enpatiaz, noski.

Taldeko lagunak beren orbita bereko izenen biografian sakontzen dira. Eta ez dute denborarik galtzen, adibide gisa, Partido Popularreko Carlos Iturgaitz bezalako soinu jole mediokre batekin. Ondo baino hobeto egiten dute. Nik, ahal izanez gero, nahiago nuke lagunekin hastea solasaldia etsaiekin baino. Eta *Sikofonia*-ko kide-ek gauza berbera egiten dute horrelako *desideratum* egin gabe. Ondo baino hobeto ezagutzen dituztenekin aritzen dira. Hori baita sakontasunaren formula bakarra, gogoarekin eta ezaguerarekin aritzea. Lehen esan dudana bezala, enpatiaz. Guztiz eskertzekoa da audientzia gisa. Eta Pedro Ruizek egin duenaren kontrakoa egiten dutelako: gonbidatuaren alfonbra bihurtu bere proiektio propiorako. Peter Ansorena oso elkarriketatzaile ontzat azaldu da. Agian umorea baztertuz gero *Sikofonia* programa askoz ere sintonia hobean egongo zen ikus-entzulearekin.

Athletic taldeari
buruzko
erreportaia

ETB-2 • 18:00etan

'Athletic, cien años de pasión' dokumentalak talde honen ehun urteak ekarriko dizkigu gogora.

'Desde el
gallinero' -ko
une hoberenak

ETB-2 • 21:45etan

Asier Hormazak aurkezten duen saioan 1998an izandako une esanguratsuenak errepasatuko dira.

Gabonak erdiko
aldeko
Ameriketan

TVE • 21:30etan

Mitch haize erauntsiak astindu herrialdeetan Gabonak nola igaro dituzten azalduko du 'Informe Semanal'-ek.



TVE1

06:30: El pequeño detective.
08:00: ¡Sábado fiesta!.
10:35: Pequeño prix. Lehiaketa berria.
12:15: Música sí.
13:45: Cartelera.
14:30: Corazón, corazón.
15:00: Telediario-1. Albistegia.
15:30: El tiempo.

Beethoven: La familia.

Zuzendaria: Rod Daniel. Aktoreak: Charles Grodin, Bonnie Hunt, Chris Penn. EEBB, 1993.

17:30: Cine de barrio.

Zuzendaria: Luis Lucia. Aktoreak: Marisol, Anselmo Duarte. Espainia, 1960.

21:00: Telediario-2. Albistegia.

21:25: El tiempo.

21:30: Informe Semanal. Navidad entre las ruinas/Año nuevo, moneda nueva/Bailar por bailar.

23:00: Risas y estrellas.

01:45: Noticias. Albistegia.

01:50: Zinema.

Pánico sobre la ciudad.

Zuzendaria: Henri Verneuil. Aktoreak: Jean Paul Belmondo, Lea Massari, Rosy Varte. Frantzia, 1975.

03:30: Zinema.

El asesino del Tiber.

Zuzendaria: Bruno Corbucci. Aktoreak: Tomas Milian, Roberto Manfredi. Italia, 1979.

LA 2

06:00: Euronews.
08:00: El escarabajo verde. Errepikapena.
08:30: Jara y sedal.
09:00: A vista de pajaro. 'Malaga'.
09:30: Agrosfera.
10:00: El paraíso recordado.

11:00: Parlamento.

12:00: Los conciertos de la 2.

13:00: Kirolak. Hockey: Barcelona-Paco de Arcos.
14:30: Wild Media.

15:00: Ceuta: Algo estrecho nos une.
16:30: Nombres 1898.

17:30: Musica sí. Errepikapena.
19:00: Código alfa.

19:30: Un país en la mochila.
20:30: Grada cero.

20:55: Zinema (EAEn). **Historia de Lilian.**

Zuzendaria: Steve Right. Aktoreak: Ruth Cracknell, Barry Otto.

20:55: Fútbola. (Nafarroa). Liga: Valencia-Reala.

22:50: Rally Granada-Dakar. Laburpena.

23:00: Zinema.

Alguien a quien amar.

Zuzendaria: Alexandre Rockwell. Aktoreak: Harvey Keitel, Rosie Perez, Anthony Quinn. EEBB, 1993.

01:00: Dias de cine.

02:00: Zinema.

Barroco.

Zuzendaria: Paul LeDuc. Aktoreak: Francisco Rabal, Angela Molina. 1988.

03:50: Zinema.

Ultimo encuentro.

Zuzendaria: Antonio Eceiza. Aktoreak: Antonio Gades, Maria Cuadra. Espainia, 1966.

TF1

05:55: La pjllo selon philippe.
06:15: Millionnaire.
06:45: TF1 Info.
06:55: Shopping a la une.
07:40: Televitrine
08:10: Télé shopping.
08:55: Meteo.

09:00
TF1 Jeunesse

Haurrentzat marrazki bizidunak

11:45: Millionnaire.
12:05: Cuisinez comme un grand chef.

12:15: Le juste prix.

12:50: A vrai dire.

12:55: Trafic infos.

13:00: Le journal.

13:15: Reportages. Les travailleurs de la mer.

13:55: Macgyver.

14:45: Alerte a Malibu.

15:35: Flipper.

16:30: Hercule..

18:05: Sous le soleil.

19:05: Melrose Place.

19:55: Bloc modes.

20:00: Le journal.

20:50: Especial video gag.

23:00: Telefilma.

Sous l'oeil du témoin.

Zuzendaria: Shuky Levy. Aktoreak: Lenny Von Dohlen, Deborah Shelton.

00:55: TF1 nuit.

0:40: Embarquement porte n°1.

01:05: Telefilma.

Le Voyage des innocents.

02:35: Tres chasse.

FRANCE 2

06:15: Anime ton week-end.
07:00: Thé ou café.
07:50: Warner Toons.
08:45: La planète de Donkey Kong.
11:05: Rince ta baïnette.
11:35: Les z'amours.
12:20: Pyramide.
12:45: Point route.
13:00: Le journal.
13:10: L'hebdo du mediateur.
13:30: Météo.
13:35: Consomag.
13:40: Les grandes énigmes de la science.
14:40: Tierce.
15:00: Telefilma.

La fabuleuse histoire de Josephine Baker.

Zuzendaria: Brian Gibson. Aktoreak: Lynn Whitfield, Ruben Blades.

17:35: La piste du Dakar.
18:25: Telefilma.

Jack Reed.

Zuzendaria: Brian Dennehy.

19:50: Tirage du loto.

20:00: Le journal.

20:55: L'hymne a la voix.

23:10: Nous ç encore nous... en 1999.

00:10: Le journal.

00:30: Le bivouac.

01:00: Les Enfants de la terre qui tremble.

01:25: Une princesse blege au Mexique.

01:50: Triologie pour un homme seul.

02:450: Little Karim.

03:35: Le Temps du retour.

04:15: Les Z'amours.

04:45: Pyramide.

05:15: Danger corruption.

FRANCE 3

06:00: Euronews.
07:00: Les Minikeums.
10:35: L'hebdo de FFO.
11:05: Granda Gourmands.
11:35: Le 12-13.
13:20: Keno.
13:30: Telefilma.
Tyson.
Zuzendaria: Uli Edel. Aktoreak: Michael Jai White, George C. Scott.
15:25: Destination Pêche.
16:20: Les aventures de Batman.
17:25: Chroniques de l'Afrique sauvage.
18:20: Questions pour un champion.
18:50: Un livre, un jour.
18:55: Le 19-20.
20:05: Des cerises sur le gateau..
20:35: Tout le sport.

20:55
Le matador

Michel Vianey en telefilma.

22:20: Meteo.
22:30: L'euro mode d'emploi.

22:35: Soir 3.

22:45: Tango Desirs.

23:35: Lido.

00:35: New York District.

01:25: Amaiera.

A 3

06:20: Superfighters. Telesaila.
06:40: La Bella y la Bestia. Telesaila.
07:30: Club Megatrix. Haurrentzako saioa.
12:50: Especial Parodia Nacional. Errepikapena.
15:00: Noticias. Albistegia.
15:30: Zinema.

Un joven en la corte del rey Arturo.

Zuzendaria: Michael Gottlieb. Aktoreak: Thomas Ian Nicholas, Joss Ackland, Art Malik. EEBB, 1995.

17:20: Zinema.

Tres pequeños ninjas.

Zuzendaria: John Turteltaub. Aktoreak: Victor Wong, Michael Trenor. EEBB, 1992.

19:25: Los Simpson.

19:50: Magia sin secretos.

21:00: Noticias. Albistegia.

21:30: El tiempo.

21:40: La cara divertida.

22:00: Furor. Lehiaketa.

00:30: Zinema.

Matinee.

Zuzendaria: Joe Dante. Aktoreak: John Goodman, Cathy Moriarty. EEBB, 1993.

02:55: Televenta.

T 5

06:30: Chips.
07:00: Robin Hood.
07:20: Cornelio.
07:40: Dartacan y los tres mosqueperros.
08:00: La liga del dragón. Marrazki bizidunak.
08:20: VR Troopers.
08:40: Barney.
09:05: La banda del quinto.
10:00: Club Disney.
12:15: El zorro. Telesaila.
13:30: Walker. Telesaila.
14:30: Informativos Telecinco. Albistegia.
15:00: Deportes Telecinco.
15:25: Zinema.
Dick Tracy.
Zuzendaria: Warren Beatty. Aktoreak: Warren Beatty, Glenn Headly, Madonna, Al Pacino. EEBB, 1990.

17:45: Fronton. Pilota: Unanue Belokiren aurka eta Alustiza Arretxeren kontra.

20:30: Informativos Telecinco. Albistegia.

21:00: Zinema.

Falso Asesinato.

Zuzendaria: Larry Shaw. Aktoreak: Joanna Kerns, Christine Elise, Grant Show. EEBB, 1997.

22:30: Zinema.

Delta force.

Zuzendaria: Menahem Golan. Aktoreak: Chuck Norris, Lee Marvin. EEBB, 1998.

01:15: Mas que coches.

01:30: Telecinco en concierto: Manolo Garcia.

02:45: Infocomerciales.

03:45: Chips. Telesaila.

05:15: Tripulacion.

M 6

06:15: Boulevard des clips.
07:45: M6 Kid.
09:30: M6 boutique.
10:35: Hit machine.
11:55: Fan de.
12:30: Les nouvelles aventures de Robin des Bois.
13:15: Code quantum. La fiancée.
14:10: La belle et la bête. Telesaila. L'alchimiste.
15:00: Caraibes offshore.
16:35: Croc-Blanc.
17:00: Amicalement vôtre. Entre chien et loup.
17:55: Bugs. La taupe.
19:15: Turbo.
18:50: Zorro.
19:54: 6 minutes.
20:10: Zorro.
20:40: Ciné 6.

20:50
La trilogie du samedi

Telesail amerikarra.

23:35: Telefilma.

Vision de meurtre.

Zuzendaria: Michael Rhodes. Aktoreak: Barbara Eden, James Brolin. EEBB.

00:50: Boulevard des clips.

01:50: Les Aventures de l'extreme.

02:40: Fréquentstar.

03:15: Sports evenement.

03:40: Jazz 6.

05:20: Fan de.

CANAL + [e]

07:30: Golfa: Birdie.
08:00: Programa más o menos multiplicado o dividido. 10:15: Telesaila: Loca academia de policia. 11:00: Transworld sport. 12:00: Del 40 al 1. 13:00: Magacine. 14:00: Fútbol Mundial. 14:30: Avance. Redacción. 14:35: El día antes. 15:30: Zinema: Alaska. 17:15: Zinema: Batman eta Robin. 19:15: Telesaila: Michael Hayes. 20:00: Especial Canal +. 20:30: Abierto en Canal. 21:30: Redacción. 22:00: Telesaila: Frasier. 22:25: Telesaila: Seinfeld. 22:50: Zinema: Feliz cumpleaños amor mio. 00:21: Zinema: Airbag. 02:22: Zinema: el Santo. 04:14: Zinema: Nina toma un amante.

CANAL + [f]

07:00: En croisière sur le galaxy. 07:30: Babylon 5. 09:00: Zinema: Notre-Dame de Paris. 10:25: Zinema: Pour l'amour de Roseanna. 12:00: L'oeil du cyclone. 12:30: Flash Info. 12:40: L'année de la pub 98. 14:00: Errugbia: Begles-Bordeaux. 16:05: Futbol amerikarra. 17:10: Maguinnes flic ou voyou. 17:55: Décode pas Bunny. 18:25: Toonsylvania. 18:50: Flash info. 19:00: T.V. + special. 20:10: Les simpson. 20:35: Samedi comedie. 21:45: South park. 23:40: Zinema: Operation sex siege. 01:55: Zinema: Sergent bilko. 03:25: Zinema: Je ne vois pas ce qu'on me trouve. 04:55: Surprises. 05:30: Zinema: Secrets du coeur.

LA CINQ

06:30: Cousin William.
06:45: Ça tourne bromby.
08:00: A vous de voir.
08:30: Le defi de nasser.
09:30: Les écrans du savoir. 11:35: Tous sur orbite. 11:45: Silence, ça pousse! 12:05: Gaia. 12:35: Le journal de la Sante. 13:30: 100 % question. 14:00: Fête des bébés. 14:30: Le journal de la santé. 15:00: Correspondance pour l'Europe. 15:30: Pi = 3,14.... 16:00: Sur les chemins du monde. 16:55: Exploration planete. 17:30: Planete ocean. 18:05: Va savoir.

ARTE

19:00: Histoire parallèle.
19:50: Arte Info. 20:05: Le dessous des cartes. 20:15: Comedie visuelle. Telesaila. 20:45: L'Egypte et la valle du nil. Dokumentala. 21:45: Metropolis. 22:40: Les 92 minutes de monsieur Baum. 00:00: Les nuits de la pleine lune. 01:50: Le singe, cet homme. Dokumentala. 02:35: Amaiera.

Valencia-Reala

ETB1 • 20:55ean

Valencia eta Reala futbol taldeen arteko partidua zuzenean eskainiko du ETB1ek, Nuevo Mestalla futbol zelaitik. Nafarroan TVE1etik ere emango dute. Ligako neurketa da.



gaurko filmak Ane Muñoz

■ ALGUIEN A QUIEN AMAR.

Alexander Rockwell EEBBko zinemagile independente garrantzitsuetakoa bilakatu da, hain zuzen nortasun handiko filmen sortzailea izanagatik. *In The Soup* bitxia, adibidez, aho zabalik uzteko modukoa, oso interesgarri eta freskoa, behar-bada gaur ikusiko duguna baino hobe da. Oraingoan, Rosie Perez eta Harvey Keitel modakoak biltzen ditu, kaleko bi pertsonaia arrunten amodiozko kontuak eta ilusioak kontatzeko. Aurrekoa baino ekoizpen garestiagoa da, baina horrek ez du esan nahi maila handiagoko lana lortzen duenik.

■ DICK TRACY.

Warren Beatty aktorea kameraren bi aldeetara jarri zen, bide-oklipen estetika komikienarekin elkar nahasten dituen abentura poliziako koloretsu eta entretenigarri hau filmatzeko. Dick Tracy agenteak mafia-zale talde arriskutsu bati aurre egingo dio. Protagonistaren alboan, Madonnak, abeslari erakargarri eta misteriotsu batena egiten du. Ez dago gaizki.

■ LA CHICA DEL ADIOS.

Herbert Rossen komedia atsegin eta alai honek Richard Dreyfuss arrakastatsuen lan garrantzitsuetakoa jasotzen du. Hain zuzen, aktore horrek kameraren parean egindako lehen lan nabarmena da, Hollywoodeko atak zabaldu eta lan eskaintza ugari lortzeko balio izan zitzaiona. Emakume batek, diru arazoak direla eta, bere etxeko logela bat alokatzea erabaki du. Ordu txarrean, baina! Izan ere, gizon gazte berezi samarra baita etxean sartu zaiona, eta, gainera, bien artean sortuko den harremanak elkarbizitza oso zaila bihurtuko baitu. Neil Simon ospetsuaren gidioa elkarriketa landuz jositako dago.

■ BEETHOVEN II.

Brian Levantek aktore eta per-



MARISOL RAMIREZ

Enrique Urbizu *Diru Truk* filmaren zuzendaria, eta Maria Barranco aktorea.

Dirua tartearen denean, gizakion ekintzek mugarik ez

■ **DIRU TRUK.** Gaurko film zerrendan, Enrique Urbizu euskaldunaren lehen luzemetraia entretenigarria da. Biolentzia beldurrik gabe eta neurri exajeratuan erabiltzeko moda jarraitzen du; egun lasai ikus badezakegu ere, onartzen dut *thriller* hau estreinatu zenean ez geundela ohituta halako eszena biolentoak hemengo film batean topatzera, eta harrituta utzi gintuela. Izaera guztiz kontrajarria duten bi lagunek elkar ezagutu eta abentura arriskutsu bat biziko dute. Rol nagusia Antonio Resinesek antzeztzen du.

Dick Tracy	▲▲▲
1990, Warren Beatty	15:25 T5
Un joven en la corte del...	▲▲
1995, Michael Gottlieb	15:30 A3
Beethoven 2: la familia	▲▲
1993, Rod Daniel	15:35 TVE1
Arthur 2: On the rocks	▲▲
1988, Bud Yorkin	15:55 ETB2
Tres pequeños ninjas	▲▲
1992, John Turteltaub	17:20 A3
Un rayo de luz	▲
1960, Luis Lucia	17:30 TVE1
Historia de Lilian (EAEn)	▲▲
1995, Steve Right	20:55 La2
Falso asesinato	▲▲
1997, Larry Shaw	21:00 T5
Terminal force	▲▲
1998, Menahem Golan	22:30 T5
Fuego salvaje	▲▲
1993, Glenn Gordon Caron	22:50 ETB2
Feliz cumpleaños, amor mio	▲▲
1996, Michael Pressman	22:50 C+(e)

Alguien a quien amar	▲▲▲
1995, Alexandre Rockwell	23:00 La2
Operation sex siège	▲▲
1997, Nic Cramer	00:10 C+(f)
Diru truk	▲▲▲
1990, Enrique Urbizu	00:30 ETB1
Matinee	▲▲▲
1993, Joe Dante	00:50 A3
Pánico a 40.000 pies	▲▲
1976, Robert Butler	01:30 T5
Pánico sobre la ciudad	▲▲
1975, Henri Verneuil	01:50 TVE1
Barroco	▲▲
1988, Paul Leduc	02:00 La2
La chica del adios	▲▲▲
1977, Herbert Ross	02:25 ETB2
El asesino del tiber	▲▲
1979, Bruno Corbucci	03:30 TVE1
Ultimo encuentro	▲▲
1966, Antonio Ezeiza	03:50 La2
▲	▲▲
▲▲	▲▲▲
▲▲▲	▲▲▲▲
▲▲▲▲	▲▲▲▲▲
TXARRA	ESKASA
BALEKOA	ONA
BIKAINA	

tsaia bertsuekin erreizatu-tako *Beethoven* umeentzako abentura komertzialaren bigarren atala da. Txakur trebe eta azkar batek beste txakur bate-

kin batera biziko dituen gora-beherak erakusten ditu. Argumentua topikoez gainezka dago eta ez dio jeneroari ezer berria gehitzen.

ETB 1

06:50: **Azken erromantza.**
07:40: **Euskaraokea.**
09:10: **Superbat.** Haurrentzako marrazki bizidun eta telesaila sorta. Inurri atomikoa, Hartz txiki, Periko Untxia eta Katu kontuak filmea.
11:30: **National Geographic:** Lions of Africa night.
12:25: **Waterpolo.**
12:55: **Pelota: Afizionatuak.** Zaldibarko Olazar sari-ko finalak.
13:25: **Sustrai.** Nekazaritzari, abeltzaintzari eta arrantzari buruzko erreportaiak.
14:00: **Gaur Egun.** Albistegia.
14:20: **Lazkao Txiki.** Errepi-kapena.
15:05: **Gabonetako zinea.** Asterix eta Cleopatra. Marrazki bizidunak.
16:15: **Burusoitxo.**
17:05: **Freddy Starren ikus-kizuna.**
17:55: **Kirolez kirol.** Futbola, Liga-2. maila: 'Eibar-Hercules'.
20:00: **Gaur egun.** Albistegia.
20:20: **Kirolez kirol.**
20:55: **Futbola.** Liga-1. maila. 'Valencia-Reala'.
23:00: **Hator kantari hator.**
00:30: **Zinema.** 'Diru truk'. Zuzendaria: Enrique Urbizu. Aktoreak: Maria Barranco, Antonio Resines, Kitti Manver.
02:05: **Sikofonia.** Errepikapena.
03:15: **Hau komeria.** Errepikapena.
03:45: **Sustrai.** Errepikapena.
04:15: **National Geographic.**
05:05: **Gizon traketsak.**
05:35: **Bitxiak.**
06:05: **Musikaren dantzan.**
07:05: **Maite dut nire herria.**

ETB 2

07:25: **Del pais de los vascos.**
07:55: **Al ritmo de la musica.**
09:00: **Dokumental:** Matar para vivir.
09:50: **La guerra civil.**
10:50: **Dokumentalak:** 'Lobos del mar' / 'Matar para vivir'.
12:45: **Acto de jura del lehendakari.**
13:55: **ETB Kirolak.**
14:28: **Teleberri.**

15:30
Uno de los nuestros.



Zenbait ospetsu gaurko lehiaketan.

15:55: **Zinema.**
Arthur 2: On the rocks. Zuzendaria: Bud Yorkin. Aktoreak: Dudley Moore, Liza Minelli, Jhon Gielgud.
18:00: **Athletic, un siglo de pasion.**
19:15: **BBCk ETAr** bu-ruz eginiko dokume-tala.
20:05: **Asteberri.**
20:58: **Teleberri.**
21:45: **Desde el gallinero.**
22:10: **Absolutamente famosas.**
22:50: **Zinema.**
Fuego salvaje. Zuzendaria: Glenn Gordon Caron. Akto-reak: Debra Winger, Dennis Quaid.
00:50: **Medias de seda.**
02:25: **Zinema.**
La chica del adios. Zuzendaria: Herbert Ross. Aktoreak: Richard Dreyfuss, Marsha Mason, Quinn Cummings. 1977.



irratia ♦

Arrate Irratia: FM 87.7 • Bizkaia Irratia: FM 102.6 • Bilbo Hiria: 96.0. • Euskadi Irratia: OM 1.161 • Euskalerrria Irratia: FM 91.4 • Herri Irratia: FM 99.8 / OM 1224 • Gure Irratia: FM 106.6 • Irulegiko Irratia: FM 91.08 • Segura Irratia: FM 89.2 • Xiberoko Botza: FM 88.8 • Xorroxin Irratia: FM 107.5.

Euskadi Irratia. Larunbateroko arrastoa-ri segiz, asteroko solaskideei hitza emanez abiatuko da gaur *Bide Batez* saioa. Opor sasoiaren gauden egunotan, gure denbora nola antolatzen dugun aztertuko dute. Eustatek eman dituen datu batzuetatik abiatuta, aisialdia eta eginkizunetarako denbora nola bereizten eta sailkatzen dugun gaitzat hartuta abiatuko dira.

Horrez gain, Euskal Herrian antolatu diren zenbait ekitaldiren berri jasoko dute, sarrera eta guzti, esate baterako Beasaingo bertso saioa edota Euskadiko Gazte Orkestraren emanaldia. 12:30etan Amaia Perales eta Alberto Iturbe dietistak hurbilduko dira, jatekoa zaindus osasuntsu nola bizi erakusteko. Azkenik, txillibratzeko gonbita izango dute entzuleek.

Herri Irratia. 08:30etako errosarioaren ondoren Meza izango da 09:00etatik aurrera. 11:00etan *Herriz Herri* saioa hasiko da, eta Debatik jasoko ditugu berriak. 13:00tik aurrera *Euskadin Gaur* eta *La movida deportiva* informazio zerbitzuak izango ditugu, eta 14:30etatik aurrera musika izango da nagusi *Aquellos maravillosos años* saioarekin.

ZAKILIXUT

© *Olariagak*

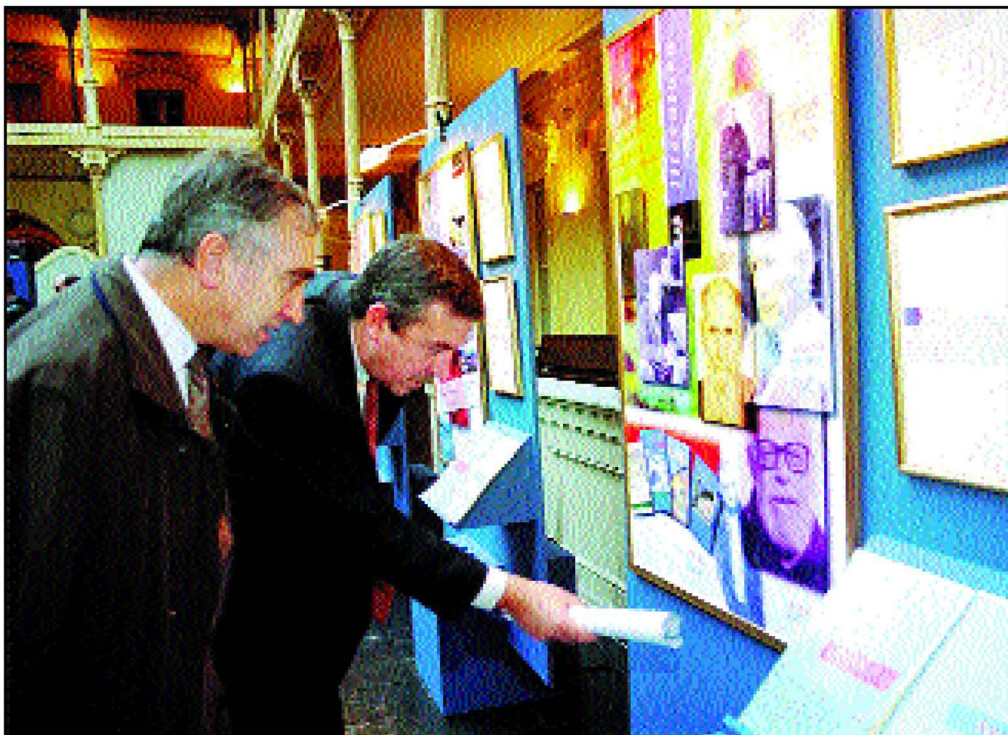


Euskara eta kultura

■ *Euskarari buruzko erakusketa zabaldu du Iruñean Nafarroako Gobernuak*

NAFARROAKO Gobernuak Hizkuntz Politikarako Zuzendaritza Nagusiak antolaturik, Euskara eta kultura Nafarroan izenburuko erakusketa zabaldu zuen Hezkuntza eta Kultura kontseilari Javier Markotegik joan den asteazkenean, Administrazio Publikoen Nafar Institutuaren egoitzan, Iruñean. Panel, ordenadore, testu, grabazio eta diaporamen bidez, euskarak Nafarroan izan duen iragana eta duen oraina aztertzen ditu erakusketak, bederatzi arlo ukitzen dituen ibilbidea osatuz: literatura, bertsolaritza, Nafarroako euskalkiak, argitaletxeak, kanta-gintza, komunikabideak, sustatzaile eta ikertzaileak, erakundeak, eta beste hainbat kultur adierazpen.

Euskara eta kultura Nafarroan Hurbil Kulturgaiak etxeak prestatu du, eta hamar milioi pezeta-ko aurrekontua izan du. Nafarroako kulturaren eta euskaletzaren arloko atzoko eta gaurko irudiak nahasten dira erakusketako arlo guztietan; Administrazio Publikoen Nafar Institutuan jarritako hiru ordenadoreen bidez, adibidez, jolasteko eta ikasteko aukera dute iruindarrek, pantailetan agertzen diren galderei erantzunez -*Noiz sortu zen Nafarroan lehen ikastola? edo zenbat eus-*



MIKEL SAIZ

Javier Markotegi Hezkuntza eta Kultura kontseilaria Nafarroa, euskara eta kultura erakusketa ikusten.

kaltzain nafar dago?, beste batzuen artean-.

Literaturari eskaini atalean, berriz, Etxepare, Leizarraga eta Axularren izenak eta obrak Alberto Barandiaran, Jon Alonso eta Patxi Zabaletaren liburuekin nahasten dira. Berdin bertsolaritzaren atalean, Bittor Elizagoien, Estitxu Fernandez eta Estitxu Arozenarekin batera lekua baitute Iparragirre, Xalbador, Mattin eta Juan Etxamendik. Bertsoak ez ezik, Jojo eta Ramuntxoren kantak, Nahi ta Nahiez taldearen azken diskoa eta Erramun Martikorenaren ahotsa entzun daitezke grabazio batzuen bidez.

Iruñetik Donostiako Koldo Mitxelenara

Komunikabideek ere tarte berezia dute Nafarroako euskara eta kulturari buruzko erakusketan: *Euskalduna*, *Zeruko Argia*, *Fontes Linguae Vasconum*, EGUNKARIA, Nafarkaria, Ttipi-tta-

pa eta Xaloea telebistak... Euskalerria Irratiaren berri ere jasotzen du Nafarroako Gobernuaren erakusketak; gure herrialdeko Gobernuak egin azken irrati-frekuentzien banaketan, ordea, esku hutsik gelditu zen Iruñerriko irrati euskalduna.

Euskara eta kultura erakusketa urtarrilaren 22a bitartean egonen da Iruñean. Ondoren, Nafarroako beste hainbat herritan erakutsiko dute, bai eta gure herrialdetik at ere; urtarrilaren 22tik otsailaren 20a bitartean, Donostiako Koldo Mitxelenak kultur zentroan egonen da ikusgai. Euskararen inguruan Gobernuak antolatu duen laugarren erakusketa da *Euskara eta kultura*: aurretik *Euskara denona*, *Euskararen iraupena Nafarroako gaztekeran* eta *Euskara betiko mintzoa* ikusi ahal izan ziren.

Edurne Elizondo

IRUÑEA

kasu!

► **Gauerdiko bainu arriskutsua Miarritzen**

Ausardia izanez gero, ideia polita dela iduri du urte berriaren hasiera itsasoan bainatuz ospatzea. Horrela egin zuten Paris eskualdeko bi gaztek Miarritzeko hondartza handian, atzoko lehenbiziko minutuetan. Bainan bainatzea debekaturik dago egun hauetan, itsasoaren egoera bortitza dela eta. Bi gazteak ezin izan ziren laguntzarik gabe uretatik atera. Urte berriko lehen orduak Baionako ospitalean pasatu zituzten.

► **Suziri arriskutsuak urteari ongi etorria egiteko**

Ohitura bihurtu da urte berriari harrera egiteko zeru zabalean suziri eta etxafuegoak lehertaraztea. Suziri horietako batek ezusteko arriskutsua ekarri zuen gabonzahar gauean Ondarroan, sute bat eragin baitzuen enpresa batean. Zorionez, ezustekoa baino ez zen izan.

► **Arriskuz beteriko jostailua**

Espainiako kontsumo elkarteetako arduradunek aditzera eman dutenez aurtengo jostailu denda askotan pistola arrunt bereziak jarri dituzte salgai, benetakoak baitirudite, eta mina eman dezaketen bolatxo batzuk jaurtitzen baitituzte. Pistola horiek inondik inora ere ez direla egokiak salatu dute, eta horien jabe izateko Guardia Zibilaren onespena behar dela.

Euskararen iragana eta oraina aztertzen ditu erakusketak, panel, ordenagailu, testu, grabazio eta diaporama baten bidez

ikasmerdi

irakaskuntzako gehigarria urtarrila, 1999

Egunkaria



Txirrindularia



■ mikel martinez

«Zuek eskolain



Laburrean

*Kirolak,
ikastaroak,
musika...*

→ Albiste interesgarri
eta baliagarrienak
labur-labur bilduta



Erreportaia

*Kurdistan:
→ Iruñeako
Iturrama*

ikastetxeok ikasgelan
egindako lanarekin
erreportai interesgarria
egin dute



aldizkari lehiaketa

*Aldizkari
lehiaketa*

→ Iritsi zaizkigu lehen
aldizkariak: Zuek ere har
dezakezue parte lehiaketan eta
sari ederra irabazi

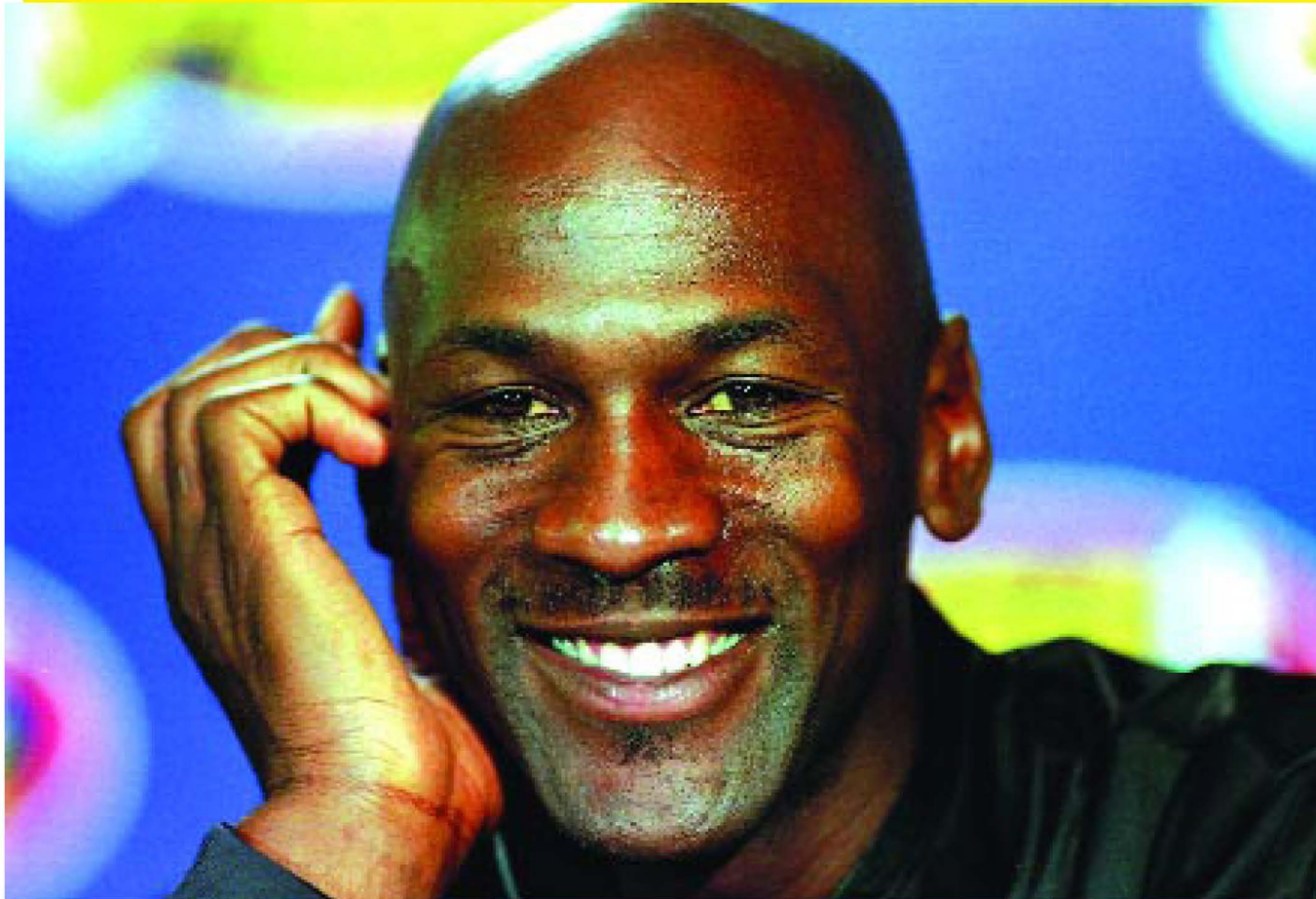


Denborapasak

*Asmakizunak,
gurutzegrama,
txisteak*

→ Eta disko eta liburu
interesgarrien
aurkezpena

laburrean ■■■



kirola

NBA Jordan gabe



Michael Jordanek saskibaloia profesionala uztea erabaki du igaro otsailaren 14an. NBAk, beraz, denboraldi berria bere izarrik distiratsuenarik gabe hasi beharko du. Ez da hau Jordanek saskibaloia uzten duen lehen aldia, 1993an ere utzi baitzuen. Baina oraingoa

behin betiko dela esan du Chicago Bulls taldeko izarrak. Palmares izugarriarekin utziko du 35 urteko Jordanek saskibaloia: sei titulu irabazi ditu Chicago Bullsekin (1991, 1992, 1993, 1996, 1997 eta 1998an), hamar aldiz denboraldiko saskiratzailerik onena izan da, bostetan denboraldiko jokalaririk onena, sei

eskolan



Santo Tomas azokak

Euskal Herriko eskola uga-

ritan ospatzen dute Santo Tomas eguna, eguberrien atarian. Iruditan Bilboko Urretxindorra eskolan ospatu zuten azoka duzue. Orotariko postuak izan zituzten, barazkietatik hasi eta diska eta liburuekin bukatu harte. Abereak ere izan ziren ikus-

ikastaroak
Kameraren

atzean

Telebista edo film bat ikustean ez al duzu inoiz zuk zeuk saio bat egiteko gogoia izan... Orain mundu hori gertuagotik ezagutzeko aukera dauka Donostiako Larrotxene kultur etxean. Ikastaroa antolatu dute, irudien ekoizpen eta errerealizazioa azaltzeko. 6-9 urte bitartekoetzan da ikastaro bat eta 10-14 urte bitartekoentzat beste bat. Guztiak larunbat goizetan dira otsailaren 6tik ekainaren 12ra arte. Matrikula 7.000 pezetakoa da eta urtarilaren 29an



musika

Backstreet Boys

Donostian

Mundu osoan milaka fan dituen Backstreet Boys talde ezaguna Euskal Herrian izango dugu maiatzean. Estatu Batuetako taldeak kontzertua eskainiko du Donostian, Anoetako Belodromoan datorren maiatzaren 26an. Musikako izar hauek zuzen zuzenean ikusteko aukera izango da, beraz. Ezin aukera galdu. 🖐️



komikia

Tintinek 70 urte

Komikietako pertsonaia ezaugarrienetako batek, Tintinek 70 urte bete ditu urtarila honetan. Bere egile Herge belgikar marrazkigileak 1929an argitaratu zuen Tintin erreportariaren lehen istorioa, Belgikako egunkari batean. Denborak aurrera egin ahala, orain ezagutzen dugun pertsonaiaren planta hartzen joan zen Tintin, Milu bere txakurrarekin eta bere lagun banaezin Haddock kapitainarekin batera. Urte guzti hauek zehar, hainbat belaunaldik ezagutu dute Tintin, eta egungo haur eta gazteek galdu ezin duten aukera da oraindik. Badirudi, orain asmoa Tintini buruzko film bat egitea dela. Horren zain gelditzen

Kurdistan: sua, kultura baino gehiago



Aintzinatetik kurduak sua erabili izan dute beraien jai nagusia

ospatzeko, eguzkiaren omenez. Orain 80

urte Kurdistanen eguzkia

ezkutatu zen eta oraindik ez

dute egunsentiaren arqi
Kurdistan Asiako hegomende-
baldeko eskualde altu batean dago
Kurdistan, Iran, Irak Armenia, Tur-
kia eta Siria artean banatua. Guz-
tira 540.000 kilometro koadro ditu
eta 35 milioi biztanle.

1919 eta 1920 tartean indepen-
dentsia lortzeko momenturik hurbi-
lanean egon zen, inperio Otomanoak
I. mundu gerra galdu zuenean (Sevres-
kok trataua 1920). Turkia, Erresuma
Batua eta Frantziaren presioarengatik
ez ziren independizatu, gaurko banaketa
sortuz.

Kurduera hizkuntza nagusia da eta
hiru dialekto ezberdin ditu. Hizkuntz
Irandarren familiako da. Irak eta Iranen
karaktere arabiarrekin idazten dute eta
Turkian eta Sirian alfabeto latinarekin.
Erlijiotzat Islama dute. Erdi-nomadak
ziren, eta abeltzantzaz eta nekazaritzaz
bizi dira, baina petrolio ugari dute.

Gaur egun Kurdistanek gatazka latza
jasaten dut. Gobernuai aurre egin die
eta errepresio latza jasaten dute, batez
ere Turkiaren partetik, milaka herri erre
eta suntsitu dituen. Kurdistan herri
bat bezala kontsideratu beharko genuke



haiek haien etorkizuna erabakitzeke.

Euskal Herritik Kurdistan zapaltzen

Arabako EXPAL enpresak, Turkiara ara-
mak bidaltzen ditu kurduen aurka era-
biltzeko. Legeak behar bezala ez ditu be-
tetzen eta horren errua dute baita ere
Gasteiz eta Madrilgo gobernuek, armen
bidaltzea estaltzen dutelako.

Europar batasunak ezarritako zortzi
erizpidetatik lau baino ez dira betetzen,
armak biztanlego zibilar erasotzeko,
gerra luzatzeko eta eskubideak zapaltze-
ko erabiltzen dituztelako. Turkiako gas-

tu militarrek barne produktu gordina-
ren %3,2 dira.

Halabjaren 10. urtemuga

1988. urtean kurduen
gerrilak Halabja hiri hartu
zuen, Iran eta Irakeko gerra
baliatuz. Saddam Husseinek
agindu zuen bonbardaketa
kimikoa ordurarteko handiena
izan zen. Bonba mota asko bota
zituzten: Napalm eta beste arma kimi-
koak. 5.000 pertsona hil ziren. Halabja
«Gernika kurdua» bezala ezaguna da,
kurduen erresistentziaren eta biztanle-
go zibilaren sufrimenduaren sinboloa
delako.

Emakumeak borrokan

Kurdistango familietan oso arrunta da
poligamia ematea. Gizon pobreek, nor-
malean, emakume bakarra izaten dute,
eta gizon aberatsek, berriz, emakume
bat baino gehiago. Hau dela eta, gizon
abaratsek fama handiagoa dute, politi-
ka harreman hobeagoak dituztelarik.

Kurdistango emakumearen egoerak
aurrera egin du gerratearen sufrimen-
dua jasan arren. Emakume hauek
beraien eskubideen alde borroka egin
dute, eta ondorioz, gizartean, folklore-
an, kultura, literaturan, gerrillan...
integratuak izan dira.

elkarrizketa ■■■



Mikel Artetxe

Txirrindularia



bat-batekoa

Mikel Artetxe Larrabetzun jaiotako txirrindularia da. 12 urterekin hasi zen txirrindularitzan eta 22 urterekin Euskaltel-Euskadira pasatzea lortu du. 1,72 neurtzen du eta sasoiaren dagoenean 59 kilo pisatzen ditu. Gure eskolan ikasizuen eta horregatik berari zuzendu gatzazkio elkarrizketa hau egiteko.

✎ Zergatik erabaki zenuen txirrindulari izatea?

Ni futbiton ibili nintzen jolasten, baina bizikletan ibiltzea ere asko gustatzen zitzaidan. Gainera, herritik urrun bizi naizenez, eta auzoan umerik ez dagoenez (anaia eta biok bakarrik) bizikletan hona eta hara asko ibiltzen nintzen.

✎ Ze taldetan hasi zinen? Eta zeintzutan egon zara?

Gailunboak edo kaltzontzilo laburrak?

Orain gailunboak gehiago.

Zein zure nezka perfektua?

Ez da behar neska perfektorik.

Athletitc, Alaves, Erreala edo Osasuna?

Edozein euskal talde. ia Osasuna lehen mailara igotzen den.

Zure filmerik gustokoena?

Full Monty

Telebista edo irratia?

Egunez telebista eta gauean ohean irratia.

Izen-abizenak: **Mikel Artetxe Gezuraga** Jaioteguna: **1976**

Pantxi eta Txomin Bizilekua: **Larrabetzu**



«Nire itxaropena tx

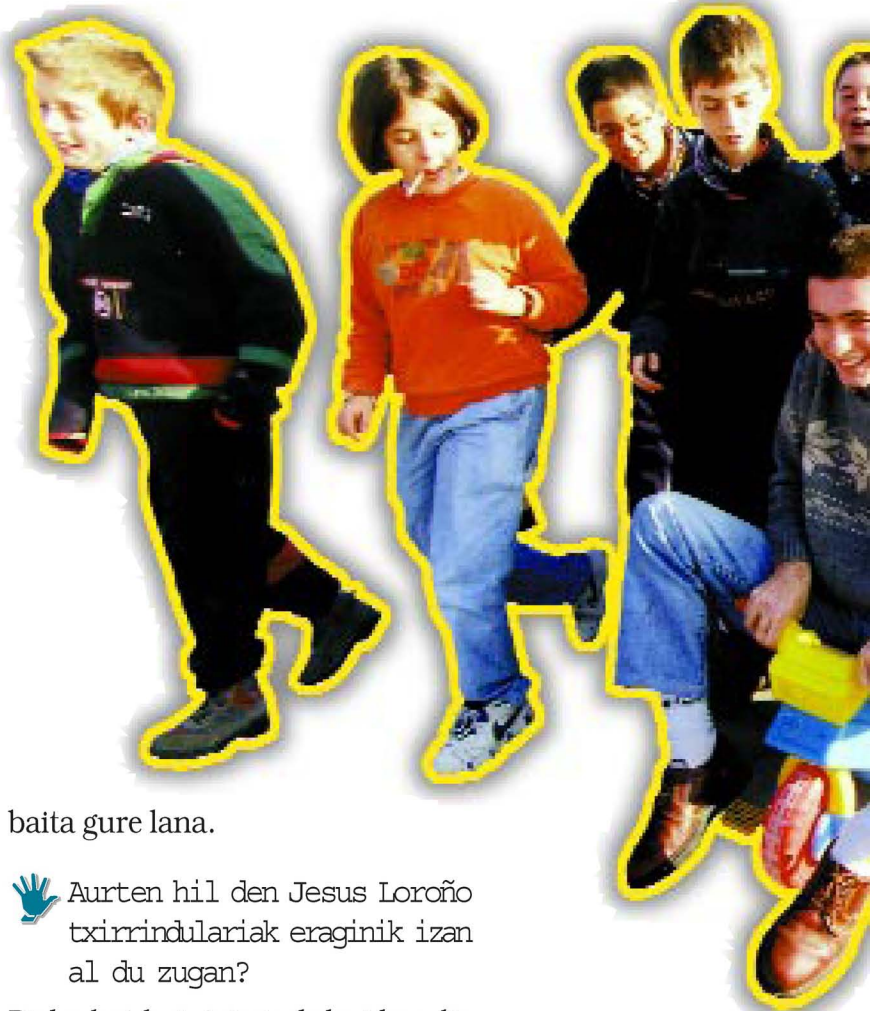
Txorierriko taldean egon nintzen 12-15 urte bitartean. Jubeniletan S.C.Amorebietara joan nintzen bertan bi urte egiteko. Handik Beasaingo Iberdrola-S.C. Loinaz taldera afizionatu mailako lehen bi urteak egitera. Eta, azkenik, Olarra-Erkoreka Laukiz F.t. taldean egin ditut nire azken bi urteak. 1999. urtean Euskaltel-Euskadirekin hasiko du denboraldia.

✎ Dakigunez, ziklo-krosean oso trebea zinen.

Ziklo-krosa neguan egiten den txirrindularitzako modalitatea da. Nik neguan betik egin dut ziklo-krosa gero errepiderako denboraldia prestatzeko asmoz. Nahiko ondo moldatzen nintzen eta Bizkaia, Euskadi eta Estatuko Txapelketetan garaitzea lortu dut, gero munduko txapelketetan parte hartuz.

✎ Egunean entrenatzen zenbat ordu ematen dituzu?

Orain udazkenean gutxiago, aurrendenboraldian baikaude. Baina helduko da sasoiaren egunean 5-6 ordu egin beharko direnak bizikleta gainean. Zuek eskolan pasatzen dituzuen orduak, nik entrenatzen, hori



baita gure lana.

✎ Aurten hil den Jesus Loroño txirrindulariak eraginik izan al du zugan?

Pixka bat bai, txirrindulari handia zelako, eta gainera herrikoa. Baina nigan eragin gehien nire lagun handi batek izan du, orain dela alu urte errepidean entrenatzen zebilela istripuan hil zen lagun batek.

✎ Euskal Atzerrikoetan nola bizi zara?

eztabaidarako gaia ■■■



Janzkera mota jakin bat duzu? Zergatik?

Ondo iruditzen zaizu?



«Markako arropa eramaten dutenak 'pijo' batzuk dira»

Nik janzkera jakin bat du. Aste osoan, txandalarekin noa. Oso erosoa da. Zikintzen bazara ez dago problema handirik. Asteburuetan bakeroekin joaten naiz. Batzuk beti markako arropa eramaten dute. Nik Realeko txandala bakarrik daukat markakoa. Markako arropa eramaten dutenak 'pijo' batzuk dira. Denek Quiksilver, Adidas, Rip Curl, Reebok, Nike, Astore, Kappa, J'hayber... eta antzekoak eramaten dituzte. Arropa horiek 10.000 pezetatik gora balio dute. Nik ez dut uste 10.000 pezeta gastatu behar denik arropa batean. Gainera, markakoa izateak ez du ziurtatzen kalitatea. Niri ez zait gustatzen markako arropa eramatea.



Markako arropa eramatean 'pija' sentitzen naiz eta ez zaitu gustatzen. Nik nahi izan nahi dut. ■ **Nerea Etxeberria Andoingo Rita M.Larramendi ikastola DBH1-B**

«Jendea libre da nahi duena janzteko»

Nik ez dut janzkera jakinik, ez baitut beti janzkera berdina eramaten. Batzuetan txandala eramaten dut, bestetan bakeroak, bestetan alkandora etab. Mota askotako arropak janzten ditut, beti arropa berdina eramatea ez baitzait gustokoa. Ni janzten naizen modua gustokoa dut, baina, beste batzuen janzkerak ere onartzen ditut. Nire ustez, jendea libre da nahi duena janzteko, nik ere nahi dudana janzten dudalako. Niri ondo iruditzen zait pertsona bakoitza nahi

1976-09-24 Jaioeterrria: **Larrabetzu** Gurasoen izenak:
Larrabetzu Egoera zibila: **Ezkongabea**

txirrindularitzan



Filme barregarria ala beldurgarria?

Barregarria.

Oporretara joateko leku bat?

Beroa dagoen tokira.

Anne Igartiburu ala Pamela Anderson?

Anne Igartiburu.

Zein egunkari irakurtzen duzu?

Guztiak. Kirolak jarraitzen ditut gehienbat

Musika gustokoena?

Mike Oldfiel asko gustatzen zait.

Zure anaia Xabier gugaz praktika egiten dago. Nola konpontzen zara berarekin?

Ondo.

Hegazkina ala itsasontzia

Hegazkina.

Herria edo hiria?

zuk Euskaltel-Euskadi aukertu duzu. Zergatik?

Bai, izan ditut aukera gehiago. Baina hau hemengo taldea da eta etxean egoteko aukera ematen dit. Gainera, zuzendari, entrenatzaile eta txirrindulari batzuk ezagutzen ditut, eta guzti horrek erabakia hartzeko orduan asko laguntzen du.

Txirrindularitzan zein izan da gauza pozgarriena?

Hauxe izan da, profesionaletara pasatzea. Askokostatutako ametsa burutzea lortu dut eta oso pozik

Zenbat bizikleta-dituzu?

Buf! Askok. Ziklo-kroskoen, errepidekoen eta mountain-biken artean 10 baino gehiago.

Euskaltel-Euskaditik aparte Atzerriko talde batzuk lan eskaini dizute, baina

nago. Baina oraindik bide luzea geratzen zait, hau hasi baino ez baita egin.

Nola sentitu zinen urriaren 18an zure omenezko jaian?

Oso pozik. Gauza polita da jendeak zure lana baloratzea. Eta ez bkarrik profesionala zarenean, baita berta heltzeko bidean ere herriko zale-tuek jakin dute hori baloratzen.

Zu unibertsitatean Ingenieritza ikasten hasi zinen. Zergatik pasatu zinen Lanbide Heziketara?

Bilbon ibili nintzen ikasten. Joan-etorrian gutxienez ordu bat baino gehiago pasatzen nuen, klasean beste bost ordu inguru, eta entrenatzeko beste hainbeste behar nuen. Beraz, egunak ez zidan guztian ondo egiteko denborarik ematen, eta biak buru-belarri burutu ezin nituen bizikletan jarraitzea erabaki nuen eta Lanbide Heziketan elektronika ikastean hastea, gai gutxiago ditudalako eta entrenatzeko denbora uzten didalako.

Zein da irabazi duzu etaparik garrantzitsuena?

Niretzat garrantzitsuena Nafarroako Itzulian lortutako erlojupeko garaipena eta sailkapen nagusiko bigarren postua izan zen. Baina, sentimentuz, agian, Bizkaiko Biran Ondarruko etapa lortu nuen garaipena, itzuli hau beti ondo preparamatu dudalako.

Zein da zure itxaropena?

Momentu honetan nire itxaropena txirrindularitzan ahalik eta urte gehien egitea da. Urte asko igarotzen baditu seinale ona izango da,

zen duen bezala jantzea, bakoitza bere gustuak baititu. Niri arropa eroso eramatea gustatzen zait, kamisetak, txandalak, bakeroak... Baina bakoitzak bere gustuak dituen, jende guztiak ez du berdin jantzita joan behar, gustatzen zaionarekin baizik. ■ **Elena**

Galparsoro Oartzungo Elizaldeko DBH-2
«Nesken eta mutilen arropak desberdintzea ez zait gustatzen»
Ez zait ondo iruditzen dendatan nesken eta mutilen sekzioa banatua egotea. Niri adibidez, nesken arropa ez zait gustatzen, nahiz eta neska izan. Nesken arropatanalkandorak marrazkitxoekin, loretxoekin... daude. Mutilen arropetan, ordea, karratutunak izaten dira. Galtzei dagokionez ere, ez duzu



loredun prakarik ikusiko denda bateko mutilen sekzioan. Bestalde orain neska asko nahiago dute kirol arropak: txandal bat edo galtza eroso, polit bat; ez gora edo blusa bat. ■ **Isnaia Arruti Oartzungo Elizaldeko DBH-1**



«Hobe da bakoitza bere erara joatea»
Gehienbat txandala jantzen dut baina beste gauza batzuk ere jartzen ditu. Txandala kiroletarako behar dudalako eta baita eroso sentitzen naizelako eta besteak aldatzeagatik. Berdin zait nola jantzi. Nire ustez guztiok berdin jantziko bagina askoz ere aspergarriago izango litzateke eta asko hobe da bakoitza bere erara joatea. ■ **Izaro Larrañaga. Azkoitiko Xabier Munibe ikas-**

tola DBH1



«Amak mutiko bat ematen dudala dio»

Nire janzkera berezia, txandala eta kiroleko zapatilak dira. Ni oso gustura egoten naiz, goxo-goxo batez ere gimnasia dudanean. Baina, amak ez ditu uzten beti txandalarekin irtetzen. Mutiko bat ematen dudala dio, eta hori ez da egia!!! Gainera, nik uste dudanez, bakoitza gustura dagoenarekin jantzi behar da. ■ **Amaia Odriozola.**

Hurrengo ikasmendirako galdera:

Musika. Zein talde dituzu gogokoen; ze musika gorroto duzu?

Erantzunak maiatzaren 17a baino lehen bidali ikasmendira

irakurritz



eleberria

Katuak

bakar-bakarrik

sentitzen

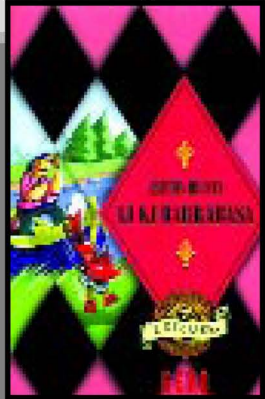
direnean

Mariasun Landa

Argitaletxea

Anaya Haritza

Maiderrren bizitza erabat aldatuko da egun gutxitan. Bere sentimentu guztietan lagun Ofelia katua izango du. Ofelia baserri batera eramango dute han zain dezaten eta halako batean handik ihes egingo du. Maiderrrek, orduan, ez du zalan-tzarik izango haren bila joa-



ipuin bilduma

Luki

barrabasa

Antton Irusta

Argitaletxea

Gero

Luki-Lukito azeria barrabas hutsa da. Peru eta Marixeren baserritik gertu bizi da, eta barrabaskeriak egitea du zaletasun handiena. Egun batean ordea, basora joango da, eta itzultzean han bizitako istorioak kontatuko dizkigu. Antton Irusta ipuin-kontalariaren hiruugarren liburua dugu hau. Bertso, kopia, kantu eta batez ere, istorio bizi eta eta umoretsuz betea.

denborapasak

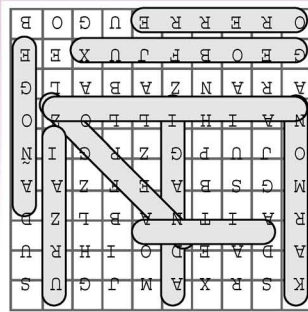


Hitz gurutzatuak

Bilatu euskal futbol taldeetako bederatzi

K	S	R	X	A	M	J	G	U	S
A	D	A	E	D	O	I	H	R	U
R	A	I	T	N	A	B	L	Z	D
M	G	S	B	A	E	F	Z	A	A
O	J	U	P	G	Z	R	G	I	Ñ
N	A	I	H	I	L	L	O	Z	O
A	R	A	N	Z	A	B	A	L	G
G	E	O	B	F	J	U	X	E	E
O	R	E	R	R	E	U	G	O	B
S	I	V	O	R	I	A	S	D	P

Karmona • Antia • Ziganda • Aranzabal • Urzaiz •
Begoña • Guerrero • Sivori • Loren



Aspia zuri,
gaina beltz.
Udaberrian etorri
neguan ihes
hegoak mugitzen ditu
hanken ordezt.

Linternetxo biziduna
gauean argi egiten
duena

Ekarrekin goaz
bidaiari
zuk musua
eman zenidanetik

Inork ez nau desiratzen
inork ez da nirekin pozten,
bisitatzen dut agurea,
bisitatzen ditut gazteak
hil egiten nau sendagileak

Getxoko Andra Mari eskola
Mutriku

asmakizunak

nairobitarrekin amazonia txikira

Aldizkaririk

onenaren egileak

Arcachonerako

ikasmerdikoko aldizkari
lehiaketan

kontuan hartuko diren irizpideak
1 Ikasleek eginak izan behar dute aldizkariak.

2 Aldizkariak euskara hutsean egingo dira.

3 Formatua ere kontuan hartuko da.

4 Diseinuari eta edukiari garrantzi handia emango zaie.

► Logotipoa ► Testua zutabetan azaltzea.

► Testua eta argazkiak uztartzea.
Oharra: Saria, Atalak bereiztea. Kazetaritza Arcachonerako jeneroak lantzea (albisteak, erre-bidaia, 20 lagunen-

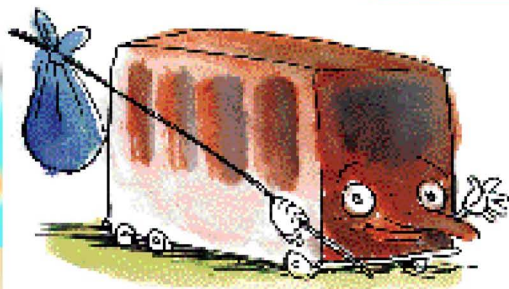


Getxoko Andra Maritik

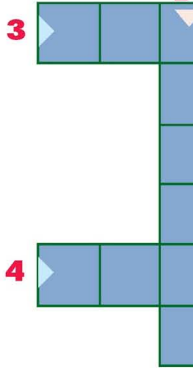
Zortzi aldizkari, zortzi, bidali dizkigute Getxoko Andramari ikastetxetik. Hiru hilabetero egiten dute aldizkaria eta hauek bidali dizkigute: Monigotea, Pentasakor, Aizkorakada, Euskal Prenta, Klerotilde, Idazluma zoroa, Naf-Naf eta Andra Mari Times.

Xirimiri Beran

Rikardo Baroja eskolatik Xirimiri aldizkaria bidali digute 6. mailako ikasleek. Bortzirietako, Euskal Herriko eta mundu mailako albisteak jaso dituzte Xirimiriren ale honetan. Ingurugiroazereportaia ere egin dute eta aipagarria da, espazio eta



- Ezker
1. Begi irag
 2. Korrika z
 3. Eskolan p
 4. Negar hori
 5. Poza, opo



Nagor

BHI.



Ezkerretik eskuinera

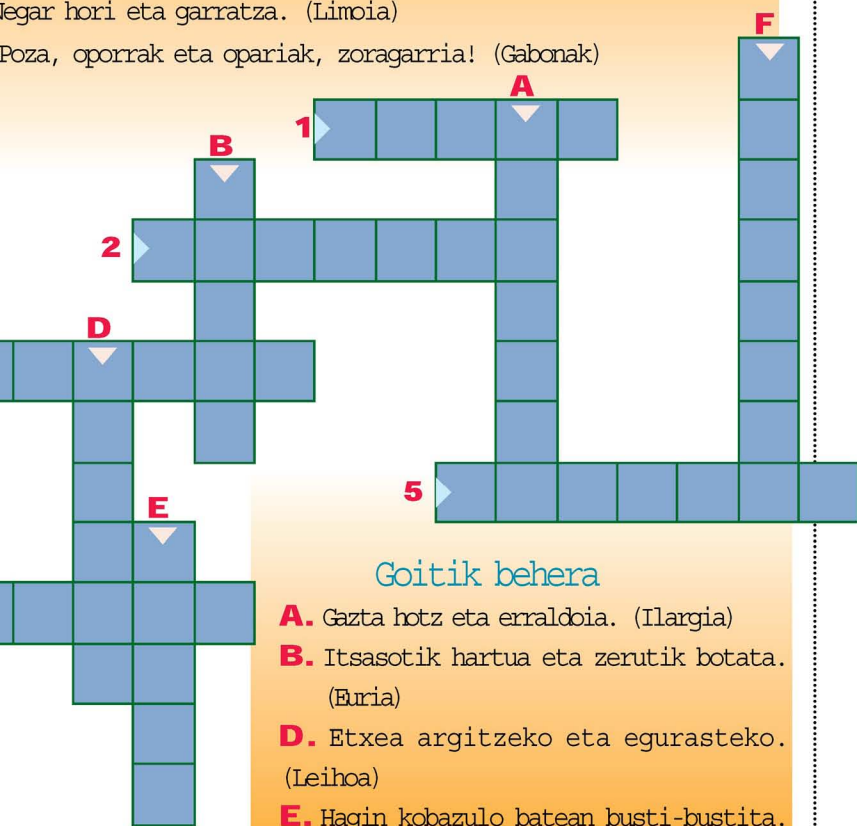
Begi iragarkiekin eta hego gardenekin. (Eulia)

Korrika zig-zagean, ostikada eta barnura. (Futbola)

Eskolan pilo irakasleez zapalduta eta batzuetan kulunkare-
na egiten. (Aulkia)

Legar hori eta garratza. (Limoia)

Poza, oporrak eta opariak, zoragarria! (Gabonak)



Goitik behera

- A.** Gazta hotz eta erraldoia. (Ilargia)
B. Itsasotik hartua eta zerutik botata. (Euria)
D. Etxea argitzeko eta egurasteko. (Leihoa)
E. Hagin kobazulo batean busti-bustita. (Mihia)
F. Indaben laguntzarekin ipurditik kanpora. (Puzkerria)

Nagore Moreno
 Garcia ■
 BHI. Zurbaran
 DBH.ko 3B

txisteak



-Zergatik daramazu hanka batean zapata beltza eta bestean marroia?

-Ezkerreko eta eskuineko hankak bereizteko.



Zeruko atea jo du norbaitek eta San Pedrok galdetzen du:

- Nor da?
- San Migel.
- Utz itzazu bi kaxa.



Ring... ring... -jotzen du telefonoak.

- 12,12,12 al da?
- Ez. 21,21,21 da.
- Ah, barkatu. Ezkerreko eskuaz markatu dut.



Getxoako Andra Mari
 ikastetxea

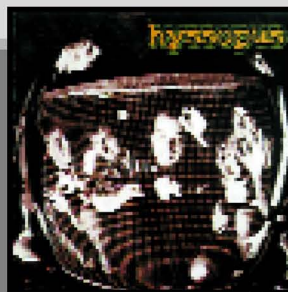
Ikasgelan:

- Ea, Gaizka. Ba ote dakizkizu bi izenorde?
- Nork? Nik?
- Bikain, mutiko. Ea hurrengoa.



Debako Luzaro ikastetxea

ikus-entzunez



Hyssopus

Hyssopus
 Argitaletxea ■ Gor



Hyssopus izena du taldeak eta baita euren lehen diskoak ere. 12 kantutako konpaktua da talde berriztarrak kaleratu duena, eta doinu gogorreri eutsi dio taldeak oraingoan ere. Orain urte bete inguru kaleratu zuten lehen make-ta taldekideek, eta arrakasta izugarri izan zuten. Orain, berriz, Cda aurkeztu dute. Dut taldearen aurreneko musika ildoak gogora darraren lana da Hyssopus, baina nortasun propioa duena.



Metallica

Garage inc.
 Argitaletxea: Vertigo



Bertsioen disko bikoi-tza argitaratu berri du Metallica taldeak. Besteak beste, Black Sabbath, Bob Seger, Nick Cave, Diamond Heads, Queen, Motorhead eta beste hainbat talde ezagunen kantuak hartu eta euren estilora egokitu dituzte lau heavy hauek. Kantu horietako batzuk orain grabatu dituzten arren, gainerakoak 80ko hamarkadan jada landu zituztenak dira. Mundu oso-ko heavy eta ez heavyek ezagutzen duten taldearen azken lana da hau.



aldizkari lehiaketa

abenturazko asteburu zoragarria



'Rokabili', 'Txantxurrio' eta 'Boom' Eibartik

J.A. Mogel ikastolatik, hiru hilabete honetako lanetan, komiki, elkarrizketa eta kantu ugari aurkeztu dizkigute 6. mailako ikasleek. Aipagarriak: asmatu dituzte albiste bitxiak. Ez zenekiten

'Bekoplaza' ren bosgarren aldea

Oiartzungo Elizalde eskolako 'Bekoplaza' ren urtarrileko alea dugu eskutan. 'Bai Euskarari' kanpainarekin zabaldu dute, eta barnean elkarrizketak hainbat dira, besteak beste, Maddalen Iriarteri eginda-



Rik-
E-
Na



■ ■ ■ ikusteko modukoa

Euroarekin e'u'rotuta



■ steve sandford / AP

2.000 urtean gure poltsikoetan egongo diren txanpon eta bileteak dituzue hauek (egon daitezela asko gainera): Euroak! Ordura arte guk ez dugu moneta berria erabiliko, baina jada banku, burtsa eta finantza entitateek eurotan egiten dute lan urte hasiera honetatik. Europako Batasuneko 15 estatuetatik hamaikak erabiliko dute moneta bakar hau, eta hura gestio-natzeko Europako Banku Zentrala sortu da. Euro batek 166,386 pezeta eta 6,55957 libera balio du une hauetan. Eta gure poltsikoetara iristen denean, zentimoak eta horrelako neurriak erabiliko ditugu. Eromen pixka bat sortuko digu, hasieran behintzat. Zenbat xentimo balio-ko ditu txikle batek?

■ ■ ■ horoskopoa

aries		Amodioa: Ze polita, eh? Paga: Ez al daketarik espero. Lagunak: Zertan zabilzate? Osasuna: Eroetxea hurbil al daukazu? Ikasketak: Zer da hori?
taurus		Amodioa: Jolasean. Paga: Estu eta larri. Lagunak: Kuidadokoak. Osasuna: Kaskar. Zaindu! Ikasketak: Lasaaaai!
gemini		Amodioa: Erremediorik gabe. Paga: Gutxi, beti gutxi. Lagunak: Koponduko zarete. Osasuna: Aspirina egunero. Ikasketak: Ondooo!
cancer		Amodioa: Badoa, badoa. Paga: Aurreztu? Zer da hori? Lagunak: Zaindu hobeto. Osasuna: Adi istripuekin. Ikasketak: Txukan zabilzta.
leo		Amodioa: Non duzu adorea? Paga: Gutxitxo aukeran. Lagunak: Pazientzia izan. Osasuna: Katarrotxo bat edo beste. Ikasketak: Lasalegi zabilzta.
virgo		Amodioa: Ekintza, ekintza falta zaizu. Paga: Hobera egingo du. Lagunak: Zu zara zakarrena. Osasuna: Hortzak zaindu. Ikasketak: Zertan zabilzta?
libra		Amodioa: Nobedaderik ez. Paga: Zuk eskatu. Lagunak: Ondo, ondo. Osasuna: Primeran zabilzta. Ikasketak: Betiko moduan.
scorpius		Amodioa: Zentrik hurbil. Paga: Poltsikoan zuloocaaa. Lagunak: A zer jerdilajea. Osasuna: Beti kezuka. Ikasketak: Egunean egunekoa.
sagittarius		Amodioa: Musutxoak. Paga: Nahi adina. Lagunak: Kontu belarri finekin. Osasuna: Gripearren atarian. Ikasketak: Ez kezkatu.
capricornius		Amodioa: Zu beti penetan. Paga: Gutxi inuditzen? Lagunak: Adiskidetu egin behar. Osasuna: Parranda gutxiago. Ikasketak: Fundamenturik ez.
aquarius		Amodioa: Gehiago balio duzu. Paga: Ez duzu merezi. Lagunak: Primeran. Osasuna: Bufanda lepoan ibili munduan. Ikasketak: Beti salbatzen zara.
piscis		Amodioa: Ez etsi. Paga: Dena nahi duzu. Lagunak: Haserreak kontrolatu. Osasuna: Begiratu hipokondriako hitza histegian. Ikasketak: Gogo gabe zabilzta.

Egunkaria

Egoitza nagusia: Gudarien Etorbidea 2/g.
20140

ikasmerdi egiten dugu: Koordinatzailea: Irune Lasa.
Marraskigilea: Maitin. Infografia: Josean Apeztegia. Diseinatzaileak: Maixa Olano. Euskara arduraduna: Patxi Petrixena. Aholkulariak: Agurtzane Jaio, A.M. Elkano, Jone Arin, Santi Angulo, Mikele Aldasoro, Xabier Bengotxoa, Iñaki Lasa, Lukas Elxabarria, Jose Suarez, Marian Bilbao, Luisanarria Puertas eta Edoine Briceño.

Helbideak: Araba: San Antonio, 20-1. ezk. 01005 Gasteiz. Tel. 945233872 faxa: 945233873 Nafarroa: Inabe Monastegia, 45-13. esk. (Irrintzi dorrea) 31011 Iruñea Tel:948178078/79 faxa: 948178077 Bizkaia: Zabalburu Enparantza, 2-1. ezk. 48003 Bilbo Tel. 944104046 faxa: 944103715 Lapurdi-Nafarroa Behe-rea-Zuberoa: Parnecau 14, 1 503 Postakutxatila; 64100 Baiona Tel. 59593572 faxa: 59257811 Posta elektronikoa: egunkaria@jailgi.com



Bizi

kmk 99

Bizi

kilokolorez

GARI GARAIALDE

Testuak: Ainara Mendiola - Garbiñe Olaizola

Auto Ayerdi



- ✓ **Autoen salmenta eta konponketa**
- ✓ **Pintura eta karrozeria**

**KILOMETROTAN
GOZA GYRE
HERRIAN!**

Jaizkibel etorbidea, 1 - 20100 LEZO-ERREENTERIA / Tel.: 943 51 93 54 - Tel. eta Faxe: 943 51 92 08

'Bizi' mezua Zentolenetik Esmalteriara

Zortzi kilometro eta erdiko ibilbidea izango du aurtengo Kilometroak jaiak

IRITSI DA Kilometroak 99ren eguna. Errenteriako Orereta ikastolaren esku dago aurten antolakuntza, eta Haur Hezkuntzako eraikin berria finantzatzeko erabiliko ditu festaren irabaziak. Kilometroetan ohi den legez, aldaketak egiten dira urte batetik bestera, eta aurtengoak ere izango ditu berrikuntzak; adibidez, Idaho eta Arrecifes herriekin konexioa egingo du ETBk, bi herri horietan ere Kilometroak antolatu baitute, lehen aldiz. Bata EEBBetan dago eta bestea Argentinan. Boise eta Arrecifeseko Euskal Etxeek antolatu dituzte Euskal Herritik kanpoko lehen Kilometroak festak.

Errenteria-Oreretan goizeko 9:30etan hasiko da Kilometroak 99 jaia, Zentolen gunean. Sei gune izango ditu —horietako bat bitan banatuta—, eta Esmalteria plazan amaituko da zortzi kilometro eta erdi inguruko ibilbidea. Orereta ikastolako futbol zelaia eta Iurrita guneak bilduko dute ekitaldi gehien, eta gazteei zuzenduta egongo dira batez ere. Hala ere, area guztietan izango da ikusi, entzun edota jatekorik.

Imanol Miner koordinatzaile laguntzaileak egingo du Kilometroak jaiaren aurkezpena, eta ondoren hauek hitz egingo dute: Orereta ikastolako lehendakari Xabier Oleagak, Gipuzkoako Ikastolen Elkarteko lehendakari Antonio Camposek eta Inazio Oliveri Hezkuntza sailburuak.



DONOSTIAN
ILUNBEN
Miramon Pasalekuan, 4
Tel. 943.30.80.45

BILBON
Gran Vía, 45
Tel. 94.416.60.03

BARTZELONAN
Argenteria, 62
Tel. 93.319.99.93

Gure
hizkuntzaren
alde

URRIAK, 3. ORERETAN -KILOMETROAK'99- HAN IZANGO GARA!

**SA
GAR
DI**

Euskal Taberna

Lehenengo ikasle belaunaldiari omenaldia

Orereta ikastolako hasierako 21 ikasleak omenduko dituzte Kilometroak 99 jaiaren hasieran

ORERETA ikastolako lehen ikasle belaunaldia omenduko da aurtengo Kilometroetan. Berrogei urte inguru dituzte ikasle haiek gaur egun. Batzuek Orereta-Errenterian bizitzen jarraitzen dute eta haien seme-alabak Orereta ikastolako ikasleak dira; beste batzuk, ordea, Hernanin, Hendaian edo beste herriren batean bizi dira, eta denbora luze eman dute haien ikaskide ohiak ikusi gabe. Irailaren 24an bildu ziren gehienak —lau izan ezik—, ikastolako lehendakari Xabier Oleagak eta Kilometroetako antolatzailleek eskatuta, eta biziki poztu ziren berriro elkar ikusteaz.

Orereta kaleko Etxeberria etxean hasi zituzten ikasketak lehenengo ikasleek, eta

Arantza Idiazabal izan zuten lehenengo irakaslea. Zenbait aski ondo gogoratzen du lehen eguna, eta anisezko gozokiak eman zizkiela andereñoak haurrei. Opariak ere jaso omen zituzten Gabonetan, gutxi zirela eta: «kaier bat, axota edo arkatza eta entsaimada bat».

Lehen ikasle belaunaldia zein izan zen jakiteko lan dezente izan zuten antolatzailleek. Argazki zaharrak hartu eta Arantza Idiazabal irakaslea aritu zen aztertzen. Zerrenda bat egin eta biltzeko eskatu zieten zerrendako kideei, lehenengo ikasleak izan zirela baieztatzen eta norbait falta zen jakiteko. Bildu zirenek baieztatu zuten, baina joan ez ziren hiruren kasuan zalantzak zituzten.

«Andereñoak moztu dezala zinta»

Bileran esan zieten ikasle ohiak omenduak izango zirela aurtengo Kilometroak egunean. Ados jarri ziren, baina baldintza batekin: Arantza Idiazabalek berak moztu dezala zinta.

Bihar goizeko bederatzi eta erdietan omenduko dira ikasle ohiak Esmalterian. Kilometroak 99ren aurkezpena egin ondoren, plaka oroigarri bat emango zaie —baita Etxeberria etxeko jabe zirenei ere—, eta aureskua dantzatuko die Jon Maya dantzariak. Matxainera abiatuko dira ondoren, zirkuitua irekitzeko. Arantza Idiazabal irakasleak moztuko du zinta, goizeko hamarrek aldera.



Goiko bi argazkietan ageri diren haurrak dira Orereta ikastolako lehen ikasle belaunaldia. Orereta kalean hasi ziren ikasten, Etxeberria etxeko pisu batean. Arantza Idiazabal izan zen haien lehen andereñoa.



OPEL



L E S P E R A M O S

GARAJE INGLES

OXIVOL

Pasai San Pedro Etorbidea, 11. La Paz-Bidebieta, 1,

Gabierrota. Tfnoa.: 943 52 84 83. Errenteria

Tfnoa.: 943 40 00 03 / 943 40 01 87. Donostia

OPEL BANATZAILE OFIZIALAK. ESPERIENTZIAGATIK ONENAK.

Ikastolako pertsonaia ezagunak ♦ Modu bate-
ra edo bestera Orereta Ikastolarekin harremana
izan duten pertsonaia ospetsuekin aritu gara hiz-
ketan. Gehienak ikasle modura jardun dute ikas-

tolan, baina bada irakasle eta guraso bezala aritu
denik ere. Urteen poderioz lotura hautsi badute
ere, bihar gehienak Kilometroak festan izango
dira egun alaia pasatzeko asmoz. Baina, ez da

lehenengo urtea Kilometroak Erreterian egiten
dela. 1984an ere izan zen eta batzuk egun horre-
tan egindakoaz ez badira oroitzen ere, beste
askok egin zutena kontatu digute.

GALDERAK

1. Zer lotura duzu Orereta Ikastolarekin?
2. Gogoratzen al zara 1984ko Kilometroaz?
3. Zer egingo duzu aurtengo Kilometroak egunean?

Jon Maya • Dantzaria

«Kilometroak-en inaugurazio ekitaldian dantzatuko dut»



«UBI bukatu harte Orereta Ikastolan egin nituen ikasketak. Gainera, sei urtez kirol taldeko entrenatzaile izan nintzen duela bi urte arte. Gurasoak beti egon dira ikastolarekin lotuta. Erlazioa nahiko gertukoa izan dut.

1984ko Kilometroak-en zazpi urte nituen eta gurasoekin igaro nuen eguna. Goizean Mamuteko aparkalekuetan trafikoa zaintzen zeudenez, haiekin izan nintzen.

Bihar inaugurazio ekitaldian dantzatu egingo dut. Ondoren, Ereintza Dantza Taldearekin batera dantzatuko dut Behe Nafarroako inauteriak eskainiz. Arra-

tsaldean ondo pasatzen saiatuko naiz eta nonbaiten lana sortzen bada, han arituko naiz laguntzen».

Mikel Markez • Abeslaria

«Nire bizitzaren erdia Orereta Ikastolan pasa dut»



«Hiru urte nituenetik hasi zen nire harremana Orereta Ikastolarekin eta hemezortzi urterekin amaitu nuen. Hamalau urte pasa ditut, beraz, bizitzaren erdia eta bizitzaren erdiaren egunaren erdia.

1984. urtean zortzigarren mailan nintzen eta irakasleak esaten zigutena egiten genuen. Gogoratzen naiz egun horretan ibilbidea egin nuela. Garai hartan anfitrioiak ginen beste umeei-ko.

Egun horretan kantatu

egin behar dut Ikastolaren gunean arratsaldeko 17:00k aldera. Ez naiz erabat murgildu antolaketan, baina ibili naiz musika alorreko hainbat bileratan. Kilometroak-en kantua aukeratzeko nire iritzia eman dut. Berez abestian ez dut kolaboratu abeslari modura, bere antolaketan baizik. Seguruenik ibilbidea egingo dut».

Amaia Ugartemendia •

Eskubaloiko jokalaria

«Bihar herrian izango naiz ez baitaukat partidurik»



«Ikasle modura ibili nintzen UBiko ikasketak egin arte. Urtebete egon nintzen hango eskubaloit taldea entrenatzen. Atera nintzenetik harreman gutxi izan dut ikastolarekin.

1984 Kilometroaz ez naiz ezertaz gogoratzen. Behar bada hemendik egongo nintzen.

Bihar Erreterian izango naiz. Normalean igandean jokatzen ditugu eskubaloit partidurak, baina asteburu

honetan larunbatean tokatzen zaigu. Kilometroak herrian ospatuko dela aprobetxatuz, hemen geratuko naiz. Aurkezpen ekitaldira joateko gonbidapena luzatu zidaten, baina ezin izan nuen joan entrenamendua nuelako».

Anjel Mari Elkano •

HBko Mahai Nazionalako kidea

«Ikasle, irakasle eta guraso bezala aritu naiz Orereta Ikastolan»



«Erabateko lotura dut Orereta Ikastolarekin. Bost urterekin hasi nintzen ikastolan. Lehenengo promozioa izan nintzen. Magisteritza egin nuen eta irakasle bezala ere aritu naiz. Bi seme-alabak ikastola bera joaten direnez, guraso bezala ere sartuta nago bertan.

1984ko Kilometroak-en irakasle bezala hartu nuen parte. Bestalde, Ereintza Dantza Taldeko arduraduna nintzen. Hori dela eta, irakasle eta kultur erakunde baten kide bezala aritu nintzen lanean.

Gustura izango naiz aur-

tengo Kilometroak-en. Sentsazio gazi-gozo batekin, gainera. Batetik, badakidalako jai honek zer nolako arrakasta izan duen historikoki, baina, bestetik, ikusten dut hogeita hamar urte geroago bizi irauteko holako ekimenen beharra dagoela. Dena dela, ondo pasatuko dudala uste dut, euskararen normalizazioaren bidetik urrats bat izango delakoan».

Maite Arruabarrena •

Sopranoa

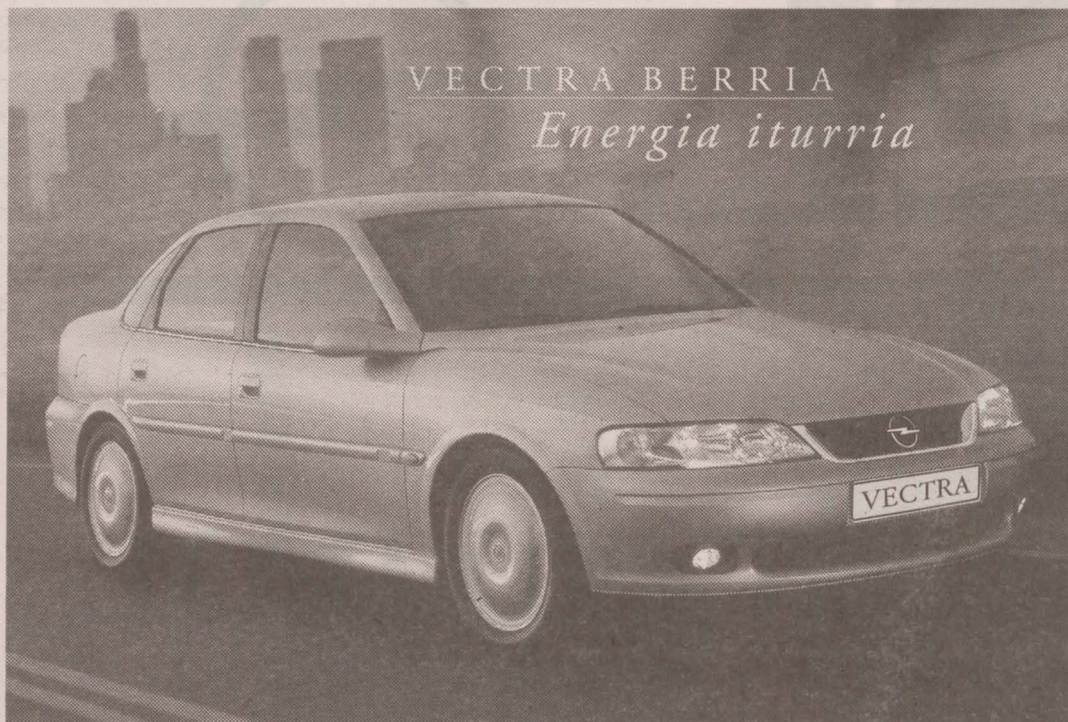
«Bihar ez naiz Erreterian izango, Madrilen bainago»



«Hiru urterekin hasi nintzen ikasle modura Orereta Ikastolan eta UBiko ikasketak bukatu arte han izan nintzen.

Egia esan, 1984. urteko Kilometroaz ez naiz momentu honetan ezertaz gogoratzen. Pentsatzen dut Erreterian izango nintzela seguruenik.

Aurtengo edizioan ez naiz herrian izango Madrilen bainago lanean eta, beraz, ez dut parte hartuko aurtengo Kilometroak-en».



VECTRA BERRIA
Energia iturria

Ikus ezazu zerbait berri eta bizigarri. Eseri Opel Vectra berriaren bolantera; energia iturria da. Sentitu gasolina motor berrien eta injekzio zuzeneko 2.0 DTI 16V turbodiesel aurreratuaren potentzia guztia. Gozatu haren erabateko ekipamendua.

- ABS • Neurri handiko airbag-a, gidari eta albokoarentzat
- Aire egokitua • Direkzio lagundua • Aurrealdeko kristaljasogailu elektrikoak • Ixte zentralizatua urrutiko agintarekin • Altueran erregula daitekeen bolantea • Altueran erregula daitekeen gidarlaren eserlekua • RDS irrati-kaseta 6 bozgorallurekin.

Opel Vectra 1.6 GL 16V 100zp: 2.641.000 Ptas* / 15.872,73 Euro.*

GASOLINA	1.6 16v 100 zp	1.8 16v 115zp	2.0 16v 136zp	2.5 V6 170zp
DIESEL	2.0 DI 16v 82zp		2.0 DTI 16v 100zp	

(*) Vectra 1.6 GL 16Vren fabrikatzaileak gomendatutako prezioa. Garraioa, BEZA eta matrikulazio zerga barne. Plan Prever kanpo. Matrikulazio gastuak kanpo. Penintsulan eta Balearretan balio du.

1, 2, 3 aukerak: beti auto berria izateko erarik errazena.

GIPUZKOAKO KONTZESIONARIOEN SAREA

ANALSA

Tel. 943 74 40 12 Tel. 943 70 08 41 Tel. 943 75 50 72
ELGOIBAR EIBAR MENDARO

Isasti

Tel. 943 31 67 11. DONOSTIA (Gipuzkoa)

Garaje Inglés

Tel. 943 40 00 03 / 40 01 87. DONOSTIA

TALLERES OLA

Tel. 943 76 33 44 / 45 / 46 / 47. BERGARA.

Irurok

Tel. 943 88 51 50 / 54. OLABERRIA (Gipuzkoa)

Talleres Yarza

Tel. 943 62 29 99. IRUN (Gipuzkoa)

OPEL
INGENIERIA ALEMANA A SU ALCANCE

Jon Zurutuza

• KILOMETROAK 99KO KOORDINADOREA •

«Bisitariek egun polita pasatzeko aukera izango dute»

■ ■ ■ Jon Zurutuza da Kilometroak 99ko koordinadorea. ■ ■ ■ Izatez goierritarra bada ere, Errenteriako pasarteak ezagutu eta Oreretako Ikastolaren eguneroko bizitzan murgildu da. ■ ■ ■ Eratu diren batzordeen eginkizuna lotzea eta bideratzea da bere ardura nagusia.

■ Noiz hasi zinen koordinazio lanetan?

Aurretik beste koordinazioaile bat aritu zen koordinazio lanak egiten eta arazo batzuk zirela medio, utzi egin zuen. Orduan niri eskaini zidaten ardura hori. Ekainaren 10ean etorri nintzen Errenteriarra eta orduz geroztik ahal dudana hobekien koordinatzen eta osatzen aritu naiz, urriaren 3rako dena prest egoteko.

Ni ez naiz herri honetakoa, Goierritarra naiz baina Donostian bizi naiz. Horregatik denbora behar izan dut hementxo terminologia eta zenbait jende ezagutzeko. Piskanaka eguneratzen ari naiz.

■ Zein da koordinatzailearen lana Kilometroak bezalako jaialdi batean?

Koordinadorearen lana eratu diren batzordeekin eginkizunak lotzea da eta ahal den hobekien bideratzea. Batzorde bakoitzak badi bere autonomia eta eginkizuna, baina gero nirekin kontrastatu eta komentatzen dute. Antolaketa honen inguruan dauden talde guztien lotura eta informazioa bilatu behar da.

■ Zaila izango da guztia bere bidetik eramaten, ezta?

Bai, festa honek geroz eta neurri handiagoa hartzen ari da eta gauza asko behar dira. Dena txukun egin nahi da. Multzo handia biltzen denean ezin da edozein bezala montatu eta, beraz, lana badago. Azken momentura iristen ari garenean konturatzen gara denbora gutxian, gauza denak prest egon behar dutela.

■ Aurretik izan al duzu holako esperientziarik?

Koordinatzaile bezela ez

dut esperientziarik izan, baina 1995ean Donostian izandako Kilometroak-en, taldeko kide bat izan nintzen. Egia esan, han izan genituen arazoak eta hemen topatu ditugunak, berdintsuak dira.

■ Zenbat jende dabil antolaketa lanetan?

Ekainetik aurrera 150 eta 200 pertsona bitartean aritu gara lanean. Hori gehitzen joan da eta orain 500 eta 600 pertsona bitartean gaude. Egun horretarako 2.000 pertsona inguru izango gara antolaketa horren barruan. Horregatik, jendea animatzen dugu piskanaka izena emateko. Egun horri begira batzordeak dituzten beharrak osatzen joan gara. Aurreko egunetan ere lana dexte dago gauza asko puntu-puntu jarrita egon daitezen. Bezperan, zer esanik ez. Jendea egun horretan ere lanean ariko da dena puntu-puntu izateko.

■ **Nolakoa izan da jendearen harrera antolaketan parte hartzeko orduan?**

Orokorrean jendea prest dago lan egiteko. Gertatzen dena da, denetara ez garela iristen, zuk proposatzen diozun sailean jendeak ez duelako lan egin nahi. Guk nahi baino gutxiago zuzentzen da jendea guregan lan egiteko asmoarekin. Norbaitengana joan eta proposatuz gero, berehala apuntatzen da. Baina, bestela, jendea ez da hain errez etortzen guregana, guk joan behar dugu beraingana. Zaila da iristen.

■ Zer eskainiko die Errenteriarri egun horretan bertara hurbiltzen direnei?

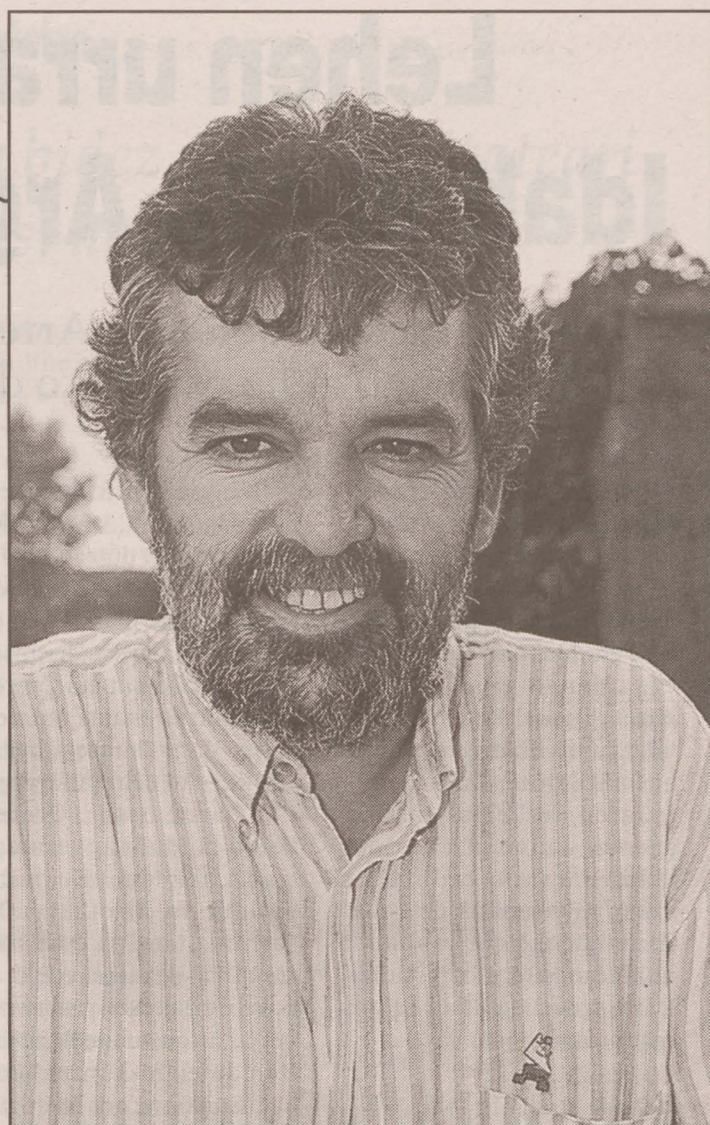
Errenteriak komunikazio oso onak ditu, bai trenez, topoz eta autobusez. Kotxez etortzeko ere errepide egokiak daude. Inongo arazorik gabe iritsiko dira zirkuituetara. Sei gune ditugu eta horietan egun osoan dago festa, goizeko 10:30etatik gaueko 21:30etara. Dantza taldeak, magoak, artisauak, umeentzako jolas parkeak. Gainera tabernak daude gune guztietan janari eta edariekin. Bi gunetan, berriz, Iurrita eta Zamalbideko gunetan alegia, jangelak irekiko dira.

■ Beste edizioetan izan ez den ekintza berezirik prestatu al duzue Errenterian?

Lehenengo aldiz aurten Kilometroak Errenterian bakarrik ez da ospatuko, Amerike-

Komunikazioak

«Errenteriak komunikazio oso onak ditu, bai trenes, topoz eta autobusez. Kotxez etortzeko ere errepide egokiak daude. Arazorik gabe iritsiko dira».



ARGAZKILARIA

tan ere izango da, Idahoko Boise eta Argentinako Arrecifes herrietan. Hango jendearekin harremanetan jarri ginen, ideia eman eta izugarri gustatu zitzairen. Boisen dagoen euskal taldeen artean ikastola sortzea lortu zuten iaz eta hango guraso bat Orereta Ikastolako ikasle ohia da.

■ Zer gomendatuko zenieke kanpotik etorriko direnei?

Euskaldunen festa handi bat dela Kilometroa. Etortzeko animatu nahi nieke, egun polita pasatzeko aukera izango dutelako. Urte guztian lanean aritu denantzat, izugarriko ezkerza da jendea horrelako festa batera etortzea. Komunikazio aldetik ez dute izango inongo problemarik. Ahal duten neurrian kolaboratu dezaten eskatuko nieke.

Gailur
taberna

Eutsi euskarari!

Maria de Lezo, 17
Tel.: 943 52 40 00
ORERETA

OPTICA

XENPELAR

Aurrera
Kilometroak!
Ongi pasa!

Foruen plaza, 7
Tel.: 943 52 68 56
20100 ERRETERIA

mugaritz

Jatetxea

Gu ere euskaraz!

Oizazulueta Baserria
Aldura aldea 20. zk.
Orereta 20100. Gipuzkoa
Tel.: 943 522 455 - 943 518 343
Faxa: 943 518 216

Euskara Orain!

Trintxerpe	943 39 58 12
Antxo	943 52 55 45
Lezo	943 51 91 44
Beraun	943 52 46 57
Orereta	943 34 02 33
Oiartzun	943 49 39 57



Lehen urratsak Idahon eta Argentinan

Ameriketako Boise eta Arrecifes herrietan
lehenengo aldiz ospatuko da Kilometroak

AURTEN Kilometroak festak berezitasun bat izango du eta ez nolanahikoa. Lehen aldiz itsasoa zeharkatu eta Ameriketara joango da jaia, Argentina eta Idahora, hain zuzen ere. Hango euskaldunek euren Euskal Etxeetan ekitaldi xumeez beteriko jaialdia antolatu dute. Euskal eremuaren unibertsaltasuna agerian utzi nahi izan dute ekimenarekin, milurteko azken Kilometroak dela-eta. Zabalbideko gunean ikusi ahal izango dira bi jaialdiak ETBk ordu ta erditan egingo baititu konexioak.

Boise

Euskaldunen hiriburua

Idahon Boise herrian egingo da Kilometroak. 150.000 biztanle dituen Idahoko hiriburua da. Han biltzen da Estatu Batuetako euskaldunen kontzentrazioarik handiena, gehienak Bizkaitik joanak. Iazko urriaren 5ean lehen ikastola jarri zuten abian, izerdi askoren ondoren. Hau-

rrek euskal kulturaren mamia eta hizkuntza jakin dezaten eraiki dute.

Boisen bizi da Nere Lete errenteriarra. Ikastolaren eta Idahoko Kilometroak-en sortzaileetarik bat eta Orereta Ikastolaren ikasle ohia da. Harro dago ikastola berria eraikitzeke egin lanarengatik. Haren ustez, Orereta Ikastola Idahokoaren ama izan zitekeen. «Esanahai handia du niretzat. Oso garrantzitsua da gure haurrek ikus dezaten euskaraz nola bizi daitekeen eta ez dela beren aiton-amonek erabiltzen duten hizkuntza berezi bat. Euskaraz ere bizi daitekeela erakutsi behar zaie», adierazi zuen Nere Letek Errenterierekin egin telefono konexioan. Gaur egun ikastolako haurrek euskaraz ez dutela hitz egiten azaldu zuen, «gehienek etxean gurasoengandik edo aiton-amonengandik entzun dute. Entzun bakarrik egiten dute euskaraz».

Errenterierekin duen lotu-

raren ondorioa da Idahoko Kilometroak-en antolaketa. Izan ere, urriaren 5ean ospatuko da Idahoko ikastolaren lehen urteurrena eta, bide batez, euskara eguna. Euskal Etxean ospatuko dute Kilometroak Idahon. Han zenbait ekitaldi izango dira: haur jolasak, euskal dantzen erakusketa eta musika talde baten emanaldia. Aiton-amonei eta birraitonei ere omenaldia eskainiko diete. Antolatzaileen asmoa euskal komunitate osoari festa zabaltzea da. «Zenbait alkateri gonbidapena egin diegu eta, era berean, euskal gunetik ateratzen saiatuko gara», esan zuen.

Leterentzat pena merezi izan du antolaketa lanetan egin esfortzua eta aurrera jarraitzeko deia luzatu zien errenteriarrei.

Arrecifes

Euskal izpiritua bizirik

Argentinan, berriz, Arrecifes izango da Kilometroak



topagunea. Buenos Airesetik 176 kilometrotara dago eta 30.000 biztanle ditu. Horieta-
tik 1.400 euskaldunen ondorengoak dira, biztanleen %10 gutxi gora behera.

Hango Euskal Etxea Argentinako zaharrenarikoa da, 77 urte ditu. Haren

zuzendari Mari Luz Artetxe da. Bilbon jaioa, bost urterekin Argentinara joan zen. Artetxek adierazi zuenez, «euskal izpiritua Argentinan izugarria da. Oso harro gaude eta gure herria asko maite dugu. Euskaldunen sustaiak dituztenek hala senti-

Windows98 eta Office2000 euskaraz

Erabiltzaile berrientzako bertsioa, eta bertsio berritza Windows-en erabiltzaileentzat



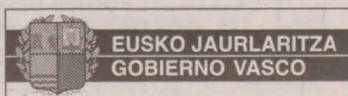
Salmenta-guneak:

- El Corte Inglés
- Ei Computers (Sabino Arana, 67 Bilbao)
- Eroski (Leioa, Gasteiz, Arrasate, Basauri, Iruña, Donostia, Barakaldo, Tudela)
- Alcampo (Irun, Oiartzun)

- Pryca (Donostia, Goierri, Sestao, Erandio)
- Bilintx (Donostia)
- Urretxindorra (Bilbo)
- Arriaga (Gasteiz)
- Xalbador (Iruña)

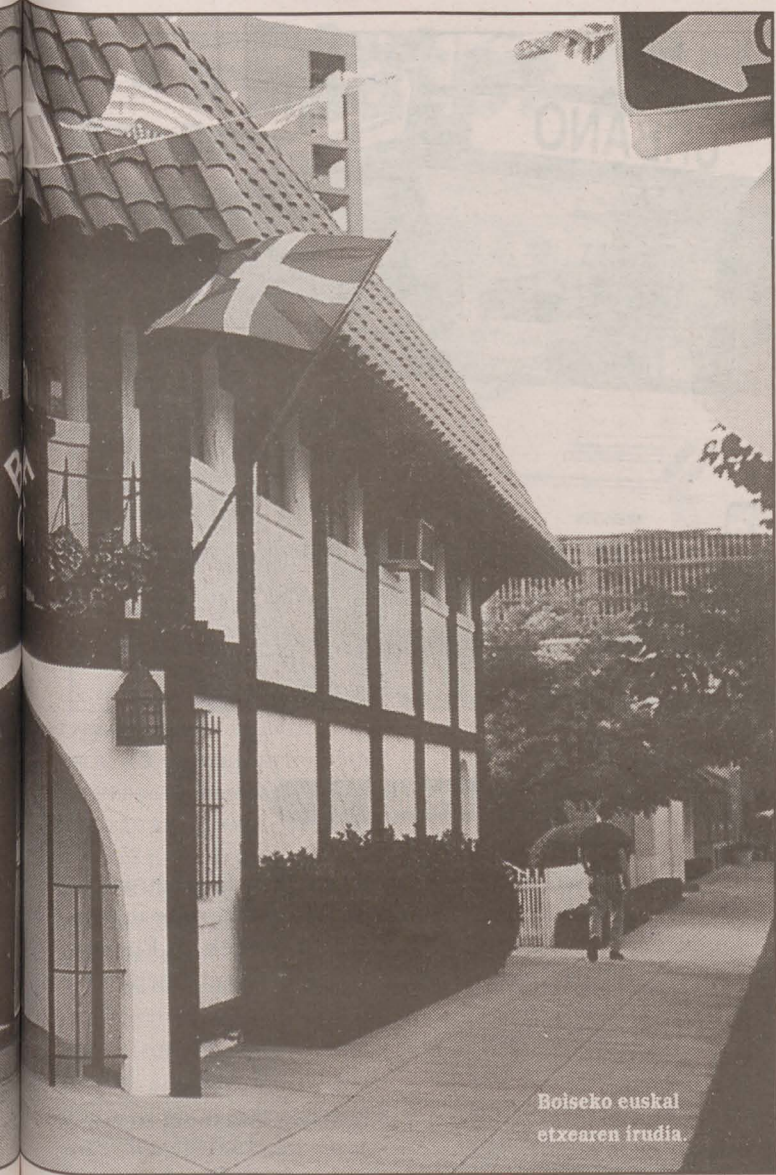
Gainera

✓ XUXEN 2.1, Euskararen zuzentzaile ortografikoa, INTERNETen duzu. Hartu eta kargatu doan zure ordenadorean!



KULTURA SAILA
Hizkuntza Politikarako Sailordetza

XUXEN II
http://www.euskadi.net/euskara_hizt

Boiseko euskal
etxearen irudia.

tzen dugu». Ekitaldiak antolatzeke hamabost bat pertsona aritu dira lanean, baina Udaletxeko Kultura sailaren laguntza izan dute.

Arrecifesen ekitaldiak goizean hasiko dira ibiladi batekin. Hasiera emateko herriko patroiarri lore eskaintza egingo diote eta ondoren ibilaldia Arrecifes ibaiatik igaroko da. Han bainuetxea zeharkatu eta arrantza erakusketa egingo da. Amaiera Euskal Etxean izango da. Bertan, gastronomia eta kultura erakusketak egingo dira.

Arratsaldean lästerketa

hasiko da herrigunetik igaroz. Sari banaketaren ostean, plazan zenbait ekitaldi izango dira, rock emanaldia eta euskal dantzak, besteak beste. Su artifizialekin amaituko da festa.

Bitxikeri gisa, pantaila erraldoi batean egunean zehar izandako ekitaldiak proiektatuko dira. Horrez gain, Erreterria eta Idahoko Kilometroak-en irudiak ikusi ahal izango dira, egunean zehar Erreterria eta Idahorekin bideokonferentziaren bidez harremanetan jarriko baitira.

Mari Luz Artetxe • ARRECIFESEKO EUSKAL ETXEAREN LEHENDAKARIA •

«Jaialdiaren bidez gure identitateari eutsi nahi diogu»

MARI LUZ ARTETXE, bilbotarra jaiotzez, Arrecifesen bizi da bost urte zituenetik. Bera eta bere ama dira Arrecifeseke Euskal Herrian jaiotako euskaldun baka-rrak. Argentinako herri hartako Euskal Etxearen zuzendaria da, Argentinako mota horretako zentrorik zaharrenetarikoa, hain zuzen ere. Arrecifeseke euskal koloniaren bizitzaz eta izaeraz bertatik hitz egin digu, EGUNKARIARI eskaini elkarrizketan.

■ Ze harrera izan du Kilometroak jaiaren antolaketak?

Oihartzun ezin hobeia izan du, ez bakarrik euskaldunen kolonia osatzen dugunon artean, baita herri osoan ere. Beste euskal etxeek egun hori adibide modura har dezatela nahi dugu eta hortik abiatuz beste Kilometroak antolatu dezatela.

■ Ze eragina du zuengan halako jaialdi bat antolatzek?

Erronka bat da, dugun lehen helburua identitateari eustea baita. Egun gauden mundu globalizatu honetan, gure sustraiak berreskuratzeko oso inportantea dela deritzogu. Euskal Etxeak 77 urte ditu eta sortu zuten bezala iraunarazteko esfortzu handia egiten dugu. Argentinako zentrorik zaharrenetarikoa da eta bere jardueraz ez da inoiz erori.

■ Zein da Euskal Etxearen jardueraz?

Eraikin oso onak ditugu, kultur etxe izugarri batekin eta etengabe egiten ditugu ekintzak. Hiru txistulari ditugu, abesbatza, hiru dantza talde eta kultura eta euskara ikastaroak. Bertako lau taldek Euskal Herrian euskara hobetzeko ikastaroak egin dituzte. Euskal Etxearen jarduerak ospe handia du herrian. Horregatik herritarren laguntza osoa dugu ekitaldiak antolatzera koan.

■ Zer nolako harremanak dituzue Euskal Herriarekin?

Etengabe gauden harremanetan. Euskal Herriko eta Argentinako Elkarteen Federazioan sartuta gauden. Ekitaldi kulturalak diru laguntzak jasotzen dituzten etxeetako bat gara. Eusko Jaurlaritzak eman zizkigun 1.100 liburuz osatutako liburutegi bat dugu. Euskal Telebista ikusten dugu eta Interneten bidez harremanetan gauden Euskal Herriarekin.

■ Nola ikusten gaituzte euskaldunak Argentinan?

Herri hau etorkinekin egin da. Euskalduna Argentinan oso errespetatua dago. Euskal Etxean abizen euskaldu-

na duzula esaten duzunean, beti badago berak ere abizen euskalduna duela esaten duen norbait. Denek nahi dute euren euskal sustraiak agerian utzi.

■ Euskarak irautean al du Argentinan?

Euskal sustraiak

«Euskalduna Argentinan oso errespetatua dago. Denek nahi dute euren euskal sustraiak agerian utzi. Kilometroak jaialdiak euskal kolektibitatea sendotzen du»

Argentina euskaraz izeneko programa bat dago, Eusko Jaurlaritzarekin batera antolatua dago eta zentro bakoitzean bada- go gazte bat edo beste euskara ikasten duena. Udan ikastaro iraunkorrak dituzte eta neguan hamabost egunekoak. Amaitu ondoren, Euskal Herrira joaten dira hiru hilabete-tan euren euska-

ra hobetzera. Maila ona dute. Han jaiotako jende gutxi dago hemen eta, beraz, euskara ez da asko erabiltzen.

■ Zer mezu luzatuko zenieke euskaldunei?

Arrazoi ezberdinengatik Euskal Herrikan kanpo joan ginenetaz gogoratzen direlako oso pozik gauden. Kilometroak-en festak indartu egiten gaitu, jendeari asko gustatzen zaiolako. Kilometroak jaialdiaren bidez gure identitateari eutsi nahi diogu, horrek euskal kolektibitatea sendotzen du.

Kilometro,
kilometro
BIZI
Euskaraz!

KILOMETROAK 99

Denok
Erreterira!

**eusko
alkartasuna**

Garraiobide publikoak erabili, mesedez

Maiztasun handiz ibili eta merkeagoak izango dira

ERRENTERIA ongo komunitatuta dagoela-eta, garraiobide publikoak erabiltzeko eskaera egin dute Kilometroak 99ko antolatzaileek. Eusko Trenen, autobusen eta Renferen bidez irits zaitezke. Maiztasun handiarekin ibiliko dira, eta ohi baino merkeago gainera. Eusko Tren hiru minutuoro izango duzue ordu puntetan, eta zazpi mi-

nutuoro bestela, eta sarrera nagusitik 60 metrora du geltokia. Renfeko trenak sarreratik 500 metrora izango du geltokia. Donostia eta Iruñdik hamar minutuoro ibiliko da; Ordizia aldetik, ordu erdiro. Autobus urbanoak hamar minutuoro ibiliko dira.

Hala ere, berebela hartzeko asmoarekin jarraitzen baduzue, bi aparkaleku izango di-

Garraiobide publikoak erabiltzea gomendatu dute antolatzaileek.

tuzue: bata Pasaiaiko kaian; Pryca hipermerkatuan, bestea. Zirkuitutik pixka bat urrun gelditzen direnez, autobusak izango dituzue gerturatzeko.



ANDER GILLENEA

ETXETRESNA ELEKTRIKOETAN ADITUA SUPER SONIDO

www.supersonido.com

URBIETA, 40

LARRAMENDI, 19

kmk 99 BIZIKI
Ofizialtasunaren
alde.

HERRI BATASUNA

garraioak

Zerbitzu publikoak erabiltzeko eskatzen dute Kilometroak-eko antolatzaileek. Erreenteriara iristeko garraiobide ugari daude, eta oso maiz ibiliko dira. Gainera, Renfek eta Eusko Tren-ek, adibidez, ohiko salneurria baino dezente merkeagoa izango dute.

Eusko Tren

- Maiztasuna: ordu puntetan 3 minutuoro ibiliko da trena, bestela zazpi minutuoro.
- Geltokia: sarrera nagusitik 60 metrora.

Renfe

- Maiztasuna: Donostia eta Irun aldetik 10 minutuoro, Ordizia aldetik 30 minutuoro.
- Geltokia: sarreratik 500 metrora.

Autobusak

- Donostia eta Irun aldetik 10 minutuoro.

FEDEROPTICOS OARSO

- BISTAREN GRADUAZIOAK
- AZTERKETA OPTOMETRIKOAK
- IKUS-ENTRENAMENDUAK
- UKIPEN-LENTEAK
- AUDIOMETRIAK
- GORRENTZAKO APARILUAK

Bizente Elizegi, 9 - Tel.: 943 51 67 99 - 20100 ERRENTERIA (Gipuzkoa)

Bilintx

DONOSTIA: Fermin Calbeton, 21
Tel.: 943 42 09 30 - 943 42 00 80 / Faxe: 943 42 23 63
IRUNEN: Colon Pasealekua, 8 - Tel.: 943 63 17 26
TOLOSAN: Arostegieta - Tel.: 943 67 35 33
BERGARAN: Ibargaray, 14 - Tel.: 943 76 40 50
E-mail: Bilintx@jalgi.com



ORAIN DENAK BATERA INTERNET-EN

megadenda

Xalbador

IRUÑEAN: Comedias, 14
Tel.: 948 22 41 67 / 948 22 99 81 - Faxe: 948 21 10 61
E-mail: Xalbador@jalgi.com



www.jalgi.com/megadenda

Arriaga

GASTEIZEN: San Prudentzio, 7
Tel.: 945 14 45 01 - Faxe: 945 13 56 01
San Anton plaza, 7
Tel.: 945 26 90 33 - Faxe: 945 26 22 12
E-mail: Arriaga@jalgi.com



Urretxindorra

BILBON: Iparragirre, 26
Tel.: 94 424 02 28 / 94 424 43 96 - Faxe: 94 424 42 35
E-mail: Urretxindorra@jalgi.com



Plater eta ogitarteko artean

Menu
ugarietako bat
dastatu edo
ogitartekoak
jateko aukera
izango da
Errenterian

ERRENTERIAKO Kilometro-ak egunean sabelaren deiar erantzuteko bi aukera izango dira: 45.000 ogitartekoatik bat erosi edo mahai baten inguruan lasai eseri eta menua jan, Menuak askotarikoak izango dira, batzuk merkeagoak; gutizia gehiagoak besteak.

Bi gunetan zerbitzatuko dituzte menuak: hirugarren arean (lurrita) aukera hauek daude: *self-service*-a —kanpoan—, eztei menua edota sagardotegia barruan. Orereta Ikastolan (bigarren area, Añabitarte), beste hiru aukera: gutizia-menua, erretegia eta Txintzarri menua. Guztira 2.850 lagunentzako tokia izango da, eta egunean bertan erosi ahal ziangoa dira txartelak. Animazio handieneko gunean kokatuko dituzte jantokiak, beraz ez da aspertzeko modurik izango bazkalostean.

Bazkariak emateaz 1.200 lagun arduratuko dira. Mendiri kafetegiak bere zerbitzariak izango ditu lanean; beste jantokietan, berriz, laguntzaileak egongo dira. Mila pezetatik hasi (40 libera) eta hiru mila bitartean (120 libera), jaki goxoak dastatzeko eskaintza zabala egingo da, platerian jan nahi duenarentzat. Ogitartekoak hobesten dituztenek Zentolen, Ikastola eta Fanderia gunetan aurkituko dituzte. Txartelak erosi eta 45.000 ogitartekoetako-

Zerbitzuak



ANDER GILLENEA

Mendiri kafetegia (lurrita, 3. area)

Self service (750 bazkari)

Lehenengo platera

Arrain zopa
Entsalada mistoa
Paella
Barazkiak

Bigarren platera

Xerra albardatua
Oilasko errea
Arkumea saltsan
Arraina

Hirugarren platera

Arroz esnea
Yogurra
Izozkia

Salneurria: 1.000 pezeta (45 libera)

Ordua: 13:00etan, 14:00etan eta 15:00etan

Eztei-menua (350 bazkari)

Esparragoak eta langostinoak
Legatza betea
Entrekota pimiento erara
Tarta

Ardoa edo freskagarria eta kafea

Salneurria: 2.200 pezeta (88 libera)

Ordua: 14:00etan

Sagardotegia (700 bazkari)

Bakailao tortilla
350 gramoko txuleta
Gazta, menbriloa eta intxaurreak
Edaria eta kafea

Salneurria: 2.500 pezeta (100 libera)

Ordua: 14:00etan

Añabitarte (Orereta Ikastola, 2. area)

Gutizia menua (600 bazkari)

Izokin ketua antxoa eta almendra kremarekin
Idi buztan zopa ogi koxkor eta paxa marinatuez egina
Ahatearen hirugierra labean sagardo-ozpin karameloz egina
Arroz-esnea kremaz beteriko tutuetan
Edaria eta kafea

Salneurria: 3.000 pezeta (120 libera)

Zamalbide pilotalekuan. Erretegia (300 bazkari)

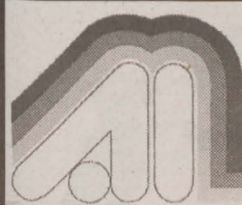
Entsalada mistoa
Oilasko errea
Postrea
Edaria eta kafea

Salneurria: 1.000 pezeta (44 libera)

Zamalbide pilotalekuan. Tintzarri menua (150 bazkari)

Porru pastela
Karrilerak ardo beltzetan
Pantxineta
Edaria eta kafea

Salneurria: 1.500 pezeta (60 libera)



Diputazio enparantza, 1. - Tel.: 943 51 91 00 / 943 51 91 04 - ERRENTERIA

Pinturas Iztieta

Bisitatu gure alfonbra sail berria

- ✓ eskuz egindako alfonbra pertsiarak
- ✓ inportazioko alfonbrak
- ✓ alfonbra artilezkoak, kotoizkoak, akrilikoak...
- ✓ zure neurria egindako alfonbrak ditugu

30 urtetan egindako lana da gure bermerik onena

- ✓ moketa
- ✓ sintasola
- ✓ tarima
- ✓ kortxoak

UTZI
GURE
ESKU
ZURE
ETXEKO
ZORUA

Kilometroetan etor zaitez gure herrira

Abesti ofiziala

Milurteko amaieraren
Kilometrak-entzat biziak beteriko
mezua agertzen da. Letran zehar
ikastola eta herria islatzen dira.
Errenterian eta oro har Euskal
Herrian taldeka kantatzeko
dagoen tradizioari eusten dio.
Xenpelar bertsolariaren bertsioak
aipatzen dira.

BIZI DA, BIZI DA, BIZI-BIZI GARA
MENDERIK MENDE BIZIRIK
EUSKARA
KILOKOLORE, KOLORE
KILIKOLORE, KILIKOLORE

Oiartzo bailarako haurrak
bagoaz tiki-titaka
nohiznahi zilipurdika eginez
bilin-balanka.

Altxa ipurdi hori
korrika eta saltoka,
bideko kontuak euskaraz
bar-bar txor-txorka.

BIZI DA, BIZI DA...

Dena kontrolpean dugula
zabaldu bala-bala,
utzi gaitzazue bizitzen
guk nahi bezala.

Oreretako ikasleak,
gazte, kolega, tronko
ez diogu, ba, herriari
adarrik joko.

BIZI DA, BIZI DA...

Zahartuta ttarraka-ttarraka
trikulu ta trakulu,
gure bideko ahaleginak
balioko al du?

Tente tinko, tin-tinko tente
aurrera, rikiti-rau,
orain ez dugu erori behar
punpa-palapiau.

BIZI DA, BIZI DA...

Hona Xenpelar bertsolariak
jarri berri digun zita:
"ERRENTERIAN KILOMETROAK
EGIN ZAIGUZU BISITA"

BIZI DA, BIZI DA...



Golden Apple Quartet, Kilometroak gizarteratzeko ekitaldian, Errenterian.

Abesti bizia

'Bizi da, bizi da' kantaren lau bertsio egin ditu
Golden Apple Quartet ek

LEMAK dioen bezala, aurtengo Kilometroak festaren kanta ere bizi da. Hala da bere izenburua: Bizi da, bizi da. Bizitasunaren adierazle da Golden Apple Quartet taldea ere, abestiaren egilea. Errenterian egin aurkezpen ekitaldia hasi baino lehenago minutu batzuk eskaini zizkiguten taldekideek, abestiaren sorreraren xehetasunak agertzeko.

Iazko abenduan joan zitzaizkien Kilometroak-eko antolatzaileek abestia egin ziezaieten eskatuz, taldeko kide bat, Kike Otxoa, errenteriarra dela aprobetxatuz. Beste kideak ere bailarako herrietan bizi dira: Cruz Maria Larrañaga Larra, Edu Errondosoro eta Loyola Garmendia. «Bartzelonan ginen une horretan, Arnau Teatroan lanean. Konpromisoa hartu eta konposatzen hasi ginen. Urtarrilean aurkeztu genuen proiektua eta auke-

ratuak izan ginen», gogoratu zuen Kike Otxoak.

Ondorengo erronka letra egitea zen eta horren ardura hartu zuen Antton Kazabonek, bertsolaritzari lotutako oiartzuarrak. Bizi leloan oinarritu zen Kazabon letra egiterakoan, «milurteko amaieraren Kilometroak-entzat biziak beteriko mesuan, alegia». Era berean, Xenpelar bertsolariaren «Errenteriako bertsolari uni-bertsalaren bertsorik unibertsalena» erabili zuen abestiaren egileak: *Errenterian bizi naiz eta, egin zaidazu bisita bertsoa*. Ikastola, herria eta gazteen hizkerak nabari agertzen dira lettran zehar.

Abestian Iñaki Salvadorren laguntza izan dute Golden Apple Quartet taldekoek. Honez gain, beste ahotsak sartu dira, nesken talde batena, rockero batena, andereñoenak eta bertsolariarena.

Bailarako eta herriko

musikari eta artisten laguntza ere izan dute bertsioak egiterakoan. Izan ere abestiak lau bertsio ditu: abestia bera, saltseroa, karaokea eta bertsio lasaia. Sortu zuten melodia dibertigarria zela iruditu zitzaizen, «musikalki jarraitzeko eta ikasteko erraza zen eta, beraz, aurkeztu egin genuen», gaineratu zuen Otxoak. Haren iritziz, «Kilometroetako ohiko gaietako ideiarekin hautsi nahi genuen. Ez genuen folklore kutsua gehiegi erabili nahi baina ezta ere ahanzi. Jende ezagunaren kolaborazioetatik alde egin nahi genuen, azkenean abestia galdu egiten baita», gogoratu zuen.

Taldekideak ados azaldu ziren jendearen harrera ona izan dela adierazterakoan. Aurtengo edizioari buruz, aurrekoetan izandako arrakasta izatea espero dutela esan zuten eta, bide batez, «diru asko biltzea».

Abesti saltseroa

Udako mezu eta erritmoei erantzuten die bertsio saltseroak. Bertsio hau egiteko orduan Juanan Diezen laguntza izan dute Golden Apple Quartet taldekoek. Letran gazteek erabiltzen duten hizkera agertzen da.

BIZI DA, BIZI DA, BIZI-BIZI GARA
MENDERIK MENDE BIZIRIK
EUSKARA
KILOKOLORE, KOLORE
KILOKOLORE, KILI-KOLO

Dantza dezagun rock and rolla
dantza dezagun baltsa,
dantza dezagun merengea
edota saltsa.

Baina konpasa galdu gabe
jarraitu erritmoei,
berdin zaigu musika izan
edo orroa.

BIZI DA, BIZI DA...

Hau da hau izerdi kiratsa
bihotzeko potxola,
jarraitu dezagun dantzan,
ez du axola.

Gure martxak aurrera darrai
izerdi eta guzti
eta jarraitu behar dugu
hil ala bizi.

BIZI DA, BIZI DA...

Hiti!... Hiti!... Baziak!... Baziak!...
Erne!... Baziak!... Erne!...
OOOOOOHHHHH... TXOTXI!!
UUUUAAAHHHHH!!!!

BIZI DA, BIZI DA, BIZI-BIZI GARA
Eeeehh!!! Hau dantza goseal
Hau dantza egarria!!!
BIZI DA, BIZI DA, BIZI-BIZI GARA
Gerritik hartu baietz horko
ilegorria.

BIZI DA, BIZI DA, BIZI-BIZI GARA
Hara, hara, hara, hara!!! Gure
euskararen dantza
bizi da nola-hala.
BIZI DA, BIZI DA, BIZI-BIZI GARA
Eta martxa honek etengabe
jarrai dezala!!!



urrats
euskaltegia

Katalin Erauso, 21 behea
Tel.: 943 46 55 93
E-mail: urrats@jalgi.com
AMARA BERRIA



Konstituzio plaza, 5 - 2.
Tel.: 943 42 49 10
E-mail: ilazki@jalgi.com
PARTE ZAHARRA

HITZEZ
Euskaltegia



Kolon Pasealekua, 5 behea
Tel.: 943 27 81 55
GROS

Ikasleen sormenaren emaitza

Oinezko baten iruditik abiatuta egin zuten ikasleek Kilokolore logotipoa

KILOMETROAK 99KO Kilokolore maskota eta bizi leloa Haur Hezkuntzako bosgarren mailako ikasleek egin zuten, Ikertze taldearen laguntza teknikoarekin. Orereta ikastolako zuzendaritzari otu zitzaion ikasleak izan zitezela logotipoaren egile eta irakasleak zein Ikertze taldekoak -haurren parte hartzea bultzatzeko egitasmoak egiten dituzte- ados jarri ziren.

Irakasleek bosgarren mailako ikasleak hautatu zituzten «edozer gauza egiteko prest egoten direlako», Arantxa Perez Gaztelu irakasleak esan zuenez. Guztira 55 ikasle aritu ziren leloa zein logoti-

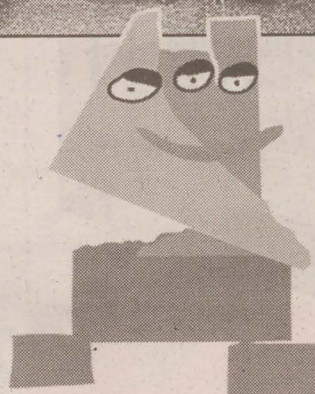
poa pentsatzen eta oso gustura gelditu ziren Kilokolore-rekin irakasleak, Ikertze taldekoak zein ikasleak. «Kilokolore ikasleen lagun bat gehiago da», Perezen arabera.

Ikertze taldekoek ikastolen sorrerari buruzko diapositibak erakutsi zizkieten ikasleei, eta gero galdeketa bat egin zieten jakiteko ea zer pentsatzen zuten ikastolaz eta Kilometroez. Hitza lantzeari ekin eta honako esaldiak asmatu zituzten ikasleek: «behiek belarra dastatu, guk euskara maitatu», «ikastolaren soinua, euskararen ahotsa». Ikastolako Gida Batzordeak 'bizi' hitza aukeratu zuen.



Oinezko batean oinarri

Behin leloa erabakita, logotipoa diseinatzeari ekin zioten haurrek. «Logotipoak «koloreduna izan behar zuen eta berregiteko erraza, moderno», Ikertze taldeko Zurniñe Andradaren arabera. Horretarako, oinezko baten irudia hartu zuten hasieratzat,



Goian, Kilokolore egin zuten ikasleak -gaur egun DBH1en daude-. Ezkerrean, Kilokolore..

«Kilometroak-en oinez ibiltzen garelako eta ikastolak bidea egiten ari direlako». Berrehun bat marrazki egin zituzten haurrek eta azkenean Kilokolore ofiziala aukeratu zuen Gida Batzordeak.

Herriz herri materiala saltzen

Arropaz gain, jokoak eta egurrezko panpinak prestatu dituzte

OHIKOAK diren kamisetak, jertseak, motxilak eta galtzaz gain, bestelako produktuak ere eskaini dizkiete aurtengo Kilometroak 99ko dendara hurbildu direnei. Aurtengo berrikuntzarik nabarmenena egurrezko panpinak eta haur jolasak dira.

Biteri kalean dute zabalik egunero Kilometroak-en dendak. Horrez gain, iazko abenduaren 6tik aurrera herriz herri ibili dira ospakizun

bereziak aprobetxatuz. «Azoka berezietan izan gara eta baita herrietako jaietan ere», adierazi zuen Arantxa Calvo materialaren salmentaz arduratzen dena.

Irteerak aurrera eraman ahal izateko, jendearen parte hartzea beharrezkoa izan dute. Horretarako hogeita hamar pertsona ibili dira atzera eta aurrera txandakatuz, gurasoak gehienbat.

Kilometroak-en egun ber-

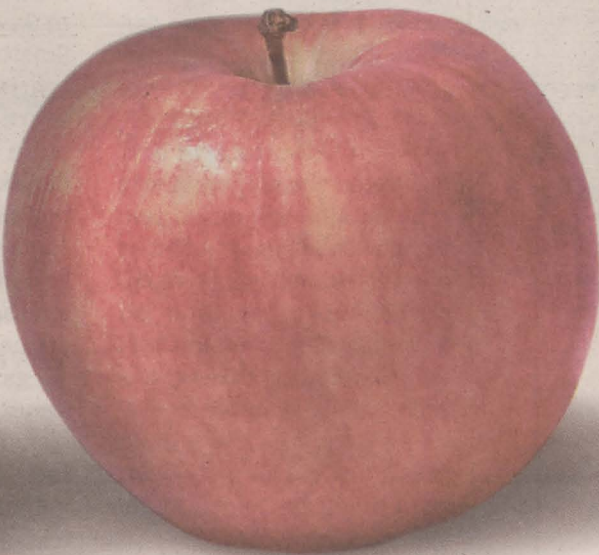
tan zazpi guneeetan jarriko dira salmenta postuak. Horrez gain, sarreran beste salmenta puntu bat jarriko da. Horretarako jendearen parte hartzea beharrezkoa izango da eta prebisioen arabera, hirurehun pertsona inguru ariko dira lanean sail horretan.

Egun horretarako denetara 8.000 material salgai izango dutela iragarri dute antolatzaileek.

Era askotariko materiala merkaturatu da Kilometroakerako. Egurrezko panpinek oso harrera ona izan dute.



GARI GARAIALDE



Bizi
kmk99





horrelakoak
dira
inchausti
mobiliario-ren
egongelak



estilo
guztietakoak,
prezio
guztietakoak

markarik
onenak:
arruti, pianca,
forestier, valenti,
punt mobile, kron,...



bitrina
kurboekin,
modularrekin,
sabaian egokitu
daitezkeenekin...

konponbide
zehatzak
arazo
zehatzetarako:
bandexa ateragarriak,
gurdi mugikorak...



interesik gabeko
finantzaketa
24 hilabete

ezagutu
Gipuzkoako
altzari
aukera handiena
eta eguneratuena



INCHAUSTI

N-1 errep., Errekalde. LASARTE-ORIA
Ternuako Arrantzaleen kalea, 2. AMARA (ARCCOren ondoan)

Netsite: <http://kilometroak99.canal21.com/>

kilometroak 99

URRIAREN 3an ORERETA / ERRENTERIAN

ONGI ETORRI

aurrera

600
800

Kaixo!
internet

888x600 eta 16M kolorez bistaketa egina.
Enaiguzuz zure iritzia.

bitaria zara.

Berria ez, baina bai oso erabilgarria

Orereta ikastolari nahiz Kilometroak 99ri buruzko
informazio ugari lor daiteke webgunean

KILOMETROAK 99



BIZI
kmk 99

aurkezpena

abestia

ORERETA

kilokazeta

ORERETA

iraileko

urriaren 3an:

mezua utzi

IKASTOLA

maiatza

ekaina

ERRENTERIA

ibilbidea

kultur agenda

guneak

zerbitzuak

Kilometroak 99ko antolatzaileek prestatu duten web orria.

AZKEN URTEOTAKO Kilometroetan egin den legez, Errenteriakoak ere badu bere web orria, eta honako hau da bere helbidea: <http://Kilometroak99.canal21.com>. Ez da gauza berria, baina bai oso erabilgarria. Izan ere, hainbat eta hainbat datu jaso daitezke: Errenteriaren historia-ri buruzkoak, Orereta Ikastolari buruzkoak, Kilometroak99ren helburua zein den, logotipoa, abestia, orain arte zein ekitaldi egin diren, zein izango den aurtengo ibilbidea eta zein ekitaldi egingo diren, eta beste hainbat. Gainera, aurtengo abestiaren lau bertsoak entzun daitezke; ofiziala, saltseroa, instrumentala eta karaokea. Pazientzia pixka bat baduzue, alaitu zuen bihotzak Golden Apple Quartet taldekoekin.

Kilometroak 99ko webgunean sartu eta berehala, bihotz bat ikusiko duzue tau-

paka bizian, aurtengo leloa soinean duela (Bizi), Orereta ikastolaren jaia ezagutzeko gonbita egiten. Eskema moduan aurkituko dituzue atal garrantzitsuenak: aurkezpena, aurtengo Kilometroen helburua, logotipoa...; Orereta ikastola deritzon atalean, ikastolaren historia, 25. urteurrena eta beste hainbat berri; Kilokazeta-n, berriz, orain arte egin diren ekitaldietako batzuk. Zuen asmoa bada herri hau non dagoen edota ibilbidea nolakoa izango den jakitea, Orereta-Errenteria sakatu eta hortxe izango duzue informazioa. Guneen eta garraiobideen berri nahi izanez gero, Urriaren 3an jar-zen duen lekuan saka eza-zue.

Kilokolorea jantzita eramateko aukera ere eskaintzen du webguneak. Izan ere, Kilometroak 99ko arropa non saltzen den eta zenbat gauza

dauden salgai argituko dizue. Arropaz gain, euskara ikasteko jokoa eta zurezko panpinak eskuratu ahal izango dituzue Errenterian bertan edo beste hainbat herritan.

Bidali zure mezua antolatzaileei

Baina ez pentsa informazioa besterik ez duzuela topatuko Kilometroen web orrian. Antolatzaileei iradokizunak, irtziak edo nahi dituzuen mezuak helarazi ahal izango dizkiezue horretarako prestatu duten tarteari esker. Mezuak utzi sakatu eta zuen iritzia utz dezakezue. Web orriari buruz edo Kilometroei buruz jardun zaitezke. Mezu dezente jaso dituzte jada, baita atzerritik ere: Argentinatik eta Ingalaterratik, esate baterako. Kilometroak jaia nolakoa den jakin nahi zuten.

URRIAK 3



Bizi kmk99



Antolatzaileak:



ORERETA IKASTOLA



Laguntzailea:



Euskal Herriko Ikastolen Elkartearen eta Eroski kooperatibaren artean
sinatutako elkarlaneko hitzarmenaren markoan



Urriaren 16-a arte

Bertako Produktuak

PRYCA

GOIERRI - OIARTZUN
MERKATARITZA ZENTROAK

Euskara eta irakaskuntza helburu

Eredu berritzailearen aldeko apustua egin zuten Orereta ikastolako irakasleek

EUSKARA eta irakaskuntza izan dira Orereta ikastolaren sorreratik ikastetxearen helburu nagusiak. Euskara ez zen arazo izan, irakasle eta ikasleek ezagutzen baitzuten euskara, bai ordea irakaskuntza. Euskara landu eta heziketa tresna bilakatzea zen erronka. Elvira Zipitria eta Karmele Esnal eredutzat hartu eta ikastaroak eginez -Frantzian eta Katalunian- eman zituzten lehen urratsak.

Irakaskuntza berritzailea egin nahi zuten Orereta ikastolako irakasleek: ikaslearen ikuspegi zehatza eduki, haurra ekintzetara bultzatu, irakaslea gidari izatea, haurren interesa kontuan hartu, bakoitzari bere neurrian eman eta ahalmen sortzaileak garatzea. Ikasgai guztiak arrazoituz eman nahi zituzten eta emaitza jakinak geroago lortzea espero zuten Testu-libururik ez zuten erabiltzen eta zenbait arazo ekarri zizkien gurasoei, baina jaialdi, bilera, azterketa... egin zituzten haiekin lanaren jarraipena izan zezaten.

Orereta ikastola 1963an sortu zen eta Arantza Idiazabal izan zen ikastolako lehen andereñoa. Irakasle gutxi zeuden eta laguntzaileek betetzen zuten haien hutsunea. Ikastaroak egin eta batzuek titulua ere atera zuten. Arantza Lete, Lourdes Korta, Gem-

ma Uranga eta Axun Etxeberria izan ziren laguntzaile 60. hamarkadan. Antolamendu egitura gisa Gida Batzorde bat eratu zen ikastolan.

B ereduaren sorrera

"Euskal haurtzaro bat sortzea" zen ikastolaren xedea, Gida Batzordean zegoen Mikel Erriondok dioenez, baina UBI arteko ikasketak eskaintzera iritsi zen denborarekin. 70. hamarkadan zabalkunde nabarmena izan zuen ikastolak, legeztatzeak eta eskaerak bultzatuta. Handitu-ez handitu eztabaida sortu zen eta baietz erabaki zuten azkenean.

Ama hizkuntza gaztelera zuten haur asko sartu ziren ikastolan eta euskaldunekin batera jarri zituzten geletan. Baina, ez zuten ondorio onik lortu eta ama hizkuntzaren arabera egin zuten gelen banaketa.

Orereta ikastolak garai latzak jasan behar izan zituen beste ikastolek bezala. 1968an salbuespen egoera ezarri zenean, gelek baldintzak betetzen ez zituztela eta laguntzaileek titulurik ez zutela salatu zuen Espainiako Gobernuak eta babesik gabe geratu ziren ikastolak, Erreterriakoa izan ezik (legeztatuta baitzegoen).



Koldo Mitxelena hizkuntzalari erreterriarra zinta moztan Kilometroak 84ri hasiera emateko.

Kilometroak 84 olinpikoa izan zen

AURTENGOA ez da Orereta-Erreterrian egingo den lehen Kilometroak, 1984an egin baitzen estrainekoa -urriaren 7an-. 1982an Hernanin izan ondoren, norbaiti bururatu Erreterrian egitea eta urrango urterako hautagai aurkeztu zuten herria antolatzaile izateko. Baina, Donostiak hartu zion aurre eta 1984 arte itxoin behar izan zuen Orereta ikastolak Kilometroak bere esku izateko.

Aurreko zazpi urteetan arrakastatsua izan zela-eta, Kilometroak antolatzea erronka handizat jotzen zuen ikastolak. Hala ere, gogoz ekin zioten lanari.

Gida Batzordeak koordinatzaile orokor bat izendatu eta martxoan hamabi lagun hasi ziren lanean. Hasierako talde txikia handituz joan zen, beharraren arabera, eta azken egunean 1.500 lagunek hartu zuten parte antolakuntzan: guraso, irakasle, ikasle, herritar eta herriko zenbait erakundeetakoak.

Erreterriako lehen Kilometroak jaiak berezitasun bat izan zuen: Gipuzkoako Ikastolen Lehen Olinpiada antolatu zuten. Ikastolakoek diotenez, «lan neketsua, koste handikoa eta antolatzeko ordu asko» eskatzen zituena zen olinpiada, «baina, esperientzi ona izan

zen». «Gure neska-mutilek kirola euskal giroan ere egin daitekeela erakutsi ziguten», Orereta ikastolako arabera. Alabaina, olinpiadak ez du izan jarraipenik.

1984ko Kilometroakek ordu arteko marka guztiak hautsi zituen, bai parte hartzeari dagokionean -150 mila pertsonatik gora bildu ziren antolatzaileen arabera-, bai irabaziengatik -30 milioi pezeta lortu zituzten (1.200.000 libera)-... Laudorio asko jaso zituen antolakuntzak eta maila hobetzea zailtzat jo zuen ikastolen elkarteak presidentek.

Koldo Mitxelena eman zion hasiera Kilometroak 84ri.



SCENIC BERRIA

Arrasate ☎ 943 71 24 72

Bergara ☎ 943 76 40 68

Tolosa ☎ 943 65 28 43

MECA



RENAULT



Xabier Oleaga • ORERETA IKASTOLAKO LEHENDAKARIA

«Gure mezua da milurteko bat hasten ari dela eta ikastolek badutela hor zeresanik»

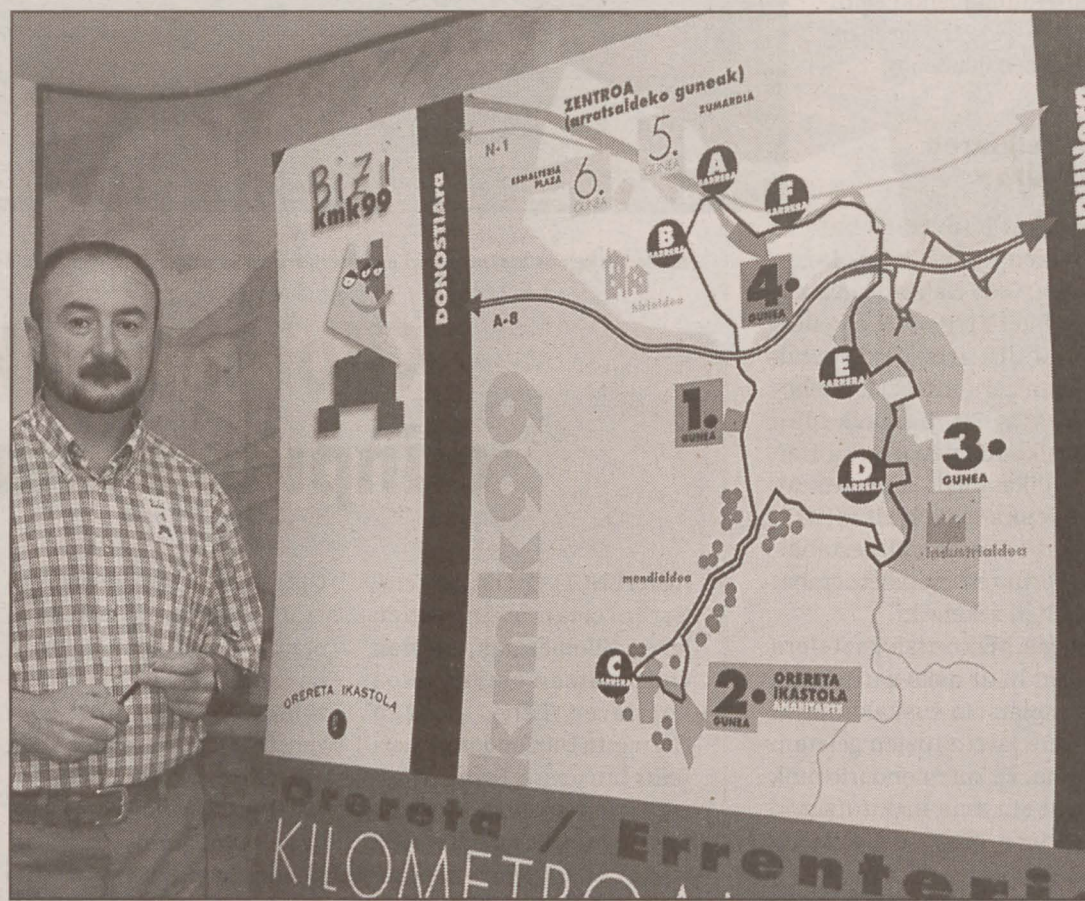
- Xabier Oleaga Orereta ikastolako lehendakaria da eta Kilometroak 99ko komunikazio arduraduna.
- Kilometroetako eslogan eta logotipoa ikastolako haurrek egitea errepikatu beharreko esperientzia dela dio.
- Kilometroetan lortutako irabaziak haur hezkuntzako eraikin berria finantzatzeko erabiliko dira.

■ Zein helbururekin antolatu duzue Kilometroak 99?

Bi motatako helburuez hitz egin dezakegu. Alde batetik, edozein ikastolarentzat gogokoa izaten da honelako gertakari bat antolatu ahal izatea; erronka handia eta pribilegio handia izaten da era berean. Beste alde batetik, finantza egoerari aurre egin ahal izateko oso ondo zetorkigun Kilometroak 99 antolatzea; haur hezkuntzako ikasleak sartzeko eraikin berri bat behar genuen eta hortik datoz gure behar finantzarioak. Lehengo eraikin zaharra ezin genuen erabili 1999az geroztik, legeak epe hori jartzen baitzuen ikasleak instalazio egoki batzuetan sartzeko, eta guk ordu arte genituen instalazioetan ez zen posible. Eraikin berri bat erosi behar izan genuen. 255 milioiko maileru bat eskatu genuen eta maileru hori ordaintzeko erabiliko ditugu Kilometroetako ekarpen ekonomikoak.

■ Zein mezu zabaldu nahi duzue Kilometroekin?

Alde batetik, Kilometroak jai bat dela, ikastolek antolatzaren duten jai bat, baina jai erreibindikatibo bat. Oraindik ikastolek aurrera ateratzeko herriaren bultzada behar dute, Zehazkiago Kilome-



INAKI VERGARA

troak 99ri begira, alde batetik, Kilometroak jai hau milurtekoa bukatzean ari den momentuan datorrela ikusten dugu eta, ildo horretatik, gure esloganak nolabait laburbiltzen du transmititu nahi duguna; gure eslogana ez da esaldi bat, kontzeptu bat baizik: bizi. Gure mezu nagusia da milurteko bat

hasten ari dela eta ikastolek badutela hor zeresanik. Ildo horretatik, geroke Kilometroetarako azarnak uzten saiatu gara.

■ Milurteko berriari begira egoteak badu zerikusirik aurten Idaho eta Arrecifes herrian Kilometroak lehen aldiz egitearekin?

Bai, dudarik gabe. Guk

planteatzen genuen milurtekoaren bukaeran ikastolek euren mezua unibertsalizatu behar zutela eta, mezu hori unibertsalizatzeko, bi alor jorratu beharko genituela guk. Bata, Europarako erreferentzia. Europak duela urte bat sari bat eman zien ikastolei hezkuntzaren kalitatearengatik. Etorkizunari begi-

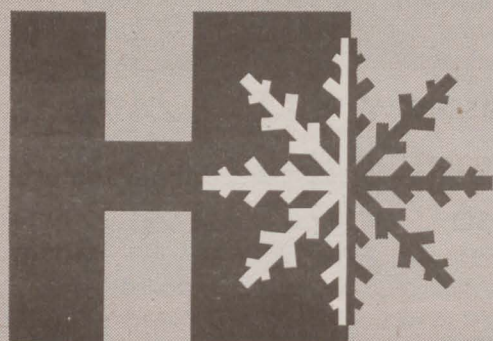
ra, Europako erreferentzia gure baitan dagoen gauza bat da eta, ildo horretatik, badaude ekimen jakin batzuk planifikatuta. Bestea, mundua orokorki. Unibertsalizazioa adierazteko euskal diaspora erabili nahi genuen, munduan zabaldua dagoen euskal diaspora hori. Diaspora kontzentrazio handiena Ameriketara dago. Idahoko kasuan, aurten ikastolen historiarako gertakari inportante bat gertatu da: Euskal Herrietik kanpoko lehen ikastola sortu da, eta oraindik ez dugu jakin horri behar bezalako garrantzia ematen. Pasa den ikasturtean errealtate bat izan da EEBBetan ikastola. Han ikastola bat dagoenez, Kilometroak jai bat antolatu behar zen. Kontu hori, bakarrik Ipar Ameriketara gera ez zedin, latinoamerikara eramanez nahi izan genuen eta Arrecifes herriko Euskal Etxea prest agertu zen Kilometroak antolatzeko.

■ Nola sortu zen ideia?

Idahoko ikastolako animadoreetako batekin, Nere Leterekin, harremana genuen, ikastolako ikasle ohia delako eta Idahoko ikastolako guraso, eta horrela sortu zen han ere Kilometroak egitea.

■ Europaren ikuspegia aipatu duzu lehen. Zertan gauzatzen da hori ikastoletan?

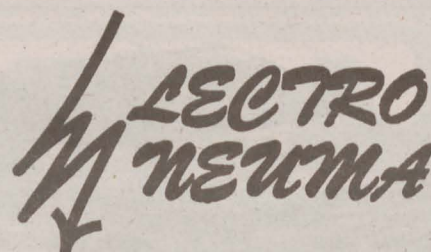
Europako Batasunak saritutako proiektu bat nabarmentzen da ikastoletan, besteak beste: haurrak txiki-txi-



Hosfrinor

Ostalaritzarako
Ekipamendu Industrialean
espezialistak

Pokopandegi, 8 - IGARA
(Gureles / Iparlat-en aurrean)
20009 Donostia
Tfnoak: 943 21 21 28 / 943 21 76 39
Faxa: 943 21 96 82



ELEKTRIZITATE
OROKORRA

Ipintza kalea, z/g
110 Pol. ind. 10 pab. - 10 partzela
Tel.: 943 52 98 27 - LEZO

Irakaskuntza

«Herriaren bultzada behar dute oraindik
ikastolek aurrera ateratzeko»

Logotipoa

«Ikastolako ikasle bat gehiago da Kilokolore,
baina matrikulatu gabea»

kiak direnean ingelesa ikas-
toletan sartzekoa. Ikastolak
aitzindariak dira horretan
euskal hezkuntza sistemen
artean, eta ingelesa irakaste-
ko metodo hori bera erabil-
tzen da Europako Batasune-
an beste hizkuntza batzuk
ere eraskusteko.

■ **Nolakoa da ikastolen ira-
kaskuntza eredua?**

Denboraren joanean oso
espresio desberdinak izan
ditu. Esate baterako, ikasto-
lak hemen sortu zirenean
Europako korronterik aurre-
razaleenak esaten zuten
eskolak parte-hartzailea izan
behar zuela, ikasgelan ikasle-
ek talde lana egin behar zute-
la... Orduan estatu espainia-
rreko eskoletan indarrean
zegoena justu kontrakoa zen.
Ikastolak izan ziren lehenak
beste mota bateko eskola bat
egiten: eskola parte-hartzaile-
a. Beste ezaugarrietako bat
da ikastolak aitzindari izan
zirela, halaber, ama hizkun-
tza ez den beste hizkuntza
bat irakasten. European haur
txikiei beste hizkuntza bat
irakasteko joera aspalditik
zegoen errotuta.

■ **Zuen ustez, Orereta Ikas-
tola da herriko erakunde
garrantzitsuena euskal-
duntzean. Zergatik? Ez al-
daude herrian euskaldun-
tzea bultzatzen duten
beste erakunde edo elkar-
te batzuk ere?**

Bai, baina ez dago erakun-
de bat ere herrian 2.000 baz-
kide dituen eta 60ko hamar-
kadatik hezkuntza zikloz
ziklo euskara eta euskalgin-
tzan landutako belaunaldiak
gizarteratu dituen. Ez dugu
esaten erakunde bakarra
garenik, baizik eta euskalgin-
tzako sare sozialaren
barruan euskarririk sendoe-
netarikoa. Herrian, noski,
badaude beste erakunde
batzuk, zorionez.

■ **Zenbat ikasle izango ditu
aurten Orereta Ikasto-
lak? Handitzen edo txiki-
tzen joan da kopurua
azken urteetan?**

1.100 ikasle inguru izango
dira. Kopurua handitzen joan
da, nahiz eta jaitsiera demo-
grafikoa nabaritu dugun.
Matrikulazioan nabaritu da,
baina hala ere Orereta Ikas-
tolak dauka matrikulazio
kopururik handiena Orereta-
Errenterian.

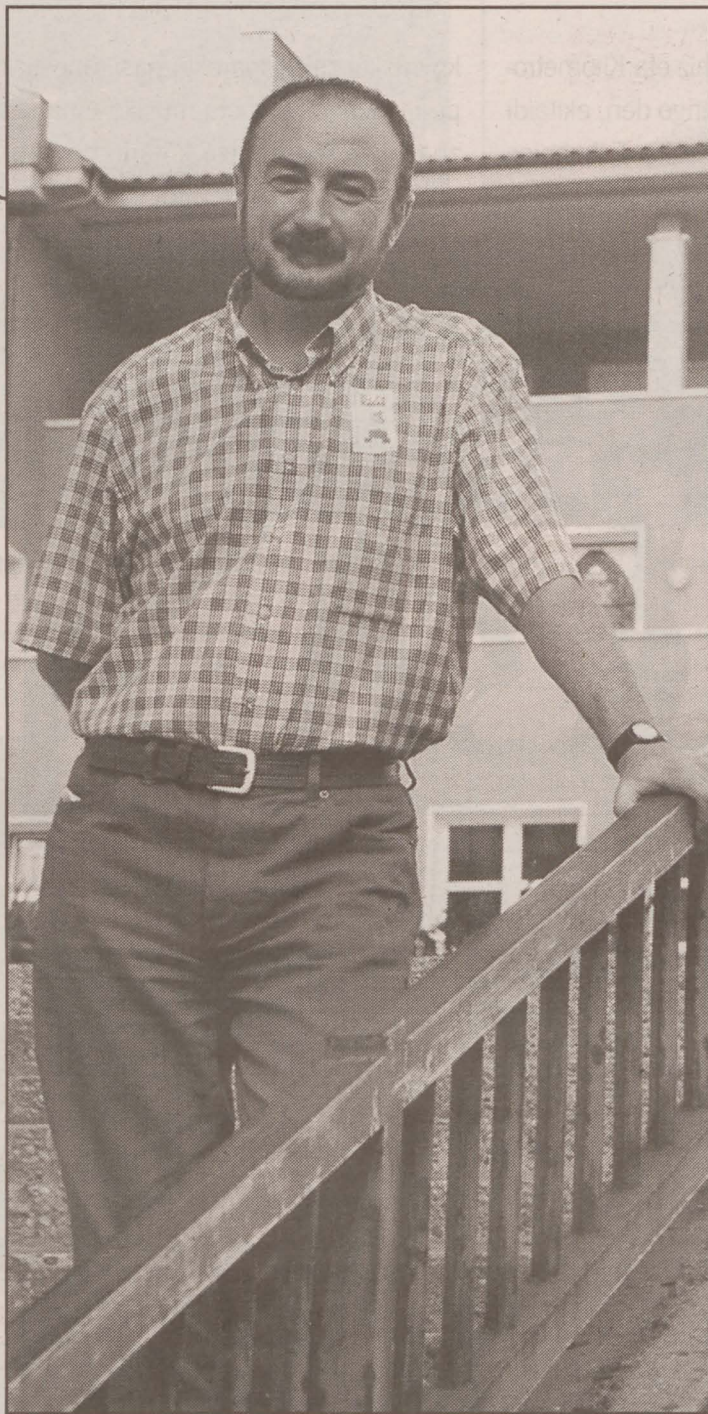
■ **Zer dela-eta bururatu
zitzaizuen umeez egitea
aurten Kilokolorea?**

Ez da ustekabeen sortuta-
ko gauza bat. Kilometroak
hezkuntza erakunde batek
antolatzen duen gauza bat
izanik, planteatzen genuen
hezkuntza edukiek eta ikas-
leek behar zutela lehen mai-
lako protagonismoa. Lehen
Hezkuntzako azken zikloan
zegoen gela bateko haurrak
—11 urtekoak— jarri geni-

tuen martxan orduan, profe-
sionalik onenen gidaritzape-
an: Ikertze taldekoen esku-
tan. Haurrak eta artea elkar-
tzen dituen erakunde bat da
Ikertze, Donostia ingurukoa.
Eta, prozesu luze baten bitar-
tez elaboratu zen gure logoa.

■ **Nolako esperientzia izan
da?**

Ikertzekoen aldetik entzun
dudan iritzia da esperientzia
guztiz berria izan dela haien-
tzat ere eta oso esperientzia
interesgarria. Irakasleak ere
txoratzen ari ziren, oso tekni-
ka berezia erabiltzen ari zire-
lako. Prozesu horretan parte
hartu duten guztiak oso
pozik atera direla dakigu



INAKI VERGARA

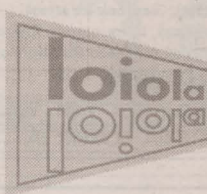
behintzat, errepikatu beha-
rreko esperientzia bat dela,
eta gainera aurrekari bat sor-
tu du.

■ **Haurrek berek egin iza-
nak lagunduko al du Kilo-
kolorea gertuago senti-
tzeko?**

Dударик gabe. Ikastolako
ikasle bat gehiago da Kilo-
kolore, baina matrikulatu
gabea. Hasieratik oso gertu-
tik bizi izan dute Kilometroak
jaiaren antolaketa. Hala ere,
arazoa da batzuek egin dute-
la Kilokolore, beste batzuek
ez. Orduan, nolabaiteko
borroka dute lehen planoko
protagonismoa bereganatze-
ko. Baina Kilometroak oso
gertutik bizi duten gauza
dela da funtsezkoena eta
Kilokolore euren lagun bat
gehiago dela.

■ **Kilometroak 99k lehen
ikasle belaunaldia omen-
duko du. Zein egoera bizi
izan zuten? Nolakoa zen
ikastola garai hartan?**

Nik hori entzun dudana-
rengatik ezagutzen dut. Ore-
reta kaleko lehenengo porta-
leko pisu batean sortu zen
eta izena ere hortik datorkio.
1963ko irailean sortu zen eta
arisku handiekin jarri zuten
martxan garai hartako gura-
soek. Ez zuten inolako mate-
rialik; beraz, irakaslearen
sormenaren eta gogoaren
araberakoa ikasten zuten.
Lehenengo andereñoa Aran-
tza Idiazabal izan zen. 23
ikasle izan zituen hasieran
eta gaur egun gehienek
seme-alabak ere ikastolako
ikasleak dira.

EKITALDIETARAKO MUNTAKETAK ETA ALOKAIRUAK

KARPAK,
AULKIAK,
MAHAIK,
STAND-AK,
...

UGALDETXXO INDUSTRIALDEA
Tel.: 943 49 36 46
Faxa: 943 49 41 82
20180 - OIARTZUN
(GIPUZKOA)

EDER
ALTZARIAK, S.L.



Senpere, 6 - Tel.: 943 88 41 38
20200 BEASAIN



- Sukaldeak
- Bainugelak

Behar duzun neurrira
eginak eta aukeratuak



Errekalde auzoa (Aguila eraikina)
Tel.: 943 37 04 23 - 20009 DONOSTIA

Egunkaria **IRAGARKIAK**

943 300 222



EZTIA KONTSVLTA
NATVRISTA
Dietetika eta Belarrak

“Pisu egokia” - “Bach loreak”

Galtzaraborda hiribidea, 53
Tel.: 943 52 47 64
Beraun - 20100 ERRENTERIA

Zure osasuna zaintzen
laguntzen dizugu

Urte osoko festa handia ♦ Nahiz eta Kilometro-
aken jai nagusia urriaren 3an egingo den, ekitaldi
ugari izan dira iazko abendutik hasita. Eskubaloio-

ko euskal selekzioarekin hasi, abestiaren aurkez-
penarekin jarraitu eta musika emanaldiak, paila-
zoak, txirindularitza kriteriuma, erakusketak...

egin dira orain arte. Egun señalatua iristea beste-
rik ez da falta, eta orduan ere izango da zer ikusi,
entzun eta egin.



Eskubaloio selekzioa Kilometroak 99ren alde. Euskal eskubaloio selekzioa emakumezko taldea
Frantziako selekzioaren aurka lehiatu zen iazko abenduaren 28an. Joko ederra erakutsi arren, azkenean 20-22
galdu zuen euskal taldeak.



Pailazoak ere Kilokolorerekin. Takolo, Pirritx eta Porrotx pailazoek
Baserría ikuskizuna eskaini zuten Errenteriko kiroldegian maiatzaren 29an.
Kilokolor maskotak pailazoekin batera egin zuen dantza oholza gainean.



PABLO S. QUIZA

**Oskorri eta
Pub Ibiltaria.**
Maiatzaren 7an
izan zen Oskorri
taldea
Errenterian,
Errenteria Hiria
Kulturgunean.

BENGOETXEA
AUTOBUSAK

BUS- LITERAK
T.B. - W.C.
MAHAIK

378 Postakutxatila - 20100 ORERETA - ERRETERIA
Tel.: 943 49 15 35 / Faxe: 943 52 31 73

MILAR

ETXEKOTRESNAK
IRRATI- TB • BIDEOA • SOINUA
SUKALDEKO ALTZARIAK
SUKALDEAK

FAYMA

Biteri kalea, 23 • 20100-ORERETA
Tf.ak: 943 512 195 - 943 512 540
Faxe: 943 529 206

ORSOAK
- EDARIAK -

Ugaldetxo Industrialdea
23. partzela 28-31 - 20180 OIARTZUN

Tel.: 943 490 162 - 943 493 956
Faxe: 943 493 956

PAULANER
Inportatzaile Ofiziala

**SINDIKATO
TABERNA**

Madalena kalea, 38
Tel.: 943 52 49 38
ORERETA

K A I A

SUMINISTRO INDUSTRIALAK

Jaizkibel etorbidea, 1 - 3. Lokala - 20100 LEZO
Tel.: 943 51 09 35 - Faxe: 943 52 99 03

PRESAK
KENDU
GUHRING
HERRAMIENTA
ELECTRIKOAK
BOSCH
TORNILLERIA
Unbrako

GURE-BUS, S.A.L.
AUTOBUSAK



- Autobusak plataformekin ezinduentzat eta hirugarren adinekoentzat.
- Autobusak literekin eta komunekin.
- Autobusak literekin.
- Zerbitzuak ikastetxe eta lantegientzat.
- 14 eserlekutik 60ra bitarte.

Industrialdea, 103. - Irurzun kalea, 8. - 20100 LEZO (Gipuzkoa)
6. Posta-Kutxatila. ERRETERIA
Tel.: 943 52 05 08 - 943 52 05 12 - Faxe: 943 52 05 12 - Mugikorrak: 608 67 64 53 / 607 67 67 53 / 670 20 53 52

RESTAURANTE



El Txikote

Especialitateak: Iberikoak eta erreak.
Ardoak: Errioxakoak, Nafarroakoak, Rivera del Duero, Somontano, Rueda eta Alvarinho

Maria de Lezo, 20
Tel.: 943 52 77 01
ERRETERIA - ORERETA

**OLIVARIAS
TABERNA**

Gamon
zumardia, 14
20100
ERRETERIA



JON ABRIL

Erreteria bertsotan. Egaña, Peñagarikano, Lizaso, Sarasua, Joxe Agirre eta Irazu Erreterriako udal kiroldagian aritu ziren kantuan ekainaren 12an. Landare elkarteak antolatu zuen ekitaldija Kilometroak 99rekin batera.



Kontzertu handia Orereta ikastolan. Su Ta Gar, Irailerako 6 eta Non Toxic Pipe talde erreteriarrek kontzertua eman zuten ekainaren 3an Orereta ikastolan. 22:30etan hasi eta goizalde arte luzatu zen emanaldia.



Txirrindulari opena. Uztailaren 16an 30 txirrindularik hartu zuten parte Kilometroak 99 Txirrindulari Kriteriumean. Udal pilotalekutik Matxainera artekoa izan zen proba. Aurretik haurrentzako bizikleta festa egin zen.



EDURNE KOCH

Erromeria Eguna.

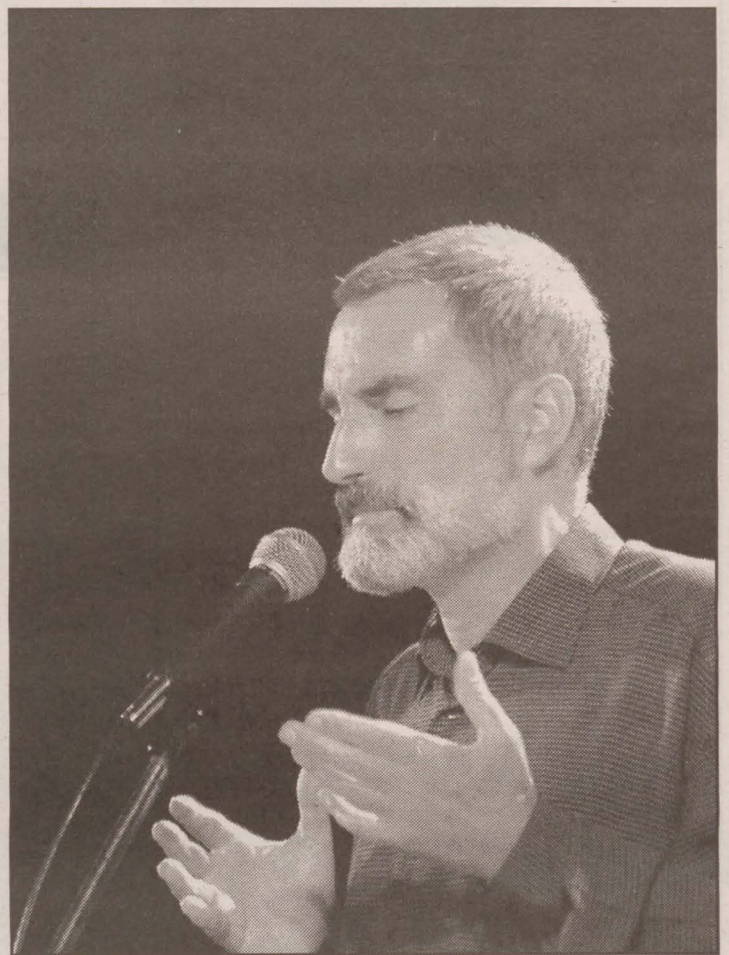
Erromeria handia egin zen Erreterian uztailaren 17an. Aldi bereko hiru erromeria izan ziren, eta hainbat musika taldek hartu zuten parte, besteak beste: Alaitz eta Maider, Gozategi, Imuntzo eta Beloki eta Juan Mari Beltran albokaria.

Bi erakusketa herrian.

Orereta Ikastolak irakaskuntzaren bilakaerari buruzko erakusketa bat ezarri zuen Xenpelar aretoan. Bestetik, arte azoka zabaldu zen Xenpelar Kultur Etxean. Txillida, Oteiza, Zumeta, Gorriti, Basterretxea eta hainbat artistaren lanak daude ikusgai. Urriaren 3a izango da azken eguna erakusketak ikusi ahal izateko.



AMAIA ZABALO



JON URBE

Xabier Lete Kiroldegian. Urteko kontzertu bakarra eman zuen Xabier Lete kantariak Erreterriako udal kiroldegian, irailaren 25ean.

 **TXUPITERIA**
Maria de Lezo, 1
© 943 51 61 04
ORERETA

 **diana**
GRAFIKA
• egitarauak • gonbidapenak
• kartelak • fakturak
• txartelak • pegatinak
Alaberga, 18 • Tfnoa.: 943511889
ERRETERIA

harategia urdaitegia
LUISMI

Magdalena, 4
Tel.: 943 516 544 - ERRETERIA
BEREZITASUNA
BASERRIKO BEHIA

KAIALDE OSPAKIZUNAK
EGUNEKO MENUA
ASTE BUKAERAKO MENU BEREZIAK
JATETXEA / KAFETEGIA
Polentzarrene, 6 - Tel.: 943 51 20 03 - 20100 LEZO

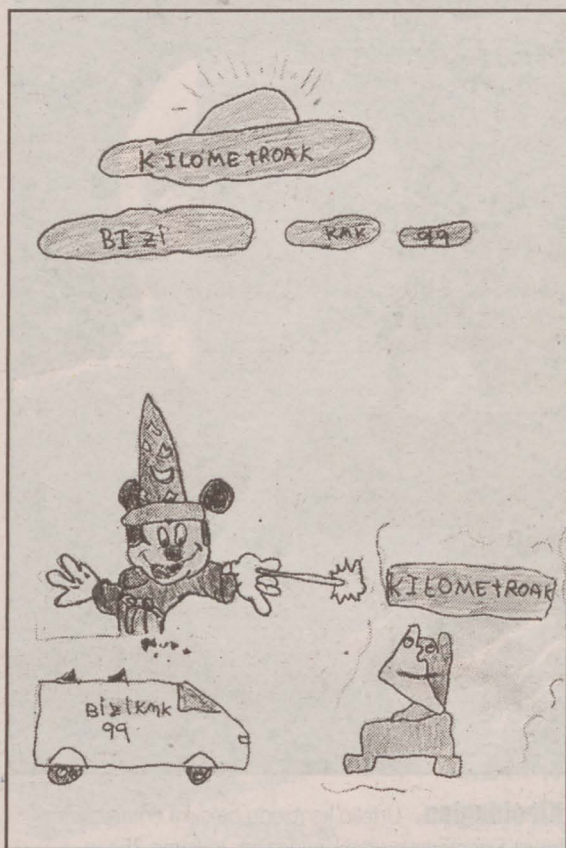
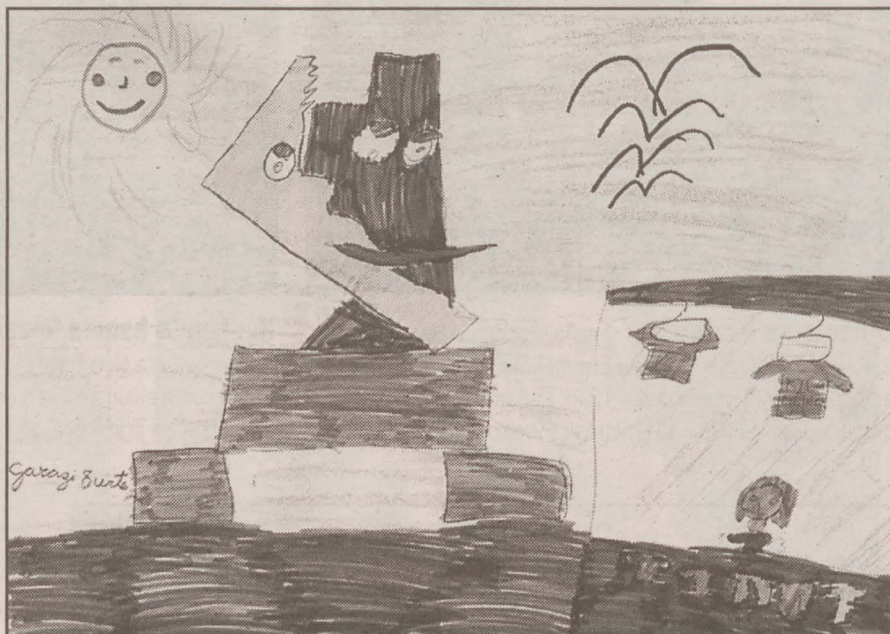
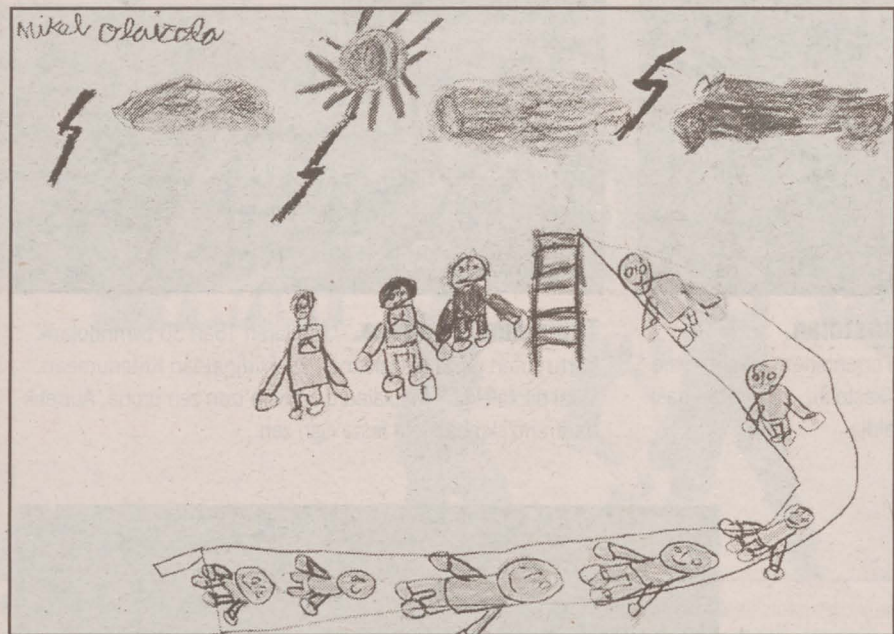
ARKAITZA
TABERNA
Giro alaia eta trago goxoak
Gamon zumardia - © 943 522 863 - ERRETERIA

 **Pizza Sprint**
Italiako sapore guztia
Indarberritzeko txokorik onena
Morronguilleta, 2
Tel.: 943 52 20 00
943 34 12 00
ORERETA

Ondo pasatzeko eta euskara bultzatzeko deia ♦ Orereta Ikastolako haurrek ilusio handiz bizi dute Kilometroak, eta marrazkien nahiz idazkien bidez adierazi dute nola ikusten duten

beraiek ikastolaren festa. Ekitaldien ugaritasuna, kolorea eta haur jolasak dira islatu dituzten gaiak. Ondo pasatu eta euskara bultzatzeko deia egin dute, eta haiek ere ziur daude oso ondo pasatuko

dutela. Luze egon dira biharko eguna iristeko zain eta indar guztiak kanporatuko dituzte Kilometroak egunean, ekintza eta gauza guztiez bete-betean gozatzeko.



Irati Oleaga

Urriaren lehenengo igande
Errenteria dugu maite,
Kilometroaren alde
izango da festa debalde!

Gebakoek hartuko dugu parte
ekintza guztietan.
Gozatzera etorri eta ondo
pasatu 99 Kilometroetan!

Urtero bezala
Urriaren hiruan.
Kilometroak dira
ta gure herrian.
Pailazo eta globo
bater guztietan
tauki eta handiak
denek Errenterian

Urriaren hiruan, Kilometroak Errenterian

Frantsilla Berri
ASKALDEGIA

Kobazuloko errepidea - ☎ 943 52 44 18 20100 ERRETERIA



ELAI
Sagardotegia
Santa Klara, 2 - Tel.: 943 51 66 56
ERRETERIA

Zatoz
eta
probatu!

Eguneko Menua 900 pta.!

ERRETERIAKO UDAL EUSKALTEGIA



**Urratsez-urrats
herria euskalduntzen**

**BIZI EUSKARAZ
eta
ondo pasa!**

Mikel Zabaleta, 14 • Tel.: 943 52 50 06 • ERRETERIA



VALENTIN
FOTO/BIDEOA

**Ondo
pasa!**

■ Ezkontza erreportaiak argazki eta bideoz
■ Ordubeteen errebelatzen dugu %30aren deskontuarekin.

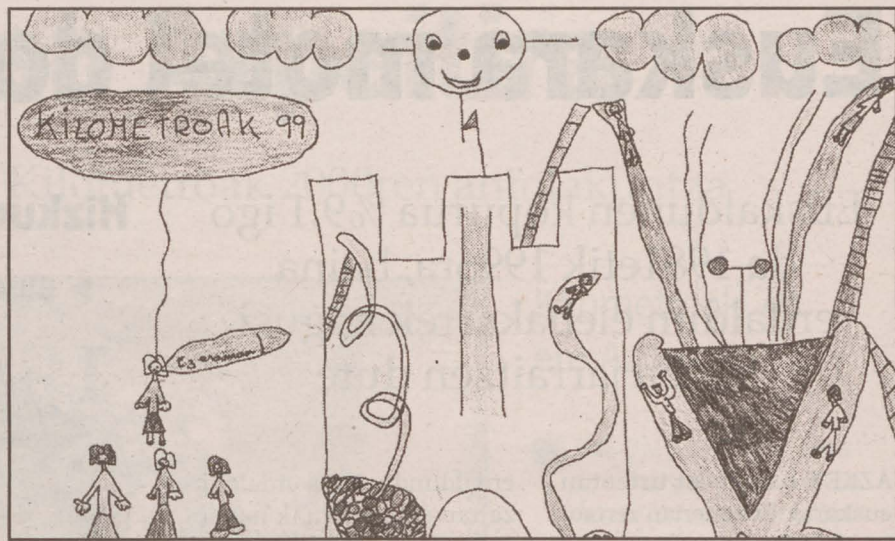
Biteri, 11 • Tf.: 943 51 66 42 • Biteri, 8 • Tf.: 943 52 81 76 • ORERETA

MAITEXA
TABAKOAK

Bizente Elizegi, 3 ☎ 943 512 110 ERRETERIA

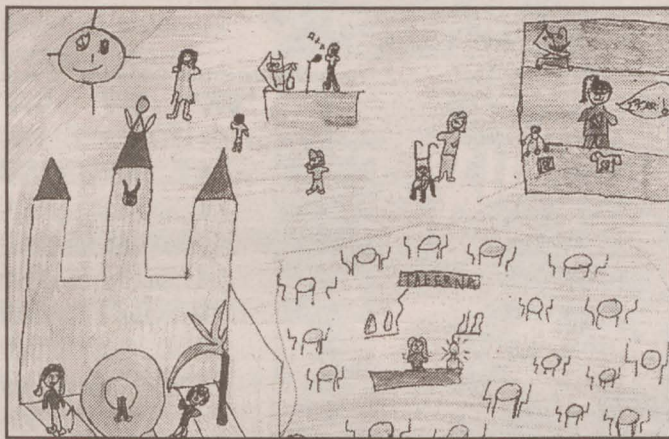
BEGI OPTIKA
Tel.: 943 526 753
Biteri 34 - ORERETA 20100

ARIETA OPTIKOA
Tel.: 943 526 753
Biteri 34 - ORERETA 20100



SB

- {BAHAR eta GASTE,
PARRANDA A TOPE}
- {KILOMETROTAN JOLASA ETA JAIA
BIZIKO DUEU MONTU ALAIA}
- URRIAK 3an, DOKU ERRENTERIAN!
- {IBILI KILOMETROTAN
JAI ETA JOLASEAN}
- {ERRENTERIAN KILOKALDE
BARRA-BARRA KOLORE}
- {JAIA, JAIA!
JOLASA, JOLASA!
ZATZE, ZATZE,
KILOMETROTAKA}
- {URRIAK 3an
BIZI KILOMETROAK ERRENTERIAN!}
- {BIZI, BIZI, BIZI,
KILOMETROAK BIZI}
- {FESTA ETA PARRANDA
EUSKARA BARRA-BARRA}
- {KILOMETROTAN
IKASTOLAN PARRANDAN}
- {ZATZE, ZATZE, KILOMETROTARA,
BIZI, BIZI, EUSKARAZ}
- {KILOMETROAK ERRENTERIAN
POBKE EUSKAL HERRIAN}



Gure laguntza kontatzen dabil
Bizi eta bizi ezinez
lagun berria agertu bait da
Kilometro 99en
Ataz gure asier
gurekin jolasteko
tunturua hurrek utzita
Erreterian Kilometroak
Aupa ta animatu gaituz!

5-A

- Pa, ra, ra Kilometroak Erreterian.
- Urriaren 3an modirik hartu eta
Erreterian.
- Kilometroak Erreterian denak pozik
eta saltok, goga ditragun kilometro-
ak egun zagarria pasatzekotan.

Amagoia Bidaurre
5-C

Maria de Lezo, 7
© 943 51 96 54
20100 ORERETA

ARATZ TABERNA

har
OARSO

Itxaroten
zaituztegu
gure betiko
giro onarekin

Biteri, 31 • 943 51 00 16 - Erreterian

1987an sortutako bulegoa

LANAK

AHOLKULARITZA FISKALA
ETA KONTABLEA
ASEGURUEN
DELAGAZIOA

Beheko kalea, 2-1. ezk.
Tf.: 943 525 853 - Faxa: 943 529 693
ERRETERIA

CYNE REYNA
EDARITEGIA

Zuzeneko emanaldiak

Gamon Zumardia - 943 52 94 56 tel. - ERRETERIA-ORERETA

ERBI
Bidaia

MINIBUSAK,
igotzeko plataforma dituztenak

ZERBITZUA
Elbarrituak eta adinekoak

M. de Lezo, 10-5. D
Tel.: 943 52 73 45 - 943 52 83 68
Tel. Mug.: 629 478 534 ORERETA

MANHET
BODEGA-TABERNA

Garagardotan adituak

Magdalena, 28 - ORERETA

IRRINTZI
taberna

© 943 511 086
Kapitan-Enea, 4
ORERETA

LEGAZPI 6
EUSKALTEGIA

euskaraz
BIZI
kmk99



Lasala enparantza 3 • Kanpandegi 1 • 20003 Donostia
Tel. 943 42 43 66 • e-mail: legazpi@bezeroak.euskaltel.es

Ortopedia Orereta

Ort: Fernando Ferreras Gómez

Diputazio plaza, 1
(Sarrera Nafarroa etorbideetik)
Tf.: 943 51 49 55
20100 ERRETERIA

Euskara motel doa gora Erreterian

Euskaldunen kopurua %9,1 igo da 1981etik 1996ra, baina erdaldun elebakarrek nagusi izaten jarraitzen dute

AZKEN hamabost urteotan euskarak Erreterian zertxobait gora egin badu ere, erdaldunen kopuruak nagusi izaten jarraitzen du, Eusko Jaurlaritzak argitaratutako II. Soziolinguistikako Mapan agertzen denez. Ikerketaren arabera, euskaraz dakitenen kopurua %9,1 igo egin da Erreterian 1981etik 1996ra. 1981ean Erreterian biztanleen %19,8 ziren euskaldunak, eta 1996an kopurua %28,9ra igo zen, nahiz eta biztanle kopurua 3.958 pertsonatan jaitsi zen. Hala ere, erdaldun elebakarrak dira gehiengo. Dena dela, urtetik urtera gutxitzen joan dira. Hala, 1981ean biztanleen %62,5 zen erdaldun elebakarra eta handik hamabost urtera, 1996an, %54,5era jaitsi zen. Elebidunek, berriz, kopuru bertsuetan jarraitzen dute: 1981ean erreteriarren %17,8 ziren elebidun eta 1996an %16,5.

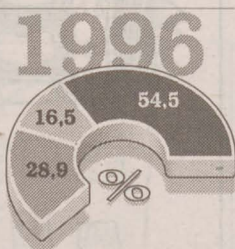
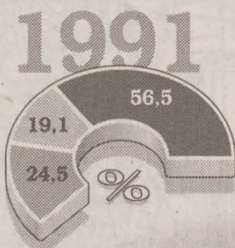
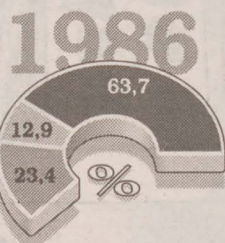
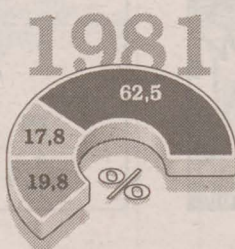
Kaputxinosen izan zen gorakada nabarmenena euskaldun kopuruan, 1986an %11 izatetik, 1996an %21,9ra igo baitzen. Pontikan %21,6tik %35era igo zen. Elebidun hartzaileetan, Pontikan izan zen gorakada nabariena, %6,9tik %16,3ra. Biztanleriaren hizkuntzabilakaeraren tipologia aztertzerakoan, Erreterian guztiz

erdaldunduak eta erdaldun-zaharren kopuruak behera egin du: %56,4 1991n eta %54,5era 1996an. Euskaldunzaharren kopurua, berriz, bere horretan dago. Euskaldun berrien portzentia igo da gehien kategoriaz guztietatik.

Biztanleriaren etxeko hizkuntza ere aipatzen da. 1991n etxeetan maizen hitz egiten zen hizkuntza gaztelania zen, %78,6k erabiltzen zuten. Beraun eta Kaputxinosen gaztelania %90,6 eta 90,3k erabiltzen zuten hurrenez hurren. Baserrigunean, %14,2k erabiltzen zuten. Erdialdean, berriz, %62,6koa zen gaztelaniaren erabilera.

Hizkuntza gaitasuna

Bilakaera



Auzoka (1996)

	Euskaldun zaharra	Jatorrizko elebidun	Euskaldun berria	P. eusk. berria	Partz. erdaldun	Gutiz erdaldun	Erdaldun zaharra	BIZTANLEAK
Alaberga-Versalles	17.2	4.2	8.1	12.5	3	1	54	3.227
Beraun	5.6	2.5	10.2	15.5	1.3	0.7	64.1	7.474
Kaputxinosen	6.6	2.4	12.9	19	2	1	56.2	3.337
Erdialdea	28.9	6.5	8.6	12.7	3.7	1.5	38.1	5.965
Gabierrota-Lartzabal	19.4	3.4	8.4	14.3	2.5	1.8	50.3	1.760
Galtzaraborda	11.3	3	7.2	12.6	1.6	0.6	63.8	5.162
Gaztaño-Agustinak	23.1	3.2	6.9	14.1	2.3	0.7	49.6	2.958
Iztietia	13.9	3.7	7.1	14.8	2.8	0.8	56.8	4.010
Baserrigunea	87.5	1.6	1.2	2.9	0.4	0.4	6.1	561
Olibet-Etxe Berriak	18	4.1	8.9	15.3	3.1	1.5	49.2	1.718
Pontika	22.1	4.9	8	13.5	2.7	0.9	47.9	2.049
ERRETERIA	16.6	3.7	8.6	14.2	2.3	1	53.5	38.221

ITURRIA: Eusko Jaurlaritza

J. APEZTEGIA

Gazteen artean ere, gero eta gehiagok dakite euskaraz

ERRETERIAKO gazteen artean euskaraz dakitenen kopurua igotzen ari da, oraindik ere motel igo arren. Gazteen %28k hitz egiten dute ondo euskaraz eta gazte euskaldunen portzentaiak euskararik ez dakiten gazteena gainditu du. Zerbait dakitenak dira multzo

nagusia (%45). Hori izan da Erreteriarako Gazteak eta Euskara azterketaren ondorioetariko bat. Azterketa Siadeko enpresak egin zuen 1996. urteko azarotik 1997. urteko otsaila bitartean, Erreteriarako Udalak eskatuta. Azterketaren arabera, gero eta gutxiago

izango dira euskararik batere ulertuko ez duten gazteak (gaur egun %7), eta batere hitz egingo ez dutenak (gaur egun %27). Tipologia soziolinguistikoko berriak ari dira azaltzen: euskaraz hitz egiteko gai ez izan arren, euskaraz irakurri eta idazteko gai direnak, batez

ere. Era berean, gazteen artean gehiengo euskaldun pasiboa da. Siadecok ondorioztatu zuenez, gazteen esparrurik euskaldunenak ikastetxea eta senitartea dira. Beste esparruetan euskararen erabilpen-mailak oso eskasak dira. Bestalde, gazte ia-

euskaldun eta erdaldunek harreman gutxi dute euskararekin. Horrez gain, euskararen aldeko jarretara nagusi da Erreteriarako gazteen artean. Inkestaren emaitzen arabera, euskalduntze-prozesua sakondu eta erabilpen-esparruak zabaldu behar zaizkio.



**DONOSTI
SAGAROTEGIA**

Euskaraz bixi-bixi

Zamalbide kalea, 8 - 20100 ERRETERIA - Tel.: 943 52 60 41 - Etxekoa: 943 52 24 61



ABEGI 2^{do} 4^{to}
3^{er} 5^{gar}
ordu egunero

**ORTZADAR
EUSKALTEGIA**

3urats guztiak

ZURE BEHARRETARA EGOKITZEN GARA!

abegieuskaltegiak@euskalnet.net

BEHEKO KALEA, 11 — ☎ 943-52 66 57



**Boulevard
ERRETERIA Café**

Ondo pasa
Kilometroetan!!



**IZARRA
AKADEMIA
ENGLISH**

**KONTABILITATEA
INFORMATIKA**

Bizente Elizegi, 7-1.

Tel.: 943 51 73 40

20100 ERRETERIA

izarrabost@euskalnet.net



Zumardia

☎ 943 523012

ORERETA

ERRETERIA



Córdoba Stella 1.4. berria. 1.760.000 pta / 10.577,81 EURO
(Plan Prever barne)

SEAT KONTZESIONARIO ESKLUSIBOA DONOSTIAN

KEP - AUTO

Tolosa hirib., 184 * Tel.: 943 31 67 33 * DONOSTIA

Eta ez ordaindu 2000a arte.



NORMA ISO-9002



Datorren urtean Azpeitira

Ikasberri ikastolak hartuko du bere gain Kilometroak 2000ren antolakuntza

AZPEITIKO Ikasberri ikastolaren esku egongo da datorren urtean Kilometroak 2000. Datorren urteko festa antolatzeko komisioak prestatzen ari dira orain -Marilu Gurrutxaga izendatu dute koordinatzaile- eta Orereta ikastolakoekin harremanetan jartzekoak dira haien esperientziaren berri izateko. Logotipoa eta leloa ez dute egin, baina erabakita dute dagoeneko enpresa profesional baten esku uztea. Hala ere, ideia bilketa bat prestatu dute ikastolan, logotipoaren oinarri moduan erabiltzeko.

Bigarren milurtekoa berez esanguratsua izan arren, Ikasberri ikastolarentzat zentzu berezia du. Izan ere, Mailu Gurrutxagak dioenez, bi zenbakiak laburtzen baitu ikastolaren ibilbidea. Batetik, ikastola bigarren aldiz sortu zen 1995-96an; bestetik, Azpeitiko ikastolak 2. Aldiz antolatuko du Kilometroak 2000. urtean.

Azpeitiko Ikastola Ikasberri Kooperatiba 1995-96an sortu zen. 1993an eztabaida bat sortu zen Azpeitiko ikastolan eta auzia ondokoa zen: ikastola pribatua mantendu edo publiko bihurtu. Ikastolako bazkideen gehiengoak publi-

fikatzearen aldeko jarrera hartu zuen, baina pribatu izaten jarraitzean aldekoek ikastola berria sortzeari ekin eta Ikasberri sortu zen. Ikasberrikoak ondarerik gabe gelditu ziren eta pare bat urte behar izan zituzten birsortzeko. Horrek guztiak bultzatu zituen Ikasberriko kideak Kilometroakeko antolakuntza bere gain hartu nahi izatera.

Zailtasunen gainetik aurrera

«Errespetuz baina beldurrik gabe» hartu du Kilometroak antolatzeko ardura ikastolako jendeak, Mailu Gurrutxagak dioenez, «denbora luzean erakutsi baitugu zailtasunak izan arren baliabide eskasekin ere badaligula bidea egiten». 2000. urteko Kilometroakerako hiru helburu finkatu ditu ikastolak: euskal eskola propio baten aldarrikapena, finantziarioa lortzea publikazioak eragindako ondare faltari aurre egiteko eta argi uztea egun horretan ospatuko dena ikastolen eguna dela.

Zortzi ikaslerekin hasi zen martxan Azpeitiko lehen ikastola 1965/66 ikasturtean, eta 1979an egin zen lehenengo aldiz Kilometroak Azpeitian.



Kilometroak 2000 Azpeitian egingo dela gogoratu zuten Ikasberriko ikasleek iazko ikasturte amaieran.

Kilometroak 79 ere Azpeitian

KILOMETROAK jaia- ren hirugarren urtea Azpeitian egin zen. Partidetza kopurua handitzen zihoan urtez urte eta 30.000 lagun bildu ziren Azpeitian.

Euskal kulturako pertsonaia ospetsuak bildu ziren, Joxe Miguel Barandiaran eta Luis Villasante haien artean. Pertsonaia haiek ibilbidea egiteagatik babesleek dirua eman zuten ikastolarentzat. Babesleen laguntzarekin eta jaiarekin lortutakoari esker 13 milioi pezeta (520.000 libera) bildu zituen ikastolak.

Antolatzaileek jarri zituzten sei tabernak ez ziren nahikoak izan jende multzoa artatzeko, gainezka egin baitzuten taberneak.

Gipuzkoako Ikastolen Elkarteko presidentek eman zion hasiera 1979. urteko Kilometroakeri eta 400 lagun aritu ziren jai osoa antolatzen.

ALZOLAKO URA,
IKASTOLETAN EGUNERO

ALZOLA
URA

ALZOLAKO UR MINERAL NATURALA

© 943 74 02 88

ALZOLA-ELGOIBAR



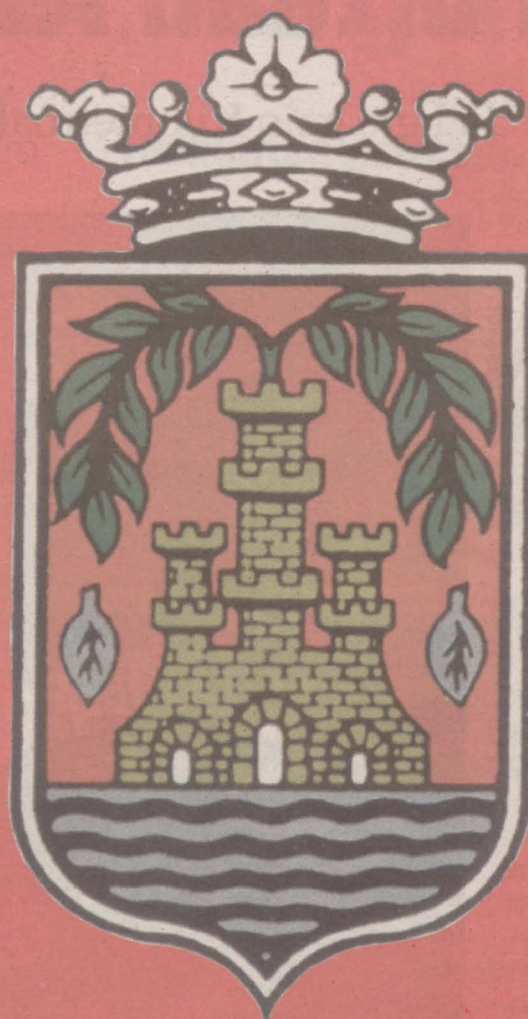
Gurea
denontzat

EUSKARA,
jalgi hadi mundura!

www.gipuzkoa.net/kultura



Gipuzkoako Foru Aldundia
Kultura, Euskara, Gaztedia
eta Kirol Departamentua



Errenteriako Udala Kilometroak 99ren alde

Urriaren 3an
denok Errenteriara